

बालबालिकाका लागि न्याय

मूलभूत अवधारणागत शब्दावली

JUSTICE FOR CHILDREN

"GLOSSARY AND KEY CONCEPTS"

केन्द्रीय बाल न्याय समितिको सचिवालय

श्रीमहल, पुल्चोक, ललितपुर

सम्पादन : रविन्द्र भट्टराई

प्रकाशक : केन्द्रीय बाल न्याय समितिको सचिवालय
श्रीमहल, पुल्चोक, ललितपुर

प्रकाशन मिति : २०७५

प्रति : ५०० प्रति

सहयोग : **unicef**

लेआउट/डिजाइन :

मुद्रक :

प्रकाशकीय

नेपालमा वि.सं. २०४८ साल देखिनै बालबालिकाको हक अधिकारलाई व्यवस्थित गर्न ऐन निर्माण गरिएको भएतापनि बाल अधिकार र बाल न्याय सम्बन्धी विभिन्न अवधारणा र शब्दावलीहरू समावेश गरी नेपाली भाषामा प्रकाशन गरिएको पुस्तकहरू निकै न्यून मात्रामा रहेको पाईन्छ । यस परिप्रेक्ष्यमा बाल न्याय र बाल अधिकार सम्बन्धी सरोकारवाला व्यक्ति तथा निकायहरूलाई सुसूचित गर्न शब्दावलीहरूको संगालो सम्बन्धी प्रकाशन निर्माण गर्नु पर्ने आवश्यकता महसुस गरी सचिवालयले Justice For Children Glossary and Key Concepts नामक पुस्तक प्रकाशनमा ल्याएको छ ।

बाल अधिकार र बाल न्याय सम्बन्धी नवीनतम अवधारणा तथा सो क्षेत्रमा प्रचलित शब्दावलीहरूको नेपाली भाषामा अर्थ खोज्न सहजीकरण गर्ने उद्देश्यका साथ केन्द्रीय बाल न्याय समितिको सचिवालयले यस प्रकाशनलाई अगाडि बढाएको हो । यस प्रकाशनले बाल अधिकार तथा बाल न्याय सम्बन्धी एक हजार शब्दहरूको नेपाली तथा अंग्रेजी भाषामा अर्थ सहितको संगालो प्रस्तुत गरेको छ ।

यस प्रकाशनले बाल अधिकार र बाल न्यायको क्षेत्रमा रुचि राख्ने विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थालाई समेत सहयोग पुग्ने कुरामा दुई मत छैन । यस प्रकाशनमा बाल न्यायका मान्य सिद्धान्तहरू, बाल अधिकार तथा बाल न्याय सम्पादनमा प्रयोग हुने अधिकांश शब्दावलीहरूको सटिक र सान्दर्भिक अर्थ समावेश गरिएको हुँदा यो प्रकाशन बालन्यायको क्षेत्रमा अध्ययन अनुसन्धान गर्ने अनुसन्धानकर्ता, शिक्षक, विद्यार्थी, न्यायाधीश, अधिवक्ता, बाल मनोविज्ञ, समाजसेवी, अनुसन्धान अधिकारी, अभियोजनकर्ता, लगायत बाल अधिकार र बाल न्यायको क्षेत्रमा कार्यरत नागरिक समाज तथा अन्तराष्ट्रिय समुदायलाई समेत लाभदायक हुने विश्वास लिईएकोछ ।

यस प्रकाशनमा रहेका कमी कमजोरीहरूलाई पाठकहरूबाट प्राप्त सुझावको आधारमा थप परिष्कृत गर्दै आगामी संस्करणहरूमा परिमार्जन गर्दै लगिने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्दछौं ।

केन्द्रीय बाल न्याय समितिको सचिवालय

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
1	Abandon	Cease to support or look after (someone); desert; give up completely.	परित्याग मद्दत वा हेरचाह छाड्नु, त्याग्नु, पूर्ण रूपले छाडिदिनु ।
2	Abandoned Child	The most common legal grounds for termination of parental rights, also a form of child abuse in most states. Sporadic visits, a few phone calls, or birthday cards are not sufficient to maintain parental rights. Fathers who manifest indifference toward a pregnant mother are also viewed as abandoning the child when it is born.	परित्यक्त बालबालिका मातृत्व पितृत्वको अधिकार तथा संरक्षणबाट वञ्चित गरिएका बालबालिका । छोराछोरीको परित्यक्ततालाई अधिकांश मुलुकमा बाल दुर्व्यवहारको एक प्रमुख प्रकार मानिन्छ । बेलाबखत भेटघाट गर्नु, टेलीफोन सम्पर्कमा रहनु मात्रले बाबुआमाले दिनुपर्ने संरक्षण दिएको मानिदैन । गर्भवती आमासँग निस्पृह रहेको अवस्थाको बाबुलाई समेत गर्भावस्थामा रहेको बालबालिका परित्याग गर्ने व्यक्तिका रूपमा हेरिन्छ ।
3	Abandoned infant	A newborn child who is not medically cleared for hospital discharge and who is unlikely to leave the hospital in the custody of his or her biological parent(s).	छोडिएका शिशु: आफ्ना आमा बुबाद्वारा त्याग गरिएका शिशु ।
4	Abandonment	A parent's or custodian's act of leaving a child without adequate care, supervision, support, or parental contact for an excessive period of time. Also, the desertion of one spouse by the other with the intent to terminate the marriage relationship.	परित्यक्तता छोराछोरीलाई मातृत्व वा पितृत्वको अधिकार बाबुआमाबाटै समाप्त गर्ने कार्य ।
5	Abate/Abatement	Making less, a reduction or a decrease. Suspension of all further proceedings.	कटौती/मिनाहा कम गर्नु, कटौती गर्नु, छुट दिनु वा बाँकी उत्तरदायित्व वा कारबाईप्रक्रिया निलम्बन गर्नु ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
6	Abdicate/Abdication	Giving up or renouncing of responsibilities or refusal to take responsibilities/Voluntary renouncing.	उत्तरदायित्व परित्याग कुनै पनि जिम्मेवारीको स्वैच्छिक परित्याग वा जिम्मेवारी लिनमा रहने इन्कारी ।
7	Abduction	The right of the child to protection against abduction is set forth in Article 35 of the CRC. States Parties are required to take all appropriate national, bilateral and multilateral measures to prevent the abduction of children for any purpose or in any form.	अपहरण गर्नु बालबालिकाको अपहरण विरुद्धको प्रतिषेध सम्बन्धि व्यवस्था बालबालिका सम्बन्धि महासन्धिको धारा ३५ मा छ । दस्तखत गरेका राज्यले राष्ट्रिय, दुइपक्षीय वा बहुपक्षीय कदम चाली अपहरणको रोकथामका भुमिका खेल्नु पर्दछ ।
8	Abet/Abetment	Actively, knowingly, purposefully facilitate or assist another person to commit or to attempt to commit crime or delinquency.	उक्सावट उक्साउनु, उकास्नु, उल्क्याउनु, साथ दिनु, मतियार बन्नु/कसैलाई अपराध वा बिजाई गर्न सघाउने, अह्वाउने, सल्लाह दिने वा दुरुत्साहन दिने कार्य ।
9	Abettor	Person who causes a crime/delinquency to be committed by another.	दुरुत्साहनकर्ता अर्को व्यक्तिलाई अपराध/बिजाई गर्नमा दुरुत्साहन दिने वा उक्साउने व्यक्ति ।
10	Abide	Accept the consequences of or rest satisfied with.	पालना पालन गर्नु, मान्नु, अनुसरण गर्नु, अवलम्बन गर्नु ।
11	Abolish/Abolition	Make something nugatory or remove or end a law, authority, system or custom that existed earlier.	उन्मूलन/खारेजी उन्मूलन गर्नु, निर्मूल गर्नु ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
12	Abortive charge	Charge declared as not successful to stand and trial concluded without a verdict	प्रभावशून्य अभियोजन मुद्दा नै चलन नसक्ने अवस्थाको आधारमा फैसला नहुँदै पुर्पक्षबाट असफल घोषित अभियोजन ।
13	Abrogate/Abrogation	Abolish or annul by authoritative action or treat as nonexistent/Officially declare as abolished or annulled.	प्रभावशून्यता रद्द गर्नु, बदर गर्नु, बातेल गर्नु, खारेज गर्नु, प्रभाव शून्य गर्नु (कानून, अधिकार, सम्झौता)/ खारेजी, प्रभाव शून्यकरण, निष्प्रभावीकरण ।
14	Absconder	A juvenile offender who fails to report for probation or parole supervision, who has departed the jurisdiction without permission of the supervising authority, and whose whereabouts are unknown.	भगौडा परीक्षण छुटकारा वा दण्डजमानीअन्तर्गत सुपरिवेक्षणमा रहेको अल्पवयस्क कसुरदारले सुपरिवेक्षण अधिकारीको अनुमति नलिई यस्तो सुपरिवेक्षण अधिकारीको अधिकारक्षेत्रबाट बाहिर गएमा वा निजको अत्तोपत्तो नभएमा त्यस्तो अल्पवयस्कलाई भगौडा भनिन्छ ।
15	Absolute Childhood	The childhood across sensorimotor (birth 2 years), preoperational 2 to 7 years) and concrete operational (7 to 11 years) stages or prior to formal operation stage, i.e., the child becomes able to use logic to solve problems, view the world around them, and plan for the future; childhood prior to adolescence.	निरपेक्ष बाल्यावस्था जन्मदेखि समस्या समाधान गर्न र आफू वरपरका विषयमा आफ्नो दृष्टिकोण बनाउन थाल्नेसम्मको चरणको बाल्यकाल; किशोरावस्थापूर्वको बाल्यकाल ।
16	Absolute Discharge	When a juvenile pleads guilty but the judge decides not to sentence as in judicial eyes his/her conduct amounts amounts no delinquency. The juvenile is released without having delinquency records.	पूर्ण रिहाइ कसुर गरेको कुरा अल्पवयस्कले स्वयंले सकारेको अवस्थामा पनि न्यायाधीशले न्यायिक दृष्टिले निजको आचरणबाट कुनै बिजाइँ भएको नदेखिएको कारण निजलाई कुनै दण्डभार नबेहोराउने निर्णय गरी गरेको रिहाइ वा छुटकारा; बेदाग छुटकारा ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
17	Abuse	Term for acts or omissions by a legal caretaker. Encompasses a broad range of acts, and usually requires proof of intent.	दुर्व्यवहार/दुराचार कानूनतः स्याहार गर्नुपर्ने व्यक्तिले गरेको कानूनले गर्नु भनेको कार्य नगरेको वा गर्नु भनेको कार्य नगरेको अवस्था; दुराचारमा दुर्व्यवहारका अनेक क्रियाकलाप पर्छन् र सामान्यतः मनसायको प्रमाण आवश्यक हुन्छ ।
18	Abused children	Children who are victims of physical, sexual, and/or emotional abuse or neglect	दुर्व्यवहृत बालबालिका शारीरिक, यौनजन्य वा/र भावनात्मक दुराचार/दुर्व्यवहार वा उपेक्षाको सिकार भएका बालबालिका ।
19	Accessible visits	Frequency of the parental visits to juveniles who are held in correctional facilities; parental visits.	सुलभ भेटघाट सुधार सुविधालयमा रहेका बालबालिकासँग तिनका बाबुआमाको भेटघाटको आवृत्ति; आमाबाबुसँगको पहुँच ।
20	Access Period	The time period when a youth record is open, which means it exists and has not been sealed or destroyed.	निकासान्त अवधि अल्पवयस्कको अभिलेख सिलबन्द गरी बन्द गरिराख्ने वा धुल्याउन नपर्ने गरी खुला राख्ने समयअवधि; त्यस्तो समयसीमा ।
21	Accountability	A juvenile justice system's objective in which offenders are required to accept responsibility for their actions and make amends to their victims and the community for the harm caused.	उत्तरदायित्व कसुरदारले आफ्नो कार्यकलापको उत्तरदायित्व स्वीकार गर्ने र आफूले हानि पुऱ्याएका पीडित र समुदायको क्षतिको प्रतिपूर्ति गर्ने अल्पवयस्क/बाल न्यायप्रणालीको उद्देश्य ।
22	Accusation	The claim that a person has committed a delinquency/crime	आरोप/अभियोग कुनै व्यक्तिले बिजाइँ/अपराध गरेको छ भन्ने दाबी ।
23	Accused	A person or persons formally charged but not yet tried for committing a crime.	आरोपित अपराध गरेको आरोप लागेको तर पुर्पक्ष हुन बाँकी रहेको व्यक्ति ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
24	Acquittal	Judgment of the court that a person is not guilty of the offense(s) for which he or she has been tried. The judgment is made by a jury or a judicial officer.	सफाई फौजदारी आरोपमा मुद्दा चली पुर्पक्षबाट आरोपित व्यक्तिलाई निर्दोष ठहराई भएको निर्णय । यस्तो निर्णय न्यायधीश वा अन्य न्यायिक अधिकारीबाट लिइन्छ ।
25	Acquitted	A child is acquitted when he or she is found not guilty of an offence by a competent authority.	सफाईप्राप्त व्यक्ति कानूनबमोजिम बालबिजाईको रूपमा वर्गीकरण गरिएको कुनै पनि आचरण वा व्यवहार गरेको आरोप लागे पनि पुर्पक्षबाट अदालतले निर्दोष ठहराई छुटकारा पाएको व्यक्ति ।
26	Act	Conduct or behavior that violates a norm and is legally classified as juvenile delinquency.	कार्य कानूनतः बिजाईका रूपमा वर्गीकृत प्रतिमानको उल्लंघन हुने कुनै पनि आचरण वा व्यवहार ।
27	Act	A law passed by the legislature (federal/provincial/local).	ऐन विधायिकाद्वारा विधेयकका रूपमा छलफल भई पारित भई प्रमाणीकरण भएर जारी भएको कानून; प्रविधान ।
28	Adequate Parental care	Where child's basic physical, emotional, intellectual and social needs are met by his or her caregivers and the child is developing according to his or her potential	आमाबाबुको पर्याप्त हेरचाह जहाँ बालबालिकाको आधारभुत शारिरिक, मानसिक, बौद्धिक र सामाजिक चाहानाहरु हेरचाह गर्नेद्वारा पूर्ति गरिन्छ र बालबालिकाको बिकास तिनको सामर्थ्य अनुरूप हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
29	Adequate Records on Juvenile Justice	Minimum record keeping should include each child's name, date of birth, alleged crime or reason for detention, existing family members or guardians, place[s] of detention, the date and reason for transfer between institutions, and court history.	अल्पवयस्क/बालन्यायसम्बन्धी पर्याप्त अभिलेख बालन्यायसम्बन्धी पर्याप्त अभिलेखमा बालबालिका का नाम, जन्म मिति, आरोप लगाइएको कसुर वा थुनछेकको कारण, विद्यमान परिवार सदस्यहरू वा संरक्षक, थुनछेक गरिएको स्थान, संस्थापना हरूबीच भएको स्थान्तरणको तिथिमिति र कारण र अदालती अभिलेख पर्दछन् ।
30	Adjudicate	To settle a case by judicial procedure.	निरूपण गर्नु न्यायिक प्रक्रियाबमोजिम मुद्दाको छिनोफानो गर्नु ।
31	Adjudicated Delinquent	A youth who has been found by a judge in juvenile court to have committed a violation of the criminal law, that is, a delinquent act. The judge can formally adjudicate the youth as an initial step before imposing a disposition (a sentence or punishment), or the judge can decide not to adjudicate the youth and instead impose conditions that, if met, will result in dismissal of the charges.	निरूपित उपद्रव्याह बाल अदालत वा बाल इजलासबाट न्यायधीशले विजाईपूर्ण कार्य मानिएको कार्य गरी फौजदारी कानूनको उल्लंघन गरेको ठहराएको कलिलो उमेरको वा अल्पवयस्क । न्यायधीशले यस्तो कलिलो उमेरको वा अल्पवयस्कलाई प्रारम्भिक चरणमै सजाय निदानको उपाय अपनाउन वा सर्त तोकेर सो सर्तको पालना गरेमा अभियोग नै डिसमिस हुने निर्णय लिन सक्छन् ।
32	Adjudication	The process of rendering a judicial decision as to whether the facts alleged in a juvenile petition or other pleading are true; also the resulting finding of fact.	निरूपण आरोपित अल्प वयस्कको निवेदन वा अन्य पैरबीका तथ्यहरू सत्य छन्\ कि छैनन् भनी न्यायिक निणय दिन प्रक्रिया; तथ्य निर्धारण गरी न्यायिक प्रक्रिया बमोजिम मुद्दाको छिनोफानो गर्ने कार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
33	Adjudication Hearing	The hearing at which the juvenile delinquency court judge or judicial officer determines that a juvenile is responsible for the offense that has been filed.	निरूपण सुनवाई मुद्दा चलाइएको कसुरमा अल्पवयस्क उत्तरदायी छ भनी न्यायधीश वा न्यायिक अधिकारीले निधो गर्ने सुनवाई ।
34	Adjudication Withheld	An order entered by the court finding that the youth committed a delinquent act or violation of law, but adjudication of delinquency is withheld. The court may place the child on community control or other similar community program.	निरूपण रोक्का बिजाइपूर्ण कार्य भएको वा कानूनको उल्लंघन भएको देखिएपछि पनि निरूपण रोक्का गरिराख्नका लागि अदालतबाट हुने आदेश; यस्तो अवस्थामा सामान्यतः अदालतले त्यस्तो विवादको बालबालिकालाई सामुदायिक नियन्त्रण वा त्यस्तै सामुदायिक कार्यक्रममा पठाउन सक्छ ।
35	Adjudicative Facts	The facts of a juvenile adjudicatory hearing that represent the full scope of the facts alleged against youths named in the juvenile petitions.	निरूपक तथ्य अल्प वयस्क निवेदनमा कलिला उमेरका विरुद्ध आरोपित तथ्यहरूको पूरा क्षेत्रको पतिनिधित्व गर्न निरूपणात्मक सनवाईका तथ्यहरू ।
36	Adjudicatory Hearing	Hearing for the Court to determine whether the facts support the allegation(s) stated in the Petition for Delinquency. The standard of proof is the same as in a criminal trial - beyond a reasonable doubt.	निरूपक सुनवाई निवेदनमा उल्लिखित बिजाइसम्बन्धी आरोपलाई तथ्यहरूले समर्थन गर्छन् वा गर्दैनन् भनी यकिन गर्नका लागि अदालतबाट गरिने सुनवाई ।
37	Adjournment	A stop or delay in a court proceeding, usually to reschedule the hearing to another day.	कारबाईस्थगन सुनवाईको दिन निर्धारण गर्नका लागि अदालती कारबाईप्रक्रिया रोक्ने वा पछि सार्नेकार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
38	Administrative Detention	A child is held in administrative detention when he or she is held specifically under the power or order of the executive branch of government and is not Subject to the usual juvenile justice or adult criminal justice system procedure.	प्रशासकीय थुना साधारण अल्पवयस्क/बाल न्याय वा वयस्क फौजदारी न्याय प्रणालीको कार्यविधिको विषय नहुने गरी सरकारको कार्यकारी निकायको शक्ति वा आदेश अन्तर्गत कुनै पनि बालबालिकालाई राखिने थुनालाई प्रशासनिक थुना मानिन्छ ।
39	Administrative Procedure	Any of the processes involving enforcement of care, custody, or support orders by an executive agency rather than by courts or judges.	प्रशासकीय कार्यविधि अदालत वा न्यायधीशहरू भन्दा भिन्न कार्यपालिकीय निकायबाट हर्चाह, सरक्षा वा सहयोग गर्ने { कुराको कार्यान्वयन संलग्न रहेको कुनै पनि प्रक्रिया ।
40	Admissible Evidence	Evidence that is relevant and proper for consideration in reaching a decision.	ग्राह्य प्रमाण निर्णयमा पुग्नका लागि सान्दर्भिक र विचार गर्न उपयुक्त रहेको प्रमाण ।
41	Admission	Statement containing some of the information about the elements of a crime, but not a full confession.	स्वीकारोक्ति साबिती नभएर अपराधका खासखास पक्षका बारेमा केही जानकारी वा सूचना थाहा रहेभएको तथ्यगत भनाइ ।
42	Admonishment	Admonishment means scold, warn or advise.	चेतावनी चेतावनी भन्नाले सावधान गराउने, सल्लाह दिने वा गाली गर्ने कार्य हो ।
43	Adolescence	State or the age that follows puberty and precedes the age of majority. Exact age group may not be defined but it is considered the time during which a person is biologically adult but emotionally not at full maturity.	किशोरावस्था/तरुणावस्था प्रजननसहितको यौवन प्राप्त भएको र वयस्कतातर्फ लम्बन थालेको वय । उमेर समूह ठ्याक्कै किटेर भन्न नसकिए पनि जैविक हिसाबले वयस्क भएको तर भावनात्मक रूपले परिपक्व भइनसकेको व्यक्तिलाई किशोरकिशोरी र तिनको त्यस्तो अवस्थालाई किशोरावस्था/तरुणावस्था वा यौवनावस्था भनिन्छ । यो निरपेक्ष बाल्यावस्थाउत्तरको अवस्था हो, जुन मानिस १२ देखि १४ वर्षको उमेरमा पुग्दा औसत प्राप्त हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
44	Adolescent Development	The process through which —biological, cognitive, emotional and social development unfolds and interacts during the second decade of life. The study of adolescent development is primarily dominated by psychology, although other disciplines such as biology and neuroscience help inform our understanding of adolescence. Increasingly, researchers study the impact of context (i.e.families, peers, schools, neighborhoods, culture) on adolescents’s development, and how such contexts contribute to both positive and negative outcomes. Juvenile justice actors should be knowledgeable about the key aspects of adolescent development that informs specific legal questions regarding competence in legal proceedings, culpability, mitigation, and amenability to treatment and rehabilitation.	तरुण-विकास मानव-जीवनको दोस्रो दशकमा हुने जैविक, संज्ञानात्मक, भावनात्मक र सामाजिक विकास जीवनको प्रक्रिया र अन्तरक्रिया । तरुण-विकासको अध्ययनमा मनोविज्ञानको वर्चस्व रहँदै आएको भए तापनि जीवविज्ञान र स्नायुविज्ञानका माध्यमबाट पनि तरुण-विकासको सुक्ष्म विकास गर्नमा सहयोग पुग्दछ । अनुसन्धाताहरू परिवार, दौतारी, विद्यालय, छरछिमेक, संस्कृतिजस्ता सन्दर्भहरूको तरुण-विकासमा पर्ने सकारात्मक र नकारात्मक प्रभावको अध्ययन गरिरहेका छन् । तरुण-विकासका खासखास परिप्रेक्ष्यले कानुनी कारबाईका लागि सक्षमता, आपराधिक उत्तरदायित्व, शमन, र उपचार तथा पुनःस्थापनामा लचकताजस्ता प्रश्नहरूबारे सूचित गर्ने भएकाले अल्पवयस्क न्यायकर्मीहरूले तरुणविकासबारे ज्ञान राख्नुपर्छ ।
45	Adolescent Limiteds	Adolescents whose antisocial behaviours peak during adolescence and then declines. They contribute the majority of antisocial adolescents. They are strongly influenced by their peers.	असबल्ले किशोर किशोरावस्थामा प्रतिसामाजिक व्यवहार उत्कर्षमा पुगेका बालबालिका । यिनीहरूले बहुमत प्रतिसामाजिक किशोरहरूको बाहुल्य बनाउनमा मद्दत गर्दछन् र दौतारहरूबाट सबल रूपले प्रभावित भएका हुन्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
46	Adoption	A legal relationship between two people not biologically related, usually terminating the rights of biological parents, and usually with a trial "live-in" period. Once an adoption is finalized, the records are sealed and only the most compelling interests will enable disclosure of documents.	धर्म सन्तानग्रहण/दत्तकग्रहण अऔरस सम्बन्ध नभएका व्यक्तिहरूबीच सामान्यतः औरस आमाबाबुको अधिकार समाप्त पारी सन्तान वा दत्तकका रूपमा बालबालिका ग्रहण गर्ने कानुनीसम्बन्ध । दत्तक ग्रहणको कारबाई अन्तिम भएपछि कागजात खुलासा गर्नुपर्ने बाध्यात्मक अवस्था नआएमा सामान्यतः अभिलेख सिलबन्द हुन्छ ।
47	Adoption Triad	The three types of individuals involved in any adoption: the birth parent(s), the adoptive parent(s), and the adopted child or adult. The adoption triad may also be referred to as the "adoption triangle," the "adoption circle," or the "adoption constellation."	दत्तक-ग्रहण त्रिपक्ष दत्तकग्रहणमा समावेश हुने १) जैविक अभिभावक, दत्तक ग्रहण गर्ने अभिभावक र बालबालिका गरी तीन पक्षहरू । यसलाई दत्तक-ग्रहण त्रिकोण, दत्तक-ग्रहण वृत्त वा दत्तक-प्रदायका रूपमा पनि चिनिन्छ ।
48	Adoptive	'Adoptive parent ' (contrast with 'adopted child')	धर्ममाता/पिता दत्तक लिने माता पिता
49	Adult	A person at least 18 years old.	वयस्क कम्तीमा १८ वर्षको उमेर पूरा गरेको व्यक्ति ।
50	Adult Court	Adult court has been defined in statute as the appropriate justice court, municipal court or criminal division of Superior Court with jurisdiction to hear offenses committed by juveniles. The law specifies that juveniles who commit certain offenses, are chronic felony offenders, or have historical prior convictions, must be prosecuted in the adult court and if convicted, are subject to adult sentencing laws.	वयस्क अदालत अल्पवयस्कले गरेका कसुरको सुनुवाई गर्ने अधिकारक्षेत्र रहेको उचित जिल्ला, पुनरावेदन वा विशेष अदालत । केही मुलुकहरूमा अल्पवयस्कले गरेका भए पनि केही खास गम्भीर प्रकृतिका कसुरहरू वयस्क कसुरदारका मुद्दा हेर्ने अदालतबाट हेरिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
51	Adult Criminal Justice System	The adult criminal justice system consists of the laws, procedures, professionals, authorities and institutions that apply to witnesses and victims, and to adults alleged as, accused of, or recognized as having committed a criminal offence.	वयस्क फौजदारी न्याय प्रणाली वयस्क फौजदारी न्याय प्रणालीभित्र आरोपित, अभियुक्त वा फौजदारी कसुर गरेको मानिएका वयस्क तथा साक्षी र पीडितहरूका हकमा लागू हुने कानून, कार्यविधि, व्यवसायी, अधिकारी र संस्थापनाहरू पर्दछन् ।
52	Adverse Childhood Experience	Stressful or traumatic events, including abuse and neglect. They may also include household dysfunction such as witnessing domestic violence or growing up with family members who have substance use disorders.	प्रतिकूल बाल्यानुभूति दुर्व्यवहार र उपेक्षालगायतका तनाव वा आघातपूर्ण घटनावली । यस्ता अनुभूतिहरूमा घरेलु हिंसाका घटनाको भोगाइ वा प्रत्यक्ष अवलोकन, लागू वा नशालु पदार्थको सेवनकर्ता सदस्यसँगको हुर्काइबढाइजस्ता घरायसी प्रतिकार्यहरू पनि समावेश हुन्छन् ।
53	Advisory Hearing	The initial hearing in the juvenile court when the juvenile is advised of the charge or charges against them and asked how they wish to plea.	प्रतिद्वन्द्वात्मक सुनवाई अल्पवयस्कलाई निजविरुद्धको अभियोगका बारेमा जानकारी र सरसल्लाह दिई निजले तत्सम्बन्धमा कसरी अनुनय लिने भनेर बाल अदालतमा सोधनी गरिने प्रारम्भिक सुनवाई ।
54	advocate	A person speaking or advocating in favour of a cause; a lawyer qualified to plead cases before higher courts.	अधिवक्ता कुनै विषयवस्तु वा मुद्दाका पक्षधर अधिवक्ता
55	Affidavit	The document completed by law enforcement that describes the circumstances of the offense the youth is alleged to have committed. Also referred to as the Police Report, the Case Summary, and the Probable Cause Statement. When formally filed with the court it is combined with a petition.	सत्कथनपत्र अल्पवयस्कले गरेको भनी आरोप गरिएको कसुरका परिस्थितिहरूको वर्णन गरिएको कानून कार्यान्वयनकारी तयार पारेका लिखत, जसलाई प्रहरी प्रतिवेदन, मुद्दाको सारांश वा सम्भाव्य कारणको कथनका रूपमा पनि चिनिने गर्छ । अदालतमा लैजाँदा यो निवेदनसाथ पेस गरिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
56	Affirmed/Affirmation	Validation decree or order issues by judicial or superior judicial authority on a settlement decision of the juvenile case reached by lower authorities.	अनुसमर्थन/सदर अल्पवयस्क वा बालबालिकाको मुद्दामा तल्लो निकायबाट लिइएको समाधान निर्णयलाई न्यायिक वा तालुक न्यायिक प्राधिकार वा अदालतबाट सदर वा समर्थन गर्ने कार्य ।
57	Aftercare	Control, supervision, and care exercised over youth after they leave community-based programs or are released from juvenile facilities. Aftercare may include probation, counseling, and enrollment in a community program, or other forms of treatment. Aftercare services are designed to support young people's return to their families and communities and to lessen the chance that they will get in trouble again.	पश्चाद्स्याहार समुदायमा आधारित कार्यक्रम छाडेपछि वा अल्पवयस्क सुविधालयबाट छुटकारा भएपछि अल्पवयस्क उपर गरिने नियन्त्रण, सुपरिवेक्षण र स्याहार । पश्चाद्स्याहारमा परीक्षमाण, विमर्श, सामुदायिक कार्यक्रम वा उपचारका अन्य स्वरूपमा भर्ना गर्ने कुरा समावेश हुन सक्छन् । पश्चाद्स्याहार सेवा अल्पवयस्कहरूलाई निजका परिवार तथा समुदायमा फर्काउन र उनीहरू फेरि समस्यामा पर्न सक्ने मौका घटाउनका लागि रूपाङ्कित गरिन्छन्।
58	Age Assessment	A form of abuse where people are discriminated against or treated unfairly on the basis of their age.	उमेर मुल्याङ्कन उमेरको कारणले व्यक्तिहरूलाई भेदभाव गर्ने अनुचित तरिकाले व्यवहार गर्ने लगायतको दुष्प्रयास ।
59	Age of Consent	Minimum age determined by law to enter into a contractual agreement or to give consent to doing something.	सम्मतिको उमेर कानुनतः व्यक्तिका हैसियतमा करार गर्न वा करारमा सरिक हुन सक्ने उमेर; यो सम्पत्ति लिनदिनमा, यौनक्रियामा सरिक हुनमा वा विवाह गर्नमा कानुनले फरकफरक तोकेको हुन सक्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
60	Age Discrimination	A form of <u>Abuse</u> where people are discriminated against or treated unfairly on the basis of their age.	उमेरको कारणले मेदभाव उमेरको कारणले व्यक्तिहरूलाई भेदभाव गर्ने अनुचित तरिकाले व्यवहार गर्ने लगायतको दुष्प्रयास ।
61	Age of Majority/ Capacity	Statutory designations that define one's status as juvenile by law. After offenders reach the age of majority, they are subject to criminal court jurisdiction.	वयस्कताको उमेर बालिग उमेर, वयस्कताको उमेर, सक्षमता उमेर, वयस्क वय; बालबालिका सम्बन्धी कानुनले वयस्कताको उमेर तोक्दछन् । सामान्यतः बालअधिकार महासन्धिको आधारमा धेरै जसो मुलुकले १८ वर्ष पूरा गरेका उमेरलाई वयस्कता को उमेर मानेका छन् । यो उमेर पार गरेपछि कसुरदारहरू फौजदारी अदालतका विषय बन्छन् ।
62	Age of Reason	Minimum age determined by law by which age a person is believed to distinguished right and wrong or good and bad.	युक्तिको उमेर ज्ञानविवेक उमेर, कुनै कुरा ठीक वा बेठीक छुट्याउने क्षमताको उमेर; सामान्यतः निरपेक्ष वाल्यावस्था पार गरेपछिको उमेरलाई युक्तिको उमेर मानिन्छ ।
63	Aggravated Assault	An unlawful attack intended to inflict severe bodily injury upon another person. Also called Felonious Assault	सघनीकृत आक्रमण अर्को व्यक्तिमा गम्भीर शारीरिक चोट पुऱ्याउने गैरकानूनी आक्रमण । यसलाई आपराधिक आक्रमण पनि भन्ने गरिन्छ ।
64	Aggravating Factors	Factors to be considered that may increase the seriousness of the offense, such as prior offenses, weapon use, heinous nature of crime, and threats to victims or witnesses.	सघनकारी तत्त्व पहिले कसुर गरेको, हतियारको प्रयोग, बर्बर आपराधिक प्रकृति, र पीडित तथा साक्षी उपरको सन्त्रासजस्ता कसुरको गम्भीरतालाई बढाउन सक्ने ठानिएका तत्वहरू ।
65	Aggression	Physical or verbal acts of hostility.	आक्रमण शत्रुताको शारीरिक वा वाचिक कार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
66	Aggression Replacement Therapy	A treatment program targeted at youth with a history of serious aggression and anti-social behavior. It teaches youth techniques to control impulsiveness and anger, and to behave in a more pro-social fashion. Studies have found ART to be effective in reducing recidivism and problem behavior, and increasing social skills.	आक्रामकता प्रतिस्थापन-उपचार गम्भीर आक्रामकता र समाजप्रतिकूल व्यवहारको समस्या रहेभएका युवामा लक्षित उपचारपद्धति । यसमा युवाहरूलाई भावावेश, क्रोध र रिसलाई नियन्त्रण गर्ने सीप र समाजोपकारी ढाँचामा बरव्यवहार गर्न सिकाइन्छ र मार्गनिर्देश गर्ने गरिन्छ ।
67	Alibi/Plea of Alibi	A claim or piece of evidence that one was elsewhere when an act, typically a criminal one, is alleged to have taken place.	अन्त्यस्थिति, अन्यत्रस्थिति जिकिर वारदातमा भौतिक रूपले संलग्न नरही वारदात हुँदाको समयमा वारदातस्थलभन्दा टाढा अन्यत्रै थिएँ भन्ने बचाउ जिकिर
68	Alien	Belonging to a foreign country; foreign, overseas, non-native, external, unfamiliar; unknown.	विदेशी, पराई, परचक्री ।
69	Alienable	Able to be transferred to new ownership.	हस्तान्तरणीय, अरूमा सार्न वा अर्कालाई दिन मिल्ने ।
70	Allegation	A claim that a law has been broken. A community member, including a juvenile's parents or guardian can make this statement.	अभियोग/आरोप कानुनको उलंघन भयो भन्ने दाबी । अल्पवयस्कका आमाबाबु वा संरक्षक लगायत सामुदायका सदस्यहरूले यस्तो कथन तयार गर्न सक्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
71	Alternative Measure	Instead of going to court, police or prosecutor might provide an accused charged with a less serious crime an opportunity to accept personal responsibility for their behaviour by agreeing to make amends to the victim and the community. For example, an apology and/or compensation for the loss or damage. Diversion.	वैकल्पिक उपाय कम गम्भीर खालको अपराधको आरोपितलाई अदालतमा नलगी प्रहरी वा अभियोजन प्राधिकारले पीडित र समुदायलाई प्रतिभरण गर्ने व्यक्तिगत उत्तरदायित्व स्वीकार गर्न दिने अवसर । दिशान्तर ।
72	Alternative Care	A formal or informal arrangement whereby a child is looked after at least overnight outside the parental home, either by decision of a judicial or administrative authority or duly accredited body, or at the initiative of the child, his/her parent(s) or primary caregivers, or spontaneously by a care provider in the absence of parents.	वैकल्पिक स्याहार आबा बुबाको अनुपस्थितिमा औपचारिक वा अनौपचारिक बन्दबस्त मार्फत कम्तिमा रात्रीकालिन समयमा न्यायिक वा कार्यपालिकाको कार्यालय वा अन्य अधिकार प्राप्त कार्यालयको आदेशले स्याहार सुसार गर्नु ।
73	Alternative Placement	Assignment of a juvenile to a residential facility other than a juvenile correctional center while in direct care.	वैकल्पिक रखाइ अल्प वयस्कलाई प्रत्यक्ष स्याहारमा राखिने तर बालसुधार गृह वा केन्द्रभन्दा भिन्दै आवासीय सुविधालय ।
74	Alternative Response	Child Protection practice that allows for more than one method of initial response to reports of child abuse and neglect. Also known as "differential response."	वैकल्पिक प्रतिक्रिया बालबालिकाविरुद्धको दुर्व्यवहार वा तिरस्कारका जानकारीउपर प्रतिक्रिया जनाउन एकभन्दा बढी उपाय वा माध्यमको प्रयोग ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
75	Alternatives to Detention	May refer to a police caution or warning; a written or verbal apology; written essays on the effects of the crime committed; community service/work; restitution to the victim; participation in a life skills course; counseling or therapeutic treatment for drug or alcohol abuse; or other restorative justice programmes.	थुनाको विकल्प प्रहरी चेतावनी, मौखिक क्षमायाचना, गरेको अपराधप्रतिको पश्चात्ताप लेख, सामुदायिक सेवा वा काम, पीडितलाई प्रतिपूर्ति, जीवनकला पाठ्यक्रम, विमर्श वा लागू औषध वा मादक पदार्थको दुर्व्यसनसम्बन्धी उपचारात्मक सुपरिवेक्षण, वा पनस्थापकिय न्यायका अन्य कार्यक्रममा सामेलीजस्ता कराहरू थुनछेका विकल्पमा पर्न सक्छन।
76	Alternative dispute resolution	Procedure for settling disputes without litigation, such as arbitration, mediation, or negotiation.	वैकल्पिक विवाद समाधान मुद्दाको अदालती समाधानका विकल्पमा प्रयोग गर्न सकिने पारस्परिक सम्झौता, मेलमिलाप, मध्यस्थताजस्ता विवाद टुड्याउने विधि वा उपायहरू ।
77	Alternative Remedy	A new remedy in addition to an existing one.	वैकल्पिक उपचार न्यायिक वा कानुनी उपचारका लागि उपलब्ध हुने उपचारका वैकल्पिक बाटो ।
78	Alternative Sentences/Solutions	Sentences/dispositional solution for a delinquent act that can take many forms not meaning responsibility always mean a trip to prison/correction homes. Alternative sentences can include different combinations of the following: a suspended sentence, probation, fines, restitution, community service and deferred adjudication/pretrial diversion.	वैकल्पिक सजायहरू, सजायका विकल्प; सामान्यतः कारागारको सजायको सट्टामा प्रतिभरण, जरिमाना, सामुदायिक सेवा, कैदनिलम्बन र दण्डजमानीजस्ता विकल्प ।
79	Alternative Placement	Assignment of a juvenile to a residential facility other than a juvenile correctional center while in direct care.	वैकल्पिक बन्दोबस्ती प्रत्यक्ष स्याहारका लागि बालसुधार गृहभन्दा बाहेकको वैकल्पिक आश्रम, वैकल्पिक आश्रयालय, वैकल्पिक सुविधालय ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
80	Alternatives to Detention	Measures that may be imposed on children who are being formally processed through the criminal justice system, at both pre-trial and sentencing stages, that do not involve deprivation of liberty; alternatives to deprivation of liberty; non-custodial measures.	थुनाको विकल्प, थुनछेकको विकल्प; सामान्यतः प्रहरी चेतावनी, मौखिक क्षमायाचना, गरेको अपराधप्रतिको पश्चात्ताप लेख, सामुदायिक सेवा वा काम, पीडितलाई प्रतिभरण, जीवनकला पाठ्यक्रम, विमर्श सुपरिवेक्षण वा दुर्व्यसनको उपचारात्मक सुपरिवेक्षणजस्ता उपायहरू थुनछेकका विकल्पमा पर्दछन् ।
81	Ambulatory Court	Mobile or circuit court.	घुम्ती अदालत, दौडाहा अदालत ।
82	Amendment	Correction, improvement; replacement, alteration of law, document or behaviour.	संशोधन, सुधार, परिष्कार, परिमार्जन, परिशोधन ।
83	Amenable to Treatment	A judge and prosecutors' legal assessment of a young offender's rehabilitation potential according to his/her age, maturity, offense history, and previous therapeutic interventions. Because juvenile court prioritizes rehabilitation over punishment, the assessment often determines whether the youth should be tried in juvenile court or adult criminal court.	आज्ञाधीन लेखाजोखा निजको उमेर, परिपक्वता, कसुरको पृष्ठभूमि, पूर्वउपचार समेतका आधारमा कलिलो उमेरको कसुरदारको पुनःस्थापनाको सम्भाव्यताका लागि न्यायाधीश वा अभियोजनअधिकारीले गर्ने कानुनी लेखाजोखा । बालअदालतले सजायको सट्टामा पुनःस्थापनालाई प्रश्रय र प्राथमिकता दिने हुनाले यदाकदा लेखाजोखाले त्यस्तो युवालाई बालअदालतमा पुर्पक्ष गर्ने कि वयस्क फौजदारी अदालतमा पुर्पक्ष गर्ने भन्ने कुराको पनि निर्धारण गर्दछ ।
84	Amicus Curiae	Professional person or organization that is not a party to a particular litigation but that is permitted by the court to advise it in respect to some matter of law that directly affects the case in question.	एमिकस क्युरी अदालतको सहयोगी मुद्दाको पक्ष नरहेको व्यक्ति वा संगठन जसलाई प्रश्नमा रहेको मामिलालाई प्रत्यक्ष असर गर्ने कानुनको कुनै पाटोमा सल्लाह दिनका अदालतले अनुमति दिएको वा आग्रह गरेको हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
85	Annual Review	Yearly judicial review, usually in dependency cases, to determine whether the child requires continued court supervision or placement. Increasingly required by state laws; but also often set as policy by local court rule. Sometimes reviews are required at other than yearly intervals.	वार्षिक पुनरीक्षण वार्षिक न्यायिक समीक्षा, प्रायः आश्रित बालबालिकाहरु सँग सम्बन्धित, बच्चा लाई निरन्तर अदालत को पर्यवेक्षक या नियुक्ति को आवश्यकता छ कि छैन भन्ने निर्धारण गर्न को लागी ।
86	Anomy/Strain Theory	Sociological theories of criminal causation, which generally refer to a state of "normlessness" in society. A modern strain theory focuses on the availability of goals and means. When the greater society encourages its members to use acceptable means to achieve acceptable these goals, they may resort to illegitimate and illicit means.	बेधिति/विकृतिको सिद्धान्त समाजमा प्रतिमान विहीन भद्रगोलको अवस्था औल्याउने अपराधको कारण वा हेतुसँग सम्बन्धित समाज शास्त्रीय सिद्धान्त । आधुनिक विकृतिको सिद्धान्तले लक्ष्य र साधनको उपलब्धतामा जोड दिन्छ । बृहत्तर समाजले आफ्ना सदस्यहरुलाई स्वीकार्य लक्ष्यप्राप्तिका लागि स्वीकार्य माध्यम वा साधन प्रयोग गर्न उत्प्रेरित गरे पनि उनीहरुले अवैध साधनको खोजी गर्छन् भन्ने यो सिद्धान्तको सार हो ।
87	Antisocial Behavior	Apervasive pattern of behavior that displays disregard for the violation of rights of others, societal mores, or the law (such as irritability, consistent irresponsibility, lack of remorse, failure to conform to social norms, etc.).	समाज प्रतिकूल व्यवहार निरन्तर दुरुस्तेजना, पश्चात्तापको अभाव र सामाजिक प्रतिमानसँग अनुकूल नरहने गरी अर्काको अधिकारको हनन गर्ने, सामाजिक प्रचलन वा कानुनको मर्यादा भङ्ग हुने क्रियाकलापको व्यापकतायुक्त दर्साउने व्यवहारप्रवृत्ति ।
88	Anxiety Disorder	An abnormal state, characterized by a feeling of being powerless and unable to cope with threatening events, typically imaginary, and by physical tension, as shown by sweating, trembling, and so on.	चिन्तागत विचलन आफू कमजोर भएको र त्रासद् घटना मुकाबिला गर्न नसक्ने अनुभव हुने खास गरी पसिना आउने वा काम्मे जस्ता काल्पनिक र शारीरिक तनावका लक्षणसमेत देखाउने असामान्य अवस्था ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
89	Apology	An expression, to a person wronged, of genuine sorrow and regret for behavior acknowledged being a breach of applicable ethical standards and a violation of trust. Apology can be an essential long- term precondition for Forgiveness.	क्षमा याचना आचरणका लागू हुने मापदण्ड तोडिएको र विश्वासको उल्लंघन भएको सकाउँ आफूले गरेको व्यवहारप्रति साँच्चै खेद मान्दै र पछुताउँदै त्यस्तो गलत व्यवहार गरिएको व्यक्तिसमक्षको क्षमार्थ पुकारा । क्षमायाचना क्षमादानको पूर्व सर्त हुन सक्छ ।
90	Appeal	A request that a case be sent to a higher court for review or rehearing.	पुनरावेदन माथिल्लो तहको अदालतमा मुद्दा पुनर्विचार वा सुनवाई गरिदिनका लागि गरिने अनुरोध ।
91	Appellant	The party who initiates an appeal.	पुनरावेदक पुनरावेदन गर्ने पक्ष ।
92	Appellee	The party against whom an appeal is taken; also called the respondent.	प्रतिवादी पक्ष जसको बिरुद्ध मुद्दा दर्ता गरिएको ।
93	Appearance	The formal proceeding by which an offender presents him/herself to the jurisdiction of the court.	उपस्थिति कसुरदारले अधिकारक्षेत्र वाला अदालतसमक्ष आफूलाई प्रस्तुत गर्ने औपचारिक प्रक्रिया ।
94	Apprehend	To arrest, take into custody, or seize a person on a criminal charge	निग्रहण गर्नु/सुरक्षामा लिनु/रक्षावरण गर्नु अवयस्क व्यक्तिलाई फौजदारी आरोपमा समाउने, पक्रने वा सुरक्षामा लिने काम ।
95	Apprehension	Take a juvenile in to custody on a charge of offence.	रक्षावरण/निग्रहण कुनै कसुर गरेको अल्पवयस्कलाई सुरक्षार्थ प्रहरीले जिम्मा लिने कार्य । वयस्क भए पक्राउ शब्दको प्रयोग गरिन्छ । अल्पवयस्कलाई सुरक्षामा लिने कार्य बढी संवदनशील भएका र बालमैत्री कार्यविधिबाट सो कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने हुनाले पक्राउजस्तो प्रतिकूल छाप पार्ने शब्दको साटो भिन्दै शब्दको प्रयोग गरिने गर्दछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
96	Approved Caregiver	Approved carers are persons, in whose care the chief executive has placed a child, and include approved foster caregiver, approved kinship caregiver and provisionally approved caregiver.	प्रमाणित हेरचाह कर्ता प्रमाणित हेरचाह कर्ता बालबालिकालाई हेरचाह गर्ने आधिकारीक व्यक्तीहरु हुन् ।
97	Arraignment	The initial appearance of an alleged juvenile offender before a court, at which time the court advises the juvenile of the formal charges, informs the juvenile of the applicable constitutional rights, appoints counsel to represent the juvenile, establishes the need for detention, alternative placement or conditional release pending the next hearing, and schedules a hearing date.	प्रारम्भिक उपस्थिति आरोपित अल्पवयस्क कसुरदारको अदालतसमक्षको प्रारम्भिक उपस्थिति जुन समयमा अदालतले निजलाई औपचारिक आरोप के छ भन्ने बारेमा सल्लाह दिन्छ, निजका संवैधानिक तथा कानुनी संरक्षणबारे बताउँछ, निजका लागि कानुन व्यवसायी नियुक्त गरिदिन्छ, थुना वा वैकल्पिक बासको प्रबन्ध वा अर्को सुनवाईसम्मका लागि ससर्त छुटकारा दिने काम गर्छ र अर्को सुनवाईको तारिख तोक्दछ ।
98	Arraignment Hearing	Usually the child's initial hearing at which time the court insures that the child and parents understand their rights, the charge and possible consequences. The child must admit or deny the charge at this time.	प्रारम्भिक सुनवाई बालबालिका र तिनका बाबुआमालाई तिनको अधिकार, लागेको आरोप र त्यसको सम्भाव्य परिणामका बारेमा स्पष्ट पार्ने कुरा सुनिश्चित गरिएको प्रारम्भिक उपस्थितिका क्रममा गरिने सुनवाई । यही सुनवाईमा बालबालिकाले आफूले गल्ती गरेको हो वा होइन स्पष्ट पार्नुपर्छ ।
99	Arrearage	Past due, unpaid child support owed by the noncustodial parent. If the parent has arrearages, s/he is said to be "in	बाँकी पछिल्लो बाँकी बक्यौताहरु । बालबालिकाको तिनैपर्ने हेचाह खर्च उसको अभिभावकले बाँकी

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
100	Arrest	A child is arrested where he or she is placed under the custody of the police, military, intelligence or other security forces because of actual, perceived or alleged conflict with law.	पक्राउ/गिरफ्तारी कानूनसँग बाझिने कार्य गरेको वा त्यस्तो कार्य गरेको ठानिएको कारणले प्रहरी, सेना, गुप्तचर वा अन्य सुरक्षाबलले निजलाई निजको स्थानबाट समाएर सुरक्षा वा हिरासतमा लिने कार्य ।
101	Arrest Warrant	A written order directing the arrest of a party. Arrest warrants are issued by a judge after a showing of probable cause.	पक्राउ पुर्जी अभियुक्तलाई पक्राउ गर्नका लागि अदालतको लिखित आदेश ।
102	Assessment	The consideration of all social, psychological, medical and other factors of child to determine diagnostic data to be used as a basis for the treatment plan.	मुल्यांकन बालबालिकाको सबै सामाजिक, आर्थिक, मानसिक र चिकित्सकीय तत्वहरूको जाँच गरी बालबालिकालाई उपचार विधि अगाडी बढाउने ।
103	Assessment Care Agreement	An assessment care agreement allows a child to be placed in an out-of-home care placement by the department, with the parent/s consent, to ensure their safety during an investigation and assessment. An assessment care agreement is for a maximum of 30 days and the parents retain all custody and guardianship rights and responsibilities.	स्याहार मुल्यांकनको सहमति स्याहार मुल्यांकनको सहमतिले बालबालिकालाई स्याहार केन्द्रबाट अभिभावकको सहमतिबाट उनिहरूको बाहिर र भित्र राख्न सक्दछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
104	Assignment of Support Rights	The legal procedure by which a person receiving public assistance agrees to turn over to the State or Tribe any right to child support, including arrearages, paid by the noncustodial parent in 2 exchange for receipt of a cash assistance grant and other benefits. States and Tribes can then use a portion of said child support to defray or recoup the public assistance expenditure.	समर्थन अधिकारको नियुक्ति गर्नु एक कानूनी प्रक्रिया जसमा सार्वजनिक सहयोग प्राप्त गरेका व्यक्तिले राज्य लाई बालबालिकाको समर्थन तथा सहयोग सम्बन्धि अधिकार दिन सहमत हुन्छ जसमा गैरआवासीय आमाबाबु द्वारा गरिएको नगद सहायता, अनुदान र अन्य
105	Articling (in Juvenile Justice)	A part of the lawyer training and licensing process where a law school graduate gets practical experience by working in a legal setting, specially in the scope of juvenile justice.	उन्मुखीकरण कानूनका स्नातकहरूलाई स्थापित कार्यढाँचाभित्र, खास गरी बालन्यायको, काम गरेर व्यावहारिक अनुभव हासिल गरेकाबाट प्रशिक्षित गर्ने र इजाजत प्रदान गर्ने प्रक्रियाको एक खण्ड ।
106	At Risk of Delinquency	Although it may not be an offence under the law in question, children may come into contact with the juvenile justice or adult criminal justice system as a result of being considered to be in danger by virtue of their behavior or, through association, by the behavior of others.	बिजाईँ जोखिमासन् प्रश्नमा रहेका कानूनअन्तर्गत कसुर नहुने भए पनि तिनका व्यवहार का कारणले वा अन्यको सरसंगत वा व्यवहारका कारणले अल्पवयस्क न्याय वा वयस्क फौजदारी न्याय प्रणालीको सम्पर्कमा आउनुपर्ने बालबालिका ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
107	Atavism	Abiological theory of criminal causation developed during the nineteenth century by Cesare Lombroso. It argued that criminals are anthropological throwbacks to an undeveloped phase in human evolution, and that this atavistic quality is indicated by physical abnormalities.	प्रत्यावर्तनवाद उन्नाईसौं शताब्दीमा सिसर लम्बासाले प्रतिपादन गरेको आपराधिक कारक तत्वसम्बन्धी जीववैज्ञानिक सिद्धान्त । यस सिद्धान्तले अपराधीहरूलाई विकास क्रममा अविकसित पुर्वजहरूमा विकास भएका मानवशास्त्रीय प्रवृत्तिशेष हुने भन्ने मान्दछ र यो पुख्र्यौली प्रवृत्तिशेष मानिसका शारीरिक असामान्यताबाट देखा पर्ने जनाउँछ ।
108	At-Risk Juveniles	Youths who live in environments that are conducive to promoting deviant behavior. Also included are juveniles who exhibit anti social behavior that can lead to early deviance.	जोखिमावस्था अल्पवयस्क विपथित व्यवहारलाई बढाउन अनुकूल हुने वातावरणमा रहेबसेका कलिलो उमेरको । प्रारम्भिक विपथनतिर डोच्याउने समाज प्रतिकूल व्यवहार प्रदर्शित गर्ने अल्पवयस्क पनि यसमा समेटिन्छन् ।
109	At-risk youth	Young people who are extremely vulnerable to to negativity, consequences of school failure, substance abuse, and early sexuality.	खतरामा रहेका युवा : सानो उमेर भएको कारण नकरात्मकता, स्कूलमा फेल हुनुको परिणाम, लागु औषधको प्रयोग र उचित समय भन्दा पहिलाको यौन क्रियाकलाप युवालाई खतरातर्फ धकेल्छ ।
110	Attachment	Child's connection to a parent or other caregiver that endures over time, establishes an interpersonal connection, and aids in the development of a sense of self.	स्नेहबन्धन आमाबाबु वा अन्य हेरविचारकर्ता र बालबालिका बीच स्थापित भएको एक पारस्परिक सम्बन्ध जसले स्वयंको भावनाको विकासमा सहयोग गर्दछ ।
111	Attention Deficit Disorder	Ab behavioural disorder typified by deficient attention ability, chronic physical movements, and poor self-control.	ध्यानअपूरता विचलन ध्यान दिने क्षमतामा कमी, दीर्घ शारीरिक चाल, र कमजोर स्वनियन्त्रणको लक्षण देखा पर्ने व्यावहारिक बिसन्धो ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
112	Attorney/Lawyer	A person trained in law and licensed by the state who can advise, represent or act for persons in court	कानूनव्यवसायी/वकील कानूनको ज्ञानले शिक्षित प्रशिक्षित रहेको र राज्यले कानुनी सल्लाह र परामर्श गर्न तथा अदालतमा अर्को कसैका तर्फबाट वा हकमा प्रतिनिधित्व गर्न वा कार्य गर्न इजाजत दिएको व्यक्ति ।
113	Attorney-General	The chief legal adviser of the state.	महान्यायाधिवक्ता राष्ट्रको प्रमुख कानुनी सल्लाहाकार
114	Autism	A neurological or biochemical brain disorder, which impairs the development of physical, social, and language skills.	मूकस्वलीनता शारीरिक, सामाजिक र भाषाको विकासलाई रोक्ने स्नायविक वा जीवरसायनिक मस्तिष्क विकार ।
115	Avoidance of Unnecessary Delay	A mandatory condition for juvenile cases that case shall from the outset be handled expeditiously, without any unnecessary delay.	अनुचित विलम्ब वर्जना बालबालिकाका प्रत्येक मामला सुरुवातदेखि नै अनुचित र अनावश्यक विलम्ब नगरी समस्याको समाधान गर्नुपर्ने सर्त ।
116	Background Check	An investigation of prospective kinship caregivers, foster and adoptive parents, and all adults residing in prospective foster and adoptive households. In most states, the background investigation includes a fingerprint check of federal and state criminal records and child abuse and neglect registries. These records checks are also part of the home study process used to assess the suitability of these homes for placement of foster or adoptive children.	पृष्ठाधार जाँच भावी देखभाल गर्ने व्यक्ति, पालक, माता(पिता, भावी पालक र दत्तक घरमा रहने सबै वयस्क को जाँच । प्रायः राज्यहरूमा, पृष्ठभूमि अनुसन्धानमा संघीय र राज्य आपराधिक अभिलेख र बाल दुर्व्यवहार र उपेक्षा रजिष्ट्रेसनका साथै फिंगरप्रिन्ट जाँच समावेश छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
117	Bail	Security, in the form of money or property, deposited with the court to insure the appearance of the accused at a specific future time and place.	जमानत अभियुक्तलाई तोकिएको समय र स्थानमा उपस्थित हुने कुरा सुनिश्चित गर्नका लागि अदालतसमक्ष दाखिल गरिने नगद वा जेथा स्वरूपको प्रत्याभूति ।
118	Bail (Remand)	A suspect who has been arrested or charged with an offence is released by the police or court on condition that they report back at a certain date and time. Sometimes the suspect has to keep to certain conditions, such as living in a particular place, or not going near witnesses.	जमानी पक्राउ परेको शक्ति व्यक्ति वा अभियुक्तलाई प्रहरी वा अदालतले खास समय र मितिमा अदालतमा रिपोर्ट गर्ने गरी छुटकारा दिन्छन् । तिनले तोकिएको तारिखमा अदालतमा हाजिर हुने कागज गर्नुपर्छ । कहिलेकाँही यस्तो जमानीमा र हने शक्ति व्यक्ति वा अभियुक्तले खास खास सर्त पालन गर्नुपर्ने कुरा पनि तोकिन्छ । उदाहरणका लागि, कुनै खास ठाउँमा मात्र बस्नुपर्ने, साक्षीहरूलाई भेट्न नहुनेजस्ता सर्तहरू तोकिन सक्छन् ।
119	Bail Bond	An obligation signed by the accused, with sureties to secure his/her presence in court.	जमानीपत्र अभियुक्तले जमानत दिएर सही गरेको आफूलाई अदालतमा उपस्थित गराउने दायित्व स्वीकारको लिखत ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
120	Battered Child Syndrome	Term introduced in 1962 by C. Henry Kempe, M.D., in the Journal of the American Medical Association in an article describing a combination of physical and other signs indicating that a child's internal and/or external injuries result from acts committed by a parent or caretaker. In some states, the battered child syndrome has been judicially recognized as an accepted medical diagnosis. Frequently, this term is misused or misunderstood as the only type of child abuse and neglect.	यो वाक्य सन् १९६२ मा सि. हेनेरी केम्पले, अमेरिकन मेडिकल एसोसिएसनको जर्नलमा आमाबाबु र सरक्षकबाट बालबालिकाको शरीरमा हुने बाहिरि र भित्रि चोटको व्याख्या गर्ने लेखमा प्रयोग गर्नु भएको हो । यसलाई न्याय निरूपणको शिलशिलामा चिकित्सकिय निदानको रूपमा लिईने गरिएको छ । अक्सर यसलाई बालबालिकामा हुने एकमात्र दुर्व्यवहारको रूपमा लिई वेवास्ता समेत गरिन्छ ।
121	Behavioral Disorders	Disorders influenced by biology, environment or a combination causing symptoms such as aggression, withdrawal from social interaction, self-injuring behavior, immaturity, mood swings, and/or hyperactivity.	व्यवहारगत विचलन जैविक वा वातावरणीय वा दुवैको मिलनबाट प्रभावित भएको आक्रामकता, सामाजिक अन्तरक्रियाबाट अलग्गिने, आफैलाई हताहत पार्ने, अपरिपक्वता, सनक्क सन्किने वा उग्र सक्रिय हुने जस्ता लक्षण हुने विचलन । क्रिय हुने जस्ता लक्षण हुने विचलन ।
122	Behavioral Difficulties	Problems in an individual's way of acting, behaving, or conducting him/herself. A child with behavioral difficulties may have difficulty following the rules of the classroom at school or in care placement.	व्यवहारिक कठिनाइहरू एक व्यक्तिको काम गराई, व्यवहार गर्ने, वा कार्य सञ्चालन गर्ने समस्या । व्यवहारिक कठिनाइहरू भएका बच्चाहरू लाई स्कूल या हेरविचार स्थान मा पछि पछि कठिनाई हुन सक्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
123	Behavioral Health	A state of mental/emotional being and/or choices and actions that affect wellness. Substance abuse and misuse, as well as serious psychological distress, suicide, and mental illness, are examples of some behavioral health problems that can be far-reaching and exact an enormous toll on individuals, their families and communities, and the broader society.	व्यवहारिक स्वास्थ्य मानसिक र भावनात्मक र र वा छनौट र कार्यहरूको एक अवस्था जसले व्यवहारिक भलाईलाई असर गर्छ । मादक पदार्थको सेवन र दुरुपयोग, साथै गंभीर मनोवैज्ञानिक संकट, आत्महत्या र मानसिक बीमारी, केही व्यवहारिक स्वास्थ्य समस्याहरू जो पछि सम्म सो व्यक्तिहरू परिवार र समाजलाई नै असर गर्दछ ।
124	Behavioral Health Care	The care and treatment of an individual's mental health and substance-abuse issues.	व्यवहार स्वास्थ्य हेरविचार एक व्यक्तिको मानसिक स्वास्थ्य र पदार्थ दुर्व्यवहारको समस्याको हेरचाह र उपचार ।
125	Bench	Where the judge sits during court proceedings; the term is often used for referring to the judge.	इजलास मुद्दाको कारबाई चलाउन न्यायधीश र हने कार्यक्षेत्र । इजलास शब्दले प्रायः न्यायधीशको उपस्थितिलाई दर्साउँछ ।
126	Bench Trials	The resolution of legal and factual issues by a judge without the participation of a jury. In these cases, the judge becomes the sole authority in the fate of accused offenders.	इजलासी पुर्पक्ष न्यायधीशले इजलासमा गराउने पुर्पक्ष जसमा जुरीको उपस्थिति हुँदैन । इजलासी पुर्पक्षमा मुद्दाको कानुनी र तथ्यगत दुवै सवालहरू न्यायधीशले नै विचार गर्दछन् र अभियुक्त कसुरदारको लेखामा पूरा अधिकार न्यायधीशकै रहन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
127	Best Interest of Child	An important standard applicable in juvenile justice process for securing welfare and wellbeing of children. It requires any treatment or measure adopted for care or correction of a child should not have adverse impact over the physical, mental or social development of the child.	बालबालिकाको सर्वोत्तम हित अल्पवयस्क वा बालन्यायका प्रक्रियामा अबलम्बन गर्नुपर्ने बालबालिकाका भलाइ गर्ने महत्वपूर्ण मापदण्ड । यसअनुसार बालबालिका सँग सम्बन्धित कन पनि प्रश्नमा कामकारबाई वा व्यवहार गर्दा वा निणय लिदा तिनका स्वाभाविक विकासअवस्था र विकासक्रम लाई भातिक,मानसिक वा भावनात्मक हिसाबले प्रतिकलता प्रदागर्न सक्ने जुनसुकै प्रभावबाट जोगाइनुपर्छ । बालबालिकालाई कानुन मान्ने र स्वस्थ तथा नैतिकता गरिककोरूपमा स्थापित हुन आवश्यकपर्ने सेवासुविधा,उपचार, खेलकुद तथा मनोरञ्जनको उपलब्धता, अक्रर, करुणापणर बाल सवदीसाचर कार्यक्रमका कायान्वयन यसका मुलभत तत्व हुन् ।
128	Best Practice	Strategies and programs demonstrated through research and evaluation to be effective at preventing or intervening in juvenile delinquency. Best practice models include program models that have been shown, through rigorous evaluation and replication, to achieve target outcomes.	उत्तम अभ्यास अल्पवयस्क बिजाईको रोकथाम वा तिनलाई सम्बोधन गर्नमा प्रभावकारी हुने अनुसन्धान र मूल्याङ्कनमार्फत दर्सिएका रणनीति र कार्यक्रम । उत्तम अभ्यासका ढाँचामा सघन मूल्याङ्कन र विभिन्न ठाउँमा दोहोराएर अभ्यास गरिएका र लक्षित प्रतिफल हासिल गर्नका लागि सार्थक हुने कार्यक्रमका ढाँचाहरू पर्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
129	Beyond a Reasonable Doubt	The degree of certainty required by the judge or jury to find a criminal defendant guilty; it leaves no reasonable doubt that the defendant committed the alleged crime. This standard of proof is also applied to juveniles in delinquency proceedings and, in some jurisdictions, to juveniles accused of status offenses.	मुनासिब शंकारहित फौजदारी मामिलामा प्रतिवादीको दोष पत्ता लगाउनका लागि न्यायधीश वा न्यायमण्डल (जुरी) लाई आवश्यक हुने निश्चितताको मात्रा । यसमा प्रतिवादीले आरोपित अपराध गरेको होइन कि भनेर किंचित शंका गर्नुपर्ने अवस्था हुनु हुँदैन । प्रमाणको यो मापदण्ड बालबिजाईको कारबाइ प्रक्रियामा र कतिपय मुलुकमा हैसियती कसुरका सन्दर्भमा पनि लागू हुन्छ ।
130	Bigotry	Prejudice and/or discrimination against one or all members of a particular group based on negative perceptions of their beliefs and practices or on negative group stereotypes.	अन्धानुपक्षता कुनै खास समूहका कुनै वा सबै सदस्यहरूको नकारात्मक अवधारणा वा तिनका विश्वास र अभ्यासप्रतिको एकनासे नकारात्मक भावनाका कारण गरिने पूर्वाग्रह, पक्षपात वा भेदभाव ।
131	Bindover/Bindover	The process where a child has his/her case transferred from juvenile to adult court	क्षेत्रान्तरण बालबालिकाको मुद्दा बालअदालतबाट वयस्क फौजदारी अदालतमा स्थानान्तरण गर्ने कार्य । अधिकार क्षेत्रान्तरण ।
132	Bind over Hearing	A hearing where the court determines whether your child's case should go forward in juvenile court or be transferred to adult court.	साधक सुनवाई बालबालिकाको मुद्दा अल्पवयस्क अदालतमा हेर्ने कि वयस्क अदालतमा साध्ने वा पठाउने भन्ने विषयमा निधो लिन गरिने सुनवाई ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
133	Binding Precedent	A prior decision by a court that must be followed without a compelling reason or significantly different facts or issues. Courts are often bound by the decisions of appellate courts with authority to review their decisions. For example, district courts are bound by the decisions of the court of appeals that can review their cases, and all courts – both state and federal – are bound by the decisions of the Supreme Court of the United States.	बाध्यकारी नजिर एक अदालतले अधिल्लो निर्णय सम्भव कारण वा महत्वपूर्ण फरक तथ्य वा मुद्दाहरू बिना पालना गर्नु पर्छ ।
134	Biological Parents	The family into which the child is born. It can mean both parents if they are together, or the mother, or the father.	जिवन दिने माता पिता :- जुन परिवारमा सन्तानको जन्म भएको हो । यसको अर्थ माता तथा पिता वा दुबै हुन सक्छन् । अथवा माता वा पिता मात्र पनि जनाउन सकिन्छ ।
135	Birth Registration	The right of the child to be registered immediately after birth. Process by which a child's birth is recorded in the civil register by the government authority.	जन्मदर्ता प्रत्येक बालबालिकाको जन्मिने बितिकै जन्मदर्ता गर्न पाउने अधिकार हुन्छ, कुनै पनि बालबालिकाको जन्मपश्चात सरकारी कार्यालमा दर्ता गरिने प्रक्रिया ।
136	Blended Sentencing	The imposition of both juvenile and adult sentences concurrently by the juvenile delinquency court under certain circumstances.	सजायमिश्रण खासखास अधिकारक्षेत्रमा अल्पवयस्कको बिजाईं हेर्ने अदालतले अल्पवयस्क र वयस्क सजाय साथसाथै गर्ने कार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
137	Bond	A type of security required by the court before an offender is released from custody. An accused may be released on his own promise (personal recognizance), by having a licensed bondsman post an agreement to pay a certain amount (bond) by personally depositing money in cash (bail), or by encumbering property (property bond).The court may allow the amount of bail posted in cash to be a percentage of the total amount of bail set; however, in the event of default, the entire amount of bail set is forfeited and becomes due to the state.	जमानी कसुरदारलाई हिरासतबाट छुटकारा दिनुअगावै अदालतले खोज्ने सुरक्षणको प्रकार। अभियुक्त स्ववाचामा, कुनै इजाजतवाला व्यक्तिको जीउ वा धनजमानीमा, कुनै जेथाजमानीमा, धरौटीमा छुटकारा हुन सक्छ। धरौटी र कमको दाखिला किस्ताबन्दीमा गर्ने गरी अदालतले आदेश दिन सक्छ।
138	Boot Camps	Residential correctional facilities where drill instructors replicate training techniques used in boot camps of the armed forces, adapting their methods to the special needs of juvenile offenders. The purpose is to "shock" residents into socially productive conformity over a period of 30- 40 days.	साध्य-शिविर अल्पवयस्क कसुरदारका लागि आवासीय सुधारको बन्दोबस्त जसमा सशस्त्र बलको प्रशिक्षणशिविर प्रयोग गरिएका तालिम सुधार प्रशिक्षकले अल्पवयस्क कसुरदारहरूलाई गराउँछन्। यस्तो तालिममा तिनीहरूलाई सामाजिक उत्पादनशील क्षेत्रमा अभिमुख गराउनका लागि एकदेखि डेढ महिनासम्म उपलब्ध गराइन्छ।
139	Brief Note	A written statement submitted by the lawyer for each side in a case that explains to the judge(s) why they should decide the case (or a particular part of a case) in favor of that lawyer's client.	सारसंक्षेप-पत्र पक्षका लागि बकिलद्वारा लिखित एक लेखोट जुन को पक्ष मा फैसला गर्नु पर्छ भनि न्यायाधीश लाई व्याख्या गर्दछ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
140	Broken Family	A home or a family in which at least one natural (biological) parent is absent.	भग्न परिवार घर वा परिवारमा कम्तीमा एक प्राकृतिक (जैविक) आमाबाबु अनुपस्थित रहेको ।
141	Broken Home	Family where one of the parents is not present in the home on a permanent basis.	खण्डित घरपरिवार बाबु वा आमाको कुनै एक स्थायी रूपमा घरमा नहुने अवस्थाको परिवार । पारपाचुके, दोस्रो विवाह वा गृहपरि त्यागजस्ता कारणले बालबालिकाका लागि यस्तो पारिवारिक अवस्था आइपर्छ ।
142	Bullying	Intentional act that causes harm to others, and may involve verbal harassment, verbal or non-verbal threats, physical assault, stalking, or other methods of coercion such as manipulation, blackmail, or extortion. It is aggressive behavior that intends to hurt, threaten or frighten another person. An imbalance of power between the aggressor and the victim is often involved. Bullying occurs in a variety of contexts, such as schools, workplaces, and juvenile residential facilities.	दादागिरी मौखिक वा अमौखिक रूपमा अर्को व्यक्तिलाई सकसमा पार्न, तर्साउन सन्त्रस्त पार्न वा क्षति पुऱ्याउने मनसायले हैरान पार्ने, शारीरिक दुख दिने, चिड्याउने गरी गरिएको आक्रामक व्यवहार । यो करकापपूर्ण व्यवहार हो जसमा आक्रामककर्ता र पीडितबीच शक्तिको असन्तुलन हुन्छ र आक्रमककर्ता प्रायः बलिष्ठ हुन्छ । यो विद्यालय, अल्पवयस्कका आवासीय सुविधालय, कार्यस्थललगायत विभिन्न सन्दर्भमा हुन सक्छ ।
143	Burden of Proof	The duty to establish a claim or allegation by admissible and credible evidence at the time of hearing. This duty is usually the responsibility of the accuser, not the accused.	प्रमाणको भार ग्राह्य वा पत्यारलायक प्रमाणद्वारा दाबी वा आरोप स्थापित गर्नुपर्ने कर्तव्य । प्रमाणको भार सामान्यतः अभियोग लगाउनेमा रहन्छ, अभियुक्तमा होइन ।
144	Burglary	Burglary is the unlawful entry into someone else's premises with the intention to commit a crime.	अवैध प्रवेश कुनै अपराध गर्ने ध्येय राखेर कसैको हाताभित्र प्रवेश गर्ने कार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
145	Care	Duty of care; an obligation to conduct oneself in such a way as to avoid or prevent injury of child.	बालबालिकाको स्याहार गर्ने कर्तव्य बालबालिकालाई कुनै पनि किसिमको हानी नोक्सानी हुनबाट जोगाउने कर्तव्य ।
146	Care Order	An order by a court instructing the local authority to care for a child.	स्याहार आदेश कुनै पनि बालबालिकाको स्याहार गर्न स्थानीय निकायलाई दिएको आदेश
147	Carer / Caretaker / Care	giver A person with whom the child lives who provides daily care to the child, without necessarily implying legal responsibility.	स्याहार सुसार गर्ने : बालबालिका जो सँग बस्छन् र जसले तिनको हेरचाह कानुनी दायित्व अनुरूप वा बिना कानुनी दायित्व नै वहन गर्छन् ।
148	Career Escalation	The progression from relatively minor status offenses towards more serious criminal or delinquent offenses.	आपराधिक वृत्तिविस्तार अल्पवयस्क कसुरदारले सामान्य खालको हैसियती अपराधबाट गम्भीर प्रकारको बिजाइँ वा अपराधतर्फ प्रवृत्त हुने क्रमको बृद्धि ।
149	Case	A case is determined by selecting the most serious offense committed by an individual youth on a specific date. Thus, the number of cases in the juvenile justice system is determined by counting only the most serious offense for which a youth is charged on any specific date; if the youth is referred for several offenses on the same date, this is considered one case with multiple counts and offenses committed by the same youth on another date are considered another case.	मुद्दा अल्प वयस्कका हकमा निजले खास तिथिमितिमा गरेको गम्भीर कसुर। अल्पवयस्क न्याय प्रणालीमा सबैभन्दा गम्भीर घटनालाई मात्र मुद्दाको रूपमा गणना गरिन्छ । एकै दिनमा गरेका विभिन्न घटनावलीलाई पनि यिनका सन्दर्भमा एकै मुद्दा मानिन्छ । यस हिसाबले एकै दिन गरेको बिजाइँको गणना धेरै भए पनि मुद्दा एकै मानिन्छ । भिन्न भिन्न मितिमा गरिएका घटनालाई चाहिँ भिन्दाभिन्दै मुद्दाको रूपमा लिइन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
150	Case Conference	A meeting between an intake officer, the juvenile, and his/her parents which is designed to collect additional information that can aid the intake officer in screening a case.	पुर्पक्ष-सम्मेलन यो मुद्दा हेर्ने अधिकारी, बालबालिका र उसको आमा(बुवा को बीचमा भएको एक बैठक हो जसले अतिरिक्त जानकारी एकत्रित गर्नका लागि गरिएको हुन्छ जसले मुद्दा को जांचमा मुद्दा हेर्ने अधिकारी को सहायता गर्न सक्छ ।
151	Case Guardian	It means a person appointed by the Court to manage and conduct a case for a child or a person with a disability	मुद्दा अभिभावक अदालतले बालबालिकाको मुद्दा हेर्न नियुक्त गरेको अभिभावक ।
152	Case law	The use of court decisions to determine how other law (such as statutes) should apply in a given situation. For example, a trial court may use a prior decision from the Supreme Court that has similar issues.	नजिर अदालतका निर्णयहरु अन्य कानूनको समेत कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भनी हेर्ने आधार । उदाहरणका लागि तल्लो तहको अदालतले माथिल्लो तहको निर्णयलाई पालना गर्नु पर्दछ ।
153	Case Plan	A case plan is a written plan for your protection and care needs. It is developed in a Family Group Meeting between Child Safety Services, you, your family and other people significant to you.	मुद्दाको योजना: बालबालिकाको स्याहार सुसारको निम्ति बनाइएको लिपिबद्ध योजना। यो योजनाको पारिवारिक समूह भेटघाटमा हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
154	Case Rate	Number of cases disposed per 1,000 juveniles in the population. The population base used to calculate the case rate varies. For example, the population base for the male case rate is the total number of male youth age 10 or older who are under the jurisdiction of juvenile courts.	मुद्दादर प्रति हजार अल्पवयस्कमा छिनोफानो भएका मुद्दाको दर । मुद्दादर जनसंख्यामा आधारित हुन्छ र अल्पवयस्क अदालतको अधिकारक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने अल्पवयस्कको संख्याका आधारमा तय गरिन्छ ।
155	Case Worker	A professional counselor who helps a juvenile develop a treatment program to meet his or her needs. Probation officers and social workers are often called caseworkers.	परिचारक/केस वर्कर अल्पवयस्कको उपचारको आवश्यकता पूरा गर्नका लागि उपचारात्मक कार्यक्रम विकास गर्न र कार्यान्वयन गर्नमा अल्पवयस्कलाई विमर्श र सहयोग उपलब्ध गराउने व्यावसायिक विमर्शसेवादाता । सुपरिवेक्षण अधिकारी र सामाजिक कार्यकर्तालाई पनि कहिलेकाँहीँ परिचारक/केस वर्कर भनिन्छ ।
156	Caution	Official warning given to offenders who admit to their guilt. Caution involve a strong reprimand to juveniles for their behavior and serve as a warning that they will be brought before the court for further violations.	चेतावनी गल्ती गरेको कुरा सकार्ने कसुरदारलाई औपचारिक रूपले सचेत गराउने कार्य । चेतावनीमा अल्पवयस्कलाई तिनका व्यवहारका लागि नसिहत दिने र फेरि उल्लंघन गरेमा अदालतमा ल्याइनेछ भनेर सचेत पार्ने कुरा पनि समावेश हुन्छ ।
157	Censored	Critically examined .	प्रतिबन्धित ध्यान पूर्ण रूपमा जाच गरिएको

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
158	Central Child Welfare Board	The Central Child Welfare Board is the national coordinating body responsible for child protection in Nepal. It is responsible for ensuring the implementation of legislation, rules and policies approved at the ministry level.	केन्द्रीय बालकल्याण समिति यो नेपालमा बालबालिकाको संरक्षण गर्ने राष्ट्रिय स्तरको निकाय हो । मन्त्रालय स्तरमा भएका कानुन, नियम तथा नितिहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने निकाय ।
159	Certification	A procedural technicality where by juveniles are legally certified as adults and processed into the criminal justice system.	प्रमाणीकरण अल्पवयस्कलाई फौजदारी न्याय प्रणालीमा कारबाई चलाउने गरी कानुनतः वयस्क रहेको प्रमाणित गर्ने कार्यविधिगत प्राविधिकता ।
160	Certiorari	A writ of superior court to call up the records of an inferior court or a body acting in a quasi-judicial capacity.	उत्प्रेषण तल्लो अदालतको वा निर्णय पुनरावलोकनको लागि माथिल्लो अदालतमा परेको रिट ।
161	Chain of Custody	An accounting for the whereabouts of tangible evidence from the moment it is received in custody until it is offered in evidence in court.	अन्तरबद्धता अदालतमा प्रस्तुत गर्नुपूर्व घटनासम्बद्ध देखिएका प्रमाणहरूको शृंखलाबद्धता वा मिलेको क्रम ।
162	Chain of Evidence	Documentation of what happened to the evidence from when it was discovered until when it is presented in court.	प्रमाण-अभिलेखन प्रमाण हासिल गर्दाको समय देखी अदालतमा पेश गर्नु अघि सम्म रहेको अवस्थाको कागजात ।
163	Chambers	A judge's office.	कार्यकक्ष न्यायाधीशको कार्यालय ।
164	Charge	A formal allegation that a person has broken a law or committed an offense.	अभियोग कुनै व्यक्तिले कानुन तोडेको वा कसुर गरेको कुराको औपचारिक अभियोजन ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
165	Charged	A child is charged with an offence where the police, a law enforcement authority, the public prosecutor or a competent authority formally accuses him or her of having committed a specific offence.	अभियुक्त बालबालिका खास कसुर गरेको भनी प्रहरी, सार्वजनिक अभियोक्ता वा अन्य सक्षम अधिकारीले औपचारिक रूपमा अभियोग लगाएको बालक वा बालिका ।
166	Child	Any person under eighteen (18) years of age. (Statutory Definition)	बालबालिका उमेर १८ वर्ष पूरा नगरेको मानिस ।
167	Child Advocacy Centre	Community-based, child-friendly, multidisciplinary service center for children and families affected by sexual abuse or severe physical abuse. These centers bring together, often in one location, child protective services investigators, law enforcement, prosecutors, and medical and mental health professionals to provide a coordinated, comprehensive response to victims and their caregivers.	बाल वकालत केन्द्र यौनदुर्व्यवहारबाट पीडित बालबालिका र तिनीहरूका परिवारका लागी समाजमा आधारित, बाल मैत्री, बहुमुखी सेवाहरू भएको केन्द्र ।
168	Child Assessment Order	An order which a local authority may apply to a court for to assess a child's situation if there are concerns about the child's welfare.	कुनै पनि बालबालिकाको हित सँग सम्बन्धित कुराहरूमा सो बालबालिकाको स्थिति के कस्तो छ भनेर निर्धारण गर्नको लागी स्थानिया निकाय ले अदालत द्वारा आदेश दिनको लागी गर्ने निवेदन ।
169	Child Care	Providing care and/or supervision for children and their daily needs, in a home or center setting.	बालस्याहार घर वा यस्तै कुनै बन्दोबस्तमा तिनका दिनदिनैका खाँचाको परिपूर्ति सहित बालबालिकाको हेरचाह, रेखदेख, स्याहारसुसार तथा सुपरिवेक्षण गर्ने कार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
170	Child Care Center	A facility that provides regularly scheduled care for a group of children one month of age through twelve years of age for periods of less than twenty- four hours.	बालस्याहार केन्द्र एक महिनादेखि १२ वर्षसम्मका बालबालिकाको समूहलाई दिनको खास समयखण्डमानियमित कार्यतालिकाअनसारको स्याहार तथा रेखदेख उपलब्ध गराउने सुविधा भएको स्याहारकेन्द्र ।
171	Child Care Home	A child care service offered in the provider's home. Although regulations differ, most states require that child care providers be regulated if they care for more than four children.	बालस्याहार गृह बालबालिकालाई स्याहारसेवा उपलब्ध गराउने घरायसी बन्दोबस्त । सामान्यतः यस्ता गृहहरू बालगृहका रूपमा राज्यको कानूनअन्तर्गत नियमित तथा सुपरिवेक्षित हुने गर्दछन् ।
172	Child Concern Report	A child concern report is a record of child protection concerns received by the department that does not meet the threshold for a notification.	बालसरोकार प्रतिवेदन कुनै पनि बालबालिका संग सम्बन्धित विभाग द्वारा प्राप्त एक बालबालिका सम्बन्धि प्रतिवेदन जसमा बालबालिका को सुरक्षा सम्बन्धी विसएको रेकर्ड हो जुन अधिसूचनाको लागि हुनुपर्ने मापदण्ड पूरा गर्दैन ।
173	Child Development	The process by which a child acquires skills socially, emotionally, intellectually, through speech and language, and physically. Development stages are the expected order children will obtain skills. Typically a child crawls before walking and/ or use their fingers before using utensils.	बालविकास अपेक्षित रूपमा बालबालिकाले बोली, भाषा, शारीरिक विकासका चरणका माध्यमबाट सामाजिक, भावनात्मक, बौद्धिक हिसाबले मानव जीवन पद्धतिका सीपहरू सिक्ने प्रक्रिया । बालबालिकाले बामे सर्ने, हातले खानेकुरा टिपेर खाने जस्ता क्रमिक सीपविकास यसका उदाहरण हुन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
174	Child Headed Household	A child-headed household is one in which a child or children (typically an older sibling), assumes the primary responsibility for the day to day running of the household, providing and caring for those within the household.	बालबालिका मुखिया भएका घरपरिवार : बालबालिकाले नै घरवार सम्हाल्ने मुख्य दायित्व लिएको र साथै घर परिवारको सदस्यलाई पनि हेरचाह गर्ने दायित्व लिएको अवस्था ।
175	Child Health	The physical, mental, and oral health care that a child from birth through adulthood requires and should receive in order to achieve and maintain optimal physical and mental development. This health care includes immunizations, well-baby visits, preventive care, developmental screenings, regular dental visits, annual physicals, and attention to the variety of health care needs that arise due to sickness, injury, emergencies, and chronic conditions throughout childhood.	बालस्वास्थ्य सर्वोत्तम शारीरिक तथा मानसिक स्वास्थ्य हासिल गर्न र कायम राख्नका लागि बालबालिकालाई वयस्कबाट आवश्यक हुने र प्राप्त हुनुपर्ने शारीरिक, मानसिक तथा मौखिक स्वास्थ्य स्याहार । यो स्वास्थ्यस्याहार मा, रोगप्रतिरोधक क्षमताका खोप, शिशु स्याहार, रोकथाममूलक हेरचाह, विकासको जाँच, दाँतको नियमित जाँच, रोगब्याधा, चोटपटक, आपत्कालीन र बाल्यावस्थाभरका दीर्घरोग आदिका कारण आवश्यक हुने विभिन्न प्रकारका स्वास्थ्य हेरचाहप्रतिको ध्यान पर्दछन् ।
176	Child in contact with law	Any child who comes into contact with the juvenile justice system or the criminal justice system as a victim/survivor, witness or in conflict with the law, and/or any child who comes into contact with the civil and/or administrative justice systems.	कानूनको सम्पर्कमा रहेका बालबालिका : कुनै बालबालिका जो बाल न्याय प्रणाली वा फौजदारी न्याय प्रणालीको सम्पर्कमा एक पिडित वा साक्षी वा कानूनको द्वन्दमा भएको कारणले अनि अथवा कुनै बालबालिका आन्तरिक वा प्रशासनिक न्याय प्रणालीको सम्पर्कमा आएभोमा ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
177	Child in Need of Protection	A child who has suffered harm, is suffering harm, or is at unacceptable risk of suffering from harm, and does not have a parent able and willing to protect the child from the harm.	संरक्षणको खाँचो रहेका बालबालिका कुनै पनि बालबालिका जसलाई हानि भएको छ, वा जुन हानिकारक पीडाको अस्वीकार्य जोखिममा छ, र जसको अभिभावक सक्षम पनि नभएको र बच्चाालाई हानिबाट रक्षा गर्न इच्छुक पनि नभएको ।
178	Child in Need of Supervision	A child who is absent from school without a reason or who runs away from home.	सुपरिवेक्षणखाँचो रहेका बालबालिका विनाकारण विद्यालयमा उपस्थित नहुने वा घरबाट भान्ने बालबालिका ।
179	Child in Need of Supervisor	A child who is habitually absent from school or who abandons his family or guardian in a manner that requires intervention by the court to protect the child's welfare.	निरिक्षणको आवश्यकता पर्ने बालबालिका : स्कूल छाड्ने बानी लागेको बालबालिका वा परिवार त्यागेका बालबालिकाको हितको लागि अदालतले हस्तछेप गरी गर्ने निरिक्षण ।
180	Child in Need of Services	A child whose behavior, conduct, or condition poses a risk of harm to himself or another person	सेवाको आवश्यकता पर्ने बालबालिका : बालबालिका जसको व्यवहार, आचार र अवस्थाले उसैलाई र अन्यलाई खतरा हुन सक्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
181	Child Maltreatment	Sometimes referred to as child abuse and neglect, includes all forms of physical and emotional maltreatment, sexual abuse, neglect, and exploitation that results in actual or potential harm to the child's health, development, or dignity. Within this broad definition, five subtypes can be distinguished – physical abuse, sexual abuse, neglect and negligent treatment, emotional abuse, and exploitation.	बालदुर्व्यवहार बाल शोषण र हेला समेत भनिने यस कार्यले बालबालिका माथि हुने सबै प्रकारको मानसिक र शारिरिक दुर्व्यवहार, यौन शोषण, हेला र शोषणलाई जनाउँछ जसले बालबालिकाको स्वास्थ्य, विकास र सम्मानमा आँच पुऱ्याउँछ ।
182	Child Molestation	Violation of a child by indecent exposure, incest, rape, (which is statutory rape when it involves a child, male or female, of age under (usually) 14 years).	बाल यौनउत्पीडन सामान्यतया यो एक अपराध हो । बालबालिका माथी हुने जबरजस्ती करणी र आशय करणीलाई जनाउँछ ।
183	Child Participation	Article 12 of CRC deals about principle of child participation. This principle seeks that the all children should be given the opportunity to express his/her views concerning the (alternative) measures that may be imposed, and the specific wishes or preferences he/she may have in this regard should be given due weight.	बाल सहभागिता सीआरसीको धारा १२ ले बाल सहभागिताको सिद्धान्तका बारेमा उल्लेख गर्दछ . यस सिद्धान्तले सबै बालबालिकाहरूलाई आफ्नो फरक(वैकल्पिक) दृष्टिकोणहरू लागू गर्ने उपायहरू व्यक्त गर्ने अवसर प्रदान गर्न र उनीहरूको विशिष्ट इच्छा लाई प्राथमिकतामा राख्न अनिवार्य गर्दछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
184	Child Pornography	Any visual depiction, including any photograph, film, video, picture, or computer or computer-generated image or picture, whether made or produced by electronic, mechanical, or other means, of sexually explicit conduct, where the production of such visual depiction involves the use of a minor engaging in sexually explicit conduct.	अश्लील श्रव्यदृश्यमा बालबालिकाको संलग्नता कुनै पनि चित्रण, फोटो, चलचित्र, भिडियो, तस्वीर, वा कम्प्यूटर वा कम्प्यूटर बाट उत्पन्न गरिएको तस्वीर वा चित्र जुन विधुतिय यन्त्रबाट तयार गरिन्छ ।
185	Child Prostitution	Use of children for sexual activities in exchange for remuneration or another form of retribution.	बाल वेश्यावृत्ति कुनै पनि किसिमको पारिश्रमिक वा प्रतिफलको बदलामा बालबालिकालाई यौनजन्य गतिविधिमा संलग्न गराउने कार्य ।
186	Child protection in Divorce	The legal rules designed to safeguard the position of children of divorcees.	सम्बन्धविच्छेदमा बालसंरक्षण सम्बन्ध बिच्छेद भएका बाबु आमाको छोरा छोरीलाई संरक्षण गर्न बनाईएका कुनै प्रवधान तथा नियमहरु ।
187	Child Psychologist	Child psychologists assess and treat children and adolescents. They help children cope with stresses like divorce, death, and family or school transitions. Their clientele may include children with a variety of developmental issues, from learning disabilities to severe mental illness. A part of the job is arriving at the best diagnosis when a complex set of symptoms is presented.	बाल मनोवैज्ञानिक बाल मनोवैज्ञानिकले बालबालिकाको मुल्याङ्कन र उपचार गर्दछन् । उनिहरुले बालबालिकालाई सम्बन्ध बिच्छेद, मृत्यु, परिवार र विध्यालय सम्बन्धी समस्या हल गर्न सहयोग गर्दछन् । उनिहरुका सेवाग्राहीमा विकास सम्बन्धी अवगुणहरु जस्तै सिकाईका अवगुण र गम्भिर नसिक रोग भएका बालबालिकाहरु पर्दछन् । उनिहरुको महत्वपूर्ण गुण मध्यमा विभिन्न जलिल लक्षणहरुबाट बालबालिकाको उपचार गर्ने हो ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
188	Child Safety Order	An order that enables local authorities and courts to intervenewhen a child under the age of 10 (who cannot be prosecuted in criminal proceedings by virtue of his age) behaves antisocially or disruptively.	बाल सुरक्षण आदेश १० वर्ष भन्दा कम उमेरका बालबालिका(जुन आफ्नो उमेरको आधारमा अपराधिक कार्यवाहीमा अभियोग गर्न सक्दैन) ले कुनै पनि किसिमको अनियमितता वा समाज विपरित कार्य गरेमा स्थानिय निकायले हस्तक्षेप गर्न पाउने आदेश ।
189	Child Sexual Assault	The action or an act of forcing an unconsentingchild to engage in sexual activity; a crime involving forced sexual contact with a child	बाल यौन प्रताडना कुनैपनि बालबालिकालाई जबरजस्ति यौन क्रियाकलापमा संलग्न गर्ने गराउने कार्य, बच्चा लाई जबर्जस्ती यौनसम्पर्क अपराधमा समावेश गराउने कार्य ।
190	Child Support	Financial contributions that a parent must maketoward the upbringing of a child, usually paid by the parent who does not keep custody of the child after a divorce.	बाल सहायता कुनै पनि बालबालिकालाई हुर्काउन का लागी अभिभावकले गर्नु पर्ने आर्थिक योगदान, सामान्यतया सम्बन्ध विच्छेद पश्चात आफु सँग छोरा छोरी नराख्ने बाबु वा आमाले सो आर्थिक सहयोग गर्नु पर्छ ।
191	Child Support Pass-Through	Provision by which States can disburse part of a child support payment collected on behalf of a public assistance recipient instead of keeping the funds to reimburse the State and disregard the payment in determining eligibility for assistance. Tribal programs also have a choice in adopting pass-through. Also known as child support — disregard.	बालसहायता निकासामा-माध्यम एक प्रावधान जसबाट राज्यले सार्वजनिक सहायता प्राप्तकर्ताको रूपमा एकत्रित बालबालिकाको समर्थन भुक्तानीको भागलाई बेवास्ता गर्न सक्दछ यसको सट्टा धनराशिलाई प्रतिफल दिन को लागी राख्न र सहयोगको लागि योग्यता निर्धारण गर्न भुक्तानीलाई बेवास्ता गर्नुको सट्टा ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
192	Child Victims and Witnesses	Denotes children and adolescents, under the age of 18, who are victims of crime or witnesses to crime regardless of their role in the offence or in the prosecution of the alleged offender or groups of offenders;	पीडित तथा साक्षी बालबालिका १८ वर्ष भन्दा कम उमेरका बच्चाहरु र किशोरहरु जो मुद्दा सँग सम्बन्धित साक्षी वा पीडित हुन्छन् ।
193	Child Vulnerability	A child's capacity for self-protection. Vulnerability also involves the susceptibility to suffer more severe consequences based on health, size, mobility, social/emotional state, and/or access to individuals who can provide protection.	बाल सङ्कटासन्नता आत्म सुरक्षाको लागि बालबालिकाको क्षमता। सङ्कटासन्नताले स्वास्थ्य, आकार, गतिशीलता, सामाजिक र भावनात्मक अवस्था, र र वा संरक्षण प्रदान गर्न सक्ने व्यक्तिको पहुँचका कारणले संवेदनशीलताबढाई धेरै हानी हुने सम्भावना पनि बढाउँछ ।
194	Child's Plea	A plea is a child's answer to the charge made against her. A child can either admit or deny the charge. A plea takes place at the detention hearing or arraignment hearing. Admitting the charge means the next step will be a hearing for the court to take the plea. Denying the charge means the next hearing will be scheduled so a child's case can proceed through the court process. Depending on the court's local procedures, the next hearing will either be a pretrial hearing or an adjudication hearing (trial).	बालबालिकाको प्रतियाचना निजविरुद्ध गरिएको अभियोगमा कुनै पनि बालबालिकाले दिएको जवाफ । बालबालिकाले कि अभियोगको कुरा स्वीकार गर्दछन् कि इन्कार गर्दछन् । प्रतिकथन थुनछेकको सुनवाई वा प्रारम्भिक सुनवाईका क्रममा लिइन्छ । अभियोग स्वीकार गर्नुको मतलब अदालतले अर्को चरणमा प्रतिकथनको सुनवाई गर्दछ । इन्कार गर्नुको मतलब मुद्दाको कारबाई अदालती प्रक्रियाअनुसार अगाडि बढाउने हुन्छ । अदालतको कार्यविधिअनुसार यसपछिको सुनवाई पुर्पक्षपूर्वको सुनवाई वा पुर्पक्षार्थ सुनवाई हुन सक्दछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
195	Child Abuse	Behavior directed toward a child by an adult that harms a child's physical or emotional health and development. Child abuse includes four major categories: physical abuse, sexual abuse, emotional abuse, and neglect.	बालदुर्व्यवहार निर्दिष्ट रहेको बालबालिकाको शारीरिक वा भावनात्मक स्वास्थ्य वा विकासलाई क्षति गर्नमा निर्दिष्ट बालबालिकाउपर वयस्ककाको व्यवहार । बालदुर्व्यवहारमा शारीरिक दुर्व्यवहार, यौनदुर्व्यवहार, भावनात्मक दुर्व्यवहार, र तिरस्कारपूर्ण व्यवहारजस्ता प्रमुख कोटी रहन्छन् ।
196	Child-Friendliness	Convenience to child without any fear or feeling of adversity or condition felt by the child without sense of being offended.	बालमैत्रित्व बालबालिकामा आफूप्रतिकूल कुनै भय रहेको अनुभूत नहुने वा आफूविरुद्ध भएको भावना अनुभव गर्ने किसिमको अनुकूल अवस्था ।
197	Child-Friendly	Convenient for child, not having adverse feeling by child.	बालमैत्री बालबालिकाका लागि अनुकूल, बालबालिकाले आफूप्रतिकूल रहेको नठान्ने गरिको ।
198	Child-Friendly Environment	Condition, setup, arrangement and treatment that a child does not feel being allientated, isolated, discriminated or treated adversely or is under any form of fear, neglect, or danger.	बालमैत्री वातावरण बालबालिकाले एक्लिएको, बिरानिएको वा भेदभावको भागीदार भएको वा प्रतिकूल तरिकाबाट व्यवहार गरिएको वा कुनै पनि स्वरूपको डर, तिरस्कार, वेवास्ता वा खतरामा रहेको अनुभव गर्न नपर्ने किसिमको अवस्था, चाँजोपाँजो, बन्दोबस्त वा व्यवहार ।
199	Child Labor (Economic exploitation of children)	Child labor refers to work that is mentally, physically, socially or morally dangerous and harmful to children; and interferes with their schooling.	बालश्रम :- बाल बालिकाको मानसिक , शारीरिक, सामाजिक वा नैतिक प्रकारको हानी हुने खतरा भएको काम वा तिनको अध्ययनलाई हानि हुने कामलाई बालश्रम भनिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
200	Child Marriage	When the marriage takes place, the age of one party the or both the party is below 18.	बाल बिवाह: एक पक्ष वा दुवै पक्ष १८ वर्ष भन्दा मुनिको उमेरको भएको अवस्थाको बैवाहिक सम्बन्धलाई बाल बिवाह भनिन्छ ।
201	Child Mindest	People paid by parents to care for children in their own homes for more than two hours a day.	बालबच्चाको हेरचाह गर्ने : आमा बाबुले आफ्नो छोरा छोरीको हेरचाहको लागि राखेका व्यक्ति जसको नियुक्ति कम्तीमा पनि दिनको २ घण्टाको लागि गरिएको हुन्छ ।
202	Child Neglect	Failure by a parent or custodian to render appropriate care to a child.	बालबालिकाको बेवास्था: आमाबाबु वा बालबालिका राख्ने व्यक्ति वा संस्थाद्वारा बालबालिकाको उचित हेरचाह नहुनु ।
203	Child Protection	Measures and structures intended to prevent and respond to abuse, neglect, exploitation and violence affecting children.	बाल संरक्षण :- बालबालिका प्रति हुने दुस्प्रयोग, उपेक्षा, शोषण, हिंसा लगायतसंग प्रतिरोध गर्ने उपाय वा संरचना ।
204	Child Recruitment or Use	Recruitment or use of children under the age stipulated in the international treaties applicable to the armed force or armed group in question or under applicable national law.	बालबालिकाको सेनामा नियुक्ति वा प्रयोग : अन्तराष्ट्रिय सम्झौतामा तोकिएको उमेर भन्दा कम उमेरको बालबालिकालाई शास्त्र शक्ति वा शैनिक समूहसंग नियुक्त गर्नु वा प्रयोग गर्नु ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
205	Child Rights-Based Approach	Essentially this means: ‘an approach which furthers the realisation of the rights of all children as set out in the CRC through programming which develops the capacity of duty-bearers to meet their obligations to respect, protect and fulfil rights and the capacity of rights-holders to claim their rights, and which is guided at all times by the principles of the right to life, survival and development, non-discrimination, the best interests of the child and respect for the views of the child.	बाल अधिकार आधारित पहुचः बालबालिकाको महासन्धिद्वारा प्रदत्त अधिकारको प्रत्याभूती र सो अधिकारको सम्बन्धित पक्षद्वारा सम्मान, संरक्षण र परिपालनाको कर्तव्य वाहन भइ बालबालिकाको जीवन सम्बन्धि हक, बाच्ने र बिकास, भेदभाव रहित , बालबालिकाको उत्तम हित, र बालबालिकाको विचारको सम्मान हुनु हो ।
206	Child Safeguarding	ensuring safe practice and appropriate responses by staff and volunteers to concerns about the safety or welfare of children, should these arise.	बालबालिकालाई संरक्षण प्रदान गर्नु : परिस्थिति निर्माण भएमा बालबालिकाको हितको लागि कर्मचारी र स्वयंसेवक मार्फत सुरक्षित प्रयास र उचित प्रतिक्रिया जनाउनु हो ।
207	Child Sensitive	Means an approach that balances the child’s right to protection and that takes into account a child’s individual needs and views.	बाल संवेदनशीलता : बाल अधिकारको संरक्षण र बालबालिकाको व्यक्तिगत आवश्यकता र बिचारको कदर गर्नुको तालमेल मिलाउने माध्यम ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
208	Child Slavery	A child is in slavery when he/she is: Forced to work through mental or physical threat; Owned or controlled by an 'employer', usually through mental or physical abuse or threatened abuse; Dehumanized, treated as a commodity or bought and sold as 'property'; and/or Physically constrained or has restrictions placed on his/her freedom of movement.	बालदासत्व :- निम्न बर्मोजिमका अबस्थामा बालदासत्व भएको मानिन्छ :- मानसिक वा शारिरिक डर त्रास देखाई काम गर्न बाध्य पारेकोमा, मानसिक वा शारिरिक डर त्रास देखाई काम गराउने दुस्प्रयोग गरेमा, सामान वा सम्पत्ति तुल्य ब्यबहार वा किनबेच गरेमा, हिडडुलमा बन्देज लगाएमा ।
209	Children Home	An institution usually set up as a non-governmental organization that cares for children who have been separated from their families in the absence of other family-based care settings such as parents, kinship care, foster care or adoption.	सामान्यतया गैर सरकारी संस्थाको रूपमा स्थापित भएको एक संस्था जुन परिवार बाट अलग भएका बच्चाहरुका लागि आमा बुवा वा अभिभावक जस्तै हेरचाह गर्दछन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
210	Children in Conflict with Law	<p>A child is in conflict with law where he or she has committed or has been accused of having committed an offence. Depending upon the local context children may also be in conflict with law where they are dealt with by the juvenile justice or adult criminal justice system for reason of being considered to be in danger by virtue of their behavior or the environment in which they live.</p> <p>The term 'children in conflict with the law' has come into usage as an alternative to 'juvenile delinquent', which carries a certain stigma. 'Children in conflict with the law' means any child who comes into contact with law enforcement authorities because he or she is suspected of breaking the law or of participation in 'anti-social' behaviour or because he or she is considered likely to become involved in crime.</p> <p>In this regard, it is important to bear in mind that an act against the law does not necessarily mean that a person is guilty of an offence. To be guilty, a person must have acted with awareness of what he or she was doing, with intent, and without duress or undue influence.</p> <p>It is essential to understand that not all children in criminal justice systems are criminals, but rather children in need of care and protection. Children may be in conflict with the law or may be arrested for activities that are officially criminalized in legislation but which the international human rights community calls to be decriminalized as a matter of urgency (status offences). Some children who have not engaged in criminal behavior are nevertheless arrested illegally. There is also a category of children who are directed to the criminal system because the care system is lacking. However, the present manual addresses the situation of children who are alleged as, accused of, or recognized as having infringed the penal law.</p>	<p>कानूनको विवादमा परेका बालबालिका कसुर गरेको वा कसुर गरेको अभियोग लागेको बालबालिकालाई कानूनसँग टक्कराएको बालक वा बालिका भनिन्छ । स्थानीय सन्दर्भअनुसार तिनका व्यवहार वा तिनीहरू रहेको वातावरण खतरापूर्ण मानेर फौजदारी वा अल्पवयस्कबाल न्याय प्रणालीको दायरामा आउने बालबालिकालाई पनि कानूनसँग टक्कराएका बालबालिका भन्ने गरिन्छ । कानून सँग विवादमा परेका बालबालिका भन्ने शब्दावली बालबिज्ञाङ्कता वा बाल उपद्रवाहाको विकल्पको रूपमा प्रयोगमा आएको हो । यी शब्दहरूले एक खालको दाग वा कलंक जोडिराख्न भएकाले विकल्प खोजिएको हो । कानूनको विवादमा परेका बालबालिका भन्नाले कुनै पनि बालबालिकाको समाजप्रतिकूल व्यवहारका कारण निजको अपराधमा संलग्नता भएको मानिएर वा त्यस्तो आशंकामा कानून कार्यान्वयन अधिकारीका दायरामा आएको बालबालिका भन्ने अर्थ आउँछ यहाँ कानूनविरुद्धको कार्य हुँदैंमा व्यक्ति कुनै कसुरको दोषी हुन्छ भन्ने होइन भन्ने कुरा मननीय छ । कुनै पनि व्यक्ति कसुरमा दोषी हुन उसले त्यो कुरा जानीबुझीकन वा सचेत अवस्थामा गरेको वा त्यसो गर्नमा उसको मनसाय रहेको र कुनै करकाप वा अनुचित प्रभावमा नपरी गरेको हुनु आवश्यक हुन्छ ।</p> <p>के पनि हेक्का राख्न आवश्यक छ भने अल्पवयस्क न्याय प्रणालीअन्तर्गतका सबै बालबालिका कानूनसँग टक्कराएका बालबालिका हुँदैनन् । कतिपय प्रणालीमा बालबालिका हेरचाह र संरक्षणको आवश्यकता भएका पनि हुन सक्छन् । यसै गरी कतिपय प्रणालीमा हैसियती कसुर (जसलाई अन्तर शिष्टिय मानवअधिकार समुदायले निरपराधीकरण गर्नुपर्ने मानेको छ ।) गर्ने बालबालिकालाई पनि कानूनसँग टक्कराएका बालबालिका भनिने गर्छ । साँचो अर्थमा कानूनको विवादमा परेका बालबालिकामा फौजदारी क्रियाकलापमा जानाजान संलग्न भएका बालबालिका मात्र पर्दछन् ।</p>

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
211	Children in Need of Care	Juveniles who are not properly cared for by an adult (e.g. Abused, neglected or abandoned children). Children in need are one population of youths served by the juvenile justice system.s	स्याहारको खाँचो रहेका बालबालिका वयस्कबाट दुर्व्यवहार, तिरस्कार वा परित्यक्त भएका कारण राम्ररी स्याहार नपाएका बालबालिका । हेरचाहको खाँचो रहेका बालबालिका अल्पवयस्कर बाल न्याय प्रणालीले सेवा दिने बालबालिकाको एक कोटी हुन् ।
212	Children in Trouble	Youths who violates the law, either as juvenile delinquents or as status offenders. Some delinquents' offenders are waived into criminal court and tried as adults. Children in trouble are one population of youths served by the juvenile justice system.	कठिनाइग्रस्त बालबालिका अल्पवयस्क बिजाइकर्ता वा हैसियती कसुरदार । यो पनि अल्पवयस्क/बाल न्याय प्रणालीले सेवा दिने बालबालिकाको एक कोटी हो ।
213	Children Justice Coordination Committee	In order to make coordination between different bodies concerned with children justice, there shall be a children justice coordination committee.	बाल न्याय समन्वय समिति बालबालिका न्यायसंग सम्बन्धित विभिन्न निकायहरू बीच समन्वय बनाउन, बालबालिका न्याय समन्वय समिति हुनेछ ।
214	Children Living or Working on the Street	Children whose habitual workplace is on the streets, some of whom also either live there or spend time living on the streets.	सडक बालबालिका त्यस्ता बालबालिका जसको कार्यस्थल वा बसाइ आजीवन सडकमा हुने गर्दछ ।
215	Children with Sexual Behavior Problems	Children 12 years and under whom demonstrate developmentally inappropriate or aggressive sexual behavior.	यौनव्यवहार समस्याग्रस्त बालबालिका बालबालिका बाह्र वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरमै विकासका हिसाबले अनुचित वा आक्रमक यौनव्यवहार प्रदर्शन गर्ने बालबालिका ।
216	Child-sensitive Approach	Denotes an approach that balances the child's right to protection and that takes into account the child's individual needs and views.	बालसंवेदी पद्धति बालबालिकाको सुरक्षाको अधिकार र उनिहरूको व्यक्तिगत आवश्यकता तथा विचारलाई सन्तुलन गर्ने पद्धति ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
217	Children in Need of Supervision	Children having problems with and who require supervision for amending.	सुपरिवेक्षणको खाँचो रहेका बालबालिका पर्यवेक्षणको आवश्यकता भएका बालबालिका
218	Children's Village	Children's Village: A type of residential care in which children live in small houses (rather akin to group homes) but on a large campus that also includes some communal facilities (e.g. for play, healthcare etc.).	बालकहरुको गाउँ बालबालिकाको स्याहारको लागि बनाइएका साना घरहरु जहाँ अन्य सुबिधा पनि उपलब्ध हुन्छन् ।
219	Children Affected by HIV AIDS	this broad term encompasses children who have lost one or both parents to an AIDSrelated disease; children in families in which a parent or other care-giver is HIV+ or suffering from an AIDS related disease; children who are themselves HIV+; and children living in communities seriously affected by the epidemic.	एच. आई. भी/एडसको प्रकोप परेका बालबालिका : जसको आमा वा बुबा वा दुवैको देहान्त एडस सम्बन्धी बिमारीले भएको हो, जसको परिवारका सदस्य एच. आई. भी+ छन् अथवा एडस सम्बन्धी विमारीले संक्रमित छन्, र यो विमारीको महामारी फैलिएको ठाउँमा जो बस्छन् यी सबै कुरालाई यो शब्दले समेट्छ ।
220	Children Living or Working on the Street	Children Living or Working on the Street Children whose habitual workplace is on the streets, some of whom also either live there or spend time living on the streets	सडकमा काम गर्ने वा बस्ने बालक : बालबालिका जसको कार्यस्थल सडक हो, त्यस मध्येका केही त्यही बस्छन् वा आफ्नो समय सडकमा बिताउछन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
221	Children Without Parental Care	All children not living with at least one of their parents, for whatever reason and under whatever circumstances.	आमाबुबाको स्याहार बिनाको बालबालिका : जुनसुकै कारण वा परिस्थितिले आमा वा बाबु कोई एक व्यक्तिसँग पनि बस्न नपाएका बालबालिका ।
222	Chromosome Theory	Research suggesting that men with an "XYY" chromosomal pattern are more prevalent in prison populations than in society. These "super males" are theoretically more aggressive than typically "XY" males.	क्रोमोजोम सिद्धान्त समाजमा कारागार जनसंख्यामा “एक्स वाई वाई” को क्रोमोजोम स्वरूपका मानिस सामान्य “एक्स वाई” को क्रोमोजोम स्वरूपका मानिसमा भन्दा आक्रमकताको मात्रा बढी हुन्छ भन्ने कुराको प्रतिपादक शोध ।
223	Chronic Delinquent Offender	A juvenile who, over time, accumulates a number of delinquency charges and convictions,. The related term chronic recidivist was used by Wolfgang and colleagues to refer t juvenile offenders who had five or more police contacts.	दीर्घाबिजाउँ उपद्रव बालबालिका जसले समय को साथ, धेरै अपराध, आरोप र जिम्मेवारी जम्मा गर्दछन । संबन्धित शब्द क्रोनिक रीडिभिस्ट को प्रयोग वोल्फगैंग र सहकर्मी द्वारा पांच या अधिक पुलिस सम्पर्क हुने बाल बिजकहरुलाई जनाउन प्रयोग गरेका थिए ।
224	Circumstantial Evidence	All evidence that is not direct evidence (such as eyewitness testimony)	परिस्थितितजन्त्य प्रमाण त्यस्ता प्रमाण हरु जो प्रत्यक्ष प्रमाण हरु होइन (जस्तै प्रत्यक्षसाक्षी) ।
225	Cisgender	an adjective describing individuals whose gender identity corresponds to the gender they were assigned at birth (as opposed to transgender or gender non-conforming individuals).	जन्मकालमा तोकिएको लिङ्ग नै वास्तविक लिङ्ग संग मेल खान गएमा ।
226	Civilian	A person not serving in the armed or police forces.	गैरसैनिक हात हतियारका साथ सज्ज भएका संस्था वा पुलिसमा नरहेका

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
227	Classical School of Causations	A theoretical school holding that individuals are responsible for their deviant behavior. Punishment for these transgressors should always be proportional, and never excessive. Popular during the late eighteenth and early nineteenth centuries, this theory was reviving during the late twentieth century in the United States.	बिजाई-जरियाको शास्त्रीय सम्प्रदाय व्यक्ति तिनको विपथित व्यवहारका लागि जिम्मेवार हुन्छ भन्ने मतमा विश्वास गर्ने अपराधशास्त्रीय सम्प्रदाय । यस सम्प्रदायका अनुसार व्यक्तिगत दायित्वस्वरूप सजाय समानुपातिक हिसाबले दिनुपर्छ र चर्को हुनुहुँदैन । यो मत ख्रिस्टाब्दको अठारौँ र उन्नाइसौँ शताब्दीभर अमेरिकामा लोकप्रिय रह्यो र बीसौँ शताब्दीको उत्तरार्धमा पुनर्जीवित भयो ।
228	Classification	Process through which the educational, vocational, treatment and security needs of a youth offender are determined.	वर्गीकरण अल्पवयस्क कसुरदारका शैक्षिक, व्यावसायिक, उपचार र सुरक्षा खाँचाहरू निर्धारण गर्ने प्रक्रिया ।
229	Clear and Convincing Evidence	Evidence that offers proof more stringent than a “preponderance of evidence” but less demanding than “beyond a reasonable doubt.”	स्पष्ट र पत्यारिलो प्रमाण प्रमाणबाहुल्य भन्दा कठोर र सन्देहमुक्तता भन्दा कम सबुत दिन सक्ने किसिमको प्रमाण ।
230	Clearances	Arrests that have been made for reported crimes.	फार्से गिरफ्तारी जाहेर भएको अपराधका लागि गरिएको पक्राउ ।
231	Clique	A small group within the youth subculture.	गठ कलिलो उमेरको उपसंस्कृति भित्रको एक सानो समूह ।
232	Cognitive Development	Skills learned related to thinking and reasoning. This development takes place from childhood through adulthood.	संज्ञानात्मक विकास सोचविचार गर्ने र तर्क गर्ने कुरासँग सम्बन्धित सीपसिकाईको विकास । यस किसिमको विकास बाल्यावस्थादेखि वयस्कावस्थासम्म हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
233	Cognitive Behavioral Restructuring	Apsychological therapy model with the goals of restructuring one's thoughts, perceptions, and beliefs to facilitate behavioral and emotional change.	संज्ञानात्मक व्यावहारिक पुनर्गठन कुनै पनि व्यक्तिको व्यावहारिक तथा भावनात्मक परिवर्तनलाई सहज पार्नका लागि निजका विचार, अवधारणा, विश्वासहरूको पुनःसंरचित गर्नमा लक्षित मनावैज्ञानिक उपचार पद्धति।
234	Cognitive Interview	Interviewing technique that helps victims or witnesses put themselves in their mind at the scene of the crime.	संज्ञानात्मक अन्तरवार्ता अन्तरवार्ताको एक किसिम जसले पिडित र साक्षीलाई घटनामा पुगे जस्तो अनुभूती गराउँछ ।
235	Commercial Child Sexual Exploitation	The sexual maltreatment of children where some form of remuneration may occur, which consists of, but is not limited to, child prostitution, early or forced marriage, sale of children, trafficking in children for sexual purposes, child sex tourism, child pornography, and child sexual performances.	व्यापारिक बालयौन शोषण बालबालिकाको यौनशोषण पारिश्रमिक कोकेही रूप हुन सक्छन,जसमा बच्चालाई वेश्यावृत्ति, बाल या मजबूर विवाह, बच्चा को बिक्री, यौन उद्देश्य, बाल यौन पर्यटन, बाल अश्लीलता को लागी तस्करी, र बाल यौन व्यापार पर्दछन् ।
236	Committee on the Rights of the Child (crc)	The Committee is the body of independent experts that monitors implementation of the Convention on the Rights of the Child by its State Parties. It also monitors implementation of two Optional Protocols to the Convention, on involvement of children in armed conflict and on sale of children, child prostitution and child pornography.	बालअधिकार समिति यो समिति विभिन्न विशेषज्ञहरु रहेको एक विशेष समिति हो । यसले बालबालिकाको अधिकार सम्बन्धि महासन्धिको राज्यले गर्ने परिपालनाको विषयमा अनुसन्धान गर्दछ ।
237	Common Law	Law developed as the result of judicial decisions rather than by legislative enactments.	समान्य बिधि ब्यबस्थापकिय प्रणलीबाट नभै न्यायिक निर्णयबाट कानुन बनाउने प्रणाली ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
238	Community Assessment Service	An integrated case management system that provides youth with a single 24-hour centralized point of intake and assessment to ensure the provision of appropriate and unduplicated treatment services. A collaborative approach that leads to more integrated and effective cross-system services for juveniles and their families designed to divert youth from a path of serious, violent, and chronic delinquency.	सामुदायिक लेखाजोखा सेवा अल्पवयस्कलाई सुरक्षामा लिइएको वा पक्राउ गरिएको चौबीसै घन्टाभित्रै अल्पवयस्कलाई गर्नुपर्ने नदोहोरिँदो उपयुक्त व्यवहार सुनिश्चित पार्न र अल्पवयस्कलाई गम्भीर, हिंस्रक र दीर्घतम बिजाइँबाट अन्यत्र मोड्न ती र तिनका परिवारलाई सहयोग गर्ने सेवा ।
239	Community Correction	Non residential correctional alternatives that link juvenile offenders to the community and rely on community resources to provide correctional services. Probation, parole and after care are examples of community corrections. Also known as community based corrections.	सामुदायिक सुधार अल्पवयस्क कसुरदारलाई समुदायले सुधारात्मक सेवाका लागि समुदायमै निर्भर हुने र समुदायले नै स्रोतसाधन उपलब्ध गराउनका लागि गैरआवासीय सुधारात्मक उपायहरू । परीक्षमाणकालीन छुटकारा, दण्डजमानी र पश्चाद्स्याहार सामुदायिक सुधारका उदाहरण हुन् । सामुदायिक सुधारलाई समुदायमा आधारित सुधार पनि भन्ने गरिन्छ ।
240	Community Placement	Less restrictive, and often nonrestrictive, community placements. Participants are permitted the same or similar freedoms of movement and association as any other youth. Foster homes are examples of this type of community placement.	मुक्त सामुदायिक खटन कम रोकटोक वा रोकटोकविन समुदायमा रहन गरी अल्पवयस्कलाई सधार गन काय . यसमा सहभागीहरूलाई समुदायका अन्य कलिलो उमेरकोहरूलाई सरह आवतजावत गर्ने र संगठनमा र हने अनुमति रहन्छ . स्याहार प्रवर्द्धनगृह यसको उदाहरण हो .

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
241	Community Policing	Law enforcement that seeks to integrate officers into the local community to reduce crime and gain good community relations.	सामुदायिक प्रहरी प्रणाली कानून कार्यान्वयनको त्यो प्रणाली जसमा अपराधको न्यूनीकरण गर्न र असल सामुदायिक सम्बन्धहरू हासिल गर्नका लागि प्रहरी वा सुरक्षा अधिकारीलाई स्थानीय समुदायमा एकीकृत गरिन्छ ।
242	Community Service	The performance of unpaid work, usually in a social service setting, aimed specifically at restoring the victim and community for the harm caused by a juvenile's delinquent activity.	सामुदायिक सेवा अल्पवयस्कको बिजाइपूर्ण क्रियाकलापबाट पीडित र समुदायमा पुगेको क्षतिलाई पुनर्लाभ गराउने ध्येयले सामाजिक सेवाका बनोटभित्र ज्याला नपाउने गरी सम्पादन गरिने कार्य । सामुदायिक सेवा सामान्यतः दिशान्तर गर्ने अधिकारी वा अदालतको आदेश अन्तर्गत सम्पादन हुन्छ ।
243	Community /Home Detention	Alternative to Juvenile detention that is used to supervise youth who can safely reside at home or with other relatives/ guardians. Detention staffs visit the home frequently at unannounced and random times to ensure that youth are not involved in delinquent activity. These frequent visits, as well as phone contact, ensure that the youth show up at court appearances. The amount of supervision can be adjusted depending on the juvenile's behavior – supervision and freedom can be increased or decreased. Home detention can vary, but generally there are tight curfews and activities are limited to pre-approved events, locations, and times (home, school, church, and work for example).	समुदाय/घरबन्दी सपरिवक्षण अन्तर्गत रहन गरी कलिला उमेरकोलाई { घरमा } वा निजका आफन्त वा सरक्षकसंग सरक्षित रूपमा बस्न दिन अल्पवयस्कका थनाका वकाल्पिक स्वरूपा यसरी रहन दिइएका कलिला उमेरका विपथित क्रियाकलापमा सलग्न नहने भन्ने कुरा सनिश्चित पानका लागि सुधार कर्मचारीहरूले बराबर अधोषित भ्रमण गछन्, टलिफोन सम्पर्क गछन् र अदालतमा तिनका उपस्थिति निश्चित पार्छन् । कति बाक्लो वा पातलो भ्रमण र सम्पर्कमा राख्न भन्ने कुरा सम्बन्धित कलिला उमेरकाका व्यवहारमा भर पर्छ । या किसिमका थनामा रहदा सम्बन्धित कलिलो उमेरकोले गर्नुपर्ने { क्रियाकलाप विद्यालय, घर, कायस्थल जस्ता पक्का घोषित स्थानमा सम्पर्क गर्नुपर्छ र खासखास कुरा नगर्न कठोर निषेधादेश जारी गरिएका हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
244	Community Order	A court sentence to be served in the community. As part of the Community Order the court may order the offender to fulfill a number of requirements. These include drug or alcohol treatment and testing, electronic monitoring (tagging), curfew, living at a specified address, unpaid work, doing or refraining from doing certain things or entering certain places, or attending certain programs.	सामुदायिक आदेश कसुर/बिजाइँबाट उत्पन्न दायित्वको परिपूर्तिका लागि समुदायमा सेवा गर्नु भनी अदालतले बिजाइँकर्ता/ कसुरदारलाई सजायको रूपमा दिएको आदेश । यस्तो आदेशमा गर्नुपर्ने कतिपय कार्य किटेरै अदालतले तोकिदिन्छ । जसमा औषधि वामादक पदार्थ दव्यसनका जाच गराउन र उपचार गराउन, सपरिवक्षक वा अनगमनका सम्पकमा रहनपनि, निषधादश, तोकिएका स्थानमा मात्र रहनु बस्नुपर्ने, बेतलबी काम गर्ने, खासखास कुरा गर्न नहुने वा खासखास ठाउँमा जान नपाउने वा कुनै कार्यक्रममा सरिक रहनुपर्ने जस्ता कुरा समावेश हुन सक्छन् ।
245	Community Placement (Experiential)	Controlled placements in rural communities. Placements are required to participate in a series of esteem and character- building exercises over an established period of time. Wilderness programs comprise this alternative.	आभ्यासिक सामुदायिक खटन ग्रामीण समुदायमा खटाउने नियन्त्रित खटनपटन । यसमा सम्बन्धित कम उमेरकोले आत्मसम्मान बढाउन र चारित्रिक सुधार गर्नका लागि निर्धारित समयको अभ्यास गर्नेपर्छ ।
246	Community Placement (Restrictive)	Placements in the community under defined terms of probation or other diversionary agreements. The activities of participants are regulated, often quite intensively. Group homes are typical examples of this type community placement.	बद्ध सामुदायिक खटन परीक्षणकालीन वा अन्य दिशान्तर मुलुक सम्भ्रौताका तोकिएका सतपालना गर्न किसिमका सामुदायिक खटन । यस्ता खटनपटनमा क्रियाकलापका घनीभुत रूपमा नियमन गरिन्छ । समूह गृहमार्ग खर विभिन्न क्रियाकलाप मा सरिक गराउने कुरा यसका उदाहरण हो ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
247	Community-Based Programme	A program providing treatment to a juvenile under the jurisdiction of the court in the community where the juvenile and his/ her family live, such as specialized foster care, family counseling, shelter care, and other appropriate treatment.	समुदायमा आधारित कार्यक्रम अदालतको अधिकारक्षेत्र अन्तर्गत अल्पवयस्कलाई निजका परिवार रहेकै समुदायमा स्याहार प्रवर्द्धन, पारिवारिक परामर्श, संरक्षणात्मक स्याहार वा अन्य उपयुक्त उपचार उपलब्ध गराउने कार्यक्रम ।
248	Compensation	The act of compensating for loss or Injuries.	क्षतिपूर्ति चोटपटक वा घाटा भएको खण्डमा क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने कार्य
249	Competency	A legal threshold requirement, imposed by society, for an individual to retain decision-making power in a particular activity or set of activities. A judge determines legal competency. There are many different aspects of legal competency, and an individual may be competent for one purpose but not for another.	सक्षमता समाजले कानुन मार्फत दिएको कुनै खास क्रियाकलाप वा क्रियाकलाप समच्चका सिलसिलामा निणय गन व्यक्ति विशेष (अधिकारी)मा रहन र काननतः आवश्यक मानिन शक्ति। न्यायधीशल कानुनी सक्षमताको निर्धारण गर्दछन् । कानुनी सक्षताका विभिन्न पक्ष हन्छन् एक प्रयोजनका लागि सक्षम रहेको व्यक्तिअर्को प्रयोजनका लागि सक्षम नहुन सक्छ ।
250	Competency to Stand Trial	A defendant's capacity to understand the nature and object of the proceedings, to consult with counsel, and to assist in preparing his or her defense. Due process prohibits the government from prosecuting a defendant who is legally incompetent to stand trial.	पुर्पक्षार्थ उभिने सामर्थ्य फौजदारी मद्दाका प्रतिवादीका कारबाई प्रक्रिया कापक तिर वस्तु बुझ्न पाउन, कानुन व्यवसायीसँग सल्लाह र परामश गन पाउने र प्रतिरक्षाको तयारीका लागि सहयोग पाप्त गन क्षमतागत अधिकारी । उचित पक्रियाले काननतः पपक्षार्थ उभिन सामर्थ्य नभएका व्यक्ति उपर अभियोजन गन सरकारलाई निषेध गर्दछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
251	Competent Authority	The competent authority is the part of the juvenile justice or adult criminal justice system that is responsible for making procedural or disposition decisions regarding a child's case.	सक्षम अधिकारी सक्षम अधिकारी अल्पवयस्क वा फौजदारी न्याय प्रणालीको एक अंग हो जसले बालबालिकाको मुद्दामा कार्यविधिगत विषय वा निपटारा गर्नुपर्ने विषयमा निर्णय लिन्छ ।
252	Compliance	A process of ensuring harmonization of treatment rendered to the juveniles compatible to juvenile justice standards.	सुसङ्गति अल्पवयस्कलाई गरिने व्यवहार अल्पवयस्कको न्यायका मापदण्डसँग मिल्दोजुल्दो हुने कुरा सुनिश्चित पार्ने प्रक्रिया ।
253	Compliance Monitoring	Monitoring of the deinstitutionalization of status offence and decriminalization/depenalization of some behaviours on accounts of juveniles compared to adult criminal justice system.	सुसङ्गति अनुगमन हैसियती कसुर र वयस्कको तुलनामा अल्पवयस्कका लागि केही आचरणलाई निरपराधीकरण र निर्दण्डीकरण गर्ने कार्यको अनुगमन गर्ने काम ।
254	Complainant	The person who brings a charge against the defendant.	उजुरकर्ता प्रतिवादी विरुद्ध अभियोग ल्याउने व्यक्ति ।
255	Complaint	Statement made by the complainant articulating the wrongs committed by alleged offender	उजुर/गुनासो आरोपित कसुरदारले गरेका दोष उल्लेख गरी उजुरकर्ताले अभिलेख गरेको टिपोट, जाहेरी ।
256	Complaints Mechanism	A complaints mechanism is any system that allows a child deprived of liberty to bring any aspect of the treatment that child has received, including violations of his or her rights, to the attention of the authority responsible for the place of detention, or any other official body established for such purpose.	उजुरसंयन्त्र उजर सयन्त्र भन्नाल त्यस्ता जनसक प्रणाली हुनसक्छ जसले स्वतन्त्रताबाट वञ्चित अवस्थामा रहेको बालबालिकालाई निजका अधिकारका हनन लगायत निज उपर भएका बर व्यवहारबारे थना स्थलका अधिकारी वा उजर सन्न जिम्मेवारी रहका स्थापित अन्य आधिकारिक निकाय का ध्यानाकर्षण गराउन त्यस्ता बालबालिका लाई बाटा दिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
257	Commitment	<p>A youth is placed in a program for delinquent youth defined by applicable laws. The programs range from low to maximum restrictiveness levels.</p> <p>Action of a judicial officer ordering that a young person who has been alleged or judged to have committed an offense be placed in a particular kind of confinement or community residential program.</p>	<p>खटन-आदेश</p> <p>अल्पवयस्क वा युवालाई तिनले गरेको बिजाइँका लागि उत्तरदायित्व बहन गराउन राखिने कार्यक्रम । यस्तो कार्यक्रम तल्लो तहदेखि उच्चतम तैनाथी किसिमको सम्म हुन सक्छ ।</p> <p>कसुर गरेको आरोप लागेको वा ठहर भएको अल्पवयस्कलाई खास किसिमको थुना वा सामुदायिक आवासीय कार्यक्रममा राख्नका लागि न्यायिक अधिकारीले आदेश दिने कार्य ।</p>
258	Concurrent Jurisdiction	If a crime falls under the jurisdiction of both the juvenile court and the criminal court, the prosecutor has the liberty to decide where to file the case.	<p>सहचर अधिकारक्षेत्र</p> <p>कुनै अपराध एकसाथ अल्पवयस्क/बाल अदालत र फौजदारी अदालतको अधिकारक्षेत्रमा पर्ने अवस्था । सहचर अधिकारक्षेत्र रहेको मुद्दामा अभियोक्तालाई कुन अदालतमा मुद्दा दायर गर्ने भन्ने बारेमा निर्णय लिने छुट हुन्छ ।</p>
259	Concurrent Sentence	When a criminal defendant is convicted of two or more crimes, a judge sentences the defendant to a certain period of time for each crime. Sentences that may all be served at the same time, with the longest period controlling, are concurrent sentences. Judges may sentence concurrently out of compassion, plea bargaining, or the fact that the several crimes are interrelated. In juvenile cases this approach is preferred.	<p>सहचर सजाय</p> <p>दुई वा दुईभन्दा बढी कसुर गरेको व्यक्तिलाई तीमध्ये सबैभन्दा बढी सजायमै अर्को कसुरको सजाय पनि सँगसँगै भुक्तान हुने गरी गरिएको सजाय । तथ्य, अनुनय, र विषयसम्बन्ध जस्ता पक्षलाई विचार गरी यस्तो सजाय निर्धारण हुने गर्छ । अल्पवयस्कलाई बहन गराइने उत्तरदायित्वका लागि यो पद्धतिलाई प्रश्रय दिने गरिन्छ ।</p>

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
260	Conditional Probation	Probation programs that entail significant restrictions on movement and intensive communications with probation officers, usually involving personal meetings.	ससर्त परीक्षण छुटकारा सर्त सहितका परीक्षणकालीन छुटकारा । यस्तो छुटकारा का कार्यक्रममा हिँडडुल गर्ने क्रामा रेकर्ड र प्रायः भेट र परीक्षण सुपरिवक्षण अधिकारी सँग सघन सञ्चार सम्पर्कमा रहन पर्नेकराहरू जाडिएका हुन्छन् ।
261	Conditional Release	An agreement between juvenile and relevant authorities to be released from detention on certain conditions pending a hearing.	ससर्त छुटकारा खासखास अवस्थामा सुनवाईलाई थाँती राखेर अल्पवयस्क र सम्बन्धित अधिकारीबीच थुनाबाट छुटकारा गर्ने सम्झौता ।
262	Conduct Disorders	Patterns of extreme disobedience in youngsters, including theft, vandalism, lying, acts of aggression, and early drug use.	आचार-विचलन चोरी, हानिकारक, भूटो, आक्रामक कार्यहरू र प्रारम्भिक लागू औषधि प्रयोग सहित युवाहरूमा हुने चरम अवज्ञाकारीताको परिस्थिति ।
263	Confession	When a child tells the police that he did the act in question.	साबिती प्रश्न उठेको कार्य मैले गरेको हुँ भनी प्रहरीसँग बालबालिकाले गरेको अभिव्यक्ति ।
264	Confidentiality	Requirement that certain facts about a proceeding or nature of a proceeding be withheld from public discussion or scrutiny ostensibly to serve the interests of justice.	गोपनीयता न्यायको हितलाई टेवा दिनका लागि कारबाईप्रक्रिया वा त्यसको प्रकृतिसम्बन्धी खासखास तथ्य सार्वजनिक छलफलमा नल्याउने वा खुलासा नगर्ने कार्य ।
265	Confidentiality Protection	A youth's records may be made available to schools, youth agencies, law enforcement officials, prosecutors, victims, and the public only under certain, specified circumstances. Juvenile confidentiality is guarded by each state's provisions.	गोपनीयता संरक्षण कलिलो उमेरकोको अभिलेख विद्यालय, कलिलो उमेरको सम्बन्धी निकाय, कानून कायान्वयन अधिकारी, अभियाक्ता, पीडित र अन्य सर्वसाधारणलाई तोकिएको परिस्थितिमा मात्र उपलब्ध गराउने किसिमको प्रबन्ध। अल्पवयस्कको गोपनीयता राज्यको प्रावधानबाट सुरक्षित गरिन्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
266	Conflict of Interest	A situation, circumstance or financial arrangement that has the potential to cause a private interest to interfere with the proper exercise of a public duty.	स्वार्थको विवाद/द्वन्द्व सार्वजनिक कर्तव्यको उचित पालनालाई हस्तक्षेप गर्ने व्यक्तिगत चाख वा स्वार्थ राख्न लगाउन सक्ने कुनै पनि अवस्था, परिस्थिति वा आर्थिक बन्दोबस्त ।
267	Conformity	Behavior that is in harmony with the dominant normative standards of a social group to which one belongs; normative behavior.	सामान्जस्य आफू रहेको सामाजिक समूहका प्रभुत्वशाली प्रतिमानक मापदण्डसँग मेल खाने व्यवहार । प्रतिमानक व्यवहार ।
268	Consent	There are three parts to consent: (1) the parent has been fully informed of all relevant information about the activity for which consent is sought in the native language of the parent or another mode of communication. (2) The parent understands and agrees in writing to the carrying out of the activity and lists the records, if any, that will be released and by whom they will be accessed. (3) The parent understands that granting consent is voluntary on their part and may be revoked at any time.	सम्मति सम्मति मुद्दामा समाधान निकाल्नका लागि कुनै पक्षले गर्नुपर्ने वा गर्नु नहुने कुराका सर्तको सूचीकृत मन्जुरी हो । सम्मति का तीन खण्ड हुन्छन् : (१) सम्मति गरिएको विषयमा गरिनुपर्ने क्रियाकलाप तिनको मौलिक भाषामा बाबु आमालाई सञ्चार गरिएको हुनुपर्छ । (२) बाबुआमाले छुटकारा हुने वा अभियोजन हुने भए सोसमेतका अभिलेख लिखित रूपमा पाएका र बुझेको हुने पर्छ । (३) सम्मति तिनका हकमा स्वैच्छिक हो र जुनसुकै बेला टुटाउन सकिन्छ भन्ने कुरा आमाबाबुले बुझेको हुनुपर्छ ।
269	Consent Agreement	Voluntary written admission of paternity or responsibility for child	सम्मति स्वीकारपत्र बाबुआमा वा अभिभावकत्व वा बालबालिकाका लागि उत्तरदायित्व सकार गरी स्वेच्छापूर्वक लेखिएको कागज ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
270	Consent Decree	A youth who has admitted to committing delinquent acts may have his case dismissed by fulfilling obligations to the court and the injured party. These obligations are set out in a consent decree and often include restitution, mandatory curfew, increased school attendance, and rehabilitation.	सम्मति आज्ञापति बिज्याइपठा काय गरका स्वीकार गन कलिला उमरकाल अदालत र घायल पक्षप्रतिका दायित्वहरू पूरा गरेमा निजको मद्दा डिसमिस हन गरी अदालतबाट जारी हन आज्ञा वा आदशा सम्मति आज्ञापतिमा प्रतिपूर्ति, बाध्यात्मक निषधादश, विद्यालयका हाजिरी बढाउनु पर्ने र पुनःस्थापना आदि समावेश रहन्छन् ।
271	Contact	The opportunity for a child to communicate with a person with whom that child is not resident.	सम्पर्क मौका सँगसाथमा नभएको व्यक्तिसँग कुराकानी गर्न नपाएका बालबालिकालाई त्यस्तो कुरा गर्न पाउने अवसर ।
272	Contact Order	Order that defines the extent and nature of the contact the child is to have with other individuals.	सम्पर्क आदेश कुनै पनि बालबालिकाको अन्य व्यक्ति सँग कुन किसिमको सम्पर्क हुने छ भन्ने आधारहरू व्याख्या गरिएको छ ।
273	Contempt	The court determines that a youth disobeyed or did not follow the court's order. The youth can be placed in secure detention from five to fifteen days for each offense.	अवहेलना कुनै कलिलो उमेरकोले अदालतको आदेशको अपहेलना गरेको वा पालना नगरेको भनी अदालतले गरेको ठम्याई । यस्तो कुरामा हरेक कसुरका लागि कलिलो उमेरकोलाई पाँचदेखि १५ दिन सम्म सुरक्षित थुनामा राखिन सक्छ ।
274	Contempt of Court	The punishable act of showing disrespect for the authority of dignity of a court.	अदालतको अवहेलना अदालतको अधिकार वा मर्यादाउपर अपमान दर्साउने किसिमको दण्डनीय कार्य ।
275	Consecutive Sentence	Sentences enforced one after another is completed or terminated. This approach of sentencing is not applied in juvenile cases in general.	क्रमागत सजाय एउटा सजाय भुक्तान वा सोबाट छुटकारा पाएपछि अर्को सजाय क्रियाशील हुने किसिमको सजाय पद्धति । अल्पवयस्क न्यायमा यो पद्धति सामान्यतः अपनाइदैन ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
276	Convention on the Rights of the Child, 1989	Convention setting forth a full spectrum of civil, cultural, economic, social and political rights for children.	बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धी जसमा बालबालिकाको नागरिक, साँस्कृतिक, आर्थिक, सामाजिक तथा राजनैतिक अधिकार उल्लेख गरिएको छ ।
277	Convicted Child	A child is convicted where he or she is found guilty of having committed an offence by the decision of a competent authority.	दोषनिरूपित बालबालिका सक्षम अधिकारीको निर्णयबाट कसुर गरेको दोषी हो भन्ने यकिन गरिएको बालबालिका ।
278	Co-Parenting	When two or more adults together take on the care and upbringing of a child (children) for whom they share responsibility.	सह पालन पोषण : जब दुई वा सो भन्दा बढी वयस्क मिली कुनै बालकको स्याहार सुसार गर्ने दायित्व मिलेर वहन गर्दछन् ।
279	Corporal Punishment	The act of inflicting physical pain for the purpose of punishment in an effort to discipline a child.	शारीरिक दण्ड : बालबालिकालाई अनुशासित तुल्याउन शरीरमा पिडा हुने सजाय प्रदान गरिनु ।
280	Correctional Facilities	Any public or private residential facility with construction fixtures or staffing models designed to physically restrict the movements and activities of juveniles or other individuals that is used for placement, after adjudication and disposition, of any juvenile who has been adjudicated as having committed an offense, or any other individual convicted of a criminal offense.	सुधार सुविधालय/सुविधाघर/सुविधागृह कुनै कसुर गरेकोमा निरूपण गरिएको अल्पवयस्क वा फौजदारी कसुर मा दोषनिरूपित व्यक्तिलाई निरूपण वा निष्टारापछि राख्नका लागि घुमफिर र क्रियाकलापमा भौतिक रोकटोक लगाउने गरी रूपांकन गरिएको निर्माण सुविधा वा कर्मचारीको बन्दोबस्त ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
281	Correctional Institution	A facility which provides secure detention, punishment, and rehabilitation for youth convicted of a crime, owned and operated by a unit of government and supported at least partially through tax revenues. Social services, education, and medical care are provided by the institution.	सुधारालय संस्थापना सरकारको एकाइको स्वामित्व र सञ्चालनमा रहने र कम्तीमा कर बाट उठेको कोषमा आंशिक रूपले भए पनि सहयोग गरिएको कुनै अपराधमा दोषनिरूपित वा दोषीसाबित भएको कलिलो उमेरकोका लागि तैनाथी थुना, सजाय वा पुनःस्थापना उपलब्ध गराउने सुविधा ।
282	Corrections-Managed Parole and Aftercare	Systems wherein correctional administrators are given the authority to approve or deny early release. Senior officials in correctional facilities make recommendations on parole or aftercare for residents, with the advice and counsel of professional social workers who are assigned to the facility.	सुधारालय व्यवस्थित परीक्षमाण छुटकारा तथा पश्चादस्याहार सुधार प्रशासकहरूलाई सजाय अवधि अगावै छुटकारा दिने वा नदिने अख्तियारी रहने प्रणाली । यस किसिमको प्रणालीमा सुधारालय सुविधाका वरिष्ठ अधिकारीले सुविधाका व्यावसायिक सामाजिक कार्यकर्ताको सल्लाह तथा परामर्शसाथ परीक्षमाण छुटकारा वा पश्चादस्याहारको सिफारिस गर्दछन् ।
283	Correction Officer	An officer who is responsible for the direct supervision and discipline of inmates or prisoners in a jail, prison, halfway house or similar institution for confined juvenile delinquents.	सुधार अधिकृत बन्दी राख्ने कारागार वा अर्धमार्गस्थ गृह वा अल्पवयस्क उपद्रव्याहालाई नियन्त्रणमा राख्ने समान खालको संस्थापनाको प्रत्यक्ष सुपरिवेक्षण र अनुशासनका लागि जिम्मेवार अधिकृत ।
284	Cost of Care	Parents or guardians may be billed a nominal charge for the services delivered to their child by the Department	स्याहारखर्च तिनका बालबालिकालाई सेवा उपलब्ध गराएबापत सम्बन्धित विभागले बाबुआमा वा संरक्षकलाई लगाउने नाम मात्रको दस्तुर ।
285	Cost of living	Costs of the necessities of life, such as food, shelter, and clothing	जीविकाखर्च गाँस, बास, कपास र स्वास्थ्योपचारजस्ता जीवन यापनका अत्यावश्यक पक्ष धान्नका लागि चाहिने लागतखर्च ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
286	Cost of Living Adjustment	Modification of the amount of a support obligation, based on the economy's increasing or decreasing cost of the necessities of life, such as food, shelter, and clothing.	जीविकाखर्च समायोजन अर्थव्यवस्थाको वृद्धिको वृद्धि वा घट् दो मूल्यको आधारमा, भोजन, आश्रित र कपडाको रूपमा रहेका जीवनको आवश्यकताहरू तथा दायित्वको रकमको परिमार्जन ।
287	Counseling	A process where children or adults are helped in dealing with their personal and interpersonal conflicts by a third party therapist.	परामर्श :- बालबालिका वा बयस्कको ब्यक्तिगत वा अन्य प्रकारको द्वन्दको समाधान तेश्रो ब्यक्तिले मौखिक चिकित्सकिय बिधि अपनाई गर्नु हो ।
288	Counterclaim	An action brought by a defendant against a plaintiff. The defendant's counterclaim is dealt with in the same trial as the plaintiff's claim.	प्रतिदाबी वादीका विरुद्धमा प्रतिवादीले उठान गरेको कारबाई । यस्तो प्रतिदाबी वादीदाबीको पुर्पक्षमै सुनवाई गरिन्छ ।
289	Court	An agency of the judicial branch of government, authorized or established by statute or constitution, and consisting of one or more judicial officers, which has the authority to decide controversies in law and disputed matters of fact brought before it.	अदालत संवैधान वा ऐनबाट अधिकारप्राप्त वा स्थापित एक वा एकभन्दा बढी न्यायिक अधिकृतहरू रहेको आफूसमक्ष ल्याइएका कानुनका अन्तरविरोध र विवादित मामिलाउपर निर्णय गर्ने अख्तियारी पाएको सरकारको न्यायिक अंगको कुनै पनि एजेन्सी ।
290	Court- Administered Parole and After Care	Parole and aftercare authority that has been exclusively granted to the court. The court has final oversight authority.	अदालत प्रशासित परीक्षमाण छुटकारा तथा पश्चाद्स्याहार परीक्षमाण छुटकारा तथा पश्चाद्स्याहार का विषयमा अदालतले मात्रै निर्णय लिन सक्ने प्रणाली । यसमा अदालतको अन्तिम सुपरिवेक्षकीय अधिकार हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
291	Court Diversion	Diversion is an alternative to traditional court processing. It is a procedure that refers a youthful offender, who might otherwise be dealt with in juvenile court, to an alternative community- based program. Diversion programs deal primarily with the first-time low-risk offender and are based on the assumption that some offenses are more effectively dealt with by sanctions other than prosecution.	अदालती दिशान्तर दिशान्तर आफ्मा परम्परागत अदालती प्रक्रियाका विकल्प हो । यसले अल्पवयस्क अदालतको आम कारबाई प्रक्रियामा प्रवेश नगरी सामुदायमै आधारित कार्यक्रममार्फत मामिलाको समाधान खोज्ने गर्दछ । पहिलो पटक र कम जोखिमका कसुरदारका लागि अभियोजन भन्दा सामुदायिक दण्डभारबढी पभावकारी हन्छ भन्न मान्यतामा या अवधारणा आधारित छ। अदालतल पनि पक्षतर्फभन्दासमदायम विवादको किनारा हुनु पीडित, समुदाय र कसुरदारलाई लाभदायक हुन्छ भनेर समदायमा पठाउन बन्दाबस्त गर मात्या अदालती दिशान्तर हन्छ।
292	Court familiarisation visit	A visit arranged in advance of a trial to help child witnesses become more familiar with the courtroom	अदालत परिचय भ्रमण बाल साक्षीलाई मुद्दाको सुनुवाई भन्दा अगाडी अदालतमा परिचित गराउने भ्रमण ।
293	Court Referral	A complaint or petition filed with the juvenile court.	साधकपत्र वयस्कको हकमा अभियोगपत्र भनिएजस्तै अल्पवयस्कका हकमा अदालतसमक्ष निजउपरको आरोप र उत्तरदायित्वको विवरण खुलाई प्रस्तुत गरिने निवेदन वा उजुर ।
294	Crime Oriented Gang	A youth gang with adult criminal models and committed to such activities as theft, fraud, and extortion.	अपराधोन्मुख गिरोह चोरी, ठगीजस्ता वयस्क आपराधिक ढाँचाका अपराध गर्ने कलिलो उमेरको गिरोह ।
295	Crime-Prevention Role of Police	Police acting as social workers helping juveniles stay out of situations which may lead to delinquency.	प्रहरीको अपराधनिवारण भूमिका बिजाइँतर्फ डोरिन सक्ने अवस्थाबाट जोगाउनका लागि अल्पवयस्कलाई सामाजिक कार्यकर्ताका रूपमा प्रहरीले काम गर्ने कार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
296	Criminal Responsibility	The age of criminal responsibility is when a child is held responsible for his/her own behavior and can be found guilty in a court.	फौजदारी उत्तरदायित्व निजले गरेको व्यवहार वा आचरणमा अदालतले दोषी ठहराएर कुनै पनि बालबालिकालाई उत्तरदायी बनाउने कुरा ।
297	Criminal Court	Courts dealing with adults accused of committing criminal acts.	फौजदारी अदालत आपराधिक कार्य गर्ने वयस्कको फौजदारी कारबाइ किनारा गर्ने अदालत ।
298	Criminal Deviance	Antisocial behavior by persons who violate laws prohibiting acts defined as criminal by city, country, and state law makers. Both adults and juveniles (those waived into criminal courts) can be convicted of crimes.	आपराधिक विपथन राज्यका विधायिकाबाट कानुन मार्फत अपराध भनी निषिद्ध गरिएका कार्यमा सहभागी हुने समाज प्रतिकूल व्यवहार ।
299	Criminal Gangs	A term commonly used for gangs that routinely engage in criminal behavior such as drug trafficking, burglary, vehicular theft and assault.	आपराधिक गिरोह लागुऔषधका ओसार पसार, सवारी साधनको चोरी जस्ता फौजदारी व्यवहारमा नियमित तरिकाले सहभागी रहने गिरोह ।
300	Criminal Intent	When a person does an unlawful act that they know to be illegal	आपराधिक मनसाय कुनै व्यक्तिले कुनै कार्य अपराध हो भनी जान्दा जान्दै गर्ने कार्य ।
301	Criminal Justice System	The entire network of government agencies charged with law enforcement, prosecution, trial, and the punishment and supervision of those arrested and/or convicted of having violated the criminal law.	फौजदारी न्याय प्रणाली कानुनको कार्यान्वयन, अभियोजन, पुर्पक्ष र सजायव्यवस्थापन तथा फौजदारी कानुनको उल्लंघनको आरोपमा पक्राउ परेका वा सजाय पाएका व्यक्तिहरूको सुपरिवेक्षणको जिम्मेवारी रहेका सरकारी एजेन्सी तथा अदालतहरूको समुच्चा सञ्जाल ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
302	Criminal or Delinquent Subculture	A subculture that manifests such extreme and negative nonconformity to the normative system of larger society that its members are generally viewed as antisocial. its members violate laws as a result of membership in the subculture.	फौजदारी वा उपद्रव्याहा उपसम्प्रदाय समाजको प्रतिमानक प्रणालीसँग तीव्र र नकारात्मक हिसाबले असामन्जस्य राख्ने उपसमूह जसका सदस्यहरूलाई आमरूपमा समाजप्रतिकूल व्यक्तिहरूका रूपमा हेरिन्छ । यस्तो उपसम्प्रदायका सदस्यले सदस्य भएका नाताले कानूनको उल्लंघन गर्नुपर्छ भन्ने मान्यता पनि बोक्दछन् ।
303	Criminogenic needs	Criminogenic needs are dynamic risk factors such as antisocial attitudes, values, and beliefs, delinquent associates, substance abuse, personality traits, low levels of educational or vocational achievement, and certain family characteristics, that have been established through research to be predictive of involvement in delinquent activity, and which are also amenable to change..	अपराधिक प्रकृतिको आवश्यकता : गैर सामाजिक प्रवृत्ति, मुख्य र मान्यता, विज्ञाई कर्तासँग मित्रता, लाघु औषधको प्रयोग, व्यक्तित्व शिक्षा र तालिमको अभाव र बाल विज्ञाईमा सहजता गराउने कतिपय पारिवारिक लक्षण लगायतका खतरा पूर्व तत्वहरू अपराधिक प्रकृतिको आवश्यकता हुन सक्छन् ।
304	Crisis Bed	An alternative to detention that allows a youth in crisis to be assessed and determine the best long-term service plan and the most appropriate service for a child moving forward.	संकट कालका लागि सैया : संकटमा रहेका युवालाई बन्दी हुनुको विकल्प ताकी अगाडि बढ्नको लागि उचित सेवा र दुर्गामी सेवा योजनाको छनौट गर्न सकोस ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
305	Criteria for Pre- Trial Detention	Basic conditions which must be met in order to justify the detention of children before their trial. Such criteria might include previous criminal records, flight risk, lack of caregiver to reside with, etc.	पुर्पक्षपूर्वको थुनाका लागि सर्ताधार अल्पवयस्क/बाल न्याय प्रणालीका बालबालिकालाई पुर्पक्षपूर्व थुनामा राख्नका लागि नभइनुहुने अवस्थागत आधारहरू । यस्ता सर्ताधारभित्र आपराधिक पूर्वअभिलेख, भगडाको जोखिम, आवासीय स्याहारकर्ताको अभावजस्ता कुरा पर्दछन् ।
306	Cross-Examination	Questioning of a witness by the attorney for the other side.	जिरह साक्षीलाई अर्को पक्षको वकिलले गर्ने सोधपुछ ।
307	Cruel and Unusual Punishment	The phrase —cruel and unusual punishment has been interpreted as sanctions that are barbaric, rarely and arbitrarily imposed, and/or disproportionate either to the gravity of the offense or to the culpability of the offender. While this amendment does not apply directly to youth who are adjudicated delinquent, it does apply to youth who are convicted and sentenced as adults. The United States Supreme Court has found, for example, that the death penalty in all cases and a life-without-parole sentence in non-homicide cases constitute cruel and unusual punishment for offenders under the age of 18.	क्रूर तथा असामान्य सजाय क्रूर तथा अमानविय सजाय भन्नाले पुरातनवादी र अव्यवहारिक सजाय हुन् जो निकै कम प्रयोगमा आउँछ । यो सजाय अपराधिले गरेका आपराधिक कृयाकलापको तादम्यता हुँदैन ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
308	Cultural Understanding	The basic ability of people within organizations to recognize, interpret, and correctly react to people, incidences, or situations that are open to misunderstanding due to cultural differences. Requires familiarization with cultural characteristics, values, beliefs, and behaviors of others.	संस्कृतिक सुझुबुझ सांस्कृतिक भिन्नताका कारणले गलत तरिकाले बुझिन सक्ने खुला अवस्थामा रहेका मानिस, घटनावली वा अवस्था काठम्याइ, व्याख्या र सही तरिकाल पतिक्रिया गर्न संगठन भित्रका मानिसहरूका आधारभुत क्षमता। यस्ता सुझुबुझका लागि अरूका सांस्कृतिक विशेषता, मूल्यमान्यता, विश्वास तथा अभ्यास व्यवहार आदिको जान पहिचान हुनुपर्दछ।
309	Cultural and Linguistic Competence	In the juvenile justice system, —cultural competence refers to the ability of juvenile justice system professionals — such as police, probation and correctional staff, attorneys, judges, and program providers — to understand and respect values, attitudes, beliefs, and mores that differ across cultures and to respond appropriately to these differences in interacting with youth and their families, and in planning and implementing programs for them. —Linguistic competence refers to the ability to convey information to youth and their families in a way that is easily understood by diverse audiences, such as those with limited English proficiency, or who have low literacy skills.	सांस्कृतिक तथा भाषिक सक्षमता भाषिक र सांस्कृतिक क्षमता भन्नाले बाल अधिकारमा काम गर्ने व्यवसायिक मानिसहरू जस्तै वकिल अधिकारकर्मी र न्यायाधिशहरू लाई बालबालिकाको भाषा र संस्कृतिको सम्मान गर्न सक्ने क्षमतालाई जनाउँछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
310	Cultural Relativity	The principle that behavior must be evaluated for conformity or deviance within the cultural context of the specific social group in which the questionable behavior occurred.	सांस्कृतिक सापेक्षता आपत्तिजनक व्यवहार भएको अवस्थामा व्यवहारको मूल्याङ्कन खास सामाजिक समूहको सांस्कृतिक सन्दर्भमा सामान्यतया वा विपथन के हो भनेर गर्नुपर्छ भन्ने सिद्धान्त ।
311	Cultural Competency	The ability of service agencies to understand the world view of clients of different cultures and adapt practices to ensure their effectiveness.	सांस्कृतिक सक्षमता सेवाको प्रभावकारितालाई सुनिश्चित पार्नका लागि विभिन्न संस्कृति र प्रचलनका सेवाग्राहीका जगत्दृष्टि बुझ्ने सेवा निकायहरूको योग्यता वा क्षमता ।
312	Cumulative Harm	Harm to a child caused by a series or combination of acts, omissions or circumstances that may have a cumulative effect on the child's safety and well-being. The acts, omissions or circumstances may apply at a particular point in time or over an extended period, as well as the same acts, omissions or circumstance being repeated over time.	सञ्चयात्मक हानि कुनै पनि श्रृंखलाको कारण वा बालबालिकाको सुरक्षा र कल्याणका लागि भएको क्रियाकलाप, वा परिस्थितिहरूको संयोजनको कारणले बच्चाहरूलाई हुने हानि । त्यस्ता क्रियाकलाप, वा परिस्थितिहरू एक विशेष बिन्दुमा समय वा विस्तारित अवधि भन्दा बढी लागू हुन सक्छ, साथसाथै त्यहि कार्यहरू, छुटकारा वा परिस्थितिहरू समय समयमा दोहोरिन पनि सक्नेछ ।
313	Cummulative Sentene	Sentence imposed to guilty defendand of more than one offense by adding more than one punishment. In juvenile cases cummilative sentencing does not apply in general and cuncurent sentencing approach is applied.	योगात्मक सजाय एक भन्दा बढी कसुर गरेको कसुरदारलाई एक भन्दा बढी कसुरमा हुने सजायलाई जोडेर गरिने सजाय । अल्पवयस्कको दायित्व निर्धारण गर्दा सामान्यतः यो सजाय पद्धति नअपनाई सहचर सजाय पद्धति अपनाइन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
314	Curfew	A local ordinance that requires, under specific conditions and exceptions, a specific group of persons (usually juveniles under a certain age) to refrain from unsupervised activities after a designated hour within the confines of a selected area, city, or county.	निषेधादेश खासखास र अपवादात्मक अवस्थामा व्यक्तिहरूको खास समूह (प्रायः खास उमेर मुनिका अल्पवयस्कलाई तोकिएको क्षेत्र, सहर वा ठाउँभित्र तोकिएको समयभित्र गर्ने सुपरिवेक्षित क्रियाकलाप बाहेक अन्य क्रियाकलाप नगर्नका लागि जारी गरिएको स्थानीय आदेश ।
315	Custodial Confinement	Court order for placement in a secure facility, separate from adults, for the rehabilitation of a juvenile delinquent.	हिरासतीय छेकथुन अदालतको आदेश अनुसार अल्पवयस्क बिजाइकर्ताको पुनःस्थापनाका लागि वयस्कभन्दा अलग्गै तैनाथी सुविधाघरमा राख्ने काम ।
316	Custodial Confinement	Court order for placement in a secure facility, separate from adults, for the rehabilitation of a juvenile delinquent.	हिरासतीय छेकथुन अल्पवयस्क उपद्रव्याहारीको पुनःस्थापनाका लागि वयस्कभन्दा अलग्गै सुरक्षित सुविधालयमा राख्नका लागि अदालतले दिएको आदेश ।
317	Custody	The process of asserting physical control over juvenile offenders or victims, custody is conceptually distinguishable from arrests, and reflects the underlying duty of law enforcement agencies, as part of the juvenile justice system, to further the system's mission of protecting and rehabilitating children in trouble and children in need.	हिरासत अल्पवयस्क कसुरदारलाई र यदाकदा पीडितउपर भौतिक नियन्त्रण निश्चित गर्ने प्रक्रिया । अवधारणागत रूपमा हिरासत पक्राउभन्दा भिन्न भनेर छुट्याउन सकिने हुन्छ र अल्पवयस्क/बाल न्याय प्रणालीको एक अंगका रूपमा कठिनाईमा परेका र स्याहारको आवश्यकता रहेका बालबालिकाको पुनःस्थापना गर्ने सो प्रणालीको लक्ष्यलाई अगाडि बढाउने कर्तव्य कानून कार्यान्वयन अधिकारीमा हुन्छ भन्ने यसले दर्साउँछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
318	Custody Evaluation	Process by which a psychologist will interview and assess all family members to determine the best interest of the children with regard to custody.	संरक्षण मूल्याङ्कन कुन अभिभावकको साथमा बालबालिकाको संरक्षण हुँदा बालबालिकाको सर्वोत्तम हित हुन्छ भन्ने बारेमा मनोवैज्ञानिकले गर्ने लेखाजोखा र मूल्याङ्कन ।
319	Customary Norms	Means widespread consistent norms in the state in question, including long standing tribal or indigenous rules that may be known by a large part of the population.	प्रथागत प्रतिमान जातीय वा रैथाने नियमका रूपमा लामो समयदेखि चल्दै आएलगायतका ठूलो संख्याका मानिसले थाहा पाइआएका परम्परागत तरिकाले व्याप्त सुसंगत मूल्यमान्यता वा नियम ।
320	Cyber-Bullying	Children's use of information and communication technologies such as text messages, emails, and social media like Facebook and Twitter to engage in harassment, threats, intimidation, and/or other verbal and emotional abuse. Like other forms of bullying, cyber-bullying often involves an imbalance of power and may be persistently directed toward a particular victim or target. Similar behavior between adults is generally referred to as cyber-harassment or cyber-stalking.	विद्युत्माध्यम दादागिरी बालबालिकालाई सुचना प्रविधिका विभिन्न माध्यमहरू जस्तै म्यासेज, फेसबुक, ट्विटर र ईमेल र सामाजिक संजाल प्रयोग गरि हुने दुर्व्यवहार ।
321	Cyber Crime	A crime committed by using a computer.	विद्युत्माध्यम अपराध कम्प्युटरको प्रयोग गरि हुने अपराध ।
322	Cyber Stalking	Repeatedly sending messages that include threats of harm or that are highly intimidating, or engaging in other online activities that make a person afraid for his/her safety.	कुनै व्यक्तिलाई आफ्नो सुरक्षामा डर फैलिने गरी कम्प्युटर संजालद्वारा निरन्तर सन्देश पठाउनु ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
323	Cycle of Abuse	A generational pattern of abusive behavior that can occur when children who have either experienced maltreatment or witnessed violence between their parents or caregivers learn violent behavior and learn to consider it appropriate.	दुर्व्यवहारचक्र बालबालिका जसले आफ्नो बाल्यकालकमा दुर्व्यवहार देखेका हुन्छन् वा भोगेका हुन्छन्, कालान्तरमा उनिहरूले सो व्यवहार ठिक हो भनि मानेर सोही व्यवहारलाई अनुसरण गर्दछन् ।
324	Damages Indemnity	Money paid by defendants to successful plaintiffs in civil cases to compensate the plaintiffs for their injuries	हर्जाना-प्रतिभरण देवानी मुद्दामा वादीले मुद्दा जित्दा प्रतिवादीले तिर्नु पर्ने खर्च ।
325	Day Child Care Center	A center providing service regularly scheduled care in a day time with toy, play and offering basic learning skills for a group of children of the age up to age of five years or children of special categories such as dependant children of adult prisoners etc.	दिवा बालस्याहार केन्द्र पाँच वर्षभन्दा कम उमेरका वा बन्दीका आश्रित छोराछोरी आदि जस्ता विशेष कोटीका बालबालिकालाई दिउँसोको समयमा गुडिया, खेल र अन्य आधारभूत सिकाई सीप उपलब्ध गराउँदै स्याहार तथा रेखदेख गर्ने सेवाकेन्द्र ।
326	Day Treatment Centers	Non-residential institutions designed to provide treatment services to juvenile delinquents and other at-risk youths who might otherwise be placed in detention centers. Assignment to these centers can be done either as a condition of probation, or as a diversionary alternative.	दिवा उपचार केन्द्र अन्यथा थुनाकेन्द्रमा राखिनुपर्ने अल्पवयस्क उपद्रव्याहा तथा अन्य जोखिमपूर्ण कलिलो उमेरकोलाई सुधार उपचारसेवा उपलब्ध गराउने स्वरूपमा बनाइएका र सञ्चालन गरिएका गैरआवसीय संस्थापना । यस्ता उपचार केन्द्रमा खटाउने कुरा परीक्षमाण छुटकाराको सर्तका रूपमा वा दिशान्तर को उपायका रूपमा गरिन्छ ।
327	Decline	The sending of a case from the juvenile court to adult court for trial.	मुद्दान्तरण पुर्पक्षका निमित्त अल्पवयस्क अदालतबाट फौजदारी अदालतमा मुद्दा पठाउने कार्य .

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
328	Decriminalization of Status Offencee	A reform of the juvenile justice system that would remove truancy, running away, other so-called juvenile status offences from the codified state and local laws and from the jurisdiction of juvenile courts.	हैसियती कसुरको निरपराधीकरण भाग्ने, घर छाड्ने र अन्य तथाकथित अल्पवयस्क हैसियती कसुरलाई संहिताकृत कानून र अल्पवयस्क अदालतको अधिकारक्षेत्रबाट बाहिर निकाली ती कुरालाई अपराधको कोटीबाट हटाउने कार्य ।
329	Defendant	The person that is accused of committing an offense.	प्रतिवादी (फौजदारी) कसुर गरेको आरोप लागेको व्यक्ति ।
330	Defense Attorney	An attorney employed by the defendant or the Public Defender's Office whose job is to represent the juvenile defendant's interests in criminal proceedings.	प्रतिरक्षा वकिल प्रतिवादी वा सार्वजनिक प्रतिरक्षा कार्यालयबाट नियुक्त वकिल जसको काम फौजदारी कारबाई प्रक्रियामा अल्पवयस्क प्रतिवादीको हितमा प्रतिनिधित्व गर्ने हुन्छ ।
331	Deferred Adjudication	A deferred adjudication is a form of plea deal where a defendant pleads "guilty" or "No Contest" to criminal charges in exchange for meeting certain requirements laid out by the court within an allotted period of time also ordered by the court.	स्थगित निर्णय स्थगित निर्णय एक प्रतिवादीको निवेदन हो जसमा एक प्रतिवादी अदालत द्वारा अदालत द्वारा निर्धारित अवधि भित्र अदालत द्वारा निर्धारित केही आवश्यकताको पूर्तिको बदलामा आपराधिक आरोपहरु माथी दोषी कबुल गर्दछन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
332	Deferred Disposition/ Prosecution, Deferred Sentence	Some defendants are granted a deferred prosecution, which means that the judge and district attorney permit the accused person to delay going to trial for a period of time, usually one year. During this period, the accused is supervised by a probation officer, if the person complies with all the requirements of the deferred prosecution, the charges may be dismissed. A defendant who pleads guilty to a crime may be given a deferred sentence, which means that the judge does not impose a sentence immediately but continues the case up to two years, placing the defendant under the probation Department's supervision. If the defendant complies with all of the requirements, the charges against him will be dismissed.	अभियोजन/निपटारा/सजाय स्थगन केही प्रतिवादीको अभियोजन स्थगनको मतलब के हुन्छ भने उनीहरू केही समयका लागि परीक्षमाण अधिकारीको सुपरिवेक्षणमा रहन्छन् । सो अवधिमा अभियोजन स्थगन गरिँदा आवश्यक मानिएका सर्त पूरा गरेमा निजका हकमा अभियोजन डिसमिस हुन्छ । अपराधमा स्वदोषउन्मेष (गिल्टी लिप) लिने व्यक्ति व्यक्तिले सजाय स्थगन पाउन सक्छ जसको मतलब न्यायधीशले भएको सजाय केही समय क्रियान्वयनमा ल्याउनुनपर्ने आदेश दिन्छन् र यस्तो प्रतिवादीले पनि परीक्षमाण अधिकारीको सुपरिवेक्षणका मातहतमा रहनुपर्छ र सर्त पूरा गरेमा निजको पनि अभियोग डिसमिस हुन्छ ।
333	Deinstitutionalization	Moving juveniles out of secure care facilities, detention centers, or jails and into community-based programs or into the community.	निसंस्थापनीकरण अल्पवयस्क कसुरदारलाई सुधारगृह वा अन्य तैनाथी थुनाका सुविधालयबाट बाहिर लैजाने कार्य ।
334	Delinquency	An act committed by a juvenile for which an adult could be prosecuted in criminal court.	बिजाई वयस्कले गरेको भए फौजदारी अदालतमा अभियोजन हुने किसिमको अल्पवयस्कले गरेको कार्य ।
335	Delinquent Children	Children who are abandoned by parents or guardians, or otherwise uncared for.	उपद्रव्याहा वा उपद्रे बालबालिका बाबुआमा वा अभिभावकबाट परित्यक्त वा अन्यथा स्याहार नगरिएका बालबालिका ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
336	Delinquent Conduct	Any behavior by a youth which would be considered a crime if committed by an adult. This includes any violation of local, state or federal law or ordinance. Failure to obey a lawful order of the juvenile court is also delinquent conduct.	बिजाइँ आचरण वयस्कले गरेको भए अपराध मानिने किसिमको कलिलो उमेरकोले गरेको व्यवहारआचरण । यसमा कानुनको उल्लंघन र अल्पवयस्करबाल अदालतको आदेश अटेर गर्ने किसिमका क्रियाकलाप सबै पर्दछन् ।
337	Delinquent Juvenile	Ayoung person who has been found responsible (equivalent to an adult's being found guilty of a criminal offense) by a juvenile court judge for having committed a delinquent act and has been adjudicated delinquent.	उपद्र्याहा अल्पवयस्क वयस्क भएको भए कृतापराध मानिने अवयस्क अदालतबाट सो सरहको उपद्रो गरेकोले उत्तरदायी ठहराइएको कम उमेरको व्यक्ति ।
338	Delinquent Gangs	AAterm commonly used for gangs that routinely engage in criminal behavior such as drug trafficking, burglary, vehicular, theft and assault.	उपद्र्याहा गिरोह लागू पदार्थको ओसारपसार, सवारी सम्बन्धी वा चोरीजस्ता आपराधिक व्यवहारमा नियमित तरिकाले संलग्न रहने अल्पवयस्कको गिरोह ।
339	Delinquent Act	Any illegal act committed by a youth under the age of 18 who has not been sentenced as an adult for a felony.	बिजाइँ कार्य १८ वर्षमुनिको कलिलो उमेरकोले गरे को कुनै पनि गैरकानुनी कार्य जसलाई वयस्कले त्यस्तो गैरकानुनी गर्दा हुने किसिमको सजाय भने हुँदैन ।
340	Delinquent Acts as a Symptoms	Afundamental premise of the psychogenic approach to explaining and treating delinquency is that such misbehaviors are overt manifestations of hidden stress or maladjustment.	लक्षण स्वरूपको बिजाइँ कार्य प्रच्छन्न तनाब र कुसमायोजनको प्रकटीकरणका रूपमा स्पष्ट देखा परेका दुर्व्यवहार भनेर बिजाइँलाई व्याख्या गर्ने र हेर्ने मनोत्तपन्न पद्धतिको आधारभूमि ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
341	Demonology	An ancient belief holding that human deviance is the product of evil otherworldly forces, such as demons and devils. Remedies included exorcism of the evil spirits, which often involved ordeals of pain.	पैशाचिकता मानवमा हुने विपथन र विचलनहरू भूत, प्रेत, पिशाच, सैतान आदि खराब परालौकिक दुष्टशक्तिका उत्पादन हुन् र यसको उपचार दिव्यपरीक्षाहरूबाट हुन्छ भन्ने प्रचीन विश्वास ।
342	Denigration	Intentionally setting out to damage a person's reputation or friendships by sending or posting derogatory comments, cruel gossip or rumours about the person.	कुनै व्यक्तिको व्यक्तित्व वा छवी बिगार्ने मनसायले निन्दनिय प्रतिक्रिया, कुर कुराहरु वा हल्ला फैलाउनु ।
343	Dependent	An abused or neglected child, or a child in need of proper parental care and control who has no parent or guardian willing and able to exercise care and control.	आश्रित दुर्व्यवहार वा तिरस्कारको सिकार भएको वा बाबुआमा वा अभिभावकबाट परित्याग गरिएका वा अन्यथा स्याहार तथा नियन्त्रण गर्ने बाबुआमा वा संरक्षक नभएको बालबालिका ।
344	Dependent Children	Children who are abandoned by parents or guardians or are otherwise uncared. Youths live in inadequate and needy conditions, which are usually no the fault of their parents or other adult guardians.	आश्रित बालबालिका बाबुआमा वा अभिभावकबाट परित्याग गरिएका वा अन्यथा स्याहार नपाएका बालबालिका ।
345	Dependent Youth	The term used by some jurisdictions to describe a young person subject to the jurisdiction of the court because of child abuse, neglect, or lack of proper care.	आश्रित युवा/तरुण व्यक्ति अदालतको अधिकारक्षेत्रमा आइपुगेका दुर्व्यवहार, बेवास्ता वा उचित स्याहारको अभावग्रत कलिलो उमेरका व्यक्ति ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
346	Deprivation of Liberty	Any form of detention or imprisonment or the placement of a child in a public or private custodial setting, from which the child is not permitted to leave at will, by order of any judicial administrative or other public authority. This includes any form of residential placement including police lock-ups, training schools, borstal institutions, treatment centers, reform schools, education and re-education centres, remand homes, training centers, specific juvenile facilities, or adult correction facilities, including high-security institutions.	स्वतन्त्रताको वञ्चना कुनै पनि प्रकारको थुना वा काराबास वा कुनै न्यायिक वा प्रशासनिक अधिकारीको आदेशले बाहेक बालबालिकाले स्वेच्छाले सो स्थान छाड्न वा बाहिरफेर जान नपाउने गरी बालबालिकालाई राखिने कुनै पनि सुरक्षात्मक प्रबन्धन । यसमा प्रहरी हिरासत, प्रशिक्षणालय, बोस्टल संस्था, उपचार केन्द्र, सुधार शिक्षालय, शिक्षण तथा पुनर्शिक्षण केन्द्र, थुनुवाघर, विशिष्ट अल्पवयस्क सुविधागृह वा उच्च सुरक्षा संस्थापनालगायत वयस्क सुधारगृहहरू पर्दछन् ।
347	Detention	In custody (secure, non-secure, or home confinement) while awaiting an adjudication hearing, disposition, or commitment placement.	थुना निरूपण सुनवाई, निपटाराको प्रतीक्षामा रहेको अवस्थाका व्यक्तिलाई राखिने तैनाथी वा गैरतैनाथी हिरासत वा थन्को वा छेकथुन ।
348	Detention Alternatives	Settings and services that could be provided to a youth that would satisfy the detaining court's requirement to keep the youth and the public safe and to be able to produce the youth to court. The Juvenile Judge/Master orders detention and therefore must approve alternatives. Alternatives to detention may include: home; home with additional services; home under community detention and/or electronic monitoring; family shelter care; structured shelter care; acute care hospitals; and psychiatric respite care programs.	थुनागत विकल्प थुन्ने अदालतले चाहेका कुरा पूरा हुने गरी तरुण व्यक्ति र सर्वसामान्यलाई सुरक्षित गर्ने तथा त्यस्तो व्यक्तिलाई अदालतले चाहेको बेला उपस्थित गराउने किसिमको तरुण व्यक्तिका लागि गरिएको बन्दोबस्त र सेवासुविधा । यस्तो थुनाको विकल्प न्यायिक अधिकारीले आदेश दिने हुनाले तिनबाट अनुमोदित हुनुपर्छ । यस्ता विकल्पमा खासखास सेवासहित घरमै रहने, सामुदायिक थुनाअन्तर्गत वा विद्युतीय अनुगमनमा घरमा रहने, पारिवारिक स्याहार शिविरमा रहने, सघन स्याहार अस्पताल वा मानसिक रोग स्याहार कार्यक्रममा रहने पर्दछन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
349	Detention Center	A place where a juvenile is held in state custody. This may be secure, non-secure, or home confinement while awaiting on adjudication hearing, disposition, or commitment placement.	थुनाकेन्द्र निष्टारापूर्व सुरक्षामा राख्ने सरसुविधा । यस्तो थुनामा पुर्पक्षपूर्वको अनुसन्धानका क्रमको थुना पनि पर्छ ।
350	Detention Care	The temporary care of a youth pending further action of the court. This may include secure, non-secure, or home detention.	थुनागत स्याहार अदालती कारबाई चलि रहेको बेला कलिलो उमेरका व्यक्तिलाई सुरक्षामा राखेर गरिने स्याहार । यसमा तैनाथी, गैरतैनाथी वा घरबन्दी थुना समावेश हुन सक्छन् ।
351	Detention Facility	A secure pre-dispositional/ post dispositional public or private facility (local or regional) with construction fixtures or staffing models designed to physically restrict the movements and activities of juveniles or other individuals that is used for the placement, adjudication, and disposition of any juvenile that has been adjudicated of having committed an offense, or any other individual convicted of a criminal offenses.	थुनागत सुविधा पुर्पक्ष वा निष्टारापूर्व वा सो पश्चात् सो स्थानमा राखिएका अल्पवयस्क वा अन्य व्यक्ति विशेषको हिँडडुल वा क्रियाकलाप उपर भौतिक रोकटोक गर्ने किसिमले बनाइएको तैनाथी भौतिक संरचना तथा कर्मचारी व्यवस्थापनको ढाँचागत बन्दोबस्त र प्रणाली ।
352	Detention Hearing	The first juvenile delinquency court hearing regarding an alleged delinquent youth who was placed in detention at the time the affidavit and petition were filed or at the time the youth was arrested on a warrant.	थुनागत सुनुवाई तरुण व्यक्तिलाई बिजाइँको अभियोगमा सुरक्षामा लिएपछि र अभियोगपत्र दर्ता भएपछि अल्पवयस्क बाल अदालतबाट हुने सुनुवाई ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
353	Detention with Adults	In police stations: Cases in which children and adults are kept in the same cell. In correctional facilities: Those children detained in the same correctional facilities as adults including those kept in the same cell, the same ward or those who interact with adults during recreation periods or meal times.	वयस्कसाथको थुना प्रहरी थानामा बालबालिका र वयस्कलाई एउटै कोठामा राखिएको अवस्था । सुधार सुविधाघरहरूमा वयस्कका साथ उही कक्ष वा कोठामा बालबालिकालाई राखिएको अवस्था । यसमा भिन्न कोठामा राखिए पनि खेलकुद वा मनोरञ्जन गर्ने ठाउँ साभामा पारिएको अवस्थाको थुना पनि पर्दछ ।
354	Determinate Sentencing	A court disposition which specifies a definite period of time for an individual offender to be incarcerated, on probation, or otherwise supervised by the state.	परिमित सजाय निदान अदालतबाट कसुरदार व्यक्तिले छेकथुनमा रहनुपर्ने, परीक्षमाणमा र हनुपर्नेवा अन्यथा राज्यबाट सुपरिवेक्षित रहनुपर्ने निश्चित समय तोकेर दिएको निप्टारा, किटानी वा हदबद्ध निप्टारा ।
355	Deterrence	A punishment alternative based on the fear of swift and severe punishment. In theory, harsh punishments deter individuals who might otherwise be prone to break the law, as well as those who have already violated the law.	हतोत्साह शीघ्र र गम्भीर सजायको भयमा आधारित सजायउपाय । सिद्धान्ततः कठोर सजायहरूले कानुन तोड्न सक्ने खालका र कानुन तोडेका व्यक्तिहरूलाई हतोत्साहित गर्छ भन्ने मानिन्छ ।
356	Development Stages	The expected, sequential order of acquiring skills that children typically go through. For example, most children crawl before they walk, and use their fingers to feed themselves before they use utensils.	विकासका चरण हुर्कने र बढ्ने क्रममा अपेक्षा गरिए अनुसार बालबालिकाले हासिल गर्ने विकासक्रमको सीप, उदाहरणका लागि, बामे सर्ने, हिँड्ने, हातले आफैं खान थाल्ने आदि ।
357	Developmental Disabilities	Any condition or disorder that interferes with a child's development and are typically evident before a person reaches age twenty-two. Such conditions are likely to continue indefinitely.	विकासगत विकलता बालविकासलाई बाधा पार्ने र २२ वर्षको उमेर नपुग्दासम्म स्पष्ट बनिसकेको विकासगत विचलन वा अवस्था । यस्ता अवस्था सदाका लागि रहन सक्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
358	Developmental Appropriate Language	Juvenile defenders, juvenile court judges, and other delinquency stakeholders improve communication with youth by using developmentally appropriate language throughout the delinquency process to ensure youth are meaningfully engaged, understand the process, and can access the constitutional protections to which they are entitled.	विकास योग्य उपयुक्त भाषा बाल संरक्षणकर्ता, बाल न्यायाकर्ता र अन्य सम्बन्धित निकायहरू बालबालिकासँग उपयुक्त भाषा प्रयोग गरि सञ्चारमाध्यमको प्रयोगमा सुधार गर्नका लागि बालबालिकाहरू सार्थक रूपमा संलग्न गराई, प्रक्रिया बुझाई र उनीहरूले अधिकार प्राप्त गर्नका लागि कानुनी सुरक्षाको पहुँच गर्न सक्छन् भन्ने सुनिश्चित गर्न जरुरी छ ।
359	Developmental Immaturity	Aspects of immaturity may serve both to adapt children to their immediate environment and to prepare them for future ones.	विकासत्मक असामान्यता विकासत्मक असामान्यताको विषयले बालबालिकाहरू लाई उनिहरूको तत्काल वातावरण मा अनुकूलन गर्न को लागी र भविष्य को लागी तैयार गर्न को लागी मद्दत गर्न सक्छन् ।
360	Deviance	Behavior that is contrary to the standards of conduct or social expectations of a given society.	विपथन/विचलन सम्बन्धित समाजका आचरण वा सामाजिक अपेक्षाहरूको का मापदण्डसँग बाझिने आचारव्यवहार ।
361	Deviant Behaviors	Conduct that is perceived by society as violating established and widely respected normative expectations for behaviors..	विपथित व्यवहार आचारव्यवहारका स्थापित तथा व्यापक रूपले श्रदा गरिएका प्रतिमानक अपेक्षाको उल्लंघन भयो भनेर समाजले ठम्याएका आचारव्यवहार ।
362	Deviant Subculture	Any subgroup that deviates markedly from the generally accepted values, norms and behavioral expectations of the dominant culture.	विपथित उपसम्प्रदाय मूल समुदाय वा सम्प्रदायका आम रूपमा स्वीकार गरिएका मूल्यमान्यता, प्रतिमान र आचार व्यवहारगत अपेक्षाबाट स्पष्ट विचलित कुनै पनि उपसमूह ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
363	Diagnostic or Reception Center	A facility that holds juveniles temporarily while they are evaluated to determine the best ultimate placement for them.	निदान वा स्वागत केन्द्र यस्तो सुविधा जसमा युवाहरूलाई अस्थायी रूपमा राखिन्छ जबसम्म उनीहरूको लागि उत्तम अन्तिम स्थान निर्धारण का निमित्त मूल्यांकन गरिन्छ ।
364	Differential response	An approach that enables child protective services (CPS) to differentiate its response to reports of child abuse and neglect based on several factors, including the level of risk associated with the report, indicators of child safety, and the family's need for services and support.	पृथक प्रतिक्रिया : यो तरिकाले संरक्षण सम्बन्धि सेवा द्वारा बालबालिकाको दुष्प्रयोग र ध्यान नपुग्दा भएको अवस्थालाई प्रतिवेदनमा हुन सक्ने खतरा, बालबालिकाको सुरक्षाका संकेतहरू र परिवारलाई चाहिने सेवा सुविधाको आधारमा छुट्टयाउछ ।
365	Differential Association Theory	Differential Association theory is a criminology theory that looks at the acts of the criminal (delinquent) as learned behaviors. Propounded by; Edwin Sutherland	विभेदित संगतको सिद्धान्त विभेदित संगतको सिद्धान्त एडविन सदरलैंड द्वारा प्रस्तावित अपराध विज्ञानको सिद्धान्त हो जसले आपराधिक (बिजक) कार्यलाई सिक्नको व्यवहारको रूपमा लिन्छ ।
366	Disable Assistance	The right of the mentally or physically disabled child to special care and assistance appropriate to the child's condition and to circumstances of the parents or others caring of the child.	अक्षमको सहायता बच्चा को देखभाल कोलागी मानसिक र शारीरिक रूपले अक्षम बच्चाको विशेष देखभाल र सहायता को लागी बच्चा को स्थिति र माता(पिता को परिस्थिति वा अरुको देखभाल गर्ने अधिकार ।
367	Discretion	The power or freedom to decide at one's will.	स्वविवेक आफ्नो बिबेकको प्रयोग गर्न पाउने स्वतन्त्रता वा शक्ति

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
368	Discretionary Judicial Waiver	The juvenile delinquency court judge has the authority to make the decision on a motion filed by the prosecutor whether to waive juvenile delinquency court jurisdiction and transfer the case to criminal court or to retain jurisdiction, if the juvenile delinquency court finds probable cause.	तजबिजी न्यायिक त्यक्तता अभियोक्ताले दर्ता गरेको प्रस्तावउपर अल्पवयस्करबाल अदालतको अधिकार क्षेत्र त्याग गरी वयस्क अदालतमा मुद्दा सारि पठाउने वा उचित कारणले अधिकारक्षेत्र धारण गर्ने निर्णय गर्ने अल्पवयस्करबाल अदालतको अधिकार ।
369	Defranchise	Deprive of voting rights.	मताधिकार दिन बन्चित गर्नु : बालबालिकालाई मताधिकार दिन बन्चित गर्नु ।
370	Delinquency Court	Juvenile criminal court for the adjudication of cases of age group under 18.	बाल बिज्याई सम्बन्धि अदालत :- १८ वर्ष मुनिका ब्यक्तिले गरेको गैर कानुनी कामको सम्बन्धमा सुनुवाई र फैसला गर्ने अदालत ।
371	Dismissal	The cessation of court proceedings through voiding the filed petition.	मुद्दा खारेजी दायर गरिएको निवेदनको हैसियत शून्य पारी अदालती कारबाई टुङ्ग्याउने काम ।
372	Disposition	The decision reached concerning a child's case. Examples include, but are not limited to, a juvenile court judge's decision to dismiss the case or to order a child to participate in a drug treatment programme or perform community service. Juvenile court case dispositions fall into the following categories: •Dismissal, •Placement, •Probation, •Probation before judgment and •Others.	निष्टारा बालबालिकाको मुद्दामा गरिएको निर्णय वा फैसला । निष्टाराका उदाहरणमा मुद्दाखारेजी, उपचार कार्यक्रममा उपस्थित हुन वा सामुदायिक सेवामा सरिक हुन बालबालिकालाई गरिएको आदेश लगायतका पर्दछन् । निष्टाराका निम्न कोटी हुन्छन् : <ul style="list-style-type: none"> • मुद्दाखारेजी • स्थानापन्नता (प्लेसमेन्ट) • परीक्षमाण छुटकारा • फैसलापूर्वको परीक्षमाण छुटकारा • अन्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
373	Disposition Hearing	Ajudicial hearing at which time information is presented and reviewed along with recommendations for disposition. The conclusion is the court's official disposition order, (i.e. probation, commitment, etc.)	निपटारा सुनवाई निपटाराका लागि सूचनाहरूको प्रस्तुति तथा किनाराका उपायहरूको सिफारिस सहितको पुनरावलोकन गरिने न्यायिक सुनवाई । यो सुनवाईको नतिजास्वरूप अदालतका अधिकारीले निपटारा आदेश दिन्छन् ।
374	Detention Care	The temporary care of a youth pending further action of the court. This may include secure, non-secure, or home detention	थुनागत स्याहार अदालतको थप कारबाईलाई थाँती राखेर अल्पवयस्क वा युवालाई गरिने अस्थायी हेरचार तथा स्याहार । यसमा तैनाथी, गैरतैनाथी वा घरबन्दी थुनाका स्वरूपहरू समावेश हुन्छन् ।
375	Detention Centre	A facility where youth are securely held pending court hearings, for contempt of court, or while awaiting placement in a commitment program	थुना केन्द्र अदालती सुनवाई नभएसम्म वा निजलाई राख्ने अर्को निर्धारित कार्यक्रमको बन्दोबस्तको प्रतीक्षार्थ अल्पवयस्क वा युवालाई हेरचार तथा स्याहारका लागि राखिने सुविधालय ।
376	Diversion	A child is diverted when he or she is in conflict with the law but has their case resolved through alternatives, without recourse to the usual formal hearing before the relevant competent authority. To benefit from diversion, the child and/ or his or her parents or guardian must consent to the diversion of the child's case. Diversion may involve measures based on the principles of restorative justice.	दिशान्तर कानूनको विवादमा परेका बालबालिकाको मुद्दा अदालतको नियमित सुनवाईको कारबाई प्रक्रियाको साटो अन्य विकल्प उपायबाट समाधान गर्ने कार्य । दिशान्तरको लाभ पाउनका लागि सम्बन्धित बालबालिका वा निजका अभिभावकले दिशान्तर उपायमा मन्जुरी जनाएको हुनुपर्छ । दिशान्तर का उपायमा पुर्नस्थापकिय न्यायको सिद्धान्तमा आधारित विभिन्न उपाय हुन सक्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
377	Doli incapex	Incapable of criminal intention or malice; not of the age of discretion; not possessed of sufficient discretion and intelligence to distinguish between right and wrong to the extent of being criminally responsible for his actions.	बातमुक्त अवस्था (डोली इन क्यापेक्स) आपराधिक मनसाय वा द्वेष नभएको, स्वविवेक नभएको उमेर, सही र गलत छुट्ट्याउने स्वविवेक र बौद्धिकता नभई आफ्नो कार्यको आपराधिक जिम्मेवारिता ठम्याउन नसक्ने ।
378	Domestic (national) Adoption	Involves adopters who live in the same country as the child.	घरेलु (राष्ट्रिय) दत्तक लिनु :- धर्म पुत्र धर्म पुत्री लिने ब्यक्ति सोही देशको नागरिक भएको खण्डमा
379	Do No Harm	An approach that tries to avoid unintended negative impacts of development and other interventions.	हानी नगर्ने :- बिकास तथा अन्य हस्तक्षेपको अनिश्चित नकारात्मक प्रभावबाट जोगाउने तरिका ।
380	Drift Theory	This theory is also called neutralization. Neutralization theory is the idea that people who violate the law learn to neutralize the orthodox attitudes and values of society, allowing them to drift between outlaw and orthodox behavior. Drift is the motion in and out of delinquency, moving from orthodox and criminal values.	बहावको सिद्धान्त यो सिद्धान्तलाई तटस्थताको सिद्धान्त पनि भनिन्छ. तटस्थताको सिद्धान्त त्यस्तो धारणा हो जुन कानूनको उल्लङ्घन गर्ने व्यक्तिले समाजको रूढीवादी व्यवहार र मूल्यहरूलाई बेवास्ता गर्न सिकाउँछ, उनीहरूले कानुनी निष्कासन र रूढीवादी व्यवहारको बीच बहाव गर्दछन् । बहाव आपराधिक र गैर आपराधिक कृत्याकलापमा जाने र बाहिर निस्कने प्रकृया हो ।
381	Drug Gangs	Street gangs that are organized around drugs as a criminal enterprise. They are fundamentally criminal organizations and are motivated by profit. These gangs are usually composed of youths and young adults, the latter being the leaders and "brains" of the operation.	लागू औषध गिरोह आपराधिक धन्दाका रूपमा लागू औषधका सेरोफेरोमा संगठित रहने सडक गिरोह । मूलतः यी गिरोहहरू आपराधिक संगठन हुन्छन् र लाभबाट उत्प्रेरित रहन्छन् । यस्ता गिरोहहरू कलिलो उमेरका र वयस्क युवाहरू मिलेर बनेका हुन्छन् जसमा वयस्क युवाले नेतृत्व र सञ्चालनका लागि बुद्धि लडाउने भूमिका निर्वाह गरेका हुन्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
382	Drug-Related Offence	Drug-related offence may be understood to mean intentional acts that involve the cultivation, production, manufacture, extraction, preparation, offering for sale, distribution, purchase, sale, delivery on any terms whatsoever, brokerage, dispatch, dispatch in transit, transport, importation, exportation and possession of internationally controlled drugs.	लागू औषधसम्बन्धी कसुर लागू औषधसम्बन्धी कसुरमा अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा नियन्त्रित र निषेध गरिएका औषधिको खेती, उत्पादन, प्रशोधन, निकालाई, तयारी, बिक्रीवितरण, खरिद, चलानी, दलाली, ओसारपसार, आयात निर्यात, पारवहनका जुनसुकै मनसायगत कार्य पर्दछन् ।
383	Dual Status	Ajuvenile court designation for an abused, neglected, or dependent youth who is also a delinquent youth. This status is coupled with the practice that the youth remains both an abused, neglected or dependent youth and a delinquent youth, as opposed to the delinquent designation eliminating the abused, neglected, or dependent designation.	द्वैध हैसियत बिजाई गर्ने र दुर्व्यवहृत वा वेवास्थामा परेको वा आश्रित दुवै खालका बालबालिकाका लागि काम गर्न तोकिएको अल्पवयस्क/बाल अदालत ।
384	Due Process	All legal statements concerning procedural and substantive due process standards which must be applied in a disciplinary hearing or trial, including those raised primarily as defenses.	उचित प्रक्रिया बचाउको रूपमा प्राथमिक रूपमा उठान हुने लगायतका अनुशासन वा पुर्पक्षको सुनवाईमा लागू हुने कार्यविधिगत तथा सारवान् उचित कारबाई प्रक्रियाका मापदण्डसम्बन्धी सबै कानुनी कथन वा प्रावधान ।
385	Duress	<i>Duress</i> refers to a situation whereby a person performs an act as a result of violence, threat, or other pressure against the person.	अवपिडन अवपिडन यस्तो अवस्थालाई बुझाउँछ जसमा व्यक्तिले हिंसा, खतरा, वा व्यक्तिको विरुद्ध अन्य दबाबको परिणामस्वरूप अपराध गर्दछ.

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
386	Early Childhood	The age range from birth to age eight.	प्रारम्भिक बाल्यावस्था जन्मदेखि आठ वर्षको उमेरसम्मको बाल्यकालीन अवस्था ।
387	Early Release	When a child comes home from detention, a group home, or wherever they were sent during their disposition, before the end of their assigned time because a judge ordered their release sooner than in the original order.	अग्रछुटकारा निष्टाराको क्रममा थुना वा समूहगृह वा अन्यत्र पठाइएका बालबालिकालाई तोकिएको अवधिभन्दा अगावै न्यायधीशको आदेशबाट घर फिर्ता गर्ने कार्य । यसमा मौलिक आदेशले तोकेको अवधिभित्रै बालबालिकाको व्यवहारमा अपेक्षित सुधार भएकाले अवधि अगावै छुटकारा दिइन्छ ।
388	Educational Neglect	Permitting the child to be chronically truant or in some other way inattentive to educational needs.	शैक्षिक तिरस्कार बालबालिकालाई तिनको शैक्षिक आवश्यकताबाट दीर्घरूपमा अलग्ग राख्ने वा अन्य तरिकाले ध्यानभंग गर्न दिनु ।
389	Equity	The quality of being fair and impartial.	समता अपक्षपात र निष्पक्ष हुने गुण ।
390	Electronic Monitoring	"EM" means the use of an electronic device placed on a probationer or parolee to monitor his or her location and activities.	विद्युतीय अनुगमन "ईएम" को अर्थ परीक्षण छुटकारा वा दण्डजमानीमा हुने व्यक्तिको स्थान र गतिविधि अनुगमन गर्नका लागि विद्युतीय उपकरणको प्रयोग हो ।
391	Electronic Surveillance	An event where a small monitoring device is attached to a juvenile's ankle that generates a daily computer report of the youth's whereabouts via telephone lines or satellite.	विद्युतीय निगरानी अल्पवयस्कको गोलीगाँठामा सानो अनुगमनयन्त्र राखेर त्यसले निजको अतोपतोका बारेमा दुरसञ्चार वा भूउपग्रहमार्फत दैनिक कम्प्युटरप्रणालीमा प्रतिवेदन पठाउन सक्ने गरी व्यवस्था गरिएको निगरानी ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
392	Emancipated Youths	State systems that permit juveniles to become "emancipated" from the control of their parents or the state under certain circumstances (such as marriage). This is predicted on a threshold age. They become de jure (legal) adults, thus allowing them to enter into contracts, own real estate, and accept responsibilities that would normally not be legally binding.	मुक्त तरुण व्यक्ति/युवा खास परिस्थिति (विवाह आदि) अन्तर्गत अल्पवयस्कलाई तिनका आमाबाबु वा राज्यको नियन्त्रणबाट मुक्त गर्ने प्रणाली । यसअनुसार अल्पवयस्क कानूनतः वयस्क मानिन्छ र निजलाई करार गर्ने घरजग्गा लिने र कानूनबमोजिम बन्धनकारी हुने उत्तरदायित्व स्विकार्ने अनुमति प्राप्त हुन्छ ।
393	Emancipation	Independence of a minor from his or her parents before reaching age of majority (18)	मुक्ति वयस्ककता (१८ वर्षको उमेर नपुग्दै) हासिल नहुँदै निजका आमाबाबुबाट नाबालक स्वतन्त्रता हुने कार्य ।
394	Emotional Disturbance	Emotionally disturbed youths exhibit extremes in emotions. These can include impulsiveness, aggression, or polar mood swings.	भावनात्मक बिथोलो भावनात्मक उच्चाटन भएका युवाले उग्र भावहरू प्रकट गर्ने गर्छन् । यस्ता भावमा भागभुजेपन, आक्रमकता वा तीव्र सन्की उतारचढाव आदि पर्दछन् ।
395	Emotional Neglect	Inadequate nurturance or affection given to children. This occurs when basic emotional and developmental needs of juveniles are not met.	भावनात्मक तिरस्कार बाल बालिकाकालाई चाहिँदो मात्रामा हुर्काउस्याहार वा लाडप्यार नदिइएको अवस्था । अल्पवयस्कका आधारभूत भावनात्मक तथा विकासजन्य आवश्यकताको परिपूर्ति नहुँदा यस्तो तिरस्कार हुन पुग्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
396	Emotional Abuse	Verbally mistreating or withholding positive emotional support from a child. Emotional abuse involves an adult speaking to a child in ways that are intended to demean shame, threaten, blame, intimidate, or unfairly criticize the child.	भावनात्मक दुर्व्यवहार मौखिक रूपमा दुर्व्यवहार गर्न वा सकारात्मक भावनात्मक सहयोग रोक्नु । यस्ता दुर्व्यवहार मा वयस्कले बालबालिका लाई लाजपान, त्रास वा दोष लाउन, धम्क्याउन वा अनुचित आलोचना गर्नमा लक्षित कुरा पर्दछन् ।
397	Empowerment	Giving someone power; may refer to legal power: But modern usage refers to giving weaker groups ability to take initiative by means of creating awareness, training, etc.	सशक्तीकरण कुनै ब्यक्तिलाई दिनु ; जुन कानुनी शक्ति पनि हुन सक्छ हालको प्रयोग भने कमजोर समूहहरूलाई जागरण वा तालिमको मद्दतले बिभिन्न कुरा थालनी गर्ने क्षमताको बिकास जनाउछ ।
398	Endangered Runaway	A child who is away from home without the permission of his or her parent or legal guardian.	आफ्नो बाबु आमा, संरक्षक वा अभिभावकको स्विकृति बिना घरबाट टाढा गएको बालक ।
399	Ethics	The principles or right conduct. These principles determine which actions are right and which are wrong.	नैतिकता सिद्धान्तहरू वा सही आचरण । यी सिद्धान्तहरूले निर्धारित कार्यहरू सही छन् र गलत छन् भनेर निर्धारण गर्दछ ।
400	Etiology	The study of causation.	हेतुविज्ञान कारण को अध्ययन
401	Evidence	Generally, any sort of proof put forth during a trial for the purpose of influencing the judgment.	प्रमाण सामान्यत बहस पैरबीको दौरान कसैलाई प्रभावित पार्न सकिने सबुत ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
402	Circumstantial evidence	Evidence of circumstances from which another fact may be inferred. For example, proof that a minor owned a pair of channel-lock pliers may connect the minor to a burglary in which such pliers were used to gain entry.	परिस्थितीजन्य प्रमाण परिस्थितीमा उत्पन्न भएको प्रमाण जसद्वारा अन्य तथ्य जोड्न सकिन्छ । उदाहरणको लागि ताला काटेर चोरी भएको र बारदात स्थलमा उस्तै ताला काट्ने पिलास बोकेको खण्डमा उक्त चोरीमा बालकको सहयोग हुन सक्ने भन्ने बुझिन्छ ।
403	Direct Evidence	First-hand evidence, usually of a witness who saw an act committed.	प्रत्यक्ष प्रमाण साक्षी जसले घटना देखेको छ उसको बयान ।
404	Hearsay Evidence	Second-hand evidence, generally consisting of a witness's testimony that he heard someone say something.	सुनि जानेको प्रमाण सामान्यतः त्यो साक्षीको बयान जसले अरुले भनेको भर्मा बोलेको हुन्छ ।
405	Opinion Evidence	If a witness is qualified as an expert in a particular field, he or she will be allowed to state his or her opinion as an expert based on certain facts.	राय प्रमाण साक्षी कुनै विषयको विशेषज्ञ हो भन्ने त्यस्तो ब्यक्तिलाई केही तथ्यको आधारमा अदालतले राय राख्न अनुमति दिन्छ जुन प्रमाणको रूपमा ग्रहण गरिन्छ ।
406	Physical Evidence	Any tangible piece of proof (document, X-ray, weapon, etc.).	भौतिक प्रमाण कुनै वास्तविक सबुत (कागजात एक्सरे, हात हतियार अन्य)
407	Expunction	The process where a juvenile who reaches age of adult criminal responsibility may have his/her juvenile charges cleaned or "expunged" from their record if certain conditions are met; some charges are not eligible for expunction: most juvenile records are confidential and are not a public record	मेटर लोप गर्ने: बाल विजयकर्ता १८ वर्षको उमेर नाघि सके पश्चात्, केही सर्तको पूर्ति पश्चात् आफ्नो बिज्याइ सम्बन्धि अभियोगबाट सफाई पाउन सक्छन् । केही अभियोगहरूलाई भने मेट्न सकिन्न र धेरै जस्तो तथ्यहरू गोप्य नै हुन्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
408	Extended Family	The wider network of family members that might include grandparents, uncles, aunts, cousins etc.	बिस्तृत परिवार :- हजुरबा हजुरआमा, काका काकी, काका काकीका छोराछोरी सहितको बिस्तृत परिवार ।
409	Exclusion Requirement	A requirement in an emergency protection order or an interim care order that a person who is suspected of having abused a child is excluded from the child's home.	बहिष्कारको आवश्यकता आपातकालीन सुरक्षा आदेश वा एक अंतरिम देखभाल आदेशमा जुन व्यक्ति कोई बच्चा को साथमा दुर्व्यवहार गर्नेसंका उत्पन्न हुन्छ भनेत्यस्तो बच्चालाई घरबाट बाहिरराख्नआवश्यक हुन्छ ।
410	Expungement	The erasure or destruction of juvenile delinquency court records, under certain circumstances, once a juvenile reaches the age of majority or as otherwise set by state statute. When a record is expunged, it is as if it never occurred as far as the juvenile delinquency court is concerned.	नामेटीकरण अल्पवयस्कको उमेर वयस्कतामा संक्रमण गरेको वा कानुनले तोकेबमोजिम अन्य कारणले खास परिस्थितिमा अल्पवयस्क अदालतमा रहेको बिजाई अभिलेखलाई मेट्ने वा नामेट गर्ने कार्य । अल्पवयस्क अदालतको अभिलेख नामेटीकरणको अर्थ उसले त्यस्तो बिजाई कहिल्यै नगरेसरहको व्यक्ति मान्ने भन्ने हुन्छ ।
411	Exhibits	Objects or documents formally presented to the court as part of the evidence.	दसी-सबुत औपचारिक रूपले प्रमाणस्वरूप अदालतमा प्रस्तुत गरिएको वस्तु वा कागजपत्र ।
412	Extrajudicial Measures	Options for dealing with a youth accused of committing a crime, instead of going to court.	न्यायेत्तर उपाय कसुर गरेको आरोप लागेको युवालाई अदालती कारबाईको सट्टामा अन्यथा तरिकाले समाल्ने विकल्पात्मक उपाय ।
413	Extra judicial Adoption	A form of adoption that has the effect of conferring legal rights and duties, but undertaken by a process that is not legal (e.g. by the adopters accepting someone else's child and registering him/ her as though he/she were their birth child).	अतिरिक्त न्यायिक दत्तक लिनु :- यस प्रकारको दत्तक लिनुमा कानुनी हक, अधिकार तथा कर्तव्य ग्रहण गरिन्छ । तर गैर कानुनी तवरले दत्तक लिएको हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
414	Extrajudicial Sanctions	More informal options used for dealing with a youth accused of committing a crime.	न्यायेत्तर दण्डभार कसुर गरेको युवालाई सम्हाल्ने बढी अनौपचारिक प्रकृतिका दण्डभार बेहोराउने विकल्पहरू ।
415	Extraordinary Writ	A writ, often issued by an appellate court, making available remedies not regularly within the powers of lower courts.	असाधारण रिट सामान्यत पुनरावेदन सुन्ने अदालतद्वारा जारी गरिने उपचारहरू जुन तल्लो अदालतको अधिकार क्षेत्रमा हुदैन ।
416	Failure of Issue	The condition of producing no children to inherit one's estate.	कुनै पनि अचल सम्पत्ति पैत्रिक सम्पत्तिको रूपमा उपभोग गर्न कुनै सन्तान नभएको देखाउने अवस्था ।
417	Failure to Thrive Syndrome (F.T.T)	A serious medical condition in which a child's height, weight and motor development are significantly below average for his or her age.	प्रगति गर्न विफल हुनुको लक्षणहरू : बालबालिकाको लम्बाई, तौल अन्य विकास उमेर भन्दा कम देखिने चिकित्सकिय अवस्था ।
418	Family Abduciton	The taking, retention, or concealment of a child or children by a parent, other family member, custodian, or his or her agent, in derogation of the custody rights, including visitation rights, of another parent or family member.	पारिवारिक हरण गर्नु :- अनाधिकृत वा जबरजस्ती रूपमा बालबालिकालाई पारिवारिक सदस्य वा तिनका प्रतिनिधिले लुकाउनु वा बाधा पुऱ्याउनु ।
419	Family Functioning	Interactions with family members that involve physical, emotional, and psychological activities.	पारिवारिक संक्रिया परिवारका सदस्यसँग हुने भौतिक, भावनात्मक तथा मनोवैज्ञानिक क्रियाकलाप समाव

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
420	Family Group Conferencing	A process involving the engagement of immediate and extended family members and close friends to meet with a trained facilitator and design solutions for a youth, that they agree to implement to resolve a problem. Although this method is most often used in conjunction with abuse, neglect, or dependency proceedings, they are also useful in delinquency proceedings when there are problems within the family structure.	पारिवारिक समूहगत जमघट समस्या समाधानका लागि कार्यान्वयन गर्ने उपायहरूको रूपाङ्कन गर्न तत्कालै परिवारका सदस्य निकटका साथीभाईलाई तालिम प्राप्त सहजकर्ता सँग भेटघाट गर्ने कुरामा सामेल गराइने कुरा समाविष्ट रहेको प्रक्रिया । यो प्रक्रिया अधिकतर मात्रामा दुर्व्यवहार, तिरस्कार वा आश्रितसँग सम्बन्धित मामिलामा प्रयोग हुने भए पनि तिनको समस्या र पारिवारिक संरचना हेरी बिजाइसँग सम्बन्धित प्रक्रियाका लागि पनि उपयोगी हुन्छ ।
421	Family-Based Care	This includes all forms of parental child care or alternative care in which a child is raised by a family, rather than within an institution. Family-based care includes parental care, kinship care, foster care and adoption.	परिवारमा आधारित स्याहार संस्थागत स्याहारका विपरीत पारिवारिक रूपमा वा आमाबाबुबाट गरिने हेरचाह ।
422	Female Delinquency	Delinquency committed by female. A systematic study to explore the causes of female delinquency.	महिला बिजाइ माहिलाले गर्ने अपराध । महिला बिजाइ हुने महत्वपूर्ण कारणहरूको व्यवस्थित अध्ययन ।
423	Finding of Fact	Findings by juveniles courts judges that conclude that the juveniles has committed a status offense; is delinquents; or has been abused or neglected, or is dependent and in need of supervision.	तथ्यनिरूपण अल्पवयस्क र बाल अदालतले अल्पवयस्कबाट हैसियती कसुर, बिजाइ गरेको, वा ऊ दुर्व्यवहृत, तिरस्कृत वा आश्रित हो भन्ने कुरा को निर्व्योला गर्ने कार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
424	Follow Up	The monitoring of the well-being of a child, and the identification and provision of a range of social and economic supports for children and their caregivers.	ध्यान पूर्वक हेर्नु :- बाल बालिकाको भलाईको ध्यान राख्नु र साथ साथै तिनको परिचय, सामाजिक र आर्थिक सहयोग स्यार सुसार गर्नेको पनि ध्यान राख्नु ।
425	Forensic Evidence	Evidence that is analyzed by scientific means which could include hair fibre, DNAetc.	विधिवैज्ञानिक प्रमाण वैज्ञानिक माध्यमबाट विश्लेषण गरिने प्रमाण, जसमा रौं, रगत, नशारेखा, डीएनए आदि पर्दछन् ।
426	Foresee Consequence	Prediction of the result beforehand.	अनुमानित परिणाम
427	Formal Court Action	Apetition alleging delinquent behavior is set for a hearing before a judge or judicial officer.	औपचारिक अदालती कारबाई सुनवाईका लागि न्यायधीश वा न्यायिक अधिकृतसमक्ष प्रस्तुत बिजाइपूर्ण व्यवहारको अभियोगको निवेदन ।
428	Formal Processing	Cases that appear on the official court calendar in response to the filing of a petition, complaint, or other legal instrument requesting the court to adjudicate youth as a delinquent, status, or dependent child or to waive jurisdiction and transfer youth to criminal court for processing as an adult offender.	औपचारिक कारबाई प्रक्रिया कलिलो उमेरका व्यक्तिले उपद्रो वा बिजाइ गरेको, हैसियती कसुर गरेको वा कुनै बालबालिका आश्रित बालबालिका भएकोमा निरूपण हुन वा अधिकारक्षेत्र त्यागेर फौजदारी अदालतमा मुद्दा सारिनका लागि अनुरोधसाथ अदालतको औपचारिक दायरीमा दरिएका निवेदन, उजुर वा अन्य लिखतबाट अल्पवयस्क अदालतको मुद्दासूचीमा परेका मुद्दाको कारबाईको प्रक्रिया ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
429	Formal Accountability Agreement	A voluntary agreement between a juvenile and authority whereby the juvenile agrees to fulfill certain conditions in exchange for not having a petition filed against them.	औपचारिक उत्तरदायित्व सम्झौता निजविरुद्धको निवेदन नगर्ने कुराको विनिमयस्वरूप अल्पवयस्कले निश्चित सर्तहरू पूरा गर्ने गरी अल्पवयस्क र सम्बन्धित अधिकारीबीच भएको स्वैच्छिक सहमति ।
430	Foster Care	A 24-hour substitute care for children placed away from their parents or guardians, and for whom the State agency has placement and care responsibility.	पालन पोषण सम्बन्धित हेरचाह : आमाबुबा भन्दा टाढा राखिएका बालबालिकाको लागि २४ घण्टे वैकल्पिक हेरचाहको प्रबन्ध जसको दायित्व राज्यले बहन गर्छ ।
431	Foster Child	A child who is cared for by someone other than its natural or adopted parents or a person having parental responsibility.	प्राकृतिक वा अन्नीकृत गरिएका अभिभावक वा आमा बाबुको दायित्व भएका व्यक्ति बाहेक अन्य कसैले हेरचाह गरेको बालबालिका ।
432	Foster Family Home	A family-like residence for five or fewer foster children supervised by an adult(s), in a single house located in a residential neighborhood. Residents of the home include their own children. Supervision of children on an emergency or respite Basis may be included in the category.	संवर्द्धन पारिवारिक गृह पारिवारिक आवास जस्त} वयस्कबाट सुपरिवेक्षण गरिने पाँच वा सो भन्दा कम बालबालिका हुर्काउने बढाउने बन्दोबस्त गरिएको आवासीय छिमेकम} रहेको एकल घर । यस्ता संवर्द्धन गृहमा सपरिवक्षक वयस्कका बालबालिका पनि अन्य सँग रहने गर्दछन् \। आपद्कालीन अवस्थाका बालबालिका पनि यस काटीका बसाइमा राखिन सक्छन् \।
433	Foster Family	Families who care for youths assigned to foster homes.	संवर्द्धक परिवार संवर्द्धन गृहमा राखिन तोकिएका कलिलो उमेरका व्यक्ति वा युवाको स्याहार गर्ने परिवारहरू ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
434	Foster Grant	Money to pay for things like food, clothes and education for a child that has been entrusted to you by the State because her/his own parents do not look after the child	संवर्द्धन अनुदान आफ्नो अभिभावकले हेरचाह नगरेका बालबच्चालाई राज्य द्वारा हेरचाहा गर्न सुम्पिएको अवस्थामा सो बालबालिकाको खाना, कपडा तथा पढाईको लागी तिर्नु पर्ने रकम ।
435	Foster Homes	Non secure residential facilities that expand the concept of family replication by loosening the institutional restrictions found in group homes, with a small number of supervisors and residents. Foster care is generally limited to victims of abuse and neglect rather than law breakers, and attempts as much as possible to substitute the foster family for a youth's biological family.	संवर्द्धनगृह समूहगृहमा रहने संस्थापनागत रोकटोकहरूलाई लचिलो पार्दै थोरै सुपरिवेक्षक र आवासी रहने खालको पारिवारिक विस्तारको रूपअनुकरण (रेप्लिकेसन) अवधारणामा आधारित गैरतैनाथी खालको आवासीय सुविधा । संवर्द्धनगृह कानुन उल्लंघन गर्नेलाई भन्दा सामान्यतः दुर्व्यवहार र तिरस्कार का सिकार भएकाहरूका लागि सीमित हुन्छ र सकेसम्म बालबालिका जैविक सम्बन्ध रहेका नातेदारलाई सकेसम्म संवर्द्धन परिवार बनाउन खोजिन्छ ।
436	Foster Parents	An adult guardian to whom one or more children have been legally entrusted. Unlike godparents, a foster parent is rarely chosen by a child's biological parents. Foster parents are instead usually assigned by the government to look after children when cases of abuse or neglect are found to exist in the home of the biological parents.	संवर्द्धक बाबुआमा वयस्क अभिभावक जसलाई एक वा एकभन्दा बढी बालबालिका संवर्द्धन र स्याहार गर्ने कानुनतः जिम्मा दिइएको हुन्छ । संवर्द्धक बाबुआमाको छनोट औरस बाबुआमाबाट नभई साधारणतः सरकारी अधिकारीबाट तोकिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
437	Fraser Competent	Fraser Competent is a term used to describe a child under 16 who is considered to be of sufficient age and understanding to be competent to receive contraceptive advice without parental knowledge or consent.	फ्रेजर योग्य : १६ वर्ष मुनिका बालबालिका जो गर्भनिरोधक औषधि वा साधनको बारेमा विना आमाबुबाको ज्ञान वा साधनको बारेमा बिना आमाबुबाको ज्ञान आफै जानकारी लिन सक्छन् ।
438	Freeing for Adoption	Giving consent in general terms to the adoption of one's child, as opposed to consenting to an adoption by particular prospective adopters. The procedure is used by an adoption agency in cases in which the parents freely agree that the child may be adopted, or their consent is dispensed with by the court on one of the statutory grounds. Once an order is made, the parental rights and duties are transferred to the adoption agency, who may then proceed to arrange for the child's adoption without asking the parents' consent or notifying them who the adopters are.	धर्म पुत्र पुत्री राख्न अनुमति धर्म पुत्र पुत्री राख्ने व्यक्ति भन्दा बाहेकले दिएको अनुमति । यस्तो अनुमति धर्म पुत्र पुत्री राख्ने एजेन्सीले गर्दछन् ।
439	Frequent and Early Recourse to Conditional Release	Article 28 (1) of Beijing Rules states that conditional release from an institution shall be used by the appropriate authority to the greatest possible extent, and shall be granted at the earliest possible time.	सशर्त रिहाईका लागि नियमित र प्रारम्भिक छलफल बेइजिङ सम्झौताको धारा २८ (१०) ले कुनै संस्थाबाट उपयुक्त अधिकारीले सशर्त रिहाईको अधिक प्रयोग गर्नु पर्दछ र यो सम्भव भएसम्म चाँडो प्रयोग गर्नु पर्ने व्यवस्था गर्दछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
440	Full Disclosure	Information provided to the family by the child welfare agency regarding the steps in the intervention process, the requirements of the case plan, the expectations of the family, the consequences if the family does not fulfill the expectations, and the rights of the parents to ensure that the family completely understands the process.	पूर्ण रूपमा प्रकट गर्नु बालबालिकाको भलाइको लागि कार्यरत संस्थाले परिवारलाई हस्तक्षेप प्रक्रियाको मार्ग, मुद्दाको योजनाको आवश्यकता, परिवारको आशा पूर्ण नगर्दा हुने समस्या र परिवारको पूर्ण जानकारी सम्बन्धी हकको बारेमा जानकारी दिनु ।
441	Furlough	Furlough means temporary release of a juvenile from a juvenile correctional center or other secure facility to visit his home or family or for reasons such as to attend the funeral of an immediate family member or to visit a critically ill immediate family member.	छोटो अवधिको छुट्टी यसको मतलब कुनै बालबालिकालाई सुधारक केंद्र वा कुनै अन्य सुरक्षित संस्थाबाट आफ्नो घरको यात्रा को लागी वा परिवारको कोईसदस्यको अन्तिम संस्कारमा भाग लिनका लागी वा गंभीर रूपले बीमारीपरेका परिवारको सदस्यलाई भेट्नका निमित्तदिईने छोटो अवधिको छुट्टी ।
442	Gate Keeping	The prevention of inappropriate placement of a child in formal care.	उचित द्वार खोल्नु बालबालिकाको औपचारिक हेरचाह गर्ने ठाउँमा अनउपयुक्त रूपमा राखिन नहुने ।
443	General Comment-10	Geneal Coment-10 is a general comment of CRC which carries a theme, Children's Rights in Juvenile Justice.	आमटिप्पणी १० बालअधिकार समितिले जारी गरेको अल्पवयस्क न्यायप्रणालीमा बालबालिकाको अधिकारसम्बन्धी विस्तृत विवेचना गरेको महाटिप्पणी ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
444	Gang	Gang (youth gang): A youth gang is commonly thought of as a self-formed association of peers having the following characteristics: three or more members, generally ages 12-24; a gang name and some sense of identity, generally indicated by symbols such as clothing style, graffiti, and hand signs; some degree of permanence and organization; and an elevated level of involvement in delinquent and/or criminal activity.	गिरोह (बालगिरोह) बाल गिरोह निम्न विशिष्टता भएका व्यक्तिहरूको स्वयं गठन गरिएको संस्थाको रूपमा हो ३ वा धेरै जना सदस्य भएको, १२ देखि २४ वर्षको उमेर भएका, गिरोहको नाम, सामान्यतया केही हातको, चित्रको वा लुगाको चिन्हको मद्दतले आफ्नो परिचय फलकाउने, केही हदसम्म स्थायी र संगठन र धेरै मात्रामा आपराधिक कार्यमा संलग्नता हुन्छ ।
445	Gang Rape	Agroun or multiple rape of a single victim.	सामूहिक बलात्कार एकलो पीडितउपर समूहबाट भएको जबर जस्ती करणी ।
446	Gender	Social, economic, political and cultural roles and expectations assigned to males and females that are socially determined and are not based on the biological differences between them.	लैङ्गिकता पुरुष तथा महिलालाई भिन्नभिन्न रूपमा निर्दिष्ट सामाजिक, आर्थिक, र राजनीतिक तथा सांस्कृतिक भूमिका र अपेक्षाहरू । यस्ता भूमिका र अपेक्षा पुरुष र महिलाको प्राकृतिक भिन्नतामा आधारित नरही सामाजिक रूपले निर्धारित भइआएका हुन्छन् ।
447	Gender Sensitivity	Ability to recognize gender issues, and especially the ability to recognize, assess and act in order to address discrimination, Exploitation, abuse and violence against women and girls; ability to recognize, support and strengthen the role and capacities of women and girls in creating gender responsive families, communities and pillars of the justice system.	लैङ्गिक संवेदनशीलता लैङ्गिक सवालहरू ठम्याउन क्षमता, र विशिष्ट गरी महिला तथा चेलीबटी विरुद्धका भदभाव,शाषण, दव्यवहार र हिंसाको सम्बोधनका लागि लैगिक सवालहरू ठम्याउने, लेखाजोखा गर्ने र काम गन क्षमता । लैङ्गिक हिसाबले उत्तरदायी परिवार र समाज सिजना गर्नमा महिला तथा चेलीबेटीको भूमिका र क्षमताको पहिचान,टेवा र सुदृढीकरण क्षमता र न्यायिक खम्बा ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
448	General Measures of Implementation	Strategies identified by the Committee on the Rights of the Child that States can apply to ensure the effective implementation of the CRC. The measures are broadly categorized into administrative and legislative measures	कार्यान्वयन को सामान्य उपाय बाल अधिकारसमिति द्वारा पहचानगरिने रणनीतिहरू जो सीआरसी को राज्यबाट प्रभावी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्नका लागि आवेदन गर्न सक्दछन् । यो उपायहरू व्यापक रूपमा प्रशासनिक र विधायीक उपायमा वर्गीकृत गरिन्छ ।
449	Good faith	Honesty of intention; with no plan to lie.	असल नियत ईमानदारी अभिप्राय, भूटो योजना नभएको ।
450	Graduate Incarceration	An incarceration strategy according to which a convicted juvenile begins his or her sentence in a juvenile facility and then moves to an adult facility upon reaching the appropriate age.	स्नातक कैद यो एक प्रकारको कारावासको रणनीति हो जसमा एक बालबिजक बाल्यकालको सुविधा मा अफ्नो सजाय शुरू गर्दछ र उपयुक्त उमेर पुगेपछि एक वयस्कको जेलका लागि जान्छन् ।
451	Graduated Responses	Accountability based, graduated series of sanctions and incentives, combined with treatment and services, applicable to youth within the juvenile justice system. It holds juveniles accountable for their actions, protects communities from the effects of juvenile delinquency by providing appropriate sanctions for every act for which a juvenile is adjudicated delinquent, induces law-abiding behavior, and prevents subsequent involvement with the juvenile justice system. Also referred to as “graduated sanctions” and “graduated consequences.”	अंकित प्रत्युक्ति अल्पवयस्क न्याय प्रणालीभित्रका युवाका लागि लागू हुने उपचार तथा सेवासँग आबद्ध गरिएको जवाफदेहीमा आधारित दण्डभार र प्रोत्साहनहरू अंकित श्रेणी । यसले निरूपित हरेक बिजाइका लागि उचित दण्डभार बहन गराएर अल्पवयस्कहरूलाई तिनका कार्यप्रति जवाफदेही बनाउँछ र समुदायलाई बिजाइको असरबाट बचाउँछ, कानुनमा बाँधिने आदतलाई उकास्छ, र तिनको त्यसपछिको बिजाइको सहभागितालाई रोक्छ । यसलाई अंकित दण्डभार वा अंकित सजाय पनि भनिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
452	Group Homes	Facilities where juveniles live in a dormitory-type setting under adult supervision. Youths are generally allowed limited participation in the community, going to school or work for part of the day. A non-secure program in which groups of young people live and receive services at the program facility under the supervision of adult staff. Group homes emphasize family-style living in a homelike atmosphere. Although many youth living in group homes are ordered there by the court, group homes may also house abused or neglected youth who are placed there by social service agencies.	समूहगृह वयस्कका सुपरिवेक्षणअन्तर्गत सामूहिक शयनकक्षको प्रबन्धको अल्पवयस्क बस्ने गैरतैनाथी सुविधालय । यस्तो सुविधागृहमा रहने युवालाई विद्यालय जाने वा दिनको केही भागमा काममा जानेजस्ता सीमित सामुदायिक सहभागिताको अनुमति दिइन्छ ।
453	<i>Guardian ad Litem</i>	A person appointed by the juvenile court to represent the best interests of a child in a court proceeding.	हितसंरक्षक अदालती कारबाई प्रक्रियामा अल्पवयस्कको सर्वोत्तम हितका लागि प्रतिनिधित्व गर्न अल्पवयस्क/बाल अदालतद्वारा नियुक्त व्यक्ति ।
454	Guardian by Election	A guardian chosen by a child who lacks parents.	चुनावबाट अभिभावक माता पिता नभएका बच्चा द्वारा चुनिने अभिभावक ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
455	Guardianship	The duty and authority vested in a person or agency by court action to make major decisions affecting a child, which may include: consent of marriage, military enlistment, medical or surgical treatment, adoption when parental rights have been terminated, or representation of a child in legal actions.	अभिभावकत्व/संरक्षकत्व विवाह, सेनाभर्ना, चिकित्सा वा शल्योपचार, पैत्रिक अधिकार समाप्त भएपछि धर्मसन्तान दिने कुरामा सम्मति दिने लगायतका बालबालिकाको हकमा असर गर्ने लगायतका प्रमुख विषयको निर्णय गर्न वा कानुनी कारबाईमा बालबालिकाको प्रतिनिधित्व गर्न कुनै व्यक्तिमा रहेको वा कुनै एजेन्सीलाई अदालती कारबाईद्वारा प्राप्त भएको कर्तव्य र अधिकार ।
456	Habeas corpus	an extraordinary writ ordering a public officer holding a person in confinement to bring the person before the court for release.	बन्दीप्रत्यक्षिकरण एउटा असाधारण रिट जसले सरकारी कर्मचारीलाई थुनामा रहेका व्यक्तिको रिहाको लागी अदालतमा उपस्थित गराउने आदेश दिन्छ ।
457	Halfway House	Halfway house means a transitional residential program designed to help committed juveniles prepare to return to the community by providing such services as independent living skills, employment skills, and work experience.	सुधार गृह सुधार गृह भन्नाले एक संक्रमणकालीन आवासीय कार्यक्रम हो जो प्रतिबद्ध बालबालिका लाई स्वतंत्र जीवन कौशल, रोजगार कौशल र काम को अनुभवका रूपमात्यस्तो सेवा प्रदान गरि समुदायमा फिर्ता जानको लागी तैयार गराउन बनाईएको हो ।
458	Harmonious Development	Every child has the right to a chance for harmonious development and to a standard of living adequate for physical, mental, spiritual, moral and social growth. In the case of a child who has been traumatized, every step should be taken to enable the child to enjoy healthy development;	सामंजस्यपूर्ण विकास प्रत्येक बालबालिकालाई शारीरिक, मानसिक, आध्यात्मिक, नैतिक र सामाजिक वृद्धिको लागि सहज विकास र जीवनस्तरको विकासका लागि अधिकार छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
459	Hate Crimes	Crime directed at people because of their race, ethnicity, religion, sexual orientation, or some other physical or cultural characteristic that sets them apart from the perpetrator.	घृणात्मक अपराध पीडकबाट भिन्न राख्ने तिनका जाति, जातीयता, धर्म, यौन अभिमुखीकरण, वा केही अरू भौतिक वा सांस्कृतिक विशेषताका कारणले जनविशेषउपर निर्देशित वा लक्षित अपराध ।
460	Hearing	A court proceeding to decide on a course of action or to determine a young person's involvement or noninvolvement in an offense. Arguments, witnesses, and evidence are heard by a judicial officer or administrative body in making the decision.	सुनवाई कारबाईको क्रम वा कसुरमा कम उमेर का व्यक्तिको संलग्नता वा असंलग्नता निधो गर्ने अदालती कारबाई प्रक्रिया । सुनवाईमा निर्णयकारी न्यायिक अधिकृत वा प्रशासनिक निकायले कथन, साक्षी तथा दसी प्रमाणहरू सुन्ने र मूल्याङ्कन गर्ने गर्दछन् ।
461	House of Refugee	A specialized child-care institution developed in the United States for children who engaged in illegal behavior or were felt to be at risk of such behavior. Although the initial goal was to educate and train youths for productive lives, house of refuge became little more than prisons characterized by harsh discipline and hard work.	शरणाथीको वासस्थान संयुक्त राज्य अमेरिकामा रहेको एक बालबालिकाको हेरविचार संस्थान जसमा गैरकानूनी व्यवहारमा लागेका बालबालिकाको लागि वा त्यस्ता व्यवहारको जोखिममा रहेका बालबालिकाको लागी विकसित भयो । यद्यपि यसको प्रारम्भिक लक्ष्य युवाहरूलाई उत्पादक जीवनको लागि शिक्षित र प्रशिक्षित गर्ने थियो तर यो कठोर अनुशासन र कडा परिश्रमको कारण कैद भन्दा केहि कम मात्र थियो ।
462	House Arrest/ Home Detention	A status created by court order as an alternative to secure detention or other restrictive placement (also known as "home detention"). Typically this status requires a juvenile offender to remain at home subject to curfew and other liberty restrictions while continuing to work or attend school.	घरबन्दी तैनाथी थुना वा अन्य रोकटोकपूर्ण थन्को का विकल्पका रूपमा अदालतका आदेशबाट सिर्जित एक हैसियत । यो हैसियतमा रहन आदेश गरिएको अल्पवयस्कलाई निषेधादेश र अन्य स्वतन्त्रता उपरका रोकटोकको अधीनमा रही कामलाई निरन्तरता दिने वा विद्यालय जाने गरी घरमै बस्न अनुमति दिइन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
463	Incest	The crime of sexual intercourse between a male and a female who are so closely related that they would not legally be allowed to marry.	हाडनाता करणी नजिकका नातेदारहरु जसको बिवाह हुन सक्दैन त्यस्ता ब्यक्तिहरुद्वारा गरिएको गैर कानुनी योन सम्पर्क ।
464	Intake/Arrest	The screening and assessment of a youth who is alleged to have violated the law or a court orde. Action of taking a youth into police custody for the purpose of charging him or her with a delinquent act. The juvenile justice process often begins with an investigation by a police officer, either because he or she observes a delinquent act being committed or because such an act is reported. The police officer will generally take one of three actions at intake or arrest: (1) release the youth to his or her parents with a warning or reprimand, (2) release the youth to the parents under the condition that the youth enroll in a community diversion program, or (3) keep the youth in custody and refer the matter to the juvenile court's intake officer for further processing.	प्रविष्ट कानुन वा अदालतको आदेश उल्लंघन गरेको आरोप लागेको अल्पवयस्क वा युवाको छानबिन र लेखाजोखा ।
465	Intake Decision	Decision made by the juvenile court's intake officer to either handle the case informally or schedule the case for a hearing in juvenile court.	प्रविष्ट निर्णय बालअदालतको प्रविष्ट अधिकृतले मुद्दालाई अनौपचारिक रूपमा सम्हाल्ने वा बालअदालतमा सुनवाइका लागि पेस गर्ने भनी गरेको निर्णय ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
466	Intake Hearing	Early stage in juvenile court proceedings in which an intake officer hears to either handle the case informally or schedule the case for a juvenile court hearing.	प्रविष्ट सुनवाई बालबालिकाको मुद्दालाई अनौपचारिक रूपमा सम्हाल्ने वा बालअदालतमा सुनवाईका लागि पेस गर्ने भनी प्रविष्ट अधिकृतले सुनवाई गर्ने बालअदालतको कारबाईको प्रारम्भिक चरण ।
467	Intake Officer	An official who receives, reviews, and processes cases in which a young person is alleged to have committed an offense. The intake officer can recommend either handling the case informally or scheduling the case for a hearing in juvenile court. The intake officer may also provide referrals for juveniles and their families to other community agencies.	प्रविष्ट अधिकृत कुनै कलिलो व्यक्तिले कसुर गरेको आरोप लागेमा त्यस्ता मुद्दाहरू लिने, समीक्षा गर्ने र कारबाई चलाउने अधिकृत । प्रविष्ट अधिकारीले मुद्दालाई अनौपचारिक रूपमा सम्हाल्ने वा बालअदालतमा सुनवाईका लागि पेस गर्ने भनी गरेको सिफारिस गर्न वा अल्पवयस्क र तिनका परिवारलाई अन्य सामुदायिक निकायमा साधिपठाउन सक्छ ।
468	Intermediate Sanctions	Intensive alternatives to long-term institutionalization. These sanctions include house arrest, "shock" incarceration, electronic monitoring, and boot camps. Supervision of juveniles can be personnel in the effort to help troubled and needy children.	अन्तरवर्ती दण्डभार लामो संस्थापनीकरणका सघन विकल्पका रूपमा प्रयोग हुने घरबन्दी, विद्युतीय अनुगमन र बुट क्याम्पजस्ता दण्डभार ।
469	Intervention	Programs or services that are intended to prevent a youth from going further into the juvenile justice system	सहयोगी हस्तक्षेप बालन्याय प्रणालीमा थप जानुपर्ने अवस्थाबाट युवा वा अल्पवयस्कलाई रोक्नमा लक्षित कार्यक्रम वा सेवाहरू ।
470	Illegitimacy	The status of a child born out of wedlock.	अवैधता विवाहभन्दा बाहिर जन्म भएको बालबालिका को स्थिति ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
471	Immature	lacking complete growth, differentiation, or development	अपरिपक्व पूर्ण वृद्धि, विचलन, वा विकासको कमी
472	Immigration/ Migration Offence	An immigration/migration offence is an offence relating to the legality of the entry and/or continued presence of the child and/ or his or her family in the country in question, or to the legality of the current place of residence of the child and/or his or her family following internal displacement.	आप्रवासन कसुर प्रश्नमा रहेको मुलुकमा बालबालिका वा र निजका परिवारको प्रवेश वा निरन्तर उपस्थितिको वैधानिकता वा विस्थापनपछि बालबालिका वा निजको परिवारले हाल बसोबास गरेको ठाउँको वैधानिकतासँग सम्बन्धित कसुर ।
473	Impersonation	Gaining access to someone's account, posing as that person and sending messages to make the person look bad, get that person in trouble or danger or damage that person's reputation or friendships.	व्यक्तिगत खातामा प्रवेश गर्नु : कसैको व्यक्तिगत खातामा प्रवेश गरी त्यहाँबाट नराम्रो सन्देश फैलाई सो व्यक्तिको मित्रता र उसको छवी बिगार्ने प्रयास गर्नु ।
474	In Camera Hearing	A legal proceeding is in camera when a hearing is held before the judge in private chambers or when the public is excluded from the courtroom. Proceedings are often held in camera to protect victims and witnesses from public exposure, especially if the victim or witness is a child.	बन्द ईजलास बन्द ईजलास भन्नाले त्यस्तो न्यायिक प्रकृया हो जसमा मुद्दाको सुनुवाई न्यायाधिशको व्यक्तिगत कार्यालयमा हुन्छ वा अन्य सर्वसाधारणलाई नराखी ईजलासमा हुने गर्दछ . न्यायिक प्रकृयाहरू पिडित र साक्षिहरूलाई संरक्षण गर्नका निमित्त बन्द ईजलासमा गरिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
475	<i>In Loco Parentis</i>	In place of a parent; a person appointed by the juvenile delinquency court to stand in place of the parent when an alleged delinquent youth's parent or legal guardian is unable to provide appropriate parental support and advice during the juvenile delinquency court process, and no other relative or other adult with a positive relationship with the youth is available.	परअभिभावक बाबुआमाको साटोमा बनाइएको अर्को अभिभावक । कुनै अल्पवयस्क युवा अभियुक्तका बाबुआमा वा कानुनी संरक्षकले मुद्दाको कारबाई प्रक्रियाका क्रममा निजलाई उचित अभिभावकीय सहयोग र सरसल्लाह दिन नसकेको र निजसँग सकारात्मक सम्बन्ध रहेको अर्को वयस्क व्यक्ति नभएको अवस्थामा अदालतले तिनको साटोमा खडा हुन अल्पवयस्क अदालतले नियुक्त गरेको व्यक्ति ।
476	Incarceration	Imprisoned in a lockup/ holding facility, jail, juvenile detention center, juvenile correctional facility or prison.	काराबन्धन हिरासत, थुनाघर, बन्दीगृह, अवयस्क थुनाकेन्द्र, अवयस्क सुधार सुविधालय वा कारागारको बन्धनमा रहेको बन्देजपूर्ण अवस्था ।
477	Incorrigibles	Youths whose behavior is not controlled, or cannot be controlled, by an authority figure. These are children who are in chronic conflict with authority.	अटेरी अधिकार रहेकाले नियन्त्रण गर्न नसके को वा नसक्ने तरुण व्यक्तिको व्यवहार यस्तो व्यवहार गर्ने बालबालिकाको अधिकारीसँग दिगो द्वन्द्व रहन्छ ।
478	Incorrigible Youth	These are juveniles who commit offenses which would not be considered crimes if they were adults. Typically incorrigible youth are juveniles who refuse to obey the reasonable and proper directions of their parents or guardians. Juveniles who are habitually truant from school, run away from home, or violate curfew are considered to be incorrigible.	अटेरी युवा अटेरी युवामा विशेषतः आमाबाबु वा अभिभावकको सही र मनासिब निर्देशन तथा मार्गनिर्देशनहरू पालना गर्न अटेर गर्ने अल्पवयस्कहरू पर्छन् । प्रायः तिनले त्यस्ता कसुर गर्छन् जुन वयस्कले गर्दा अपराध गरेको मानिन्छ । विद्यालयबाट भाग्ने, घरबाट भाग्ने, निषेधादेशको उल्लंघन गर्नेहरू अटेरी युवामा गनिन्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
479	Indeterminate Sentencing	Asentencing philosophy that encourages rehabilitation by offering early release for behavioral conformity. The theory is that inmates will conform if sentences are flexible and indeterminate.	अपरिमित सजायनिदान सजायनिदानको दर्शन जसले व्यवहारको सामञ्जस्य हासिल गर्ने कसुरदारलाई अग्र छुटकारा दिएर पुनःस्थापना गर्न प्रोत्साहन दिन्छ । यसअनुसार सजायहरू लचिलो भएर अवधि किटानी नगरिएमा सुधार प्रक्रिया छिटो हुने र सामाञ्जस्य रहने हुन्छ ।
480	Indeterminat	"Indeterminate commitment" means a juvenile has been committed to the Department but the court did not set a time limit for how long the juvenile will remain in the custody of the Department.	अनिश्चित प्रतिबद्धता अनिश्चित प्रतिबद्धता भन्नाले बाल बिजाइँकर्तालाई विभागको जिम्मा छोडिएको हुन्छ तर अदालतले विभागको हिरासतमा राख्ने समय सीमा तोकेको हुँदैन ।
481	Indictment	An accusation in writing found and presented by a grand jury, charging that a person therein named has done some act, or been guilty of some omission that by law is a crime.	अभियोगस्थापन न्यायमण्डल प्रणालीमा बृहत् न्यायमण्डलले सुनवाईपछि कानुनले अपराध मानेको कार्य वा अकार्य गर्नेको नाम खुलाई लिखित रूप गर्ने अभियोजन ।
482	Indirect Child Victim	In general, child close to the direct <i>victim</i> of a crime.	सामान्यतया, अपराधको प्रत्यक्षको पिडितको नजिकको बालबालिका ।
483	Infanticide	The killing of a child under 12 months old by its mother	जातक हत्या १२ महिना भन्दा सानो उमेरको बालबालिकालाई हत्या गर्ने कार्य ।
484	Informal Disposition	Held when a youth admits guilt to a crime in an informal juvenile hearing. During the disposition, the requirements of the court are laid out in a consent decree.	अनौपचारिक निपटारा तरुण व्यक्तिले अनौपचारिक अल्पवयस्क सुनवाईमै अपराधको गल्ती गरेको कुरा स्विकारेमा अनौपचारिक निपटारा हुन सक्छ । यस्तो निपटाराका लागि केही मात्रामा अदालतको सम्मति लिनुपर्ने हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
485	Informal Hearings	a method of diversion from the formal juvenile delinquency court that follows a quasi-hearing protocol, with hearings held in a room resembling a courtroom, allegations read to participants, the youth questioned regarding the incident and admitting or denying the allegations; and the parent, school staff, and other appropriate key participants speaking about the youth's behavior in general. If the youth admits the allegations, the informal hearing officer makes a disposition using the power that was granted through the youth's and parents' consent to have the charge handled informally.	अनौपचारिक सुनवाई औपचारिक अल्पवयस्क अदालती प्रक्रियाबाट दिशान्तर गरी अन्य अदालतकक्षमै बसेर सहभागीहरूका बीचमा अभियोजन सुनाई र सामूहिक रूपमै सम्बन्धित युवालाई घटनाका बारेमा अभियोग स्विकार्ने कि इन्कार गर्ने सोधी गरिने सुनवाई । यस्तो सुनवाईमा सम्बन्धित युवाका बानीव्यवहारका बारेमा आमाबाबु र विद्यालयका कर्मचारी तथा निजलाई नजिकबाट जानेबुझेका सहभागीले कुरा गदछन्। निजल अभियाग स्विकार गरेका खण्डमा अनौपचारिक सुनवाई अधिकतलयवा र बाबआमाका सम्मति लिइ अभियागलाइ अनापचारिक तरिकाल समाधान गन गरी किनारा गछ्न् ।
486	Informal Juvenile Justice Process	Actions to combat juvenile delinquency taken by parents, neighbors, business owners, teachers, and others who are not part of the formal juvenile justice apparatus.	अनौपचारिक बाल न्याय प्रक्रिया बालबिजाईको विरुद्ध लड्नका लागि आमाबाबु, छिमेकीहरू, व्यवसाय मालिकहरू, शिक्षिकाहरू र अन्यले लिएका क्रियाकलापहरू औपचारिक बाल न्यायिक उपकरणको भाग हुन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
487	Informal or Community Supports	Services and supports that are developed through collaboration of community members and organizations to meet needs of families within the neighborhood. These are supports for families and children that focus on building and strengthening social networks and natural supports of family and friends and neighborhood resources. These would not be clinical services or formal services.	अनौपचारिक वा सामुदायिक सहयोग छिमेकका परिवारका आवश्यकताहरू पूरा गर्नका लागि समुदायका सदस्य वा संगठनका सहकार्यमार्फत विकास गरिएका सेवा र सहयोग । यस्ता सेवा र सहयोग सामाजिक सञ्जाल बनाउने र परिवार र साथीभाई तथा छिमेकका स्वाभाविक सहयोगको सुदृढीकरण गर्ने कुरामा जोड दिने खालका हुन्छन् र औपचारिक खालका हुँदैनन् ।
488	Information Systems	Information systems are internal methods or structures that enable bodies or institutions that deal with children in conflict with the law to systematically record, update and retain information about those children.	अनौपचारिक प्रणाली अनौपचारिक प्रणालीभित्र कानुनको विवादमा परेका बालबालिकालाई समाल्ने निकाय र संस्थापनालाई सुव्यवस्थित अभिलेखन, अद्यावधि गर्ने र ती बालबालिकाको जानकारी कायम राख्न सबल पार्ने आन्तरिक तरिका संरचनाहरू पर्दछन् ।
489	Initial Contact	The first occasion of police intervention when youths break the law or are victimized.	प्राथमिक सम्पर्क युवाले कानुन तोडेको वा पीडित भएको अवस्थामा प्रहरीले हस्तक्षेप गरेको पहिलो अवसर ।
490	Initial Hearing	The first juvenile delinquency court hearing regarding an alleged offense and the youth was not placed in detention at the time the affidavit and petition were filed.	प्रारम्भिक सुनवाई आरोपित कसुरका सम्बन्धमा युवालाई थुनामा नराख्दै अल्पवयस्क अदालतबाट गरिने पहिलो सुनवाई ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
491	Inner Containment	The result of successful socialization and internalization of social norms that enables the individual to exercise affective self-control in resisting temptations of deviate.	आत्म-अडान विकारवृत्तिका उत्तेजनाउपर भावपूर्वक आत्मनियन्त्रणको अभ्यास गर्नका लागि व्यक्तिलाई सबल पार्ने सामाजिक प्रतिमान (मान्यता) को सफल सामाजिकीकरण तथा आत्मसात् गराईको नतिजा ।
492	In-person Reconnection	This refers to a physical encounter between a child and his or her family and or community where individuals meet face-to-face.	व्यक्तिगत पुनःस्थापन यसले बच्चा र तिनको परिवार र समुदाय बीचको शारीरिक भेटघाटलाई बुझाउँछ जहाँ व्यक्तिहरू आमने(सामनेमा भेट्छन् ।
493	Intact Home	Refers to family where both parents are present in the home on a permanent basis.	अक्षत घरपरिवार बाबुआमा दुवै उपस्थित रहेको आन्तरिक खिचोलो खासै नरहेनभएको परिवार ।
494	Intake	The action of taking a child into police custody for the purpose of charging him or her with a delinquent act. The juvenile justice process often begins with an investigation by a police officer, either because he or she observes a delinquent act being committed or because such an act is reported. The police officer will generally take one of three actions at intake or arrest: 1) release the child to his or her parents with a warning or reprimand, 2) release the child to the parents under the condition that the child enrolls in a community diversion program, or 3) keep the child in custody and refer the matter to the juvenile courts for further processing.	प्रविष्टि बज्याईपूर्ण कार्यको बातमा अभियोग गर्ने हिसाबले बालबालिकालाई प्रहरीले हिरासतमा लिनेवा रक्षावरण गर्ने कार्य । अल्पवयस्क न्यायको प्रक्रिया बालबालिकाको प्रविष्टिसँगै प्रहरीको अनुसन्धानबाट सुरु हुन्छ । प्रविष्टिसँगै प्रहरीले चेतावनी र नसियतसहित अभिभावकलाई जिम्मामा मुक्त गर्ने, सामुदायिक दिशान्तरमा अल्पवयस्कलाई सामेल गराउने सर्त गराई अभिभावकलाई जिम्मा लगाउने बाहिरासतमा राखेर अल्पवयस्क अदालतसमक्ष कारबाईका लागि प्रस्तुत गर्नेमध्ये कुनै एउटा बाटो अँगाल्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
495	Intake Hearing	Early stage in juvenile court proceedings in which an intake officer decides to either handle the case informally or schedule the case for a juvenile court hearing.	प्रविष्टि सुनवाई प्रविष्टि अधिकारीले मुद्दा अनौपचारिक तरिकाले समाधान गराउने वा अल्पवयस्क अदालतको मुद्दासूचीमा समावेश गरी कारबाई अगि बढाउने निर्णय गरेपछि त्यसको निक्क्योल गर्नका लागि सुरुआत चरणमै गरिने सुनवाई ।
496	Intake Officer	An official who receives, reviews, and processes cases in which a young person is alleged to have committed an offense. The intake officer can recommend either handling the case informally or scheduling the case for a hearing in juvenile court. The intake officer may also provide referrals for juveniles and their families to other community agencies.	प्रविष्टि अधिकारी तरुण व्यक्तिले गरका भनी आरोप गरिएका कसुरका मामिला लिन, फूरावलोकन गर्न र प्रक्रिया चलाउने अधिकारी । प्रविष्टि अधिकारीले मुद्दा चलाउने कि सामुदायिक समाधान गराउने भन्ने विषयमा सिफारिस गदछन् । कतिपय ठाउँमा परीक्षमाण अधिकारीलेनै प्रविष्टि अधिकारीका पनि काम गदछन् ।
497	Intensive Supervision Program	A Program intended to ensure that there is regular contact between probationers and probation officers. Although the contact is regular, its frequency varies considerably across programs.	गहन पर्यवेक्षण कार्यक्रम यो परिवीक्षाधीन र परिवीक्षा अधिकारी को बीच नियमित सम्पर्क सुनिश्चित गर्ने उद्देश्य को एक कार्यक्रम हो । यद्यपि सम्पर्क नियमित हुन्छ, यसको आवृत्ति व्यावहारिक कार्यक्रमहरूमा भिन्न हुन्छ ।
498	Interim/Emergency Care	Care arranged for a child on a temporary basis – for example, while his/her own family is being traced where accidental separation has occurred.	अन्तरिम/ आपतकालीन स्याहार सुसार : स्याहार सुसार जुन अस्थायी रूपमा दिइन्छ जस्तै परिवारसँगको आबस्मिक बिछोड भएको बेलामा जब परिवार जनको खोजतलास भईरहेको हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
499	Interlocutory Appeal	Historically, parties could not appeal a judge's ruling if it was not a "final appealable order." However, certain decisions, such as the decision to waive jurisdiction and transfer a youth to the criminal court, have such potentially serious consequences that counsel for the youth should have the opportunity to request appellate review of the decision prior to the final appealable order. The process is generally called an interlocutory appeal or a writ. The process can provide quicker relief than would be available by appeal.	अन्तरकालीन पुनरावेदन अन्तिम आदेश वा फैसला हुनुअगावै मुद्दाको कारबाईप्रक्रियाका क्रममा न्यायधीशले गरेका आदेशउपर गरिएको पुनरावेदन ।
500	International or Intercountry Adoption	it involves adopters who live in a different country as the child.	अन्तरराष्ट्रिय वा अन्तरजातिय दत्तक लिनु धर्म पुत्र धर्म पुत्री लिने ब्यक्ति सो बालबालिकाको देश भन्दा पृथक देशको नागरिक भएकोमा ।
501	Inter-Cultural Adoption	It involves adopters from a different ethnic or cultural background from that of the child.	अन्तर सास्कृतिक दत्तक लिनु धर्म पुत्र धर्म पुत्री स्वीकारने ब्यक्ति बालबालिका भन्दा पृथक संस्कृतिको भए ।
502	Interpreter	A person that is certified as being able to translate, orally or in writing, spoken or sign language to the court.	अनुवादक एक व्यक्ति जो मौखिक वा लिखित, बोली वा अदालतमा साङ्केतिक भाषा अनुवाद गर्न सक्षम छ ।
503	Interrogation	Law enforcement officers asking questions about the event at issue.	सोधपुछ कानुन कार्यान्वयन गर्ने अधिकारीले घटनाका सम्बन्धमा गर्ने अन्तरवार्ता ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
504	Intimate Violence	Violence committed by someone known to the victim .	अतिपरिचित भएको व्यक्तिद्वारा हिंसा : पिडितसँग चिनजान भएको व्यक्तिद्वारा भएको हिंसा ।
505	Judicial Leadership	Guidance provided by a judge in the areas of programming, personnel, and the budget and as part of his or her role as children's advocate and consensus builder within the community.	न्यायिक नेतृत्व प्रोग्रामिंग, व्यक्तित्व र बजेटका क्षेत्रहरूमा एक न्यायाधीश द्वारा प्रदान गरिएको मार्गदर्शन जो बालबालिकाको वकालत गर्ने र सामुदाय भित्रको सहमतिको निर्माताको रूपमा उनिहरूको भूमिका भित्र पर्छ ।
506	Judicial Release	The authority of the court to release a child from incarceration sooner than the minimum time period the court originally sentenced the child.	न्यायिक छुटकारा कुनै मुद्दामा मौलिक सजायनिदानमा निर्धारित अवधिभन्दा अगावै छेकथुनबाट बालबालिकालाई छुटकारा गर्नका लागि अदालती अख्तियारी ।
507	Judicial Waiver	A judge may waive the juvenile court's authority over certain cases, sending them to be heard in criminal court.	न्यायिक त्यक्तता मुद्दाको सुनवाई फौजदारी अदालतबाट सम्पादन हुने गरी मुद्दासार गर्नका लागि अल्पवयस्क बाल अदालतको अधिकारक्षेत्र त्याग गर्ने कार्य ।
508	Judicial Transfer	Systems that apply judicial waiver. As discussed, juvenile court judges have the authority to waive jurisdiction over juveniles, thus sending them into the adult system. Variations of this model are most commonly found in the states.	न्यायिक मुद्दासार अल्पवयस्क र बाल अदालतबाट फौजदारी अदालतमा मुद्दा पठाउने कार्य ।
509	Jurisdiction	Parental authority of a juvenile or child assumed by the court based on adjudication or dependency needs.	क्षेत्राधिकार/अधिकारक्षेत्र अदालतले आफ्नो अधिकारक्षेत्र वा निर्भरताको खाँचोमा आधारित भएर अनुमान गर्ने बालबालिका वा अल्पवयस्क उपरको अभिभावकीय प्राधिकार ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
510	Jurisdiction (Justice Agencies)	The lawful authority of a court or other justice, or persons over which lawful authority is granted by statutes or constitutions.	निकायगत अधिकारक्षेत्र मुद्दाको कारबाई किनाराका लागि संविधान वा कानुनले अदालत, न्यायधीश वा अन्य व्यक्तिलाई प्रदान गरेको वैधानिक अख्तियारी वा अधिकार ।
511	Jurisdiction (personal)	A court's power over certain persons, as granted by statutes or constitutions. It established judicial authority to render judgment on the interests of particular classes of people.	व्यक्तिपरक अधिकारक्षेत्र खास व्यक्तिउपर कुनै मुद्दाको कारबाई चलाउन संविधान वा कानुनले अदालतलाई दिएको शक्ति वा अधिकार ।
512	Jurisdiction (subject matter)	The authority of a court to decide a particular class of cases.	विषयगत अधिकारक्षेत्र खासखास किसिमका मुद्दाको कारबाई किनाराका लागि संविधान वा कानुनले अदालतलाई दिएको अधिकार ।
513	Jurisdiction (territorial)	The geographic scope of a court's authority. Unless otherwise specified by law, a court possesses power to hear cases only within certain territorial limits, defined by political boundaries such as specified municipalities or counties.	प्रादेशिक अधिकारक्षेत्र अदालतको अधिकार प्रयोग हुने भौगोलिक वा प्रादेशिक क्षेत्र । कानुनले अन्यथा व्यवस्था गरेकोमा बाहेक अदालतले तोकिएको राजनीतिक सीमाभित्रका मुद्दामामिला मात्र हेर्न सक्छन् ।
514	<i>jus sanguinis</i>	Law relating to blood, The principle that the nationality of children is the same as that of their parents, irrespective of their place of birth.	रक्त सम्बन्धी कानून, बालबालिकाको राष्ट्रियता उनिहरूको माता(पिताको सरह नै हुन्छ, उनिहरूको हन्मेको स्थान जहाँ भएपनि भन्नेसिद्धांत ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
515	Juvenile	Any person under the age of eighteen alleged to be dependent, in need of services, or from a family in need of services, or any married or unmarried person who is charged with a violation of law occurring prior to the time that person reached the age of eighteen years.	अल्पवयस्क अठार वर्षको उमेर पूरा नगरेको आश्रित, स्याहारसेवाको आवश्यकता रहेको कुनै पनि व्यक्ति ।
516	Juvenile Delinquency	Adelinquency act is an act that would be considered criminal, if not for the fact that it was committed by a person under the age of 18.	अल्पवयस्क बिजाइँ अल्पवयस्क बिजाइँ भन्नाले अल्पवयस्क नभएको भए आपराधिक कार्य मानिने अवस्थाका कार्य हुन् । अल्पवयस्कमा १८ वर्ष ननाघेको कुनै पनि तरुण व्यक्ति पर्दछ ।
517	Juvenile Delinquent	Persons under the age of majority who commit offenses that would be classified as crimes in the adult criminal justice system. As delinquents, these offenders are processed through the juvenile justice system.	अल्पवयस्क बिजाइँकर्ता वयस्क फौजदारी न्याय प्रणालीमा अपराधको वर्गीकरणमा परेको कसुर गर्ने बालिग भइनसकेको व्यक्ति ।
518	Juvenile Emancipation	A court order that assigns an individual under age 18 with some of the rights of an adult.	न्यायिक स्वतन्त्रता न्यायालयले १८ वर्ष भन्दा माथिको युवालाई वयस्क तुल्य अधिकारको आदेश दिएमा ।
519	Juvenile Record	The list of offenses committed as a juvenile.	विज्याइको सुची विज्याइकर्ताले गरेको बिज्याइहरुको सुची ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
520	Juvenile Victimization	The ill-treatment young people, including when juvenile delinquents victimize other youths, or when youths suffer abuse or neglect from parents or other family members. Victimization may occur at home, in school, or in street.	अल्पवयस्क पीडितीकरण अल्पवयस्क बिजाइँकर्ता लगायत कसैबाट तरुण व्यक्तिलाई सताउने कार्य । यस्तो पीडितीकरण आमाबाबु, परिवारका सदस्य वा निजलाई संरक्षण गर्नुपर्ने कुनै पनि व्यक्तिबाट घर, विद्यालय वा बाटोघाटोमा दुर्व्यवहार, तिरस्कार आदिका माध्यमबाट हुने गर्छ ।
521	Juvenile Awareness Program	A Program in which long-term prison inmates meet with juveniles in counseling or confrontation sessions for the purpose of exposing the youths to the harsh realities of prison life.	बाल जागरूकता कार्यक्रम एक कार्यक्रम जसमा लामो समयदेखि कैद भएका कैदीहरूलाई बालबालिकासँग जेल सजायको कठोर वास्तविकता उजागर गर्ने उद्देश्यका लागि सल्लाह वा भेटघाट सत्रमा संलग्न गराइन्छ ।
522	Juvenile Bench	The desk where a Judge sits in court. "Juvenile Bench" means the bench formed pursuant to sub-section (1) of section 55 of the Act.	बाल ईजलास बाल ईजलास भन्नाले बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०४८ को दफा ५५ (१) अनुसार स्थापना हुने ईजलास हो ।
523	Juvenile Correctional Facility	A secure setting where sentenced juveniles are confined and receive 24 hour supervision, education, treatment services, recreational services, and a variety of special programs; a juvenile prison.	अल्पवयस्क सुधार सुविधालय छेकथुनमा राखिएको चौबीसै घन्टा सुपरिवेक्षण, शिक्षा, उपचारसेवा, मनोरञ्जनसेवा र विशेष खालका अनेक कार्यक्रम रहेको अल्पवयस्कलाई सुधारार्थ राख्ने तैनाथी बन्दोबस्ती ।
524	Juvenile Court	A court with authority over cases involving individuals under a specified age, usually 18 years.	अल्पवयस्क र बाल अदालत अठार वर्षको उमेरसम्मका व्यक्तिहरू संलग्न रहेको मुद्दामामिला हेर्ने अदालत ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
525	Juvenile Court Judge	The court official who conducts the hearings for a case and makes the final decision as to what will happen. The Judge listens to both sides of the story and makes sure that the people in the courtroom follow the rules. The Judge decides if a person is guilty or not guilty of the charges. If a person is found guilty, the Judge will decide what kind of sentence he or she will get and how long the sentence will last.	अल्पवयस्क र बाल अदालतका न्यायधीश अठार वर्षको उमेरसम्मका व्यक्तिका मुद्दामामिलाको सुनुवाई गर्ने र तिनका कार्य वा आचरणको कानुनी व्याख्या गर्ने अधिकारी । यस्ता न्यायधीशले अदालतकक्षभित्र मुद्दाका दुवै पक्षका कुरा सुन्दछन् र व्यक्ति दोषी देखिएमा कस्तो दायित्व बहन गराउने भन्ने विषयमा निर्णय गर्छन् ।
526	Juvenile Detention Center	Residential correctional facilities for juveniles that are roughly comparable to adult jails. They are secure, temporary pre adjudication institutions that are used to house accused offenders until the final disposition of their cases.	अल्पवयस्क थुनाकेन्द्र वयस्क कारागारसँग तुलनायोग्य तर अल्पवयस्कका लागि भनेर खडा गरिएका आवासीय सुधार सुविधालय । यस्ता थुनाकेन्द्रमा अन्तिम निष्ठारा नहुन्जेल निरूपणपूर्व अभियुक्त कसुरदार लाई राख्ने गरिन्छ
527	Juvenile Deviance	Antisocial behavior by youths, which includes status offences and delinquent acts.	अल्पवयस्क विपथन तरुण व्यक्तिहरूबाट भएका समाजविरुद्धका व्यवहार, जसमा हैसियती कसुर र बिजाई कार्य समेटिन्छन् ।
528	Juvenile Intensive Probation Supervision	Closely monitored probation. Provided to juveniles who may pose a risk of flight or noncompliance with the terms of probation. Electronic monitoring is commonplace, using electronic bracelets or some similar device.	अल्पवयस्कबाल सघन परीक्षणमा छुटकारा सुपरिवेक्षण राम्ररी अनुगमन गरिने परीक्षणकालीन छुटकारा वा दण्डपरीक्षण । यस खालको छुटकारा भगडा गर्ने वा परीक्षणमा छुटकाराका सर्तको पालना नगर्ने जोखिम भएका अल्पवयस्कका लागि प्रयोग गर्न सकिन्छ । यसमा विद्युतीय अनुगमन प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
529	Juvenile Justice	Legislation, norms and standards, procedures, mechanisms and provisions, institutions and bodies specifically applicable to children in conflict with the law. These are not necessarily framed within a separate juvenile justice system. In the criminal code for example, special provisions may exist for minors although they are dealt with in criminal rather than juvenile court.	अल्पवयस्क/बाल न्याय बालबालिकाको अधिकार तथा हितलाई प्रवर्द्धन गर्ने न्यायोचित अवधारणा । विशेषतः कानुनको विवादमा परेका बालबालिकाका हकमा लागू हुने वा गरिने कानुन, मूल्यमान्यता वा प्रतिमान, कार्यविधि, संयन्त्र, प्रावधान, संस्थापना तथा निकायहरू यसभित्र पर्दछन् । भिन्दै अल्पवयस्क वा बाल न्याय प्रणालीको अनुपस्थितिमा बाल न्याय वा अल्पवयस्क न्यायको गुन्जाइस हुँदैन भन्ने होइन, सामान्य फौजदारी न्याय प्रणालीभित्रै पनि यस खालको न्यायको अवधारणा क्रियान्वित हुन सक्छ ।
530	Juvenile Justice Process	Procedures established to assure the fair administration of youths under the law. These procedures are carried out in accordance with institutions designed especially for the administration of juvenile justice.	अल्पवयस्क/बाल न्याय प्रक्रिया कानुनअन्तर्गत तरुण व्यक्तिहरूलाई स्वच्छ व्यवहार प्रशासित गर्ने कुरा निश्चित पार्नका लागि स्थापित कार्यविधिहरू । यस्ता कार्यविधिहरूको कार्यान्वयन अल्पवयस्क न्याय प्रशासनका लागि तर्जुमा गरिएका संस्थापनाअनुसार सम्पादन हुन्छन् ।
531	Juvenile Justice System	The juvenile justice system consists of laws, policies, guidelines, customary norms, systems, professionals, institutions and treatment, specifically applicable to children in conflict with the law.	अल्पवयस्क/बाल न्याय प्रणाली बालबालिकाको अधिकार तथा हितलाई प्रवर्द्धन गर्ने न्यायोचित प्रणाली । विशेषतः कानुनको विवादमा परेका बालबालिकाका हकमा लागू हुने वा गरिने कानुन, प्रथागत मूल्यमान्यता वा प्रतिमान, कार्यविधि, संयन्त्र, प्रावधान, संस्थापना तथा निकाय एवं व्यवसायीहरूको समग्रतालाई अल्पवयस्क/बाल न्याय प्रणालीको रूपमा लिइने गर्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
532	Juvenile Justice Ideology	A set of ideas about what causes juvenile delinquency and what should be done about it.	बाल न्याय विचारधारा बाल अपराको के के कारण हुन्छन् र यसको बारेमा के गर्नु पर्दछ भन्ने विचारधारा ।
533	Juvenile Offender	A minor who is either a delinquent or a status offender.	अल्पवयस्क र बाल कसुरदार हैसियती कसुरदार वा बिजाइकर्ता नाबालक ।
534	Juvenile Petitions	Documents that request the court's intervention over matters involving juvenile delinquents, status offenders, or children who have been abused, neglected, or are dependent. They are roughly equivalent to complaints or pressing charges in the adult system, but are issues out of consideration for the best interest of the child.	अल्पवयस्कीय निवेदन अल्पवयस्क बिजाइकर्ता, हैसियती कसुरदार, दुर्व्यवहार पीडित, तिरस्कृत वा आश्रित बालबालिकाका मामिलामा अदालतको हस्तक्षेपका लागि अनुरोध गरिएको लिखत । बालबालिकाको सर्वोत्तम हित विचार गर्नका लागि यस्ता लिखतको हैसियत सामान्यतः उजुर वा नालिससरह मानिन्छ ।
535	Juvenile Justice Information System	Electronic data system managed by the juvenile justice authority or governmental department responsible on delinquency related information.	बालन्याय सूचनाप्रणाली बालन्याय प्राधिकार वा सरकारी विभागद्वारा व्यवस्थित बिजाइसम्बन्धी सूचनाको विद्युतीय सूचनावली प्रणाली ।
536	Kangaroo Court	(Slang) term referring to a court that falls short of legal standards. Critics questioning the legitimacy of juvenile courts have referred to them as kangaroo courts.	कङ्गारु अदालत खास कानुनी प्रतिमानको कमी रहेको अवैध संरचना जसले कुनै अवैधानिक शक्तिका आडमा आफूलाई अदालत घोषित गरी वैध अदालतको समानान्तर काम गर्ने दाबीसाथ सक्रिय रहन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
537	Killing or Maiming of Children	Killing: any action in the context of the armed conflict that results in the death of one or more children. Maiming: any action that causes a serious or permanent or disabling or scarring or mutilation injury to a child.	बाल हत्या वा बालकलाई अपाङ्ग तुल्याउनु : शसस्त्र द्वन्दको बेला बालक मार्ने कुनै क्रियाकलापलाई बाल हत्या गर्नु भनिन्छ । बालकलाई गम्भिर अथवा स्थाई अथवा अपाङ्ग अथवा घम्न अथवा अङ्ग नै काटछाट भएको चोटको अवस्थालाई अपाङ्ग तुल्याउनु भनिन्छ ।
538	Kinship Adoption	Adoption of a child by someone related by family ties or a prior relationship.	नातेदारद्वारा दत्तक लिनु : परिवारकै सदस्य वा अन्य सम्बन्धका मान्छेद्वारा धर्मपुत्र/धर्मपुत्री स्विकार गर्नु ।
539	Kinship Care	Refers to a temporary or permanent arrangement in which a relative or any non-relative adult who has a longstanding relationship or bond with the child and/ or family, has taken over the full-time, substitute care of a child whose parents are unable or unwilling to do so, for reasons such as death or chronic illness, substance abuse, incarceration, domestic violence, child abuse and neglect, teen pregnancy, unemployment, poverty, or other problems.	नातेदारी स्याहार बाबुआमाले स्याहारचाकर गर्न नसक्ने वा नचाहेको अवस्था परेका बालबालिकालाई बालबालिका वा परिवारसँग नाता आफन्तको वा अन्य हितैषी चिरस्थापित सम्बन्ध रहेका व्यक्ति वा परिवारले अस्थायी वा स्थायी बन्दोबस्तमा स्याहार गर्ने कार्य ।
540	Latchkey Children	Children who care for themselves at least part of the day due to parental unavailability because of employment.	रोजगार को कारण माता(पिता को अनुपलब्धता को कारण बालबालिका आफ्नो ख्याल कम्तिमापनि एक दिन का लागी गर्न सक्ने अवस्था ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
541	Law (s) Related to Children	Means all national legislation in force pertaining to children in conflict with the law, including criminal laws, criminal procedure laws, penal sanctions laws and juvenile justice laws, together with decisions of competent authorities and courts or tribunals having binding legal effect.	बालबालिका सम्बन्धी कानून बालबालिका, विशेष गरी कानूनको विवादमा परेका, का हकमा क्रियाशील रहेका विधायिकाबाट निर्मित अपराधसंहिता, दण्डभारसम्बन्धी, बाल न्यायसम्बन्धी ऐन, नियम र सक्षम अदालत वा न्यायाधिकरणबाट प्रतिपादित कानुनी सिद्धान्त र नजिरसहितका समग्र विधिविधान ।
542	Learning Disabilities	Deficits in learning processes, such as poor reading ability, lack of ability to memorize or follow directions, and incapability to distinguish or otherwise manage letters or numerical.	अध्ययन विकलता कमजोर पठन, कमजोर स्मरण वा सिकाएको तरिका टिप्ने क्षमता र कुनै कुरा विभेद गर्न वा कुनै अक्षर वा अंक छुट्याउने कमजोर क्षमता ।
543	Learning Disorder	A condition that is present when a child has difficulty learning certain academic skills	अध्ययन विचलन कुनैकुनै बालबालिकामा खासखास शैक्षिक सीपसिकाईका कठिनाई रहेको अवस्था ।
544	Least Restrictive Alternative	The placement that restricts a juvenile offenders freedom least while at the same time ensuring the juvenile's safety and the community's safety.	सबैभन्दा कम प्रतिबन्धित विकल्प किशोरको सुरक्षा र सामुदायिक सुरक्षा सुनिश्चित गर्न बनाईएको बालबिजकहरूको स्वतन्त्रतालाई कम गर्ने स्थानान्तरण ।
545	Legal Representation	Representation in court by a qualified lawyer. This is not the same as 'legal assistance' which can be provided by NGOs, paralegals, or even offered directly through rights- based training to children in conflict with the law.	कानुनी प्रतिनिधित्व योग्यताप्राप्त कानूनव्यवसायीले अदालतमा पक्षका तर्फबाट गर्ने पक्षपोषण । गैरसरकारी संस्थाहरूबाट उपलब्ध गराउने प्रतिरक्षाको सहायक कानूनअभिमुख सेवा यसभित्र पर्दैन ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
546	Legal Custody	A legal status assigned by the court which gives a person or an agency the right to decide where and with whom a juvenile should reside as well as the responsibility to provide shelter, protection, medical care, food and education for the youth.	कानुनी हिरासत कुनै अल्पवयस्कलाई आवश्यक रूपमा र हन र आश्रम, संरक्षण, स्वास्थ्यसुहाहार, अन्न पानी, शिक्षा उपलब्ध गराउने उत्तरदायित्व समेत समेटिएको स्थितिको अदालती आदेशअन्तर्गत कुनै व्यक्ति वा निकायबाट गरिने सुरक्षात्मक उपाय । न्यायिक हिरासत ।
547	Legal Guardian	An adult who is not the biological parent, or a licensed child caring agency, who has been given legal authority by a court to provide care and custody of a child.	कानुनी संरक्षक साधिकार निकायबाट बालबालिकाको रेखदेख र सुहाहार संरक्षण गर्ने इजाजत पाएको, औरस आमाबाबु बाहेकको कुनै वयस्क ।
548	Legal Sufficiency	The facts stated in the affidavit, which if proven to be true, would establish that a law violation occurred, the alleged offense is within the statute of limitations, the alleged offense occurred within the geographic jurisdiction of the juvenile delinquency court, and the alleged offense is within the legal jurisdiction of the court.	कानुनी पर्याप्तता साँचो प्रमाणित भएमा हदम्यादभित्रै सम्बन्धित अदालतको प्रादेशिक अधिकारक्षेत्रभित्र अभियोजित कसुरबाट कानूनको उल्लंघन भएको स्थापित गर्ने सत्कथनपत्रमा उल्लेख गरिएको तथ्य ।
549	Legislative Waiver	In many states, the concepts of waiver and certification have been modified and codified into legislation mandating the removal of specified offenders from juvenile courts. This procedure commonly known as statutory exclusion requires the assignment of youths suspected of murder or other serious offenses to the adult criminal system.	विधायिकी त्यक्तता कानूनद्वारे तोकिएका कसुरदार लाई अल्पवयस्कबाल अदालतबाट अलग्याउने कार्य । यस्तो बाहेकीकरणको नतिजा सामान्यतः गम्भीर कसुरमा वयस्क अदालतबाट कारबाई चलाउने हुन जान्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
550	Life-Course Persistent (LCP) Delinquent	A person, who engages in antisocial behavior at a very early age, gradually becomes involved in increasingly more serious criminal activity, including violent criminal activity, and continues to commit criminal offenses well into his or her adult years.	निरन्तर जीवनशैली (एलसीपी) बिजक एक व्यक्ति, जो बहुत कम उमेरमा असामाजिक व्यवहारमा संलग्न हुन्छन्, बिस्तारै हिंसक आपराधिक गतिविधि सहित, अन्य अधिक गंभीर आपराधिक गतिविधिहरूमा संलग्न हुन जान्छन्, र आफ्नो वयस्क उमेरमा अभि धेरै आपराधिक कार्यहरू जारी राख्दछन् ।
551	Life Skill	Various skills children and young people can learn regarding social development and living and coping independently.	जिवन सम्बन्धि शिप :- स्वतन्त्र रूपमा बाच्नको लागि र सामाजिक बिकासको लागी बालबालिका तथा युवाहरूले बिभिन्न शिप सिक्न सक्नेछन् ।
552	Loco Parentis	Parental role towards juveniles.	अभिभावकीय भूमिका आमाबाबुले बालबालिकाउपर निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिका वा पूरा गर्नुपर्ने अभिभारा ।
553	LongTerm Correctional Facilities	One of two general types of juvenile correctional institutions. These facilities include training schools, youth ranches and forestry camps, and boot camps. The other general type of juvenile correctional institution is short-term temporary care facilities.	दीर्घकालीन सुधार सुविधालय अल्पवयस्क सुधारालयको एक प्रकारको सुविधाघर, जस्मा अल्पवयस्कका लागि चिरकालिक सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिन्छन् । यस्तोमा सीपमूलक प्रशिक्षणकेन्द्र आदिजस्ता संस्थापना पर्दछन् ।
554	Looked After Child	In addition, where a child is placed for Adoption or the local authority is authorised to place a child for adoption - either through the making of a <u>Placement Order</u> or the giving of <u>Parental Consent to Adoptive Placement</u> - the child is a Looked After child.	हेरबिचार गरिएका बालबालिका स्थानिय प्रशासनद्वारा हेरबिचार गरिएको बालबालिका ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
555	<i>Mala in Se</i>	Acts that are considered inherently evil, such as murder and rape	स्वयंसिद्ध दुष्कृत्य स्वयंमा अन्तरनिहित खराब मानिएका अपराधिक कार्य । यस्ता कसुर सर्वव्यापक र सर्वकालिक रूपमा नै अपराधको कोटीमा दरिएका र सामान्यतः सबै समाजमा निरपेक्ष रूपमा अपराध ठानिएका हुन्छन् । हत्या, बलात्कार, चोरीजस्ता अपराध यस कोटीका कार्यमा पर्दछन् ।
556	<i>Mala Prohibita</i>	Acts that are considered evil only because they are prohibited, such as status offences by minors.	समाजनिषिद्ध दुष्कृत्य समाजविशेषले खराब हो भनी निषेध गरेका अपराधिक कार्य । यस्ता कसुर समाजका प्रथागत कानुन वा परम्परागत मूल्यको सापेक्ष हुन्छन् । समाज निषिद्ध अपराधको उदाहरणमा हिन्दू समाज गौबधजस्ता निषिद्ध मानिएका र दण्डभार लादिने खालका अपराध यस कोटीमा पर्दछन् ।
557	Malevolent Vandalism	The vicious and malevolent destruction of property, as opposed to the more common thoughtless vandalism where the primary motive is fun.	सन्त्रासी तोडफोड मजाकका अभिप्रायले गरिएको र साभ्मा विचारविनाको तोडफोडसँग नमिल्दो किसिमको सम्पत्तिको बर्बर विनास वा तोडफोड ।
558	Malice Supplies the Age	In 18th-century English lawyer William Blackstone describes the English common law doctrine "malice supplies the age." Which means the punishment should be inflicted on the basis of one's capability of understanding of crime rather than age.	द्वेषले उमेर पुर्ति गर्दछ १८ औँ शताब्दिमा बेलायती वकिल ब्लाकस्टोनले अंग्रेजी साधारण नियमको सिद्धान्त "द्वेषले उमेर पुर्ति गर्दछ" को व्याख्या गरेका छन । यसको मतलब सजाय उमेरका आधारमा नभै अपराधीले अपराधका बारेमा ज्ञानका आधारमा निर्धारण गरिन्छ ।
559	Malleable	Malleable is capable of being shaped or changed, whether physically or mentally. A child behavior is malleable.	लचिलो लचिलो भन्नाले शारिरिक वा मानसिक रूपले कुनै आकार लिने वा परवर्तन हुन सक्ने क्षमता हो । बालबालिकाको बानी लचिलो हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
560	Malnutrition	When children don't get adequate amount of nutrition or get more than sufficient nutrition in their diet.	कुपोषण बालबालिकाले पोषण युक्त खाना उचित मात्रामा नखाएकोले वा धेरै मात्रामा खाएकोले हुने समस्या ।
561	Mal-Treatment	To treat or handle badly, cruelly, or roughly; abuse: to maltreat a delinquent.	दुर्व्यवहार कसैलाई क्रूर, निर्ममता वा खराब तवरले व्यवहार गर्नु । बिजकलाई दुर्व्यवहार गर्नु ।
562	Mandamus	an extraordinary writ issued by a higher court and directed to a public executive or administrative officer or agency, or the judge of a lower court, commanding the performance of a specified act.	परमादेश कुनै तोकिएको कार्य गर्नको लागि उच्च वा सर्वोच्च अदालतले कार्य पालिकाको कर्मचारी वा संस्था वा तल्लो अदालतका न्यायाधिसलाई आदेश गरिएको असाधारण रिट ।
563	Mandatory Judicial Waiver	The juvenile delinquency court is required to transfer the case to criminal court upon motion of the prosecutor if the juvenile delinquency court judge finds probable cause and the alleged offense is specified by state statute as a mandatory waiver.	बाध्यात्मक न्यायिक त्यक्तता अभियोक्ताले कानुनले तोकेरै बाध्यात्मक रूपले त्यक्त बनाएको आरोपित कसुर र सम्भावित कारण देखापरेमा अल्पवयस्क अदालतले अधिकारक्षेत्र त्यागी फौजदारी अदालतमा मुद्दासार गर्ने कार्य ।
564	Matricide	The killing of a mother by her child; a person who kills his or her own mother.	आफ्नो आमालाई मार्ने काम ।
565	<i>Means Rea</i>	The concept of 'evil mind' or criminal intend. Refers to one's ability to understand right from wrong, and to understand the consequences of one's actions. In criminal law, a youth must be at least seven years old to be considered capable of means rea.	मनसायतत्व अपराध हुनका लागि आवश्यक मानिने मानसिक दुराशय अथवा खराब मन । सामान्यतः सामान्य मानिसमा खराब र असलको अन्तर छुट्याउने र कुनै पनि कार्यको परिणाम जान्ने क्षमता हुन्छ भन्ने कुरासँग यो सम्बन्धित हुन्छ । फौजदारी कानुनमा खास उमेर पुगेको बालबालिकामा पनि यस्तो खराब असल र परिणामको भेद गर्ने क्षमता विकास भएको हुन्छ र त्यस्तो उमेरमाथिको व्यक्ति मनसाय तत्वका हिसाबले जिम्मेवार हुन सक्छ भन्ने मानिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
566	Mediation	<p>An alternative to a court proceeding in which a neutral person assists two or more people to resolve a conflict and reach a solution acceptable to all sides.</p> <p>A process by which a neutral third person, or mediator, encourages and facilitates the resolution of a dispute between two or more parties. It is an informal process designed to help the disputants reach a mutually acceptable and voluntary agreement. Decision making authority rests with the parties. The role of the mediator includes, but is not limited to, helping the parties identify issues, fostering joint problem solving, and exploring settlement alternatives.</p>	<p>मेलमिलाप</p> <p>विवाद वा द्वन्द्वको समाधानका लागि अदालती कारबारको विकल्पमा सबै पक्षलाई स्वीकार्य हुने किसिमले समाधान निकाल्न तटस्थ तेस्रो व्यक्तिले दुई वा बढी मानिसलाई गर्ने सरसहयोग । मेलमिलापमा निष्पक्ष तेस्रो व्यक्ति वा मेलमिलापकर्ताले दुई वा बढी पक्षहरूका बीचमा रहेको विवादको समाधानका लागि प्रोत्साहित गर्ने र सहजीकरण गर्ने काम गर्दछ । यो विवादका पक्षबीच स्वैच्छिक समाधान निकाल्ने तरिका हो र तेस्रो व्यक्ति वा मेलमिलापकर्ताले उचित समाधानमा पुग्न पक्षहरूलाई सहयोग गर्दछ तर कुनै निर्णय दिने काम गर्दैन बरु पक्षहरूलाई नै स्वैच्छिक रूपले स्वीकार्य उपाय निकाल्न सहयोग गर्दछ ।</p>
567	Mental Health Disorder	<p>Any clinically significant psychological syndrome characterized by the presence of distressing symptoms, impairment of functioning, or significantly increased risk of suffering death, pain, disability, or loss of freedom. The concept does not include deviant behavior, disturbances that are essentially conflicts between the individual and society, or expected and culturally sanctioned responses to particular events.</p>	<p>मानसिक स्वास्थ्य विचलन</p> <p>चिन्ता, तनाव, बेचैनी आदिले युक्त, कामकुरा गर्नमा अवरोध सिर्जना गर्दो वा मृत्यु, पीडा, विकलता वा स्वतन्त्रताको हरणको बढ्दो जोखिम बढाउने किसिमका मनोवैज्ञानिक अवस्था वा रूपता । यस्तो स्वास्थ्यविचलनमा व्यक्ति र समाजबीचको द्वन्द्व वा खास घटनामा सांस्कृतिक मान्यताअनुरूपको अपेक्षित विपथित व्यवहार समेटिने मानिदैन ।</p>

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
568	Mental Retardation	Below average general intellectual functioning that originates during the developmental period, and is associated with impaired maturation, learning, and social skills.	सुस्त मनस्थिति अवरुद्ध परिपक्वता, सिकाई र सामाजिक सीपसँग जोडिएको र विकासको अवधिमा उद्भव हुने औसत आम स्तरभन्दा कमजोर रहेको बौद्धिक प्रकार्यात्मकता ।
569	Middle Class Measuring Rod	For Cohen, Merton's use of the term culture implied a single dominant or monoculture. These values create what Cohen described as the 'middle-class measuring rod' which is the source of strain felt by working-class boys.	मध्यम वर्गीय मापदण्ड कोहेनका लागि मर्टोनले संस्कृतिलाई एकल वा प्रभावशाली संस्कृतिका रूपमा बुझेका छन् । मध्यम वर्गीय मापदण्ड को उत्पत्तिनै यस्ता संस्कृतिबाट भएको छ जसका कारण काम गर्ने वयस्कहरूमा तनाव सृजना हुन्छ ।
570	Minimum Age of Criminal Responsibility	The age below which children are not considered to have the capacity to infringe penal law. They are therefore exempt from criminal liability and cannot be prosecuted or penalized under the criminal law. Note: Penal codes often make exceptions to the minimum age in cases of very serious crimes. Notice should be given to children under the age of minimum criminal responsibility, as the provisions for dealing with such children can be ambiguous, which can lead to abuse. Children under the age of criminal responsibility that commit what would amount to a criminal offence if they were of sufficient age may be dealt with through a different system, including the care system, which in some cases may entail a range of compulsory measures including institutionalization and removal from the family.	फौजदारी उत्तरदायित्वको न्यूनतम उमेर त्यस्तो उमेर जुन उमेरभन्दा कम उमेर का बालबालिकाले फौजदारी कानूनको उल्लंघन गर्ने क्षमता राख्दैनन् भन्ने मानिन्छ । यसो हुनाले यस्तो न्यूनतम उमेरभन्दा तलको उमेर का बालबालिकालाई फौजदारी कानूनअन्तर्गत अभियोजन र सजाय गरिने कुराबाट उन्मुक्त राखिएको हुन्छ । यस्तो उमेर विभिन्न मुलुकको कानूनले फरकफरक तोके पनि बालअधिकारसम्बन्धी महासन्धि अन्तर्गतको बालअधिकार समितिले फौजदारी उत्तरदायित्वको न्यूनतम उमेर १२ वर्षभन्दा कम हुन नहुने सिफारिस गरेको छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
571	Minor	A child or adolescent under the age of 18. 'Minor', along with the term 'juvenile', are terms that have frequently been given negative connotations, and that can give the impression of distancing actors in the justice system/ drawing attention away from the fact that it is a child before them for this reason, the terms 'child' or 'adolescent' are preferred to the terms 'minor' and 'juvenile'.	नाबालक अठार वर्ष मुनिका बालबालिका वा किशोरकिशोरी ।
572	Miranda Warning	Four (4) statements which must be made to a suspect under interrogation before any evidence or confession elicited from that person can be admitted as evidence in court: (1) The person's right to remain silent, (2) Anything the person says may and will be used against him in a court. (3) The person's right to have the assistance of an attorney, and (4) The person's right to have an attorney appointed if he/ she couldn't afford one.	मिरान्डा वार्निङ कुनै पनि अभियोगमा कुनै प्रमाण वा साबिती लिनका लागि सोधपुछ वा केरकार गर्नुअगाडि सोधपुछअन्तर्गत रहेको शंकित व्यक्तिसमक्ष बताइने पर्ने चार वक्तव्य : (१) तपाईंको मौन रहने अधिकार छ, (२) मौन नरही कुनै कुरा बताउनुहुन्छ भने त्यो कुरा तपाईंको विरुद्धमा प्रयोग हुन सक्छ, (३) वकिलको सहयोग लिने तपाईंलाई अधिकार छ, र (४) आफै वकिल राख्न नसक्ने भए, सहयोगी वकिल नियुक्त गराइपाउने तपाईंको अधिकार छ ।
573	Missing Child	A child reported as missing to the police by their family or carers.	गायब भएको बालक परिवारजन वा हेरचाह गर्ने द्वारा बालबालिका हराएको पुलिसमा उजुर हुनु ।
574	Molestation	Behavior that has the effect or intention of annoying or pestering one's spouse (or cohabitant) or children.	कसैको बालबालिका वा श्रीमतिलाई दुख वा कष्ट दिने ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
575	Motion	An oral or written request made to the court calling for a specific judgment, order or finding.	अभ्यावेदन खास इन्साफ, आदेश वा ठहरको माग गर्दै अदालतसमक्ष गरिएको कुनै पनि मौखिक वा लिखित अनुरोध ।
576	Multi Assaultive Family	A family whose members exhibit ongoing patterns of physical aggression.	बहु आक्रमणकारी परिवार एक परिवार जसको सदस्यले शारीरिक आक्रामकताको निरन्तर रूपहरू देखाउँछन् ।
577	Multi-Systemic Therapy	An intensive family and community-based treatment that addresses the multiple determinants of serious criminal behavior in juvenile offenders.	बहुपद्धति उपचार अल्पवयस्क कसुरदारमा रहेका गम्भीर अपराधिक व्यवहारका अनेक निर्धारकतत्त्वहरूको सम्बोधन गर्ने परिवार तथा समुदायमा आधारित सघन उपचार ।
578	Natural Child	A child that is related to his or her parents by blood, not adoption.	आफ्नो अभिभावकसँग रगतको नाता भएको बालबालिका ।
579	Neglect	It is a criminal offence for a parent or guardian to neglect their child in a way that is likely to cause unnecessary suffering or injury to health, when the parent is aware of (or reckless as to) the likely consequences of the neglect.	बेवास्ता जानि जानि गरेमा यो आमाबाबु वा अभिभावकको लागि एक अपराधिक कार्यहो जो आफ्नो बच्चालाई बेवास्ता गरि अनावश्यक पीडा वा स्वास्थ्यको लागी चोट लाग्न सक्छ ।
580	Neglected Children	Child victims who do not receive proper care from parents or other guardians. Neglected children include those who are unfed, poorly sheltered, left alone, not cleaned, or otherwise maltreated.	तिरस्कृत बालबालिका बाबुआमा वा अन्य संरक्षकबाट उचित स्याहार नपाएका बालपीडित । तिरस्कृत बालबालिकामा खान नदिइएका, दयनीय तरिकाले आश्रम दिइएका, एक्लो छाडिएका वा सरसफाईमा ख्याल नदिइएका वा अन्यथा दुर्व्यवहार गरिएका बालबालिका पर्दछन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
581	Negligence	Failure to exercise the care that an ordinarily prudent person would exercise in the same circumstances .	लापरवाही एउटा साधारण बिबेकि ब्यक्तिले अपनाउनु पर्ने ध्यान कुनै अबस्थामा नअपनाउने ।
582	Neo Classical Theory	Neoclassical theorists place the blame for committed crimes solely on the individuals, rather than on environmental factors. Crime, then, is a result of people making a calculated choice to maximize pleasure while avoiding the pain of punishment. This theory rejects on the uniform punishment. And seeks discretion on the part of judges.	नव शास्त्रीय सिद्धान्त नव शास्त्रीय सिद्धान्तले पर्यावरणीय कारणलाई नभै व्यक्तिहरूलाईनै अपराधको मुख्य कारक मान्दछ । अपराध त्यसकारणले मानिसले आफ्नो सुख बढाउन र दुख घटाउनका लागि गरिएको एक कार्य हो । यस सिद्धान्तले दण्डको एकरूपतालाई खारेज गर्दछ र न्यायाधिशको स्वविवेकलाई बढावा दिन्छ ।
583	Net-Widening	Increasing the availability of programs to handle youth offenders outside of the formal juvenile justice process and thereby causing youths to be placed into programs who would otherwise have been left alone.	विस्तृतिकरण औपचारिक बाल न्याय प्रक्रिया भन्दा बाहिर बाल बिजकलाई सम्हाल्नको लागि कार्यक्रमको उपलब्धता बढाउन र यस प्रकार बालबालिकाहरूलाई त्यस्ता कार्यक्रममाभाग लिने वातावरणको सृजना गर्नु पर्दछ जो अन्यथा एकलैछाडिएका थिए ।
584	No Handcuffing	Juvenile should not be handcuffed.	हथकडी नलगाउने बाल बिजकलाई हथकडी लगाउन मिल्दैन ।
585	Nolle Prosequi	Nolle Prosequi means a decision of prosecutors to dismiss charges against defendants - Latin for "unwilling to prosecute."	मुद्दा चलाउने अधिकारिले अभियुक्तलाई लगाईएको आरोपबाट मुक्ति दिने निर्णय । ल्याटिनमा मुद्दा चलाउन आनाकानि गर्नु ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
586	Nominal Sanctions	Relatively benign admonitions by the juvenile court to young offenders. Judges deliver stern written or verbal warnings to delinquents to instruct them on the significance of their behavior and the types of severe penalties that await them should they break the law again.	नाम मात्रको दण्डभार तरुण कसुरदारलाई अल्पवयस्क अदालतले गर्ने अति मामुली किसिमको सम्झाउनीबुझाउनी वा चेतावनी आदिको दण्डभार ।
587	Non-family abduction	The coerced and unauthorized taking of a child by someone other than a family.	गैर-पारिवारिक हरण गर्नु :- अनाधिकृत वा जबरजस्ती रूपमा बालबालिकालाई गैर पारिवारिक सदस्यले आफ्नो अधिनमा लिनु ।
588	Non Secure Residential Facilities	Institutions that provide a more whole-some atmosphere than locked detention facilities.They are often managed as homes or rescue facilities that provide different kinds of services, ranging from shelter to intensive treatment. Examples of non-secure residential facilities include shelter care facilities, group homes, and foster homes.	गैरतैनाथी आवसीय सुविधालय बन्द थुनागत सुविधालयभन्दा बढी स्वस्थ वातावरण उपलब्ध गराउन संस्थापना । यस्ता सुविधालय आश्रमदेखि सघन उपचारसम्मका विभिन्न खालका सेवा उपलब्ध गराउने घरका वा उद्धार सुविधालयका रूपमा व्यवस्थित गरिएका हुन्छन् । यसका उदाहरणमा आश्रमघर, समूहगृह वा संवर्द्धनगृहलाई लिन सकिन्छ ।
589	Non-Criminogenic	The prevention of juvenile delinquency is an essential part of crime prevention in society. By engaging in lawful, socially useful activities and adopting a humanistic orientation towards society and outlook on life, young persons can develop non-criminogenic attitudes. (This is dealt in Riyadh Guideline)	गैर आपराधिक व्याक्तित्व बाल बिजाइँको रोकथाम समाजमा अपराध कम गर्ने एक प्रमुख कार्य मध्य हो । कानुनी र सामाजिक कार्यमा सलग्नता, समाज र जिवन तर्फको मनविय अनुशिक्षणले बालकहरूमा गैर आपराधिक व्याक्तित्व विकास गर्दछ । यसलाई रियाद निदेशिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
590	Non-Custodial Measure	Anon-custodial measure is a measure to which a child may be sentenced by a competent authority that does not include deprivation of liberty.	गैरहिरासतीय उपाय छेकथुन वा स्वतन्त्रताबाट वञ्चित गर्ने संस्थापनागत उपाय समावेश नरहेको सक्षम अधिकारीले गरेको सजाय .
591	Non-Discrimination	Every child has the right to be treated fairly and equally, regardless of his or her or the parent's or legal guardian's race, ethnicity, color, gender, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, property, disability and birth or other status;	गैर भेदभाव हरेक बालबालिकालाई, उनीहरूको वा आमाबाबुको वा कानुनी संरक्षकको जाति, जाति, रंग, लिङ्ग, भाषा, धर्म, राजनैतिक वा अन्य विचार, राष्ट्रिय, जातीय वा सामाजिक मूल, सम्पत्ति, असक्षमता र जन्म वा अन्य स्थिति भएतापनि उचित र समान व्यवहारको अधिकार छ ।
592	Non-Residential Program	Program that provides services to youth who live at home and report to the program on a daily basis or as scheduled.Young people in such a program require more attention than that provided by probation and aftercare services. Oftentheprogramoperates its own education program through the local school district.	गैरआवासीय कार्यक्रम घरमा रहेर दैनिक वा समयतालिका अनुसार कार्यक्रममा रिपोर्ट गर्नुपर्ने गरी तरुणलाई सेवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रम । तरुणले यस्ता कार्यक्रममा परीक्षमाण छुटकारा वा पश्चाद्स्याहार सेवामा भन्दा बढी ध्यान दिनुपर्ने हुन्छ । यस्तो कार्यक्रम प्रायः स्थानीय विद्यालयजस्ता शैक्षिक कार्यक्रममा सञ्चालन हुन्छन् ।
593	Non-Secure Detention	The temporary care of a juvenile in a facility in which physical restriction of movement or activity is imposed solely by facility staff (also known as "community detention" or "staff secure detention").	गैरतैनाथी थुना सुविधालयकै कर्मचारीले मात्र अल्पवयस्कका घुमफिर वा क्रियाकलापमा भौतिक रोकटोक गर्ने किसिमको सुविधालय जसमा अल्पवयस्कको नियन्त्रणमा प्रहरीको उपस्थिति हुँदैन । यस्ता सुविधालयमा सामुदायिक थुना र कर्मचारी तैनाथी थुना पर्दछन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
594	Non-Secure Correctional Facilities	Juvenile correctional facilities that typically require lockups only at specified times during the day or weeks, such as at nights.	गैरतैनाथी सुधार सुविधालय तोकिएको दिन वा हप्ताका रातमा मात्र छेकथुनमा रहनुपर्ने किसिमको अल्पवयस्क सुधार सुविधालय ।
595	Notice in Lieu of Summons	An alternative procedural option available to the court that is delivered to youths and parents. It is an informal "softer" alternative to a formal summons, and serves as a notification to appear before the court.	सट्टा सूचना जनाउपुर्जी तरुण वा तिनका बाबुआमालाई औपचारिक समाह्वानको साटो अदालतमा उपस्थित हुनका लागि जारी गरिने नरम सूचना वा जनाउपुर्जी ।
596	Offence	A child commits an offence where he or she commits any act punishable by the law by virtue of the legal system in question.	कसुर प्रश्नमा रहेको कानुनी प्रणालीका कारण कानुनले दण्डनीय हुन्छ भनी किटेको कार्य, व्यवहार वा आचरण ।
597	Offender	An offender is a person who causes injury to another or who causes resentful displeasure in another. The primary offender is the individual principally responsible for the harm. The secondary offenders are whose behavior creates the conditions that contribute to conflicts, Disputes, crime, or violence.	कसुरदार कानुनले गर्नु भनेको नगरी वा नगर्नु भनेको गरेर अर्को व्यक्तिमा अप्रिय बेखुसी सिर्जना गर्ने वा आघात पार्ने व्यक्ति । क्षतिका लागि प्रमुख रूपमा जिम्मेवार व्यक्ति प्राथमिक कसुरदार र वातावरण तयार पार्न वा मिलाउन सहयोग गर्ने कसुरदार द्वितीयक कसुरदार हुन्छ ।
598	Official Police Procedures	Clearly delineated guidelines that officers must follow when they formally process juveniles. These procedures are written into juvenile court acts, juvenile justice procedure regulation, and are reflected in internal procedures adopted by law enforcement agencies.	औपचारिक प्रहरी कार्यविधि अधिकृतहरूले अल्पवयस्कलाई औपचारिक कारबाईप्रक्रिया चलाउँदै पर्ने परिभाषित मार्गदर्शनमा परेका कुरा । यस्ता कार्यविधि बालबालिका सम्बन्धी कानुनमा उल्लेख भएका र कानुन कार्यान्वयन गर्ने अधिकारबाट हुने आन्तरिक कार्यसम्पादनमा प्रतिविम्बित हुन्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
599	On Call	Availability for emergency service. Some jurisdiction require there always be a judicial officer available to make emergency decisions about the placement of alleged juvenile offenders.	माग अनुसार आपातकालीन सेवाको लागि उपलब्धता। केही क्षेत्राधिकार यस्तो हुन्छन जसमा न्यायिक अधिकारिलाई सधैं बाल न्यायिक अपराधी नियुक्तिको बारेमा आपातकालीन निर्णय गर्न उपलब्ध हुनु पर्दछ ।
600	Once An adult, Always an adult	A policy in some states dictating that a youth who has been tried and convicted of an offense	एकचोटी जवान भएपछि सधैं जावान केही राज्यको निति अनुसार जवान तुल्य, मुद्दाको उठान र सजाय भएको मान्छेलाई अन्य कुरामा बाल इजलासले सुनुवाई गर्न नमिल्ने कुरा ।
601	Online Grooming	Actions deliberately taken through the use of the Internet or other digital technologies to befriend a child and facilitate, either online or offline, sexual contact with that child.	कम्प्युटर सञ्जालद्वारा नियन्त्रण तालिम कम्प्युटर सञ्जालको प्रयोगद्वारा बालबालिकासंग मित्रता कायम गरी योन सम्बन्ध कायम गर्नु ।
602	Order Giver	The person who gives order to commit a crime.	आदेश दाता अपराध गर्ने आदेश दिने व्यक्ति ।
603	Orphanage	An institution that cares for child whose parents has been deceased.	मृतक आमाबाबु कै छोराछोरिलाई हेरचाह गर्ने संस्था ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
604	Orphanage Voluntourism	Orphanage voluntourism is a term used to define a spectrum of activities related to the support of orphanages and children's homes by individuals who are primarily, or were initially, tourists on vacation.	अनाथालय तथा बालबालिका को घरलाई सहयोग गर्न गरिने स्वैच्छिकता ।
605	Orphans and Other Vulnerable Children. (O.V.C)	This term is generally avoided as it implies that all HIV- and AIDS-affected children are 'vulnerable'; second, it can isolate HIV- and AIDS-affected children from other vulnerable children in the community; and third, it ignores other vulnerable children. The terms 'vulnerable children', 'children affected by HIV and AIDS', or 'children associated with fighting forces' are preferred.	अनाथ तथा शारीरिक तथा भावनात्मक रूपमा कमजोर बालबालिका:- यस शब्दको सामान्यतः प्रयोग गरिदैन किनभने यसको अर्थ निम्न बमोजिम बुझिनु जान्छ : एच. आई. भी तथा एडसको प्रकोप भएको बालबालिका कमजोर हुन्छन् : यसले एच. आई. भी र एडसका प्रकोप भएका बालबालिकालाई अन्य कमजोर बालबालिका संग छुट्याउँछ ।
606	Outcome	The status of a juvenile in relation to delinquent behavior after completion of a program or services, and the extent of the change in modifying the original conditions that led to the juvenile being referred for services.	प्रतिफल कार्यक्रम वा सेवामा सहभागी गराइएको अल्पवयस्कका सो सम्पन्न गरेपछि पूर्ववर्ती बिजाइपूर्ण व्यवहारमा आएको हेरफेर ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
607	Outing and Trickery	Sharing someone's personal or embarrassing information or images online or via mobile phone or other electronic media, or tricking someone into revealing secrets or embarrassing information, which is then shared online.	कुनै व्यक्तिको व्यक्तिगत वा लज्जास्पद सूचना वा फोटो कम्प्युटर संजाल मार्फत वा मोबाइल मार्फत वा अन्य बित्तिय प्रकरण मार्फत फैलाउनु वा कुनै व्यक्तिको लज्जास्पद विवरण अन्य कुनै व्यक्तिलाई खुलाउनु लगाई कम्प्युटर संजालमा फैलाउनु ।
608	<i>Parens Patriae</i>	Legal doctrine establishing "parental" role of state over welfare of its citizens, especially its children.	राज्य अभिभावकीयता बालबालिकाका लागि राज्य आमा बाबु सरहको अभिभावक हो भन्ने कानुनी दर्शन ।
609	Parent	Abiological parent, guardian, or person acting as the protector of the child, or nurturer who has been appointed. The term does not include the State if the child is a ward of the State.	बाबुआमा बालबालिकाको बाबुआमामा जैविक वा प्राकृतिक या औरस बाबुआमा वा बालबालिकाको संरक्षक वा हुर्काईबढाईकर्ताका रूपमा नियुक्त भएको व्यक्ति ।
610	Parole	The conditional and revocable release of a committed criminal offender or juvenile delinquent from the agency or institution in whose care, custody or control he/she is committed by a court, subject to compliance with the conditions of conduct and restrictions of liberty imposed by the paroling authority; also, the community supervision of an offender by a parole officer following release from confinement or other institutional placement.	दण्डजमानी दण्डजमानी अधिकारीले लादेका स्वतन्त्रता वञ्चना र आचरणका सर्तसँग सुसंगत रहनुपर्ने कुराको अधीनमा रहने गरी दोषी प्रमाणित भएको फौजदारी कसुरदार र अल्पवयस्क बिजाईकर्तालाई अदालतले तोकेअनुसारको स्याहार, सुरक्षा र नियन्त्रणमा रहने किसिमको ससर्त र सर्त पालन नहुँदा फेरि जामन सक्ने खालको छुटकारा । थुनागत सजाय वा कैदमा रहनुपर्ने बाँकी अवधिको दण्डलाई नै जमानत मानी तोकिएका सर्त पालन गर्ने र पालन नभएमा जमानत उल्टिएर थुनागत सजाय वा कैदसजाय फेरि जगाएर थुना वा कैदमै फिर्ता गरिने भएकाले यसलाई दण्डजमानी भनिएको हो।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
611	Parole Officer	The agent or officer responsible for the community supervision of paroled criminal or juvenile offenders, including related duties prescribed by the jurisdiction.	दण्डजमानी अधिकारी दण्डजमानीमा छाडिएका अपराधी वा बिजाइँकर्तालाई सामुदायिक सुपरिवक्षण गर्ने र तोकिएको अधिकारक्षेत्रका कर्तव्य पूरा गर्ने जिम्मेवार प्रतिनिधि वा अधिकारी ।
612	Parolee	A committed juvenile who has been released from confinement and is currently under a period of supervision in the community. The parolee must report on a regular schedule to a Parole Officer and must obey specific conditions of release until the period of parole is completed.	दण्डजमान दण्ड जमानीमा छाडिएको अपराधी वा बिजाइँकर्ता ।
613	Paternity	The state of being someone's biological father, often pertaining to a legal dispute in which a man is alleged to be the biological father of a child.	जैविक बुबा : कसैको जैविक बुबा हुनु : कानुनी विवादमा जैविक पिता भएको आरोप लाग्न सक्दछ ।
614	Paternity Suit	A lawsuit brought to identify the father of a child and demand child support payments from him.	बालबालिका फ्रँको पिताको पहिचान गरि मासिक खर्च माग्नेको लागी दर्ता गरिएको मुद्दा ।
615	Pedophile	A person who is sexually attracted to children (of either sex). Sexual activity with any children under the age of 16 is illegal.	बालबालिका प्रति यौन आकर्षण हुने ब्यक्ती, १६ वर्ष भन्दा मुनिका बालबालिका सँग गरिने यौन जन्य क्रियाकलाप गैर कानुनी हुन्छ ।
616	Peer	Friends, one belonging to the same societal group especially based on age, grade, or status.	सहकमी मित्रहरू जो एउटै सामाजिक समूहसँग सम्बन्धित हुन्छन् जो विशेष गरी उमेर, तप्कावा हैसियतमा आधारित हुन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
617	Pending Placement	Youth who have been adjudicated delinquent and at disposition are court ordered to an out-of-home placement. Youth may be pending placement in a variety of settings including: home; home with additional services; home under community detention and/or electronic monitoring; family shelter care; structured shelter care; acute care hospitals; or psychiatric respite care programs.	प्रतीक्षा बन्दोबस्ती पुर्पक्ष वा निष्कारणमा रहेका बिजाइकर्तालाई अदालतको आदेशले र हन वा बस्नका लागि तोकेको बसाइको थान्को वा स्थान । यस्तो बसाइको बन्दोबस्ती घर, सामुदायिक थुना, विद्युतीय अनुगमन, पारिवारिक आश्रम स्याहार, संरचित आश्रम स्याहार, सघन स्याहार अस्पताल वा मनोचिकित्सा स्याहारका रूपमा हुन सक्छ ।
618	Pins Person in Need of Supervision	a juvenile status offender who is involved in non-criminal misbehavior.	निरिक्षणको आवश्यकता पर्ने ब्यक्तिहरु अपराधिक गुणहरुमा संलग्न दोषी ।
619	Petition	A "petition" is a legal document filed in the juvenile court alleging that a juvenile is a delinquent, incorrigible, or a dependent child and requesting that the court assume jurisdiction over the youth.	निवेदन तरुणउपर अदालतले आफ्नो अधिकारक्षेत्र रहेको मानोस् भनी अनुरोध गरिएको कुनै अल्पवयस्क बिजाइकर्ता, अटेरी वा आश्रित बालबालिका हो भन्ने अभियोग गरी अल्पवयस्क अदालतसमक्ष गरिएको कानुनी लिखत ।
620	Physical Abuse	Physical punishment of a child by an adult that is unreasonable in light of the age, condition, and disposition of the child and other surrounding circumstances..	शारीरिक दुर्व्यवहार वयस्कले बालबालिकाउपर गरेकोर उमेर, अवस्था र बालबालिकाको मिजास तथा अन्य वरपरको वातावरणका हिसाबले अनुपयुक्त रहेको भौतिक वा शारीरिक सजाय ।
621	Physiognomy	The ascribing of moral and behavioral traits to physical appearance. In particular, facial characteristics are deemed to be indicators of moral character.	मुखमुद्रा लक्षण शारीरिक रूपरेखाबाट नैतिक वा व्यवहारगत चरित्र निर्धारण गराई । मानिसको मुखाकृति नै उसका नैतिक चरित्रका सूचक हुन् भन्ने बुझाई ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
622	Place of Detention	A place of detention is any public or private facility where a child is deprived of liberty.	थुनाको ठाउ बालबालिकालाई निजको स्वतन्त्रताबाट वञ्चित गरी राखेको सार्वजनिक वा निजी बन्दोबस्ती ।
623	Plea	The defendant's formal response to criminal charges. If a defendant stands mute, the judge will enter a plea of not guilty for the defendant. Examples are: guilty, not guilty, not guilty by reason of insanity.	अनुनय फौजदारी अभियोगउपर प्रतिवादीको औपचारिक प्रत्युक्ति । दोषी छु, दोषी छैन, विक्षिप्तताका कारण दोषी छैन आदि अनुनयका उदाहरण हुन् ।
624	Plea Bargaining	A compromise reached by the prosecution and defense after negotiation resulting in a plea of guilty to a charge or one of the charges, or to a lesser charge, dismissal of remaining charges, elimination of the trial, and the possibility of a lesser sentence. Plea-bargaining is conducted between counsel, and not before the judge. The compromise reached is presented to the judge by the prosecution and must be agreed to by the judge before it can become effective.	समर्पण अनुनय प्रतिवादीले आफू दोषी हुँ भन्ने अनुनय लिएर अभियोजन र प्रतिरक्षाबीच समझदारी बनेपछि त्यसमा कुन स्तरको अभियोग लगाउने भन्ने विषयमा अभियोजन र प्रतिरक्षाबीच हुने सम्झौता । यस्तोमा कुनै एक मुद्दामा अभियोजन गर्ने, कम सजायका लागि अभियोजन गर्ने, पुर्पक्ष छाड्ने आदि जस्ता अनेक विकल्प प्रयोग हुन्छन् । समर्पण अनुनय वकिलहरूका बीचमा हुन्छ न्यायधीशको यसमा भूमिका रहँदैन तर सम्झौता गरिएको कुरा प्रभावकारी हुन न्यायधीशसमक्ष पेस भई सम्मति प्राप्त भएकै हुनुपर्छ ।
625	Police Discretion	An exercise of judgment by individual officers on what type of action to take in a particular situation.	प्रहरी तजबिजी खास किसिमको अवस्थामा कस्तो कारबाई अगाडि बढाउने भन्ने विषयमा अधिकारीले अभ्यास गर्ने राय वा निर्णय ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
626	Police Warning or Cautioning	Police cautioning is a form of 'first level' or 'informal' diversion, and can prevent children who have committed either minor offences or no offence from spending time in detention facilities.	प्रहरी चेतावनी दिशान्तरको पहिलो तहको र अनौपचारिक स्वरूप जसले थुनामा नरहने खालका सानातिना कसुरको रोकथाम गर्दछ ।
627	Pornography	The presentation of sexually explicit material in photographs, literature, art, motion pictures, etc.	अश्लील चित्रण चित्र, वाङ्मय, कला, गतिमान चित्र आदिमा स्पष्ट यौनजन्य वस्तुको प्रस्तुति ।
628	Positive Achievement Change Tool	An assessment tool used to determine a youth's needs, strengths, and risk to re-offend.	सकारात्मक उपलब्धि परिवर्तन साधन अल्पवयस्कका आवश्यकता, सबलता र पुनर्बिजाइँको जोखिम निर्धारण गर्नका लागि प्रयोग गरिने लेखाजोखाको साधन ।
629	Post Adjudicatory Placement	A placement to which a juvenile offender has been sentenced.	पश्च न्यायिक स्थानान्तरण बालबालिकाहरूको सजायको सुनुवाई पछि गरिने स्थायी स्थानान्तरण ।
630	Post Disposition	The period following the imposition of a sanction ordered or treatment plan decided upon or initiated in a particular case by a juvenile court.	निष्पत्ताउत्तर अल्पवयस्क र बाल अदालतबाट खास मुद्दामा निर्धारण गरिएको वा पहल गरि एको दण्डभारको आदेश वा उपचार यो जना लागू भइसकेपछिको अवधि ।
631	Post Adjudication Detention	The confinement of juveniles in correctional facilities under court order after a case has been adjudicated. these include short-term facilities, as well as long-term confinement facilities such as training schools, alternative detention programs (such as wilderness ranches and boot camps), and diagnostic centers.	निरूपणउत्तर थुना मुद्दा निरूपण भइसके पछि अदालतको आदेशअन्तर्गत सुधार सुविधालयमा अल्पवयस्कको छेकथुन ।
632	Posthumous Child	A child born after the death of his or her father.	आफ्नो बुवाको मृत्यु पश्चात् जन्मेको बालबालिका ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
633	Pre Adjudication Detention	The confinement of juveniles in youth facilities prior to the final disposition of their case by a juvenile judge. These are short- term confinement facilities, such as non secure residential facilities, juvenile detention centers, and jails.	निरूपणपूर्वको थुना अल्पवयस्क र बाल अदालतका न्यायधीशबाट तिनको मुद्दाको अन्तिम निष्पत्ता हुनुपूर्व तरुण सुविधालयमा गरिने अल्पवयस्कको छेकथुन ।
634	Preadjudicatory Placement	A temporary placement for juveniles who are awaiting trial or awaiting sentencing.	पुर्व न्यायिक स्थानान्तरण बालबालिकाहरूको लागि अस्थायी स्थानान्तरण जसमा उनीहरूलाई परीक्षणकालका लागि वा सजायको सुनुवाईका लागि राखिएको हुन्छ ।
635	Pre-Disposition Report	A report to the court on the youth's offense, family history, community involvement, and recommendations for disposition.	निष्पत्तापूर्वको प्रतिवेदन तरुण कसुरउपरको पारिवारिक इतिहास, सामुदायिक संलग्नता र निष्पत्ताका लागि सिफारिस समेटेर अदालतसमक्ष गरिने प्रतिवेदन ।
636	Pre-Disposition Period	The period after the filing of a charge and prior to a sanction ordered or treatment plan decided upon or initiated in a particular case by area of policing extending up to the juvenile court.	निष्पत्तापूर्व अवधि अभियोग दर्ता गरिएपछि र दण्डभार को आदेश वा उपचारयोजनाको निर्णय हुनुपूर्व बीचको अवधि ।
637	Pre-Disposition Investigation	Investigation into the background and character of a young person who has been determined to have committed a delinquent offense. The investigation collects information that will assist the court in determining the most appropriate disposition.	निष्पत्तापूर्वको अनुसन्धान बिजाई गरेको निर्धारण भइसकेको तरुण व्यक्तिको पृष्ठभूमि र चरित्रको अनुसन्धान । यस्तो अनुसन्धानको प्रतिवेदनले अदालतलाई सबैभन्दा उचित निष्पत्ता गर्नका लागि सूचना उपलब्ध गराउँछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
638	Preliminary Hearing	Similar to the preliminary hearing in adult court, it is an initial conference on the status of the case.	प्रारम्भिक सुनवाई मुद्दाको हैसियतका बारेमा विचारविमर्श गर्ने सुरुको सुनवाई ।
639	Preponderance of Evidence	Evidence that is more convincing than the evidence which is offered in opposition to it; evidence which as a whole shows that the fact sought to be proved is more probable than not.	प्रमाणबाहुल्य जसको विरुद्धमा प्रस्तुत गरिएको प्रमाणभन्दा बढी विश्वासिलो र पत्यारिलो किसिमको प्रमाण । यस्तो प्रमाणले देखा परेको तथ्यको सम्भाव्यतालाई प्रमाणित गर्ने कुरालाई पूर्णता दिन्छ । फौजदारी मामिलामा अभियुक्तको भनाईलाई भौतिक प्रमाणहरूले ढाक्ने गरी प्रमाण बाहुल्यका आलोकबाट हेरिनुपर्ने मानिन्छ ।
640	Pre-Sentence Investigation	Social diagnostic study, which is a report to the judge to help him determine an appropriate sentence.	सजायपूर्वको अनुसन्धान सामाजिक निदान अध्ययन, जसको प्रीतवेदन उचित सजाय निर्धारणका लागि सहयोग पुगोस् भनेर न्यायधीशसमक्ष प्रस्तुत गरिन्छ ।
641	Presumption of Legitimacy	The assumption that a child born to a married woman is the offspring of her legal husband.	वैध्यताको अनुमान कुनै पनि विवाहिता महिला द्वारा जन्मिएको बच्चा, निजको कुनै रुपमा स्थापित सम्बन्ध भएको पतिबाट जन्मिएको हो भन्ने अनुमान ।
642	Pretermite	To omit, especially to omit a child or heir from a will, usually in cases where the child or heir was not born when the will was created.	छोडाउने विशेषगरि बालबालिकालाई वा उत्तराधिकारिलाई उनिहरु नजन्मिदै बक्स तयार भएको हुनाले बक्सबाट बाहिर नै राख्ने कार्य ।
643	Pre-Trial	The pretrial phase takes place before the adjudication hearing.	पूर्वपुर्पक्ष निरूपण गर्नुपूर्वको सुनवाई प्रक्रिया ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
644	Pre-trial Diversion	Cases which are diverted pre-trial usually require child offenders to agree to conditions of one or more sanctions including community service, victim restitution, mediation or family conferencing, or probation.	पूर्वपुर्षक्ष दिशान्तर पुर्षक्षपूर्व नै बालबालिकाले मन्जुर गरेका सामुदायिक सेवा, पीडितको पुर्ताल वा प्रतिभरण गर्ने, मेलमिलाप वा पारिवारिक परामर्श भेला वा परीक्षमाण छुटकाराजस्ता दण्डभारको कार्यान्वयन गर्ने किसिमको दिशान्तर ।
645	Pretrial Hearing	Ahearing in juvenile court after the child has denied the petition(plednotguilty), in order to set the trial date and to review the issues and evidence in the case.	पूर्वपुर्षक्ष सुनवाई अल्पवयस्क अदालतमा बालबालिकाले दोषी छैन भन्ने अनुनय गरी अभियोगवा निवेदन इन्कार गरेपछि गरिने सुनवाई ।
646	Prevention Services	Community-based intervention services that anticipate potential problems and are delivered as a means to reduce the probability that a youth will return to the juvenile justice system.	रोकथाम/निवारण सेवा सम्भाव्य समस्याको पूर्वानुमान गरी तरुणहरू अल्पवयस्क न्यायप्रणालीमा फर्कने सम्भावनालाई घटाउनका लागि सञ्चालन गरिने समुदायमा आधारित हस्तक्षेपकारी सेवाहरू ।
647	Prevention	Prevention involves the active creation of an environment that deters children from conflict with the law. Such an environment should ensure for the child a meaningful life in the community and foster a process of personal development and education that is as free from crime as possible.	निवारण/रोकथाम निवारण वा रोकथाममा बालबालिकाले कानुनसँगको विवाद रोक्ने वातावरणको सक्रिय सिर्जना संलग्न हुन्छ । यस्तो वातावरणले बालबालिकाको समुदायमा सार्थक जीवन निश्चित पानुपर्छ र अपर धिबाट मुक्त हुने व्यक्तिगत विकास र शिक्षाको प्रक्रिया हुर्काइनुपर्छ ।
648	<i>Prima Facie</i>	At first sight; on the face of it; a fact presumed to be true unless disproved by some evidence to the contrary.	पहिलो दृष्टिमा विरुद्धमा प्रमाणले खण्डन नगरेमा कुनै तथ्य सत्य हो भन्ने अनुमान गरिन्छ भन्ने पहिलो दृष्टिको वा अनुहारबाटै हुने ठम्याई ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
649	Primary Deviation	An initial, impulsive, or experimental act of deviance (or perhaps several such acts) in which the individual does not internalize a permanent nonconforming role and self-concept.	प्राथमिक विपथन आफ्नो स्थायी बेमेलकारी भूमिका र स्वअवधारणालाई आत्मसात् नगर्ने प्रारम्भिक, स्वउत्प्रेरित र प्रयोगशील विपथन ।
650	Primary Prevention	Intervention with youths who have not begun breaking the law or otherwise engaging in antisocial deviance.	प्राथमिक रोकथाम कानूनविपरीत कार्य गर्न वा अन्यथा समाजविरुद्ध विपथनमा सरिक हुन नथालेका तरुणउपर गरिने हस्तक्षेप ।
651	Primogeniture	The condition of being a firstborn child. The right of succession that belongs to a firstborn child.	ज्येष्ठाधिकार जेठो बच्चा को रूपमा जन्मेको अवस्था , जेठो सन्तान मा उत्तराधिकारीको अधिकार रहने ।
652	Privacy	Freedom from damaging publicity, public scrutiny, secret surveillance, or unauthorized disclosure of one's personal data or information, as by a government, corporation, or individual: Children in conflict with law have right to privacy.	गोपनियता सार्वजनिक दुश्प्रचार, सार्वजनिक जाँच, गोप्य निगरानी र व्यक्तिगत जानकारीको अनधिकृत प्रसारणको विरुद्ध रहेको
653	Private Attorneys	Attorneys who have private practices and are either personality retained or are appointed as part of a court rotation system.	निजी वकिल व्यक्तिगत तवरबाट वकालत पेसा गर्ने वा अदालतको पालो प्रणालीमा नियुक्त भएर वकालतको काम गर्ने कानून व्यवसायी ।
654	Probable Cause	A set of facts and circumstances that would persuade a reasonably intelligent and prudent person to believe that the accused has committed a specific crime or delinquent act.	सम्भावित कारण मेधावी र बुद्धिमान व्यक्तिले कसुरदारले खास कुनै अपराध वा बिजाई गरेको छ भनेर विश्वास गर्न मनासिब रूपमा प्रेरित गर्ने तथ्यसमुच्चय वा परिस्थिति ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
655	Probate Court	A court that handles wills, estates, and the appointment of guardians for orphaned children.	प्रमाणित अदालत अनाथ बालबालिका को इच्छापत्र , सम्पत्ति तथा अभिभावक को नियुक्तिका कार्य हेर्ने अदालत ।
656	Probation	<p>Probation is a non- custodial measure involving the monitoring and supervision of a child whilst he or she remains in the community. A competent authority, the public prosecutor, the social welfare service or a probation officer usually supervises probation. Probation may be employed as a measure on its own, or following a custodial sentence. During probation, the young person must maintain good behavior, not commit another offence, and meet any other conditions the court may deem appropriate to impose.</p> <p>A sentence alternative to incarceration, whereby an adjudicated juvenile may be released under certain conditions and under the supervision of a probation officer for a specified time. In some cases, a short detention sentence or “work release” program is combined with the probation.</p>	<p>परीक्षमाण छुटकारा</p> <p>परीक्षमाण छुटकारा बालबालिकाको समुदायम रहर अनगमन र सपरिवक्षण गने{ गैरहिरासतीय उपाय हो । सार्वजनिक अभियाक्ता, समाजकल्याण सवावा परीक्षमाण अधिकारील यस्ता छुटकारामा रहेको व्यक्ति र अवस्थाको सुपरिवेक्षण गदछन । यस्ता छुटकारामा जान व्यक्तिल ताकिएका अवधिसम्म सपरिवक्षण अन्तगत रहर असल आचरणमा रहनपन, अका कसुर गन{ नहुने, अदालत बाट तोकिएका सत{ पालन गर्नुपर्ने{ हुन्छ ।</p>

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
657	Probation before Judgment	Placing a youth found to have committed an offense on probation before the judge makes a final decision. Successful completion of the probation period results in a complete dismissal of the charges without any finding of involvement by the young person in the offense.	ठहरअगावै परीक्षण छुटकारा कसुर गरेको तरुणलाई न्यायधीशले अन्तिम ठहर नगर्दैंका अवस्थामा परीक्षमाण छुटकारा दिने कार्य । यस्तो छुटकारामा भएको सर्तहरूको सफल पालनाले मुद्दा डिसमिस गरेर टुंगो गरिने अवस्थासम्म बन्न सक्छ ।
658	Probation Officer	A probation officer is the government official responsible for supervising a period of probation. He or she is often in charge of conducting an assessment of the child and referring him or her to appropriate counseling, education and reintegration programs.	परीक्षण अधिकारी परीक्षणकाल वा परीक्षमाण छुटकारामा छाडिएका अल्पवयस्क कसुरदारको सुपरिवेक्षणको जिम्मेवारी रहेको सरकारी अधिकारी । यस्तो अधिकारीले प्रायः त्यस्तो बालबालिकाको लेखाजोखा गर्नुपर्ने र उचित परामर्शसेवा, शिक्षा र पुनःसम्मिलनका कार्यक्रममा साधने कुराको पनि जिम्मेवारी बहन गर्नुपर्छ ।
659	Probationary Conditions (general)	Condition of probation that the juvenile court designs as "bottom line" requirements for all probationers.	सामान्य परीक्षमाण सर्त सबै परीक्षमाणहरूलाई लागू गरिने साभ्ना किसिमका परीक्षमाण छुटकाराका सर्त ।
660	Probationary Conditions (Specific)	Conditions of probation that the juvenile court uniquely designs for individual offenders.	विशेष परीक्षमाण सर्त कसुरदार व्यक्तिविशेषका लागि विशिष्ट रूपमा तय गरिएका परीक्षमाण सर्त ।
661	Prohibited Steps Order	A prohibited steps order prohibits certain specified steps (for example, taking a child abroad) being taken without the consent of the court and can be made against anyone regardless of whether he or she has parental responsibility for the child.	निषेधित चरणहरू को आदेश यो आदेश ले निश्चित चरण हरु लाइ निषेध गर्दछ, (उदाहरणको लागि, विदेशमा बच्चा लाने) जुन अदालत को स्विकृती बिना गरिएको हुन्छ, यो जोसुकै बिरुद्ध नि आदेश गर्न सक्किन्छ चाहे त्यो व्यक्ति आमामाबाबु को जिम्मेवारी भएको व्यक्ति हो ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
662	Prosecution	The procedure by which a person is charged and tried for a criminal offense. Also, the charging, as opposed to the defending, side of a criminal case.	अभियोजन कुनै व्यक्तिलाई फौजदारी कसुरमा मुद्दा लगाउने र पुर्पक्ष गर्ने कार्यविधि ।
663	Prosecutorial Discretion	An exercise of judgment by prosecutors on whether to refer juveniles into the court, and what type of charges should be brought against them.	अभियोजकीय तजबिजी अल्पवयस्कलाई अदालतसमक्ष पेश गर्ने नगर्ने वा कस्तो किसिमको मुद्दा लगाउने भन्ने विषयमा अभियोजनले गर्ने स्वविवेकको अभ्यास ।
664	Prosecutorial Transfer	In cases under the concurrent jurisdiction of the juvenile and criminal courts, the prosecutor may use his or her discretion to decide where to try the case. Some restrictions have been established to guide prosecutorial transfers.	अभियोजकीय मुद्दासार अल्पवयस्क र बाल अदालत र फौजदारी अदालतको दोहोरो वा सहवर्ती अधिकार क्षेत्र भएका मुद्दामा कुन अदालतमा मुद्दा चलाउने भन्ने विषयमा अभियोजकले निर्णय गर्ने तजबिज ।
665	Prosecutorial Waiver	The prosecutor has the authority to decide whether to file a charge in the juvenile delinquency court or the criminal court if the alleged offense falls within offense and age parameters established by state statutes. Concurrent jurisdiction is another term used for prosecutorial waiver.	अभियोजकीय त्यक्तता दोहोरो वा सहवर्ती अधिकारक्षेत्र रहेका अवस्थामा कुनै एक अधिकारक्षेत्र त्यागेर अल्पवयस्करबाल अदालत वा फौजदारी अदालतमध्ये कुनै एकमा अभियोजन गर्ने अधिकार ।
666	Protected Child	A child whom someone wishes to adopt and over whom a local authority must exercise supervision	संरक्षित बालक एक बालक जसलाई धर्मपुत्र वा पुत्री बनाउन कसैले इच्छा गरेको छ र सो लाई स्थानिय निकाय ले पर्यवेक्षण गर्नु पर्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
667	Pseudo Photograph	An image, of children or adults, generally morphed or blended by using more photographs, whether made by computer-graphics or otherwise howsoever, which appears to be a single photograph	छद्म तस्बिर कम्प्युटर वा कुनै पद्धति प्रयोग गरि , बालबालिका वा वयस्क को एक वा धेरै तस्बिरहरूलाई मिश्रित गरि वा मिलान गरि बनाइएको तेस्तो तस्बिर जो एक एकल फोटो जस्तो देखिन्छ ।
668	Psychiatrist	Licensed physician who specializes in the evaluation, diagnosis, and treatment of mental disorders. Their medical and psychiatric training prepares them to treat adults and children either individually, as part of and involving the family unit, and/or in a group setting. Psychiatrists can prescribe medications, if needed.	मनोचिकित्सक मानसिक विचलन वा स्वास्थ्य समस्याहरूको मूल्याङ्कन, निदान र उपचार गर्नमा विशिष्टीकरण हासिल गरेको इजाजतप्राप्त डाक्टर वा चिकित्सक । यस्ता चिकित्सकले आवश्यकताअनुसार औषधोपचार निर्देश गर्न पाउँछन् ।
669	Psychiatry	A medical specialty concerned with the diagnosis, treatment, and prevention of disordered or "abnormal" behavior.	मनोचिकित्सा मानसिक विचलन वा स्वास्थ्य समस्याहरूको मूल्याङ्कन, निदान र उपचारसँग सम्बन्धित चिकित्सा विभाग ।
670	Psychologist	A specialist in the study of the structure and function of the brain and related behaviors or mental processes. A psychologist may provide psychological evaluation, assessment, testing, and treatment, but may not prescribe medications.	मनोवैज्ञानिक मस्तिष्कको संरचना तथा कार्य र सम्बद्ध व्यवहार तथा मानसिक प्रक्रियाको अध्ययनमा विशिष्टता हासिल गरेको विशेषज्ञ । मनोवैज्ञानिकले मनोवैज्ञानिक मूल्याङ्कन र लेखाजोखा, जाँच र उपचार गर्न सक्छ तर औषधि निर्देश गर्न सक्दैन ।
671	Public Defender	An attorney, of system of attorneys, funded by the state, to represent indigent persons in criminal or juvenile cases.	सार्वजनिक प्रतिरक्षाधिकर्ता फौजदारी वा अल्पवयस्क मामिलामा निर्धन व्यक्तिको प्रतिनिधित्व गर्न राज्यबाट आर्थिक स्रोत उपलब्ध गराईएका वकिल ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
672	Puberty	Puberty is generally perceived as the development of adult sexual characteristics: breasts, menstrual periods, pubic hair, facial hair. However, by age 10, or even earlier, some kids begin to show behavioral changes that sometimes mark the beginning of adolescence. Many announce the onset of adolescence with a dramatic change in behavior around their parents. One of the common stereotypes of adolescence is the rebellious, wild teen continually at odds with their parents	
673	Punitive Model of Juvenile Justice	The punitive model of juvenile justice employs the same criteria used in charging adults, and the focus is on punishment rather than rehabilitation.	बाल न्यायमा दण्ड पद्धति बाल न्यायमा दण्ड पद्धतिले बाल बिजकको पुनर्स्थापनामा नभै वयस्कलाई जस्तै सजाय पर्दान गर्न जोड गर्दछ ।
674	Pure Diversion	Pre adjudicatory diversion. A process of immediate diversion, meaning that young offenders are sent directly into community-based programs before they are adjudicated by a juvenile's court and processed into the formal juvenile justice system.	विशुद्ध दिशान्तर निरूपणपूर्वको दिशान्तर, औपचारिक अल्पवयस्कर बाल न्याय प्रणालीको प्रक्रियामा नलग्नु अघि अवस्थामा गरि एको दिशान्तर ।
675	Putative Father	The man found by a court to be the father of an illegitimate child.	पुत्रीदार पिता एक अबैध बालक को पिता हुनको लागि अदालत ले तोकेको व्यक्ति ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
676	Qualifying Child	When used in connection with Child Support this means a natural child or adopted child who is under 16, or under 19 if receiving full-time education.	योग्य बालक बालबालिकाको सहयोगमा प्रयोग गर्दा यो प्राकृतिक बालबालिका वा अपनाईयेका बालक जुन सोह्र भन्दा कम उमेर वा १९ वर्ष भन्दा कम हुन्छ भने पूर्णकालिक शिक्षा प्राप्त हुन्छ ।
677	RealityTherapy	Treatment strategy that attempts to make the offender take responsibility for his or her actions.	यथार्थ उपचार कसुरदारलाई निजका कार्यको उत्तरदायित्व लिने बनाउन प्रयत्न गर्ने उपचारको रणनीति ।
678	Reasonable Doubt	Doubt that would cause a person to hesitate before acting in matters of importance to themselves.	मुनासिब शंका कुनै कुरा हो कि होइन भन्ने कुरा यकिन हुन नसकेको अवस्थामा बढी सम्भावित कुरा यो हो कि भनेर अनुमान गरिएको कुरा ।
679	Recidivism	Repetition of criminal behavior.	पटक अपराध आपराधिक व्यवहारको पुनरावृत्ति वा दोहोराई ।
680	Recidivism Rate	Recidivism is most commonly considered the rate at which juveniles re-offend, are re-arrested or are re-admitted to correctional facilities.	पटक अपराध दर सम्पूर्ण कसुरदारभित्र एक पटक मात्र अपराध गर्ने र पटकपटक अपराध गर्ने कसुरदार हरूबीचको संख्या वा मात्रात्मक अनुपात ।
681	Reconciliation	Reconciliation is the settlement of a conflict, dispute or offense that includes improving friendly relations with someone after an estrangement. Reconciliation is a primary focus of restorative justice.	पुनर्मिलाप द्वन्द्व, विवाद वा कसुरको त्यस्तो समाधान जसमा कसैसँग मित्रवत् सम्बन्धको सुधार गर्ने लगायतका कुरा समाविष्ट हुन्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
682	Reconnection	The process through which a child re-establishes connections with his or her family, community and culture. Reconnection usually refers to a specific step in this process, such as a telephone conversation or meeting.	पुनर्संयोजन बालकले आफ्नो परिवार समुदाय र संस्कृती संग पुनर्संयोजन गर्ने प्रक्रिया । सामान्यतया यो प्रक्रियाले एक निश्चित कदमलाई संकेत गर्दछ, जस्तै टेलिफोन कुराकानी वा बैठक ।
683	Reentry	Comprehensive services provided to a youth returning to the community from a secure or non-secure out of home placement. The services include: 1) preparation prior to release; 2) establishing the necessary arrangements and linkages with the full range of public and private sector organizations and individuals in the community that can address known risk and protective factors; and 3) ensuring the delivery of prescribed services and supervision in the community. Also referred to as “community reintegration” and “aftercare.”	फिर्ती प्रवेश समुदायमा फर्किने तरुणलाई उपलब्ध गराइने व्यापक सामुदायिक सेवा । यसलाई पुनःसम्मिलन सेवा वा पश्चाद्स्याहार पनि भनिन्छ । यसमा छुटकाराको तयारी, समुदायका सम्बन्धित संगठनसंगको सम्बन्धस्थापना र बन्दाबस्ती, तोकिएका सेवाको उपलब्धता र समुदायमा सुपरिवेक्षण जस्ता चरणचरणका सेवा समावेश हुन्छन् ।
684	Referees	Hearing officers who serve as assistants and advisers to the court.	मध्यस्थनिर्णेता अदालतलाई सहयोग र सल्लाह उपलब्ध गराउने सुनवाई अधिकृत ।
685	Reformatory	Prior to the formal establishment of the Juvenile Justice System, delinquent youths were placed in privately run reformatories. Reformatories are generally geared toward rehabilitating and educating youth.	सुधार शिक्षालय बिजाइँकर्तालाई राख्ने निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित सुधारका बन्दोबस्ती । तिनले सामान्यतः तरुणको पुनःस्थापना र शिक्षामा जोड दिन्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
686	Rehabilitation	Treatment programs that try to salvage young offenders, often defined as a "liberal" approach to juveniles corrections.	पुनःस्थापना अल्पवयस्कको सुधारको उदार पद्धतिमा आधारित उपचार कार्यक्रम ।
687	Reintegration	All juveniles should benefit from arrangements designed to assist them in returning to society, family life, education and employment for the successful reintegration.	प्रतिस्थापन सबै बालबालिकाहरूले उनीहरूका निमित्त सहयोग गर्न बनेका समाज, पारिवारिक जीवन, शिक्षा र रोजगारीमा प्रतिस्थापन गर्ने प्रबन्धहरूबाट लाभ उठाउनुपर्छ ।
688	Reintegration	The process through which a child is supported in adjusting to his or her community's lifestyle, culture and maternal dialect through carefully managed time spent with the child's family and community. This process usually starts from the point of reconnection and continues beyond the point of legal reunification.	पुनः एकीकरण बालबालिकाको परिवार र समुदाय संग साबधानीपूर्वक समय बिताएर बालबालिका लाई उनीहरूको जिवनसैली, संस्कृती र मातृभाषासंग समायोजन गर्न लाई सहयोग गर्ने प्रक्रिया , यो प्रक्रिया सामान्यतया पुनर्संयोजन बाट सुरु भै कानुनी पुनर्मिलनको बिन्दु भन्दा पर सम्म जारी रहन्छ ।
689	Relative Deprivation	Deprivation that is measured in comparison the rest of society.	सापेक्ष वञ्चितता बाँकी समाजको तुलनामा मापन गरिने वञ्चितता वा वञ्चना ।
690	Remedial Institution	Child protective and health care agencies that essentially try to investigate and remediate the damaging effects of troubled and needy environments.	उपचार संस्थापना समस्याग्रस्तका हानिकारक असर र आवश्यक वातावरणको खोजी र पुनोपचार गर्न प्रयत्न गर्ने बालसंरक्षण र स्वास्थ्य स्याहारका एजेन्सी ।
691	Remote Reconnection	This refers to the work undertaken by an organization to help a child re-start communication with his or her family and community through the exchange of letters, photographs, and phone calls and does not involve a meeting in person between the child and his or her family members.	दुर संयोजन एक बालक लाई आफ्नो परिवार वा समुदायसंग चिठी, फोटो वा टेलिफोन मार्फत पुन संचार स्थापित गर्न कुनै संस्थाले गरेको सहयोगको कार्यहरु, जसमा बालक र उसको परिवार संग को आपसी भेटघाट समावेश हुदैन ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
692	Residence Order	An order which a court issues when it has decided where a child should live, setting out details of the court's decision.	आवास आदेश अदालत द्वारा जारी गरिएको आदेश जसमा एक बालकको आवास कहाँ हुनुपर्छ भनि निर्णय गरिएको हुन्छ र सो को पूर्ण विवरणहरु दिएको हुन्छ ।
693	Residential Program	Program in which youth live on site in program housing. Residential programs do not have the security fences and security hardware typically associated with correctional or detention facilities. A residential program, for example, could be located in a converted apartment building or a single-family home.	आवासीय कार्यक्रम आवासीय कार्यक्रममा अल्पवयस्क रहने कार्यक्रम। आवासीय कार्यक्रममा सुधार वा थुनछेक सुविधालयहरूमा जस्तो सुरक्षाघेरा वा सुरक्षा संरचना हुँदैन । उदाहरणका लागि कुनै आवासीय क्षेत्र वा पारिवारिक घरलाई आवासीय कार्यक्रम बनाउन सकिन्छ ।
694	Residential Treatment	A 24-hour group living facility which provides room and board and makes arrangements for specialized treatment, rehabilitation, or habilitation services for children with emotional, psychological, developmental, or behavioral dysfunctions, impairments, and/or chemical dependencies. Children may also be assisted in acquiring the social and behavioral skills necessary for living, independently or otherwise, in the community.	आवासीय उपचार भावनात्मक, मनोवैज्ञानिक, विकासगत, व्यवहारगत अकार्यत्मकता वा व्यवधान तथा रसायन निर्भरता रहेका बालबालिकालाई अहोरात्र बास तथा विशिष्टीकृत सेवा, पुनःस्थापना वा आवासीय सेवाको बन्दोबस्त गर्ने आवास सुविधा । यस्तो सुविधामा स्वतन्त्र वा अन्य तरिकाले समुदायमा बाँच्नका लागि आवश्यक भएका सामाजिक तथा व्यावहारिक सीप हासिल गर्न पनि सहयोग गरिन सक्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
695	Residential Treatment Facility	A residence identified by the licensing agency as a residential treatment facility which provides a structured environment and an intensive level of care services for eleven or more children. These facilities are generally for youth with mental health disorders, and are designed for short term care rather than long- term, custodial care.	आवासीय उपचार सुविधालय इजाजत दिने निकायबाट पहिचान गरिएको आवासीय उपचार सुविधालय जसले संरचनाबद्ध वातावरण उपलब्ध गराउँछ र खास संख्यामा बालबालिकालाई सघन तहको सेवा उपलब्ध गराउँछ । यस्ता सुविधालयमा मानसिक स्वास्थ्यको विचनलन देखा परेका र छोटो तथा लामो हिरासतीय स्याहार चाहिएका तरुणका लागि उपयोग गरिन्छन् ।
696	Respondent	A juvenile who is alleged or proven to have committed an offense.	प्रत्यार्थी/प्रत्युत्तिकर्ता आरोप वा अभियोगउपर प्रतिउक्ति व्यक्त गर्नुपर्ने पक्ष । सामान्यतः कसुरको अभियोग लागेको व्यक्ति ।
697	Restitution	A payment or service that is rendered by the offender within a specified time period to the victim who suffered personal injury or economic loss. Restitution is a frequently imposed condition of probation or parole.	प्रतिभरण, पुर्तल निजले बेहोरेको चोटपटक वा आर्थिक क्षतिका निमित्त पीडितलाई कसुरदारले ताकिएको समयभित्र प्रदान गरेको भुक्तानी वा सेवा । प्रतिभरण प्रायः गरी परीक्षमाण छुटकारा र दण्डजमानी सँग जोडेर लगाउने गरिन्छ ।
698	Restorative Process	Any course of action in which those harmed, those causing the harm and/ or any other individual or community member affected by the act actively participate together in the resolution of matters arising from the act, often with the help of a fair and impartial third party. Examples of restorative processes include mediation, conferencing, and sentencing circles.	पुर्नःस्थापकीय प्रक्रिया पीडित, कसुरदार र अपराधबाट असर पुगेका अन्य व्यक्ति तथा समुदाय सदस्यहरू समाधानका लागि गर्ने कामकारबाईको क्रम । यसमा मेलमिलाप, परामर्शभेला सजायनिदान चक्रहरू पर्दछन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
699	Restorative Justice	<p>A process whereby all the parties with a stake in a particular offense come together to determine collectively how to deal with the aftermath of the offense and its implications for the future. It is an approach that involves collaboration among victims, offenders and the community, and establishes both a process and a forum for implementing sanctions that heal the wounds of crime or make amends for wrongdoing. Restorative justice focuses on who has been harmed by the crime, and how society can intervene to effectively make the victim whole again and restore the offender to a law-abiding life. The restorative justice philosophy is based on: (1) values that emphasize the support and involvement of victims and restoring emotional and material losses, (2) holding offenders accountable to the people and communities they violated, (3) providing opportunities for conflict resolution and problem-solving, and (4) strengthening public safety through community-building.</p>	<p>पुनःस्थापकीय न्याय</p> <p>न्यायका त्यस्ता प्रक्रिया जसमा अपराध भइसकपछि सामाहिक तरिकाले खास कसुरलाई कसरी निर्धारण गर्ने र भावी तात्पर्य के हुन्छ भन्ने विचार गरी हरिन्छ . यसले पीडित, समुदाय र कसुरदारका सहकायका स्थापना गर्दछ र दण्डभारका सिजनात्मक पर्यायमा जाड दिन्छ . यस पद्धतिका मूलभूत मान्यता निम्नानुसार छन : (१) पीडित, समुदाय र कसुरदार तीन पक्षका समस्यालाई न्याय प्रणालीले सन्तुलित रूपमा सम्बोधन गर्नुपर्छ (२) पीडितलाई बेहोरेको क्षतिको आधार र अनुपातमा परिपूर्णा सुनिश्चित गरिनुपर्छ (३) कसुरदारलाई कसुर को प्रकृति र कसुरदारको नमनीयतामा आधारित समानुपातिक सजाय गरिनुपर्छ (४) सजाय र सुधारको समन्वय हुनुपर्छ अनि गल्तीस्वीकार गर्ने, पश्चात्ताप गर्ने र क्षमादानका अवसरहरू रहनुपर्छ, बर्बर प्रकृतिका र विश्वव्यापी रूपमा सघन फौजदारी अपराध मानिएका मामिलामा क्षमादानको गुन्जाइस रहनु हुन्छ</p>

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
700	Restorative Justice Program	A program which uses any process in which the victim and the offender, and, where appropriate, any other individuals or community members affected by a crime, participate together actively in the resolution of matters arising from the crime, generally with the help of a facilitator. Restorative processes may include mediation, conciliation, conferencing and sentencing circles.	पुनःस्थापकीय न्याय कार्यक्रम अपराधबाट उत्पन्न मामिलाको समाधानका लागि सहजकर्ताको मद्दतले पीडित, कसुरदार र अपराधबाट असर पुगेका अन्य व्यक्ति तथा समुदाय सदस्यहरूले एक साथ सक्रिय रूपमा सहभागी हुने प्रक्रिया रहेको कार्यक्रम ।
701	Retribution	An outright punishment of youthful offenders, which represents the theoretical separation of rehabilitation from penalties based on societal anger over the behavior of juvenile delinquents. Treatment is secondary to retaliation against youths who breaks the law.	प्रतिकारात्मकता समाजविरुद्ध गरिएको कार्यमा समाजले कसुरदारसँग बदला लिनुपर्छ भन्ने सजायको सिद्धान्त । यसले सजायको उद्देश्य पुनर्स्थापना र उपचार होइन प्रतिशोध हो भन्ने मान्यता राख्दछ ।
702	Retributive Justice	Asystematic infliction of punishment justified on the grounds that the wrongdoing committed by a criminal has created an imbalance in the social order that must be addressed by action against the criminal. It is a system of justice which focuses on the offence rather than the offender or the relationships which have been damaged; reacts through punishment rather than treatment or reparation; has as its objective deterrence rather than restoration; holds the victim's position as secondary (when compared with the central role afforded to the victim in a restorative justice approach).	प्रतिकारात्मक न्याय विद्यमान सामाजिक सन्तुलनमा असामान्यता पैदा गर्ने काम गरेर अपराधीले गरेको गलत कार्यको सम्बोधन अपराधीलाई कारबाई गरेर मात्र सम्बोधन हुन्छ त्यसैले सुयोजित सजाय उचित हुन्छ भन्ने मान्यता राख्ने न्याय प्रणाली । यसले कसुरमा जोड दिने र बिग्रेको सम्बन्ध प्रति वास्ता नगर्ने भएकोले यसले उपचार वा परिपूरणमा होइन हतोत्साहमा जोड दिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
703	Reunification	The action taken by an organization to move a child from an institutional care setting to his or her community of origin and to transfer his or her legal guardianship back to responsible family members.	पुनर्मिलन कुनै पनि संस्था द्वारा, संथागत हेरचाह बाट आफ्नो मूल समुदायमा स्थापित गर्न र आफ्नो कानुनी संरक्षकताको जिम्मेवारी परिवारको सदस्यमा पुनः स्थान्तरित गर्नको लागि, गरिएको एक कार्य ।
704	Reverse Waiver	A youth being tried in the adult system may request to be transferred into the juvenile justice system.	उल्टो मुद्दासार फौजदारी अदालतमा मुद्दा चलाइएको तरुणको मुद्दा अल्पवयस्करबाल न्याय प्रणालीमा सार्ने अनुरोध ।
705	Revocation	The termination of probation by the court or termination of parole by the paroling authority following a hearing and the finding of a violation. Revocation of probation usually results in a more restrictive disposition or sentence, including confinement of the offender. Revocation of parole usually results in return of the offender to the care, custody and control of the agency or institution to which the offender was initially committed prior to parole, for the balance of the original term of commitment.	प्रत्यादेश सुनवाईपछि सर्तहरूको उल्लंघन भएको ठहर भएअनुसार अदालतबाट परीक्षमाण छुटकारा वा दण्डजमानी अधिकारीबाट दण्डजमानी टुटाउने काम । परीक्षमाण छुटकाराको प्रत्यादेशको परिणाम बढी बन्देज रहने किसिमको छेकथुन लगायतका बन्देजकारी निष्पत्ती वा सजाय हुन जान्छ । दण्डजमानीको प्रत्यादेशले जमानीमा छाडिनुपूर्वकै संस्थापनाको स्याहार, सुरक्षा र नियन्त्रणमा दण्डजमानले जानुपर्ने गराउँछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
706	Revocation Hearing	Ajudicial or administrative hearing on the question of whether an offender's probation or parole status should be vacated because of the offender's alleged violation of the conditions thereof. The matter to be decided is whether the offender has in some way violated the terms of his or her freedom, not to establish criminal liability; the standard of proof is usually by preponderance of evidence.	प्रत्यादेश सुनवाई कसुरदारले सर्तहरू उल्लंघन गरेको अभियोगमा कसुरदारको परीक्षमाण छुटकारा वा दण्डजमानीको हैसियतलाई खारेज गर्नु पर्ने नपर्ने प्रश्नमा गरिने न्यायिक वा प्रशासनिक सुनवाई ।
707	Right to a Family Environment	The right of child, for the full and harmonious development of his or her personality, should grow up in a family environment, in an atmosphere of happiness, love and understanding.	पारिवारिक पर्यावरण को अधिकार आफ्नो व्यक्तित्वको पूर्ण तथा सामंजस्यपूर्ण विकासको लागि बालबालिका को अधिकार, खुसि, प्रेम र समजदारी माहोल भए को परिवार मा हुर्कन पाउने बालबालिकाको अधिकार
708	Right to Participation	Every child has, subject to national procedural law, the right to express his or her views, opinions and beliefs freely, in his or her own words, and to contribute especially to the decisions affecting his or her life, including those taken in any judicial processes, and to have those views taken into consideration according to his or her abilities, age, intellectual maturity and evolving capacity.	भाग लिन पाउने अधिकार प्रत्येक बालकको, राष्ट्रिय प्रक्रियागत कानूनको अधीनमा रहेको, आफ्नो विचार आफै ब्यक्त गर्न पाउने, आफ्नो विचार र विश्वास आफ्नै शब्दमा व्यक्त गर्न पाउने, र विशेष गरी उनीहरूको जीवनमा प्रभाव पार्ने अधिकार बारे निर्णायक योगदान दिन पाउने अधिकारहरु हुन्छन जसमा कुनै पनि न्यायिक प्रक्रियाहरू, र ती विचारहरू, तिनको क्षमता, उमेर, बौद्धिक परिपक्वता र क्षमता विकास संग सम्बन्धित कुराहरु पनि सामबेश लाई पनि ध्यान दिईन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
709	Rights of the Child	Every child, regardless of background, has the right to be treated with respect and be heard. The United Nations Convention on the Rights of the Child was adopted in 1989. According to the Convention, the best interests of the child must be the primary consideration in all measures concerning children.	बाल अधिकार हरेक बालबालिका सँग पृष्ठभूमि को बावजूद, सम्मान संग व्यवहार र सुनिने अधिकार छ । बालबालिकाको अधिकार सम्बन्धी महासन्धी संयुक्त राष्ट्र अधिवेशन १९९८ मा अपनाईएको थियो। महासन्धीको अनुसार, बालबालिकाको विषयमा सबै उपायहरूमा बालबालिकाको सवीतम हितको प्राथमिक विचार हुनु पर्दछ ।
710	Risk Factors	Indicators of routes juveniles takes towards juvenile delinquency risk factors environments includes family, school, peer association, neighbourhood and individual ideosyncrasies	जोखिम तत्व अल्पवयस्कले बिजाइँको बाटो अगाले को कुराका सुचकहरू । यी सुचकहरूमा वातावरण, परिवार, विद्यालय, साथीसंगत, छरछिमेक, आनीबानीहरू पर्दछन् ।
711	Risk Assessment	A method of estimating the chances that a juvenile will commit a future offense. RISK FACTORS include: the juvenile's age, the most serious prior conviction, any prior assaults, runaway history, substance use, school behavior, positive or negative peer relationships, and parental supervision.	जोखिम लेखाजोखा अल्पवयस्कले भविष्यमा कसुर गर्ने सम्भावनाको अनुमान गर्ने तरिका । जोखिमका कारकतत्वमा उमेर, पूर्ववर्ती गम्भीर दोषनिरूपण, पूर्ववर्ती आक्रमण, भगाई, लागू वा मादक पदार्थको दुर्व्यसन, विद्यालय व्यवहार, दौँतरीसँगको सकारात्मक र नकारात्मक सम्बन्ध र अभिभावकीय सुपरिवेक्षण आदि पर्दछन् ।
712	Runways	Anon-delinquent minor who has left the home of his or her parent, guardian or other person entitled to custody, without permission, has failed to return within a reasonable length of time, and whose whereabouts are unknown.	भगुवा अनुमति नलिई आमाबाबु, संरक्षक वा सुरक्षाको जिम्माको अधिकार भएको अन्य व्यक्तिको घर छाडेको र मुनासिब समयभित्र घर नफर्की अतोपत्तो थाहा नभएको गैरबिजाइँकारी नाबालक ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
713	Sanction	The penalty for noncompliance specified in a law or decree; a penalty that acts to ensure compliance or conformity.	दण्डभार तोकिएको कानून वा आज्ञापतिको अपालनाका लागि गरिएको दण्ड । त्यस्तो दण्ड वा सजाय जसले पालना वा संगति निश्चित पार्ने काम गर्दछ ।
714	Scaffolding	It refers to the support given to a child by a more experienced person, for eg. A teacher	यसले बालक लाई थप अनुभवी व्यक्ति द्वारा प्रदान गरिएको समर्थनलाई बुझाउँछ, उदाहरणका लागि एक शिक्षक ।
715	Sealing Records	Removing records of delinquent youth who have not reached the age of majority from normal review or examination except by court order or by designated officials.	अभिलेख सिलबन्दी अदालतको आदेश वा तोकिएको अधिकारीबाहेक सामान्य पुनरावलोकन वा परीक्षणबाट वयस्कताको उमेर नपुगेको तरुण अल्पवयस्कको अभिलेख हटाउने कार्य ।
716	Secondary Diversion	Post adjudicatory diversion, referring to the release of juveniles who have already been processed into the formal juvenile justice system. They are released into community-based programs prior to final disposition.	द्वितीयक दिशान्तरण औपचारिक अल्पवयस्क/बाल न्याय प्रणालीबाट निरूपित भइसकेको अल्पवयस्कको छुटकारासँग सम्बन्धित निरूपणउत्तर दिशान्तरण । अन्तिम निष्कारा पुर्वनै कसुरदार अल्पवयस्कलाई सामुदायमा आधारित कार्यक्रममा पठाईन्छ ।
717	Secure Correctional Facility	A locked facility that has physical features that restricts the egress and movement of adjudicated delinquent juveniles who are held in the facility as the juvenile delinquency court's disposition.	तैनाथी सुधार सुविधालय थुनिएका निरूपित अल्पवयस्कको निकास र हिँडडुलमा रोक लगाउने भौतिक स्वरूप भएको बन्द बन्दोबस्ती रहेको सुविधालय ।
718	Secure Custody	The physical placement of juveniles in an approved detention facility pursuant to a court order.	तैनाथी हिरासत अदालतको आदेशमुताबिक स्वीकृत थुनागत सुविधालयमा अल्पवयस्क र खाईको भौतिक बन्दोबस्ती ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
719	Secure Detention Facility	A locked facility that has physical features that restrict the egress and movement of juveniles who are detained in the facility.	तैनाथी थुना सुविधालय थुनिएका अल्पवयस्को निकास र हिँडडुलमा रोक लगाउने भौतिक स्वरूप भएको बन्द बन्दोबस्ती रहेको सुविधालय ।
720	Segregated Incarceration	The practice of providing a separate correctional facility within the adult justice system designated for juvenile offenders.	अलग अलग कैद वयस्क अपराधिका लागि न्याय प्रणाली भित्र एक अलग सुधार सुविधा प्रदान गर्ने अभ्यास ।
721	Sell of Children	Child-selling is the practice of selling children, usually by parents, close persons, or subsequent masters or custodians. After a sale, when the subsequent relationship with the child is essentially non-exploitative, the usual purpose of child-selling is to permit adoption.	बालबालिकाको बेचबिखन बालबालिकाको बेचबिखन बालबालिकाहरु बेच्नेकार्य हो, सामान्यतया आमाबाबु, निकट व्यक्ति, वा मालिक वा संरक्षक यस्तो कार्यमा संलग्न हुन्छन् । बिक्री पछि, बालबालिकासँग पछिल्लो सम्बन्ध अनिवार्य रूपमा गैर(शोषणशील हुन्छ र यसको मुख्य उद्देश्य धर्मपुत्र वा धर्मपुत्री राख्ने हो ।
722	Sentence	A competent authority passes a sentence when— notwithstanding any right of appeal – it makes a final decision about a child’s case and rules that the child shall be subject to certain measures.	सजाय कुनै पनि पुनरावेदकीय अधिकार भए पनि सक्षम अधिकारीले बालबालिकाको मामिलामा अन्तिम निर्णय लिई पारित गरेको दण्डभार जसले सो बालबालिका खास उपायको अधीनमा रहने कुरा रोहो दिएको हुन्छ ।
723	Sentence Bargaining	Negotiations between a juvenile and the court over the punishment or other consequences that the juvenile will receive in return for a guilty plea.	सजायको सौदाबाजी यो बालबालिका र अदालतको बीचमा दण्ड या अन्य परिणामहरु को लागी वार्ता हो जुन अपराध स्विकारोक्ति को बदलामा बालबालिका को लागी प्रदान गरिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
724	Sentencing Circles	Sentencing circles bring together a wide range of people affected by an incident (victim, offender, friends/family, police) to help sentence (decide the penalty for) the offender, together with a sentencer.	सजायनिदान चक्र सजायनिदान चक्रले घटनाबाट असर पुगेका पीडित, कसुरदार, साथीभाई, प्रहरी आदिलाई कसुरदारउपर सजाय निर्धारण गराउनमा सजायकर्तासँग साथमा ल्याउँछ ।
725	Sentencing Disposition	Article 8 (1) of Tokyo Rules states that the judicial authority, having at its disposal a range of noncustodial measures, should take into consideration in making its decision the rehabilitative needs of the offender, the protection of society and the interests of the victim, who should be consulted whenever appropriate.	सजायको सुनुवाई टोक्योसम्भोताको धारा ८ (१) ले न्यायिक संस्थाहरूले, सजायको सुनुवाईको शिलसिलामा विभिन्न गैर हिरासतिय उपायहरू जस्तै पुनर्वास को समस्या, सामाजिक सुरक्षा र पीडितको हितलाई ध्यानमा राखी उचित समयमा परामर्श गरिनु पर्ने व्यवस्था गर्दछ ।
726	Service Provider	Individual trained to support the family by sharing their knowledge and expertise in response to an outcome.	सेवाप्रदायक प्रतिफलको प्रत्युक्तिमा तिनको ज्ञान र विज्ञताको साभेदारी गरी सेवाग्राहीलाई सहयोग गर्न तालिम प्राप्त गरेको व्यक्ति।
727	Sexual Abuse	Includes incest, sexual molestation, rape, sodomy, exhibitionism, and other acts of sexual exploitation carried out toward a child. Such abuse may be nonphysical, for example, obscene phone calls or indecent exposure, or physical, for example, fondle ing or intercourse.	यौन दुर्व्यवहार बालबालिकाउपर गरिएका हाडनाता, यौनाक्रमण, बलात्कार, गुदामैथुन, यौनजन्य प्रदर्शन र यौनशोषणकारी कार्य । यस्ता दुर्व्यवहार फोन, अभद्र खुलासाजस्ता अभौतिक वा हातपात वा यौनक्रिडाजस्ता शारीरिक पनि हुन सक्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
728	Sexual Touching of Children	Sexual touching of a child is a form of sexual abuse. While the term “sexual touching” can of course have positive connotations when referring to adult consensual sexual relationships, it refers to abusive acts when committed on children, except where both parties are children over the age of sexual consent and the touching is consensual.	बालबालिकाको यौन स्पर्श यो बालबालिका लाई गरिने यौन दुर्व्यवहारको रूप हो। यौन सम्पर्क शब्दलाई वयस्क यौन सम्बन्धको सन्दर्भमा सकारात्मक सम्बन्ध को रूप मा लिन सकिन्छ भने , बालबालिका को हकमा एस्लाई दुर्व्यवहार को रूपमा लिएज्च तर सो मा दुवै पक्ष यौन सहमतिको उमेर भन्दा माथिको हुनुपर्छ र स्पर्श पनि सहमतिमा भएको हुनुपर्छ ।
729	Sexualized Images of Children/Child Erotica	Consists of images of children posing semi-nude or nude with the emphasis on sexualizing the child.	बालबालिका को लैंगिक र कामुक तस्बिरहरु बालबालिकाको यौन सम्बन्ध भएको अर्थ दिने अर्ध नग्न वा नग्न बालबालिकाहरु को चित्रहरु भएको ।
730	Shelter Care	Any non-secure public or private facility that provides either (1) temporary placement for alleged or adjudicated status offenders prior to the issuance of a disposition order or (2) longer term care under a juvenile court disposition order.	आश्रम स्याहार गैरतैनाथी सार्वजनिक वा निजी सुविधालय जसले (१) अभियुक्त वा निरूपित हैसियती कसुरदारलाई निपटारा आदेश जारी हुनुपूर्वका लागि अस्थायी आश्रयबास उपलब्ध गराउँछ वा (२) अल्पवयस्कबाल अदालतको निपटारा आदेशअन्तर्गत दीर्घतर स्याहार उपलब्ध गराउँछ ।
731	Shelter Care Facilities	Non-secure residential facilities that temporarily house juveniles. Shelters are typically used as temporary housing for status offenders and others while they await final placement to another facility or the family home. Most shelters are not designed to treat or punish juveniles.	आश्रम स्याहार सुविधालय गैरतैनाथी आवासीय सुविधालय जसमा अस्थायी रूपमा अल्पवयस्कहरु राखिन्छन् । हैसियती कसुरदारलाई यस्तो सुविधालयमा अर्को बसाईको बन्दोबस्तको व्यवस्था नहुन्जेल राखिन्छ । यस्ता आश्रमहरु अल्पवयस्कलाई सजाय गर्ने किसिमले बनाइएका हुँदैनन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
732	Social Disorganization	The state of a neighborhood in which it is unable to exert control over its members, Social Disorganization can result from a decrease in population, a large transient population, the existence of with differing values, and a lack of agencies designed to promote a sense of community.	सामाजिक अव्यवस्था सामाजिक अव्यवस्थामा छरछिमेकिको सदस्यहरूको नियन्त्रण निर्वाह गर्न समाज असमर्थ भएको हुन्छ। सामाजिक अव्यवस्था सानो जनसंख्या, ठुलो क्षणिक जनसंख्या, फरक मूल्यसँग अस्तित्व समुदायको भावनाको बढावा दिनको लागि सामाजिक दुतहरूको क्षमताको कमीको परिणाम हुन सक्छ।
733	Social Findings	Findings drawn by social workers having inquiry and assessment of family and social background and contexts of given juvenile.	सामाजिक निर्योर्ल/ठम्याइ कुनै पनि बालबालिका वा अल्पवयस्कको पारिवारिक तथा सामाजिक पृष्ठभूमि र परिवेशको आकलन तथा लेखाजोखा गरी गरेको सामाजिक अध्ययनको नतिजामूलक निचोड।
734	Social History	Acomprehensive investigation and report concerning an individual before the court, including current offense and prior record, psychological and educational information, physical description, employment history, driving record, health, history, behavior patterns and peer and family relationships, and risk assessment results.	सामाजिक इतिहास अदालतसमक्ष प्रस्तुत व्यक्तिका सम्बन्धमा चालु कसुर र पूर्वअभिलेख, मनोवैज्ञानिक तथा शैक्षिक जानकारी, शारीरिक विवरण, रोजगारीको इतिहास, स्वास्थ्य, विगत, व्यवहारगत स्वरूप र दौतरी तथा पारिवारिक सम्बन्ध तथा जोखिम लेखाजोखाको नतिजासहितको अनुसन्धान विवरण तथा प्रतिवेदन।
735	Social Inquiry Report	ASocial Inquiry Report is an assessment of an accused person's current and past social circumstances and their need and motivation for treatment or other alternative forms of non-custodial care (e.g. community work order, probation).	सामाजिक जाचबुझ प्रतिवेदन अभियुक्त व्यक्तिको हाल तथा विगतको सामाजिक परिस्थिति र उपचारको आवश्यकता तथा उत्प्रेरणा वा अन्य गैरहिरासतीय वैकल्पिक स्याहारका स्वरूपको लेखाजोखा उल्लेख गरिएको विवरणिका।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
736	Social Inquiry Report	Article 7 (1) of Tokyo Rules states that if the possibility if social inquiry reports exists, the judicial authority may avail itself of a report prepared by a competent, authorized official or agency. The report should contain social information on the offender that is relevant to the person's of offending and current offences. It should also contain information and recommendations that are relevant to the sentencing procedure. The report shall be factual, objective and unbiased, with any expression of opinion clearly identified.	सामाजिक जाँच प्रतिवेदन टोक्योसम्भोताको धारा ७ ११० ले यदि सामाजिक अन्वेषण रिपोर्टहरूको सम्भावना अवस्थित छ भने, न्यायिक प्राधिकारीले सक्षमअधिकृत, अधिकारि वा एजेन्सी द्वारा तैयार गरिएको रिपोर्टको लाभ उठाउन सक्छ। रिपोर्टमा व्यक्तिको हालको अपराधहरूको सान्दर्भिक सामाजिक जानकारी हुनु पर्दछ। यसमा सजाय प्रक्रियासँग सम्बन्धित जानकारी र सिफारिसहरू समावेश गर्नुपर्छ। प्रतिवेदन तथ्यात्मक, उद्देश्यपरक र निष्पक्ष हुनु पर्दछ, रायको कुनै पनि अभिव्यक्ति स्पष्ट रूपमा उल्लेख गरिनु पर्ने व्यवस्था गर्दछ।
737	Social Worker	Social workers help people function the best way they can in their environment, deal with their relationships, and solve personal and family problems. Social workers often see clients who face a life-threatening disease or a social problem, such as inadequate housing, unemployment, a serious illness, a disability, or substance abuse. Social workers also assist families that have serious domestic conflicts, sometimes involving child or spousal abuse.	सामाजिक कार्यकर्ता व्यक्तिगत तथा पारिवारिक समस्याको सामाधान गर्न र तिनका सम्बन्धहरू सम्हाल्नका लागि विद्यमान वातावरणमा उत्तम तरिकाले काम गर्नका लागि मानिसहरूलाई सहयोग गर्ने जनशक्ति। सामाजिक कार्यकर्ताले प्रायः जीवन सन्त्रस्त पार्ने रोग वा अपर्याप्त आवास, रोजगारी वा गम्भीर विरामी, विकलता वा लागू वा मादक पदार्थ दुर्व्यसनजस्ता सामाजिक समस्याले ग्रस्त व्यक्ति वा तिनका परिवारका समस्या सामना गर्दछन्। सामाजिक कार्यकर्ताले बालबालिका वा दम्पति बीचका गम्भीर घरायसी वादविवादको समाधान खोज्नका लागि पनि सहयोगी भूमिका निर्वाह गर्दछन्।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
738	Socialization	The process of learning moral and social norms of behaviors, as defined within the child immediate environment.	सामाजिकीकरण बालबालिकाको आसन्न वातावरणभित्र परिभाषित व्यवहारका नैतिक तथा सामाजिक मूल्यमान्यता तथा प्रतिमानहरू सिक्ने सिकाइ प्रक्रिया ।
739	Socioeconomic Status	A person's position in a stratified society based on criteria such as place of residence, family income, educational background, and employment history.	आर्थिक र सामाजिक अवस्था कोही व्यक्ति को स्थिति, निवास स्थान, परिवार को आय, शैक्षिक पृष्ठभूमि, रोजगार र इतिहास जस्ता मापदंडमा आधारित एक स्तरीकृत समाजमा हुने अवस्था ।
740	Stalking	Stalking is purposely and repeatedly harassing or following with the intent of harassing a child. Harassing in this context means engaging in a course of conduct directed at a specific child that serves no legitimate purpose, and that would cause a reasonable adult to believe the child would suffer substantial emotional distress.	पछ्याउने कार्य बालबालिकालाई जानि जानि पिडा दिनका उद्देशले पछ्याउने कार्य । यस संदर्भमा उत्पीडन को मतलब कोहि बालबालिका माथी निर्देशित आचरणमा सामेल हुनु हो जस्को कुनै वैध उद्देश्य हुँदैन र यसले वयस्क लाईबालबालिका माथीधेरै भावुक संकट उत्पन्न हुन्छ भन्ने विश्वास रहेको हुन्छ ।
741	Standard of Proof	The required degree to which a disputed fact must be supported by the evidence presented. There are varying standards of proof in different types of judicial proceedings, ranging from "preponderance of evidence" (least stringent), to "clear and convincing evidence," to "beyond a reasonable doubt" (most stringent).	प्रमाणको मानक वा मापदण्ड विवादित तथ्यलाई प्रस्तुत प्रमाणले समर्थन वा पुष्टि गरेको हुनका लागि आवश्यक हुने मात्रा । प्रमाणको मानक वा मापदण्ड विभिन्न न्यायिक प्रक्रिया अनुसार भिन्नभिन्न हुन्छन् । यस्ता मापदण्डमा प्रमाणबाहुल्य, स्पष्ट र भरपर्दो वा शंकाहित अवस्था आदि हुन्छन् ।
742	State Training School	A restrictive facility designed to deal with repeat juvenile offenders.	राज्य प्रशिक्षण विध्यालय पटकै बाल बिजकको हेरचाह गर्ने एक प्रतिबन्धक संस्थान ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
743	Status Offences	Behavior that is considered an offense only if carried out by a young person. Status offenses are handled only by the juvenile court and include the following: Curfew violation: Breaking a regulation requiring young people to leave the streets or be at home at a prescribed hour; Running away: Leaving the home of parents, guardians, or custodians without permission for an extended period; Status liquor law violations: Violating laws restricting the possession, purchase, or consumption of liquor by minors; Truancy: Failing to attend school.	हैसियती कसुर तरुण व्यक्तिले गरेको अवस्थामा कसुर मानिने मानवआचरण वा व्यवहार । यस्तो आचरण वा व्यवहार वयस्क व्यक्तिले गर्दा कसुर मानिँदैन । बालबालिकाले मदिरा वा चुरोट खरिद गर्ने तथा सेवन गर्ने कुरा यसको एक उदाहरण हो ।
744	Status Offender	A minor who has been adjudicated for conduct that would not, under the law of the jurisdiction in which the offense was committed, be an offense if committed by an adult.	हैसियती कसुरदार हैसियती कसुर गर्ने नाबालक ।
745	Statutory Exclusion	State statutes that require certain offenses be directly filed in the criminal court if allegedly committed by a juvenile of a certain age. Another term used for statutory exclusion is direct file. Exclusions are generally limited to capital crimes, murders, and other serious offenses against persons.	वैधानिक बहिष्करण नाबालकले नै गरेको भए पनि खासखास कसुर अल्पवयस्क अदालतमा अभियोजन नगरी फौजदारी अदालतमा नै अभियोजन गर्नुपर्ने भनी विधायिकी कानूनले नै अल्पवयस्क बाल अदालतको अधिकारक्षेत्र बाहेक गर्ने कार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
746	Stay of Adjudication	When a child has been adjudicated delinquent, but the juvenile court has determined that the circumstances of the case warrant the child being given a "second chance", the court can suspend, or stay, the sentence. If the child satisfies all conditions set forth by the court, the court can dismiss the charge and there will be no record of the adjudication.	निरूपण स्थगन बालबालिका बिजाइँकर्ताका रूपमा निरूपण गरिए पनि मुद्दाको परिस्थितिले त्यस्तो बालबालिकालाई सजाय नबेहोराई दोस्रो पटक मौका दिने गरी अदालतले गरेको मुद्दाको कारबाई स्थगित राख्ने कार्य । यस्तो अवस्थामा तोकिएका सर्त बालबालिकाले पालन गरेको अवस्थामा सजायको क्रियान्वयन नगरी मुद्दा डिसमिस गरिन्छ ।
747	Stigma	The imprinting of disgrace or shame on a person, so that he or she is thereafter judged by adults and peers in accordance with this impression.	कलंक वा बात व्यक्तिमा पर्ने लाज वा खिन्नता छाप वा अनुभूति ।
748	Sub-Culture	Asmaller group within a culture that shares most of the elements of the larger culture, has some unique attitudes, values, beliefs, and norms that distinguish it from the larger culture.	उपसम्प्रदाय सम्प्रदायभित्रको सानो समूह जसको सम्प्रदायका साभ्ना चरित्रका अतिरिक्त बेजोड अभिवृत्ति, मूल्य, विश्वास र प्रतिमान रहेका हुन्छन् जसले तिनलाई बाँकी बृहत् सम्प्रदायबाट छुट्याउँछन् ।
749	Subpoena	Awritten order issued by a court clerk or judicial officer requiringaspecifiedperson to appear in a designated court at a specified time to serve as a witness in a case under the jurisdiction of that court. A subpoena must be served personally on the person named and is usually served by a law enforcement officer. Failure to obey a subpoena is punishable as a contempt of court.	म्यादपुर्जी अदालतका कर्मचारी वा न्यायिक अधिकृतले तोकिएको व्यक्तिलाई तोकिएको तारिख वा समयवाधिभित्र अदालतको अधिकारक्षेत्रको कुनै मुद्दामा साक्षीका रूपमा उपस्थित हुन जारी गरेको सूचनापत्र । यस्तो म्यादपुर्जी सामान्यतः फौजदारी मुद्दामा कानून कार्यान्वयन अधिकारी मार्फत पठाइन्छ । उपस्थित नहुने व्यक्ति सजायको भागीदार बन्न सक्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
750	Substance Abuse	It refers to experimentation with illicit (illegal) drugs-including those that are specifically prohibited for use by juveniles.	पदार्थ दुर्व्यसन अल्पवयस्कले गरेको प्रतिबन्धित औषधिको प्रयोग ।
751	Summary Adjudication Proceedings	Legal proceedings are regarded as summary when they are shorter and simpler than the ordinary steps in a suit.	राज्य प्रशिक्षण विध्यालय पटके बाल बिजकको हेरचाह गर्ने एक प्रतिबन्धक संस्थान ।
752	Summons	The document provided to an alleged delinquent youth and parents that orders them to appear before the juvenile delinquency court at a specific date and time to respond to a specific alleged violation of the law.	समाह्वान अभियुक्त बिजाइकर्ता तरुण र तिनका आमाबाबुका नाममा जारी गरिएको तोकिएको तारिख र समयमा अदालतसमक्ष उपस्थित हुने पुर्जी वा जनाउपत्र ।
753	Supervision	A authorized and required oversight of offenders by probation or parole officers, undertaken to assist them in leading law-abiding lives while monitoring their activities and behavior through home, office, school, work and other community contacts to ensure that they comply with the conditions and restrictions imposed by the court or other authority.	सुपरिवेक्षण परीक्षमाण अधिकारी, दण्डजमानी अधिकारीहरूले कसुरदारउपर गर्ने अख्तियारप्राप्त तथा आवश्यक रेखदेख जसबाट तिनलाई कानुन मानेर बाँच्न सहयोग हुन्छ । सुपरिवेक्षण मार्फत घर, कार्यालय, विद्यालय, काम र अन्य सामुदायिक सम्पर्कमार्फत तिनका क्रियाकलाप तथा व्यवहारको अनुगमन हुन्छ । साथै, यसबाट अदालत र अन्य अधिकारीले लगाएका सर्त र रोकटोक तिनले पालन गर्ने कुरा पनि सुनिश्चित पारिन्छ ।
754	Supervision order	A court's order that a child should be supervised by a probation officer or a local authority.	सुपरिवेक्षण आदेश परीक्षमाण छुटकारा अधिकृत वा स्थानीय अधिकारी ले कुनै बालक लाई सुपरिवेक्षण गर्नु पर्छ भन्ने अदालतको आदेश ।
755	Surrogate Parent	A person other than a child's parent who assumes parental responsibilities toward that child; an advocate appointed for a child by a juvenile court.	बालकको आमाबाबु भन्दा अर्को व्यक्ति जसमा निज को आमाबाबुको जिम्मेवारीहरू भएको मानिन्छ । एक बालक लाई नियुक्त गरिने बालबालिकाको लागि एक अधिवक्ता ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
756	Survival and Development	Article 6 of CRC deals about principle of survival and development. This principle seeks that the state parties must ensure, to the maximum extent possible, the life, survival and development of the child.	उत्तरजीविता र विकास सीआरसी को धारा ६ मा उत्तरजीविता र विकासको बारेमा उल्लेख गरिएको छ । यो सिद्धान्तले राज्य पक्षहरूले अधिकतम हदसम्म, बच्चाको जीवन, अस्तित्व र विकासलाई सुनिश्चित गर्न अनिवार्य गर्दछ ।
757	Suspended Sentence	A suspended sentence is a sentence rendered by a judge which will not enforced if the defendant meets certain conditions, such as, among others, performing community service, paying restitution to the victim, completing a drug or alcohol abuse treatment program, or staying out of trouble. If the defendant fails to meet the conditions, the sentence will be enforced.	निलम्बित सजाय निलम्बित सजाय न्यायाधीशद्वारा प्रदान गरिएको सजाय हो जुन प्रतिवादीले निश्चित अवस्थाहरू जस्तै सामुदायिक सेवा गर्ने, पीडितको प्रतिस्थापन भुक्तानी गर्ने, लागुऔषध वा शराब दुरुपयोग उपचार कार्यक्रम पूरा गर्ने, वा समस्याबाट बाहिर रहेमा सजाय भोग्नु पर्दैन। यदि प्रतिवादीले शर्तहरू पूरा गर्न असफल भएमा, सजाय लागू हुनेछ ।
758	Taken into Custody	The status of a juvenile when temporary physical control over the child is attained by a person authorized by law, pending the juvenile's release, detention, placement, or other disposition as authorized by law. This is similar to an adult arrest.	हिरासतमा लिएको कानुनले अख्तियार गरेअनुसारको अल्पवयस्क को छुटकारा, थुना, थान्कोवा अन्य निपटारा बाँकी रहेको तर कानुनले अख्तियारी दिएको व्यक्तिबाटै त्यस्तो अल्पवयस्क वा बालबालिकाउपर अस्थायी भौतिक नियन्त्रण गरिएको अवस्था । यो पक्राउ परेको अवस्थासँगै हो ।
759	Temporary Custody	A court order to safeguard the immediate welfare of a child which may be issued without a hearing and vests the care and custody of the child concerned in the person or agency named in the order pending the adjudication on the merits of the petition.	अस्थायी सुरक्षा निवेदनको गुणदोषको प्रश्नलाई थाती राखी मुद्दाको सुनवाई नै विना कुनै अल्पवयस्कको तत्काल भलाईका लागि निजको सुरक्षा र स्याहार गर्नका लागि बालबालिकासँग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायका नाममा गरिएको सुरक्षात्मक आदेश ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
760	Tertiary Prevention	Intervention with youths who have engaged in serious and chronic deviance and who have already entered the juvenile justice system. These youths are technically in need of treatment rather than prevention, because efforts to prevent the onset of delinquency have failed. These youths should be approached within the context of rehabilitation rather than prevention.	तृतीयक निवारण अल्पवयस्क न्यायप्रणालीभित्र भित्रिसके को अवस्थाका गम्भीर र दीघ विपथनमा सहभागी तरुणको सुधारका लागि गरिएका हस्तक्षेप . यस्ता तरुणहरूलाई रोकथाम भन्दा उपचारका खाचा रहका हुन्छ . यसैले यसलाई निवारण वा राकथामका नाम दिइए पनि पनःस्थापनाका परिवशबाट हरिन्छ .
761	Testimony	A statement or declaration made to establish a fact or facts and given under oath.	बयान, बकपत्र कुनै तथ्य वा तथ्यहरू स्थापित गर्न शपथ लिएर दिइएको वक्तव्य वा घोषणा ।
762	The Right to be Protected from Hardship During the Justice process	Professionals should take measures to prevent hardship during the detection, investigation and prosecution process in order to ensure that the best interests and dignity of child victims and witnesses are respected.	न्याय प्रक्रियामा हुने कठिनाई बाट सुरक्षित हुने सम्बन्धि अधिकार बिशिष्ट प्राविधिकहरूले अनुसन्धान र अभियोजन प्रक्रियाको दौरानमा बालबालिकाको सर्वोत्तम चासो र सम्मानको लागि उनिहरू र साक्षीहरूको कठिनाई रोकनको लागि बिशेष उपाय हरु अपनाउनु पर्छ ।
763	The Right to Safety	Where the safety of a child victim or witness may be at risk, appropriate measures should be taken to require the reporting of those safety risks to appropriate authorities and to protect the child from such risk before, during and after the justice process.	सुरक्षा को अधिकार बालबालिका या साक्षीको सुरक्षा जोखिममा हुन सक्ने अवस्थामा, उपयुक्त सुरक्षा अधिकारीहरूलाई सुरक्षा सम्बन्धि रिपोर्ट गर्न र न्याय प्रक्रिया अघि, पछि र पछि यो जोखिमबाट बच्न उपयुक्त उपायहरू लिन सकिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
764	Throw aways	Juveniles who are driven from their homes by their parents or untenable living conditions.	त्यजित बालबालिका आमाबाबुबाट हेलिएर वा जीवन टिकाउने अवस्था नभएर घरबाट बाहिरिएका अल्पवयस्क ।
765	Time Limits for Pre-trial Detention	Legal time limits on pre- trial detention tend to range from 24 to 48 hours before seeing a judge.The legal time limit should not exceed this range.	पूर्वक्षपूर्वको समयसीमा मुद्दा हेर्ने अधिकारीसमक्ष पेस गर्नुपूर्व थुनामा राख्न सकिने २४ देखि ४८ घन्टासम्मको समयावधि ।
766	Token Economy	A type of behavior modification program in which juveniles, in return for appropriate behaviors, earn points that can be redeemed for privileges, snack foods, and so on.	टोकन अर्थव्यवस्था एक प्रकारको व्यवहार संशोधन कार्यक्रम जसमा बालबालिका, उचित व्यवहार को बदलामा, अंक आर्जित गर्दछन्, जसलाई विशेषाधिकार, खाना, आदि को लागी साट्न सक्दछन् ।
767	Torture	Any act by which severe pain or suffering, whether physical or mental, is intentionally inflicted on a person for such purposes as obtaining from him or her a third person information ora confession, punishing him for an act he or a third person has committed or is suspected of having committed, or intimidating or coercing him or her a third person, or for any reason based on discrimination of any kind, when such pain or suffering is inflicted by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. It does not include pain or suffering arising only from, inherent in or incidental to lawful sanctions.	यातना सार्वजनिक अधिकारीले वा सार्वजनिक अधिकारी वा सार्वजनिक क्षमतामा काम गर्ने अन्य व्यक्तिका उक्साहट, सम्मति वा स्वीकृतिमा कुनै व्यक्तिलाई ऊ वा अरू कसैको जानकारी वा साबिती लिन या ऊ वा अरू कसैले गरेको भनी आशङ्का गरिएको कुनै अपराधमा सजाय दिन वा भेदभावमा आधारित अन्य कुनै कारणले डस्त्रास देखाउन वा जबर्जस्ती गर्न जानाजान उसलाई कठोर शारीरिक वा मानसिक पीडा वा सकस पार्न गरिने क्रियाकलाप । यातनाले कानुनसङ्गतको दण्डभारमा अन्तर्निहित वा सोबाट अकस्मात् उत्पन्न पीडा वा सकसलाई समेट्दैन ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
768	Training Schools, Camps, and Ranches	Non-secure residential programs providing services to youth. Training schools also are known as youth development centers, youth villages, youth treatment centers, youth service centers, or schools or homes for boys or girls. Camps and ranches generally are located in relatively remote or rural areas. Camps have structured programs that emphasize outdoor work, including conservation and related activities. On ranches, youth usually participate in a structured program of education, recreation, and facility maintenance, including responsibility for the physical plant, its equipment, and livestock.	तालिम विद्यालय, तालिम शिविर तरुणलाई सेवा उपलब्ध गराउने गैरतैनाथी आवसीय कार्यक्रम । तालिम विद्यालयलाई तरुण विकास केन्द्र, युवाग्राम, तरुण उपचार केन्द्र, तरुण सेवा केन्द्र वा विद्यालय वा गृहका नामले पनि चिनिन्छन् । तालिम शिविर चाहिँ सामान्यतः ग्रामीण तथा दुर्गम क्षेत्रमा रहेका कार्यक्रम हुन् । यस्ता शिविरहरूमा संरचनाबद्ध कार्यक्रम र हन्छन् र सामाजिक फाँटका सुधार र संरक्षणजस्ता काममा शिविरमा जोड दिइन्छ । सरसफाई कार्यक्रम, वृक्षारोपण कार्यक्रम आदिलाई शिविर कार्यक्रमको उदाहरण लिन सकिन्छ ।
769	Transfer	When a child is moved from one detention facility to another. Also used when a youth is bound over from juvenile court to adult court.	स्थानान्तरण एक थुनागत सुविधाबाट अर्को मा बालबालिका सार्ने काम । अल्पवयस्क/बाल अदालतबाट फौजदारी अदालतमा तरुणलाई सार्ने काम ।
770	Transfer Hearing	A transfer hearing is held when the county attorney requests that the juvenile court consider transferring its jurisdiction of the juvenile to the adult criminal division of Superior Court.	मुद्दासार सुनवाई अल्पवयस्कको अधिकारक्षेत्र अल्पवयस्क अदालतबाट उच्च वा सर्वोच्च अदालतको फौजदारी इजलासमा सारि पठाउनका लागि सरकारी वकिलले अनुरोध गरेपछि सो मुद्दासार गर्ने वा नगर्ने विषयको निधो गर्नका लागि गरिने सुनवाई ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
771	Transit Home	A temporary shelter where children can stay after a rescue, during the process of rehabilitation, family tracing, reconnection and reintegration.	अन्तरिम वासस्थान बालबालिकालाई उद्धार गरे पश्चात् पुनः स्थापना गर्ने क्रममा राखीने एक अस्थायी बसोबासको स्थल ।
772	Transnational child sex offender	It is used to refer to a national or permanent resident who travels or resides in another country and sexually exploits a child, regardless of her/his status and of the circumstances of her/his travel/residence.	अन्तराष्ट्रिय बाल यौन अपराधी यो एक राष्ट्रिय वा स्थायी निवासी को उल्लेख गर्न को लागी प्रयोग गरिएको छ जुन अर्को देशमा यात्रा वा रहन्छ र उनको र आफ्नो यात्रा र आवासको परिस्थितिको बावजूद, बच्चाहरूलाई यौन शोषण गर्दछ ।
773	Trauma	An internal or external injury or wound brought about by an outside force. Usually trauma means injury by violence, but may also apply to the wound caused by a surgical procedure. Trauma may occur accidentally or, as in the case of physical abuse, non-accidentally. Trauma is also a term applied to psychological discomfort or symptoms resulting from any emotional shock or painful experience.	अभिघात बाहिरि बलको प्रयोग गरि शारिरिक रुपमा बाहिरि वा भित्री चोट लाग्नु । सामान्यतया अभिघात हिंसाबाट लागेको चोट भन्ने बुझिन्छ तर कहिले काहीँ चिकित्सकिय कारणबाट समेत यो हुने गर्दछ । मानसिक आघात वा दर्दनाक अनुभव बाट उत्पन्न मनोवैज्ञानिक असुविधा वा लक्षणका कारण समेत अभिघात हुने गर्दछ ।
774	Treatment Foster Care	Where specialized care is provided by the adult (s) who are trained, supervised and supported by agency staff to meet the special needs of the youth.	उपचारात्मक संवर्द्धन स्याहार तरुणका विशेष आवश्यकता पूरा गर्नका लागि सम्बन्धित निकायबाट तालिमप्राप्त, सुपरिवेक्षित तथा सहयोगप्राप्त व्यक्तिबाट उपलब्ध गराइने विशिष्टीकृत स्याहार ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
775	Trial	When the charge stated in the petition is denied by the child and not dismissed by the juvenile court, the judge hears and decides the case. Jury trials are not held in juvenile court.	पुर्पक्ष लगाइएको अभियोग वा मुद्दाको निवेदन अभियुक्तले इन्कार गरेपछि अल्पवयस्क अदालतबाट मुद्दा डिसमिस नभएमा मुद्दाको त्यसपछिको कारबाई प्रक्रियाबारे न्यायधीशले गर्ने निर्णय । पुर्पक्ष सुनवाई गरेपछि सम्पादन गरिन्छ ।
776	Truancy	Unexcused absence from school.	विद्यालय भग्वा अक्षम्य कारणले विद्यालयमा अनुपस्थित हुने बालबालिका ।
777	Unconditional Probation	Probation programs that typically permit some freedom movement and relatively infrequent intensive communications with probation officers via mail or telephone.	सर्तरहित परीक्षमाण छुटकारा परीक्षमाण अधिकारीसँग पत्राचार वा फोनमार्फत सघन सञ्चारसम्पर्कमा र हने गरी हिँडडुल गर्न पाउने स्वतन्त्रता रहने किसिमको परीक्षमाण छुटकारा ।
778	Undisciplined Juvenile	A)A juvenile who, while less than 16 years of age but at least 6 years of age, is unlawfully absent from school; or is regularly disobedient to and beyond the disciplinary control of the juvenile's parent, guardian, or custodian; or is regularly found in places where it is unlawful for a juvenile to be; or has run away from home for a period of more than 24 hours.	अनुशासनहीन अल्पवयस्क छ वर्षमाथिको १६ वर्ष नपुगेको गैरकानुनी तरिकाले विद्यालयमा अनुपस्थित रहने वा निजका आमाबाबु, संरक्षक वा अभिभावकको अनुशासन नमान्ने र नियन्त्रणभन्दा बाहिर गएको अटेरी गर्ने वा, घर छाडिहिँडेको अल्पवयस्क ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
779	Unofficial Police Procedures	The exercise of police discretion at certain decision points. At these decision points police officers come to a decision on whether to begin formal processing of juveniles or to resolve the situation outside of officially mandated procedures.	अनौपचारिक प्रहरी कार्यविधि खासखास बुँदामा निर्णय गर्न सक्ने प्रहरी तजबिजीको प्रयोग वा अभ्यास । यसअन्तर्गत प्रहरीले औपचारिक प्रक्रिया सुरु गर्ने कि औपचारिक अनिवार्य कार्यविधिभन्दा बाहिरै समाधान निकाल्ने भन्ने कुराको निर्णय पनि पर्दछन् ।
780	Unsworn Evidence	Evidence given by a child under the age of 14 in a criminal case.	सपथ नलिएको प्रमाण फौजदारी मुद्दामा चौद्ध बर्ष भन्दा मुनिको बालक ले दिएको प्रमाण ।
781	Valid Court Order	A court order given by a juvenile delinquency court judge or judicial officer to a juvenile who has been brought before the formal delinquency court.	आधिकारिक अदालती आदेश अल्पवयस्क/बाल अदालतका न्यायधीश वा न्यायिक अधिकारीले सो अदालतसमक्ष प्रस्तुत अल्पवयस्कका विषयमा दिएको अदालती आदेश ।
782	Vandalism	Willful or malicious destruction, injury, disfigurement, or defacement of any public or private property without consent of the owner or persons having custody or control.	तोडफोड धनी वा संरक्षक वा नियन्त्रणकर्ताको मन्जुरी नलिई चाहैरे वा खराब अभिप्रायले सार्वजनिक वा निजी सम्पत्तिको विनास गर्ने, आघात, रूप बिगार्ने आदि कार्य ।
783	Verdict	The decision the jury or judge makes at the conclusion of trial as to the accused guilt or innocence.	फैसला अभियुक्त दोषी हो वा निर्दोष हो भन्ने कुरामा पुर्पक्षको निष्कर्ष निकाली न्यायधीश वा न्यायमण्डलले गरेको निर्णय ।
784	Vicarious liability	Liability imposed on one person for the actions of another based on a relationship between them such as a parent and child	प्रतिनिधिक दायित्व एक व्यक्तिको कार्य को लागि अर्को व्यक्तिलाई लगाइएको दायित्व जुन आपसी सम्बन्धमा आधारित भएको हुन्छ जस्तै आमाबाबु र बच्चाको रूपमा उनीहरूको बीच सम्बन्ध ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
785	Victim	Victim is a person who suffers from a destructive or injurious action or agency. The primary victim is the one(s) most impacted by the offense. The secondary victim includes others impacted by the crime. These secondary victims may include family members, friends, criminal justice officials, community, etc	अपराधपीडित विनासकारी वा आघातकारी कार्य वा पक्षबाट सताइएको व्यक्ति । अपराधको सिकार भएको व्यक्ति । कसुरबाट ठाउँ आघात बेहोरेको व्यक्ति प्राथमिक पीडित हो भने अपराधबाट असर पुगेका अन्य व्यक्ति द्वितीयक पीडित हुन्छन् । यस्ता पीडितमा प्राथमिक पीडितका परिवार, साथीभाइ, समुदाय आदि पर्दछन् ।
786	Victim impact statement	Victim impact statement means Comments from the victim or the victim's family made during sentencing proceedings to let the Judge know how the crime affected the victim and/or his or her family.	पीडित प्रभाव बयान पीडित वा पीडित को परिवारले दण्डसुनुवाई प्रकृत्यामा पीडित र उसको परिवारलाई परेका असरका बारेमा र अपराधको बारेमा न्यायाधिका अगाडी गरेका टिप्पणिहरु हो ।
787	Victim-Offender Conferencing	This intervention generally occurs after a voluntary admission of guilt by the offender and uses trained facilitators to guide dialogue between the victim and offender. The process is victim focused. The purposes of the dialogue are to teach responsibility to the offender and provide the offender with an opportunity to repair harm in a manner that is acceptable to both parties.	पीडित कसुरदार भेला सामान्यतः कसुरदारले स्वेच्छापूर्वक कसुरको दोष सकारेपछि पीडित र कसुर दारबीच संवादप्रक्रिया अगाडि बढाउन प्रशिक्षित सहजकर्ताको प्रयोग गरी गरिने समाधान उन्मुख हस्तक्षेप । यो प्रक्रिया पीडित केन्द्रीत हुन्छ । संवादको परिलक्ष्य कसुरदारलाई उत्तरदायित्व सिकाउने र उसले गरेको क्षतिको पुनर्लाभकारी उपचार गर्नका लागि अवसर प्रदान गर्ने हुन्छ । यस्तो उपचार दुवै पक्षका लागि स्वीकार्य हुने किसिमको हुनुपर्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
788	Victims of Crime	Victims' means persons, who, individually or collectively, have suffered harm, including physical or mental injury, emotional suffering, economic loss or substantial impairment of their fundamental rights, through acts or omissions that are in violation of criminal laws.	अपराधका पिडित अपराधबाट निजी रुपमा वा सामुहिक रुपमा सामाजीक, मानसीक, आर्थीक रुपमा आफ्नो मौलिक हक माथी हानी व्यहोरेको व्यक्ती ।
789	Violation	An offense so designated by statute, ordinance or regulation for which there is no penalty provided other than a fine, fine and forfeiture, or other civil penalty (also known as an "infraction").	उल्लंघन ऐन कानुन वा स्थापित मापदण्डको पालना नगर्ने, उपेक्षा गर्ने वा नाघ्ने काम । कानुन, अध्यादेश वा नियमावलीबाटै चयन गरिएको जरिमाना वा जफत वा अन्य देवानी दण्डभार बाहेक सघन सजायको व्यवस्था नरहेको कसुर ।
790	Violation of Probation	Engaging in conduct that is prohibited, or failing to perform an action that is required, by the terms and conditions of probation. A violation of probation is not classified as a crime. The standard of proof for a violation of probation finding is usually preponderance of evidence.	परीक्षमाण छुटकाराको उल्लंघन परीक्षमाण छुटकाराका सर्तले निषेध गरिएको आचरणमा संलग्न हुने वा गर्नुपर्ने भनिएको कार्य नगरी अवज्ञा गर्ने कार्य ।
791	Violation of Parole	Engaging in conduct that is prohibited, or failing to perform an action that is required, by the terms and conditions of parole.	दण्डजमानीको उल्लंघन दण्डजमानीका सर्तले निषेध गरिएको आचरणमा संलग्न हुने वा गर्नुपर्ने भनिएको कार्य नगरी अवज्ञा गर्ने कार्य ।
792	Violent Juvenile Offender	A juvenile who has committed a violent criminal offense against a person, such as rape, murder, aggravated assault or robbery.	हिंसक बाल बिजक बाल बिजक जसले एक व्यक्ति विरुद्ध हिंसक आपराधिक कार्य गरेको छ, जस्तै बलात्कार, हत्या, कुटपिट वा डाँका ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
793	Visilante	An unauthorized individual who attempts to enforce the law and administer punishment to law violators.	भिजिलान्ते कानूनको उल्लंघन गर्नेहरू उपर कानून लागू गर्ने र सजाय प्रशासित गर्ने प्रयास गर्ने अनधिकृत वा अनअख्तियार व्यक्ति ।
794	Visitation	A formally organized meeting with someone, especially the time that a divorced spouse is allowed to spend with the children from his or her marriage.	कुनै व्यक्तिको साथ औपचारिक रूपमा आयोजित बैठक, विशेष गरी सम्बन्ध विच्छेद भएका आमा बुवाले छुट्टीएका बालबालीकाई भेट्ने ।
795	Visitation Rights	Rights granted to divorced parents without custody to visit their children	भ्रमण अधिकार सम्बन्ध विच्छेद भएका बुवा आमालाई आफ्नो बालबच्चाका लागि भेटघाट गर्न पाउने अधिकार ।
796	Voluntary accommodation	Accommodation provided by a local authority for children whose parents are temporarily unable to look after them or for children who have been abandoned.	स्वैच्छिक आवास त्यागिएका बालबालिका वा अभिभावक ले अस्थायी रूपमा हेरचाह गर्न नसकेका बालबालिका को लागि स्थानीय निकाय द्वारा प्रदान गरिएको आवास ।
797	Voluntary Placement	The placement of a juvenile into an institution by his or her parents or guardian without benefit of a court order or a review of due process. The cost of such a placement is borne, not by the public, but by the parents or guardian.	स्वैच्छिक स्थानान्तरण अदालत को आदेश बिना या उचित प्रक्रियाहरुको समीक्षा बिना उसको माता(पिता वा अभिभावक द्वारा एक संस्थामा बालबालिकाको स्थानान्तरण । यस्तो स्थानान्तरणको लागत जनता द्वारा नभएर माता(पिता वा अभिभावक द्वारा वहन गरिन्छ ।
798	Waiver Petition	A prosecutor or intake officer may petition the court to allow a case normally under the jurisdiction of the juvenile court to be heard in criminal court.	त्यक्तता निवेदन अल्पवयस्क बाल अदालतको अधिकारक्षेत्रको मुद्दा फौजदारी अदालतले सुनवाई गर्ने गरी मुद्दासारका लागि अभियोक्ता वा प्रविष्टि अधिकारीले अदालतसमक्ष गर्ने अनुरोध ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
799	Waiver/Waive Jurisdiction	It refers to the transfer of a youth from juvenile delinquency court to criminal court. Also referred to as a "certification," "transfer," "relinquishment of jurisdiction," or a "bind-over." Can be mandatory, or discretionary.	त्यक्तता/अधिकारक्षेत्रको हस्तान्तरण त्यक्तता सामान्यतः अल्पवयस्क/बाल अदालत र फौजदारी अदालतको एकसाथ अधिकारक्षेत्र हुने किसिमका मुद्दामा अल्पवयस्क/बाल अदालतले अधिकारक्षेत्र त्यागेर फौजदारी अदालतको अधिकारक्षेत्रमा मुद्दा सुम्पने काम । यसलाई मुद्दासार, प्रमाणीकरण वा अधिकारक्षेत्र छोडाई वा सुम्पुवा पनि भनिन्छ । कानुनले निर्धारण गरेअनुसार त्यक्तता बाध्यात्मक वा तजबिजी जस्तो पनि हुन सक्छ ।
800	Warrant	A court order to allow officers to search certain property or to arrest a certain person.	वारेन्ट खास सम्पत्तिको तलासी लिन वा खास व्यक्तिलाई पक्रनका लागि अनुमति प्रदान गर्ने अदालती आदेश।
801	Weekender	A juvenile who has been ordered by a judge to serve a certain number of days in post-dispositional detention, typically on weekends. The juvenile typically remains in school during the week and remains in detention from Friday afternoon until Sunday evening.	साताअन्तक साताका अन्त्यका दुई दिन अल्पवयस्कले निष्टारा उत्तर थुनामा बस्नुपर्ने निर्देश दिई न्यायधीशले दिएको आदेश । यस्तो आदेश पाएको साताअन्तक अल्पवयस्कले साताभर विद्यालयमा रहन पाउँछ भने बाँकी दुई दिन थुनामा बस्नुपर्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
802	Wilderness Probation Programs	Wilderness probation programs for juvenile offenders are based, in part, on ideas derived from Outward Bound. A basic assumption underlying these programs is that learning is best accomplished by acting within an environment where there are consequences for one's action. These programs involve youths in a physically and psychologically challenging outdoor experience intended to help youths develop confidence in themselves, learn to accept responsibility for themselves and others, and develop trust toward program staff.	विलोपन परिविक्षा कार्यक्रम विलोपन परिविक्षा कार्यक्रम बाह्य सिमाको विचारको आधारमा बनेको हो । कुनै मानिसले आफ्नो कार्यको परिणाम जान्ने वातावतणमा राम्रो सँग सिक्न सक्छ भन्ने यस कार्यक्रमको आधार हो । यी कार्यक्रमहरूले युवाहरूलाई भौतिक तथा मनोवैज्ञानिक चुनौतीपूर्ण बाहिर अनुभवमा समावेश गरि युवाहरूलाई आत्मविश्वासमा विकास गर्न, आफ्नो र अरुको जिम्मेवारी बहन गर्न र कार्यक्रमका कर्मचारीलाई विश्वास गर्न मद्दत पुर्याएको छ ।
803	Witness	A person who has personal knowledge important to a case and who can be summoned to court to give the judge this information.	साक्षी घटना देखेको वा ज्ञानेन्द्रियले अनुभव गरेको व्यक्ति जससँग मुद्दाका बारेमा महत्वपूर्ण ज्ञान रहेको हुन्छ ।
804	Written Findings and Orders	The document that records the decisions made by the court at the delinquency hearing, which is distributed to legal parties and key participants at the end of each juvenile delinquency court hearing. Also referred to as court entry, "court's orders," "minutes," or "written summary of proceedings."	लिखित ठहर र आदेश बिजाई सम्बन्धी अदालती सुनवाईको निर्णय अभिलेख जो सम्बन्धित पक्षलाई उपलब्ध गराइन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
805	Youth	A person under the age of 18, particularly one alleged to have committed an act that is a violation, or that if done by an adult would constitute a violation, of a law or ordinance of the state, county or city.	युवा/तरुण व्यक्ति अठार वर्ष मुनिको, खास गरी कुनै उल्लंघन गरेको अभियोग गरिएको, व्यक्ति ।
806	Youth Discount	A stratagem for taking into account the supposed diminished culpability of youths (based on their immaturity) in the sentencing process. The use of youth discounts would generally result in shorter sentences for juveniles than for adults who had committed identical identification offences.	युवाका लागि छुट दण्ड प्रक्रियामा युवाहरूको अनुमानित कम अपराधीकता (उनीहरूको अधुरतामा आधारित) को लागि एक योजना । युवाका लागि छुटहरूको प्रयोग साधारणतया किशोरहरूको लागि भन्दा कम वयस्कको लागि हो जसले समान अपराध गरेका थिए ।
807	Youth Gang	A youth gang is commonly thought of as a self- formed association of peers having the following characteristics: three or more members, generally ages 12-24; a gang name and some sense of identity, generally indicated by symbols such as clothing style, graffiti, and hand signs; some degree of permanence and organization; and an elevated level of involvement in delinquent and/or criminal activity.	युवा गिरोह सामान्यतः १२ वर्षदेखि २४ वर्षसम्मको उमेरसमूहका तीन वा तीनभन्दा बढी युवा सदस्य मिलेर स्वगठित, आफ्नो गिरोहको नाम र पहिचान राख्ने भिन्दै पोसाकशैली, इसारा प्रयोग गर्ने केही मात्रामा स्थायी र संगठित र बिजाइँ तथा आपराधिक क्रियाकलापमा बढ्दो संलग्नता दर्सिने युवासमूह ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
808	Youth Service Team	A group of service providers meeting jointly to discuss information about youth and families and determine the most appropriate prevention/intervention strategy for a youth and family. May include mental health counselors, alcohol and drug services providers, school counselors and juvenile department staff.	युवा/तरुण सेवा टोली तरुण र परिवारका बारेमा सबैभन्दा उचित रोकथाम वा हस्तक्षेपको रणनीति बारेमा छलफल गर्ने सेवाप्रदायक समूह । यस्तो समूहमा स्वास्थ्य परामर्शक, मादक तथा लागू पदार्थ सेवाप्रदायक, विद्यालय परामर्शक र अल्पवयस्क विभागका कर्मचारी रहन्छन् ।
809	Youth Services Bureau	An agency that provides counseling, tutoring, mentoring, advocacy, and job referrals for youths in order to keep them out of the formal juvenile justice process.	युवा सेवा समिति एक एजेन्सी जसले युवाहरूलाई औपचारिक बाल न्याय प्रक्रियाबाट बाहिर राख्नको लागि युवाहरूको लागि परामर्श, ट्यूटोरिंग, निर्देशन, वकालत र रोजगारीका सन्दर्भहरू प्रदान गर्दछ ।
810	Youth Subculture	A youth subculture is a youth-based subculture with distinct styles, behaviors, and interests. According to subculture theorists such as Dick Hebdige, members of a subculture often signal their membership by making distinctive and symbolic <i>tangible</i> choices in, for example, clothing styles, hairstyles and footwear. However, intangible elements, such as common interests, dialects and slang, music genres and gathering places can also be an important factor. Youth subcultures offer participants an identity outside of that ascribed by social institutions such as family, work, home and school.	युवा/तरुण उपसम्प्रदाय भिन्न शैली, व्यवहार र चाख रहेका तरुणको समूह । यस्तो समूहका कपडा लगाउने, कपाल पाल्ने वा काट्ने वा जुताचप्पल लगाउने शैली विभेदक र प्रतिकात्मक हुन्छ । यस अतिरिक्त नमिल्दा साभ्ना पाल्सी बोली, संगीत र खास ठाउँमा भेला हुने विशेषता पनि रहन सक्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
811	Youthful Offender	"Youthful offender" status may be given to a juvenile being tried in the criminal justice system. The status usually guarantees that the proceedings will not be open to the public and that after turning 21 the youth's criminal record will be cleared, provided court requirements have been met.	युवा/तरुण कसुरदार फौजदारी न्यायप्रणालीअन्तर्गत पुर्पक्ष हुने अवस्थाको अल्पवयस्क ।
812	Deinstitutionalization of Status Offenders	Legal prohibition on accusing or adjudicating juveniles for an act that would not be a crime if committed by an adult (status offenders), or juveniles not charged with an offense and who are dependent or neglected children (non-offenders) or alien juveniles to be detained or confined in secure detention or secure correctional facilities	हैसियती कसुरदारको निःसंस्थापनीकरण वयस्कले गर्दा अपराध नहुने कार्यका लागि अल्पवयस्कलाई आरोपित गर्ने वा अभियोग लगाउने वा आश्रित वा तिरस्कृत बालबालिका, विदेशी बालबालिकालाई तैनाथी थुना वा तैनाथी सुधार सुविधालयमा राख्ने कार्यउपरको कानुनी निषेध ।
813	Delinquent offense	An act committed by a youth that would be a crime if committed by an adult.	बिजाइँ कसुर वयस्कले गर्दा अपराध मानिने किसिमको अल्पवयस्कले गरेको कार्य, बिजाइँ ।
814	Dependency Case	A case in which neglect or physical, sexual, or emotional abuse of a young person by a parent is alleged	निर्भरता मामिला कलिलो व्यक्तिलाई निजका आमाबाबुले तिरस्कार वा शारीरिक, यौनजन्य वा भावनात्मक दुर्व्यवहार गरेको आरोप समाविष्ट मामिला ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
815	Emotional Abuse	Verbally mistreating or withholding positive emotional support from a child. Emotional abuse involves an adult speaking to a child in ways that are intended to demean shame, threaten, blame, intimidate, or unfairly criticize the child	भावनात्मक दुर्व्यवहार बालबालिकालाई मौखिक रूपले गरिने दुर्व्यवहार वा सकारात्मक भावनात्मक टेवाबाट वञ्चित गर्ने कार्य । वयस्कले बालबालिकालाई लज्जित पार्न, तर्साउन, दोष लाउन, डरत्रास देखाउन र बेमनासिब तरिकाले आलोचित गर्न उनीहरूसँग बोलेको अवस्थामा भावनात्मक दुर्व्यवहार हुन्छ ।
816	Family Functioning	Children's interactions with family members that involve physical, emotional, and psychological activities	पारिवारिक सङ्क्रिया बालबालिकाको परिवारका सदस्यहरूसँगको शारीरिक, भावनात्मक र मनोवैज्ञानिक क्रियाकलाप ।
817	Gender Specific Services	Services designed to promote healthy attitudes, behaviors and lifestyles, and promote social competence in girls. Key program elements generally address issues in the context of relationships to peers, family, school, and community	लैङ्गिकता निर्दिष्ट सेवा बालिकाहरूमा स्वस्थ अभिवृत्ति, बानीव्यहोरा र जीवनशैली प्रवर्द्धन गर्न र सामाजिक सक्षमता बढोत्तरी गर्नका लागि रूपाङ्कन गरिएका सेवा । सेवाका मुख्य तत्त्वहरूले सामान्यतः दौतारी दामली, परिवार, विद्यालय र समुदायसँगका सम्बन्धहरूको सन्दर्भमा सवालहरू सम्बोधन गर्दछन् ।
818	Juvenile Justice Goals	Broad statements (i.e. written in general terms) that convey programs' overall intent to change, reduce, or eliminate specific problems associated with juvenile justice. They also identify the programs' intended short and long-term results.	अल्पवयस्क न्यायिक लक्ष्य अल्पवयस्क न्यायसँग जोडिएका खासखास समस्याहरूलाई समग्रमा परिवर्तन, न्यूनीकरण वा उन्मूलन गर्नमा लक्षित कार्यक्रमहरूको सन्देश सम्प्रेषण गर्ने बृहत् कथन । तिनले कार्यक्रमहरूका तत्कालीन र दीर्घकालीन नतिजा पनि पहिचान गर्दछन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
819	Graduated Sanctions	A set of integrated intervention strategies designed to operate in unison to enhance accountability, ensure public safety, and reduce recidivism by preventing future delinquent behavior. The term implies that the penalties for delinquent activity should move from limited interventions to more restrictive.	परिवर्धित दण्डभार उत्तरदायित्व बढाउन, सार्वजनिक सुरक्षा निश्चित पार्न र थप बिजाईपूर्ण व्यवहारलाई रोक्दै पटकै बिजाई घटाउनका लागि सम्भौतामा सञ्चालन गर्न रूपाङ्कित एकीकृत सहयोगात्मक हस्तक्षेपको समुच्चय ।
820	Juvenile Court	A court with authority over cases involving individuals under a specified age, usually 18 years	बालअदालत निर्धारित उमेर सामान्यतः १८ वर्षमुनिका व्यक्तिहरू संलग्न रहेका मामिलाहरूउपर प्राधिकार वा अधिकारक्षेत्र पाएको अदालत ।
821	Non-Petitioned Case	A case decided by juvenile court intake officers rather than through a hearing in juvenile court.	गैरअभियोजन मुद्दा बालअदालतबाट औपचारिक सुनवाई नगर्नुपर्ने गरी प्रविष्ट अधिकृतले निर्णय गरेको मुद्दा ।
822	Nonresidential Program	Program that provides services to youth who live at home and report to the program on a daily basis or as scheduled. Young people in such a program require more attention than that provided by probation and aftercare services. Often the program operates its own education program through the local school.	गैरआवासीय कार्यक्रम युवालाई घरैमा बसेर दैनिक वा तोकिएअनुसारको कार्यक्रमबारे जाहेर गर्ने गरी सेवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रम । यस्तो कार्यक्रममा प्रायः परीक्षण छुटकारा र पश्चाद्स्याहार सेवाभन्दा बढी ध्यान पुग्नुपर्छ र यस्ता कार्यक्रमले प्रायः स्थानीय विद्यालयमा आफ्नै शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्छन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
823	Permanency Plan	A proposal by the juvenile justice system and other youth serving agencies to establish a permanent placement for youth in foster care. The goal of the permanency plan is to expeditiously secure a safe, permanent place for every maltreated child, either by making it possible for children to return to their own families or by finding safe adoptive homes.	स्थायित्व योजना बाल न्यायप्रणाली र अन्य अल्पवयस्क सेवा निकायहरूले बालबालिकाको संवर्द्धन स्याहारका लागि स्थायी बन्दोबस्त स्थापित गर्ने प्रस्ताव ।
824	Petition	The formal charging document filed in juvenile court alleging that a youth has committed a status or delinquent offense. A petition asks that the court hear the young person's case or, in certain delinquency cases, that the court transfer the case to adult criminal court so that the young person can be prosecuted as an adult.	अभियोजनपत्र बालअदालतसमक्ष अल्पवयस्क व्यक्तिका विरुद्धमा निजले कसुर गरेको औपचारिक आरोप लगाई वयस्क फौजदारी अदालतमा साधिपठाउन समेत माग गरी प्रस्तुत गरिएको अभियोजनपत्र ।
825	Petitioned (formally handled) case:	A case handled through a hearing in juvenile court or transferred to adult criminal court.	अभियोजित मुद्दा औपचारिक प्रक्रियाबाट बालअदालतबाट पुर्पक्ष गरिन वा वयस्क फौजदारी अदालतबाट पुर्पक्ष हुन साधिपठाइएको मुद्दा ।
826	Premature Termination	Any program participant who fails to successfully complete the programs' requirements. Reasons may include: dropping out, relocation, administrative discharge, failure to comply with program rules, etc.	अपरिपक्व विसर्जन कार्यक्रमका सहभागीले कार्यक्रमको सर्तअवस्थालाई सफलतापूर्वक पूरा गर्न नसकेको कुनै पनि कार्यक्रम । यस्तोमा, लत्तो छोडाइ, अर्को स्थानमा जाने, प्रशासनिक फिर्ती र कार्यक्रमका नियम पालना गर्नमा विफलताजस्ता कुरा पर्दछन् ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
827	Probation Before Judgment	Placing a youth found to have committed an offense on probation before the judge makes a final decision. Successful completion of the probation period results in a complete dismissal of the charges without any finding of involvement by the young person in the offense.	इन्साफपूर्व परीक्षण छुटकारा कसुर गरेको युवालाई न्यायाधीशले अन्तिम निर्णय गर्नुअगाडि नै परीक्षण छुटकारामा राख्ने काम । यस्तो छुटकारा पाएको युवाले परीक्षण सर्त पालना गरी परीक्षण अवधि सफलतापूर्वक सम्पन्न गरेपछि कसुरबारे कुनै ठहर नगरी मुद्दै खारेज गरिन्छ ।
828	Runaway Emergency Shelter	A center that provides services to address the immediate needs of runaway youth for food, clothing, and shelter.	भगौडा आपत्कालीन आश्रय भगौडा युवाका खानपिन, लत्ताकपडा र आश्रयका तत्कालीन खाँचो सम्बोधन गर्न सेवा उपलब्ध गराउने केन्द्र वा बन्दोबस्ती ।
829	Violation of a Valid Court Order	Failure of an offender to comply with an order of the court, such as to receive counseling. In such cases, the court may place the child in custody.	आधिकारिक अदालती आदेशको अवज्ञा अल्पवयस्क/बाल अदालतका न्यायाधीश वा न्यायिक अधिकारीले सो अदालतसमक्ष प्रस्तुत अल्पवयस्कका विषयमा दिएको मनोविमर्श लिनुपर्नेजस्ता अदालती आदेशको अवज्ञा । यस्तो मामिलामा अदालतले अल्पवयस्कलाई हिरासतमा राख्न सक्छ ।
830	Polygraph	An instrument for recording variations of several different pulsations (as of physiological variables) simultaneously; a lie-detector test.	भूट-संसूचक यन्त्र/जाँच शरीरक्रियात्मक चरका स्वरूपमा धड्कनको विविधता अभिलेख गर्ने बहुआरेखक यन्त्र वा उपकरण ।
831	Walker Plan	An agreement between the State Attorney, youth, and parent where a case is dismissed after successful completion of the sanctions.	पथयोजना दण्डभारको सफल परिपालनापछि मुद्दा खारेज गर्ने सरकारी वकिल, अल्पवयस्क र अभिभावकबीचको सम्झौता ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
832	Deferred Report	– An allegation of child abuse or neglect made, either orally or in writing to a child protection agency by any person with first or second-hand knowledge, 2 which is judged by the PCSA to not meet its established criteria for assessment.	स्थगित रिपोर्ट कुनै पनि पहिलो व्यक्ति वा दोस्रो ज्ञानको रूपमा थाहा पाएको व्यक्तिले लिखित वा मौखिक रूपमा बाल दुर्व्यवहार तथा उपेक्षा गरेको बारे सुरक्षा एजेन्सीमा बच्चाको सुरक्षाको लागि दीईएको आरोप ।
833	Dependency Case	A case in which neglect or physical, sexual, or emotional abuse of a young person by a parent is alleged.	निर्भरता सम्बन्धि मामला एक मामला जसमा आमाबाबु द्वारा एक सानो उमेरको व्यक्तिको बेवास्ता वा शारीरिक, यौन, या भावनात्मक दुर्व्यवहारको आरोप लगाईएको छ ।
834	Diligent Search:	Includes efforts to locate or identify the natural parents or relatives of a child, initiated as soon as the division is made aware of the existence of the parent or relative, with progress reports at each court hearing until the parent or relative is identified and located or the court excuses further search.	लगनसिल खोज प्राकृतिक आमाबाबु वा बच्चाको सम्बन्ध पत्ता लगाउने वा पहिचान गर्ने प्रयासहरू समावेश भएको खोज, प्रारम्भिक रूपमा अभिभावक आमाबाबु वा आफन्त अवस्थित भएमा प्रत्येक अदालतको सुनवाईमा सो सम्बन्धिका आमाबाबु वा आफन्तको पहिचान भएको प्रगति रिपोर्टहरू पेश गर्ने ।
835	Disbursement	The process of money being sent out to the custodial parent once child support has been received; the paying out of collected child support funds.	खर्च बच्चाको सहयोग तथा समर्थन प्राप्त भएपछि एक पटक अभिभावकलाई पठाइने पैसा , बाल सहायता कोष सङ्कलन बाट गरिने भुक्तानी ।
836	Disparate Treatment	When some youth are treated less favorably than others for similar conduct because of factors unrelated to their behavior — such as race, ethnicity, gender, sexuality, or religion — this is referred to as —disparate treatment.	असमान व्यवहार कुनै बालबालिका लाई अन्य बालबालिका भन्दा उसको धर्म, जात, भाषा र संस्कृतीको आधारमा गरिने फरक व्यवहार ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
837	Dispositional Hearing:	Court hearing to hear evidence on the question of what plan would be in the best interest of the child. (Child has already been found to be within the jurisdiction of the court through adjudication.)	निष्टारा सुनवाई कुन योजना बालबालिकाको सबैभन्दा राम्रो चासोमा रहेको प्रश्नबारे प्रमाण सुन्न अदालती सुनुवाई ।
838	Disproportionate Minority Contact	A core requirement of the Juvenile Justice and Delinquency Prevention Act (JJDP A) that directs States to address juvenile delinquency prevention and system improvement efforts designed to reduce, without establishing or requiring numerical standards or quotas, the disproportionate number of juvenile members of minority groups who come into contact with the juvenile justice system.	असमान बाल सम्बन्ध असमान बाल सम्बन्धको न्युनिकरणमा काम गर्ने भनी राज्यहरूले प्रतिबद्धता जाहेर गरेका छन् ।
839	Do No Harm	An approach that tries to avoid unintended negative impacts of development and other interventions.	केही हानी नगर्ने विकु तथा अन्य कार्यहरूले सम्बन्धित कार्यहरूलाई हानी नपुर्याउने विधि ।
840	Domestic Violence.	A group of behaviors (physical, sexual, emotional, and/or economic abuse) over an intimate partner.	घरेलु हिंसा आफ्नो जिवन साथी माथी हुने विभिन्न खालका (शारिरिक, मानसिक, यौनिक, भावनात्मक र आर्थिक हेला) व्यवहारहरू ।
841	Driving Under The Influence	Driving or operating any vehicle or common carrier while drunk or under the influence of liquor or narcotics.	प्रभावमा रहि सवारी हाँक्ने गाडी तथा अन्य सवारीसाधनहरू मादक पदार्थ अथवा अन्य प्रभावमा पार्ने पदार्थ सेवन गरी हाँक्ने कार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
842	Drug Testing	Examination of a person's urine samples to determine the presence or absence of certain drugs.	लागु पदार्थको जाँच कुनै व्यक्तीको पिसाब जाँच गरी लागु पदार्थ सेवन गरेको वा नगरेको भनी पत्ता लगाउने विधि ।
843	Economic Exploitation	The right of the child to protection against economic exploitation is set forth in Article 32 of the CRC. States Parties are required to take appropriate measures for the implementation of this right; in particular they are required to provide for: a minimum age or minimum age(s) for admission to employment; appropriate regulation of the hours and conditions of employment; and appropriate sanctions to ensure the effective enforcement of the provisions of Article 32.	आर्थिक शोषण बालबालिकाको शोषण विरुद्धको हक बालबालिका सम्बन्धि महासन्धि को धारा ३२ मा उल्लेख गरिएको छ । सदस्य राष्ट्रहरूले बालबालिकाको हकमा श्रममा लाग्ने न्युनतम उमेर, उचित पारिश्रमिक, उचित कार्य समय र उल्लंघनका सजाय समेत व्यवस्था गरिनु पर्दछ ।
844	Electronic Disbursement	Process by which a child support payment is electronically transmitted to an account. The most common forms of electronic disbursement are direct deposit to a bank or other financial institution or through an electronic payment card (stored value card). The process when child support payment or any other payments are sent to banks accounts by computer systems.	बिधुतीय निकासा बालबालिकाको समर्थन भुक्तानी रकम लाई विधुतीय रूपमा खातामा पठाइने प्रक्रिया, विधुतीय निकासा को सबै भन्दा सामान्य रूपहरू बैंक या अन्य वित्तीय संस्था या एक विधुतीय कार्ड (संग्रहीत मान कार्ड) को माध्यम बाट गरिने सीधा जम्मा हो, बच्चाहरूले भुक्तानी वा अन्य भुक्तानी समर्थनका प्रक्रिया गर्दा कम्प्युटर प्रणालीहरू द्वारा बैंकको खाताहरूमा पठाईन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
845	Electronic Monitoring	—EM means the use of an electronic device placed on a probationer or parolee to monitor his or her location and activities.	विधुतिय अनुगमन ईएम को अर्थ परिवीक्षाधीन वा पैरोल मा हुने व्यक्तिको स्थान र गतिविधि अनुगमन गर्नका लागि विधुतिय उपकरणको प्रयोग हो ।
846	Entrapment	Tricking someone into committing a crime that they would otherwise normally not commit.	फसाउने कसैलाई अपराध गर्नका लागि चाल रच्ने जुन तिनीहरू अन्यथा सामान्यतया गर्दैनन् ।
847	Establishment	The process of determining legal paternity and/or obtaining a court or administrative order to put a child support obligation in place.	स्थापना कानुनी रूपमा पितृत्व र र वा स्थानमा बालबालिकाको दायित्व राख्न अदालत वा प्रशासनिक आदेश प्राप्त गर्ने प्रक्रिया निर्धारण ।
848	Exclusionary Rule	Courts may not accept evidence obtained by unreasonable search and seizure, no matter how relevant to a case.	बहिष्कारको नियम मुद्दामा जितनै आवश्यक भएता पनि अदालतले अनुचित तवर बाट आएका प्रमाणहरू ग्रहण गर्दैन ।
849	Ex-Parte Order	An order issued by a Juvenile Court judge or magistrate authorizing the taking of a child into custody where other parties have not had advance notice and the opportunity to be heard prior to the issuance of the order	एकतर्फी आदेश न्यायाधीशद्वारा बालबालिकाको हिरासतलाई आधिकारिकता दिनको निमित्त गरिने आदेश जसमा अन्य पक्षहरूको कुनै पनि किसिमको अग्रिम सूचना वा सुनुवाई हुन पाउने अधिकार छैन ।
850	Exploitation.	Using people illegally or taking unfair advantage of them	शोषण मानिसलाई गैर कानुनी रूपमा प्रयोग गर्ने वा अनुचित तवरले फाइला उठाउने ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
851	Failure to Thrive Syndrome	A serious medical condition in which a child's height, weight and motor development are significantly below average for his or her age. Usually, though not invariably, found in children less than one year old. The syndrome may have an organic cause, or it may be caused by severe emotional or physical neglect	विकासमा असफलताको गुण यस्तो चिकित्सकीय अवस्था जसमा बालबालिकाको उचाई, वजन र हात खुट्टाको विकास सामान्य बालबालिका भन्दा धेरै कम हुने अवस्था ।
852	Family Group Conferencing	A process involving the engagement of immediate and extended family members and close friends to meet with a trained facilitator and design solutions for a youth, that they agree to implement to resolve a problem. Although this method is most often used in conjunction with abuse, neglect, or dependency proceedings, they are also useful in delinquency proceedings when there are problems within the family structure.	पारिवारिक समूहगत जमघट समस्या समाधानका लागि कार्यान्वयन गर्ने उपायहरूको रूपाङ्कन गर्न तत्कालै परिवारका सदस्य निकटका साथीभाई लाई तालिम प्राप्त सहजकर्ता सँग भेटघाट गर्ने कुरामा सामेल गराइने कुरा समाविष्ट रहेको प्रक्रिया । यो प्रक्रिया अधिकतर मात्रामा दुर्व्यवहार, तिरस्कार वा आश्रितसँग सम्बन्धित मामिलामा प्रयोग हुने भए पनि तिनको समस्या पारिवारिक संरचना हेरी बिज्याईसँग सम्बन्धित प्रक्रियाका लागि पनि उपयोगी हुन्छ ।
853	Family Preservation / Reunification	The philosophical belief of social service agencies, established in law and policy, that children and families should be maintained together if the safety of the children can be ensured.	परिवारिक एकिकरण । संरक्षण बालबालिकाको अधिकारको क्षेत्रमा बालबालिकालाई सके सम्म आफ्नो परिवार सँगै राख्नु पर्दछ भन्ने मान्यता ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
854	Family Reunification	Refers to the process of returning children in temporary out- of-home care to their families of origin. Reunification is both the primary goal for children in out-of-home care as well as the most common outcome.	पारिवारिक मिलन बालबालिका लाई हेरचाह केन्द्र भन्दा बाहिर आफ्नो परिवार सँग मिल्ने अवस्था ।
855	Family Treatment Plan	A plan of action which is family-specific and based on family diagnosis and risk assessment.	परिवारिक उपचार योजना पारिवारिक विशिष्ट र पारिवारिक निदान र जोखिम निर्धारणमा आधारित कार्यको योजना ।
856	Family Violence Order	An order made to protect a person, including a child, from violence.	पारिवारिक हिंसा आदेश परिवारमा कोही हिंसा भएको मानिसलाई संरक्षण गर्ने आदेश ।
857	Family-Based Care	This includes all forms of parental child care or alternative care in which a child is raised by a family, rather than within an institution. Family-based care includes parental care, kinship care, foster care and adoption.	परिवारमा आधारित हेरचाह कुनै पनि संस्था भन्दा पनि आमा बाबु आमा द्वारा गरिने बैकल्पिक हेरचाहा ।
858	Felony	A serious crime, generally punishable by imprisonment in a state or federal penitentiary	कानूनी अपराध गम्भीर प्रकृतिको अपराध जसलाई कैद भुक्तानी गर्नु पर्दछ ।
859	Fetal Alcohol Spectrum Disorders (fasds)	A group of conditions that can occur in a person whose mother drank alcohol during pregnancy. These effects can include physical problems and problems with behavior and learning. Often, a person with FASDs has a mix of these problems.	मादक पदार्थबाट भ्रुणमा पर्ने असर आमाले मादक पदार्थ सेवन गरेका हुनाले भ्रुणमा देखिने विभिन्न खालका विकारहरु । यसमा शारिरिक तथा विकास सँग सम्बन्धित विकारहरु देखा पर्दछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
860	Fitness Hearing	A hearing held in juvenile court to determine the fitness of a minor for retention in juvenile court, and the minor's amenability to juvenile court resources. Must be held before any evidence is heard on the petition; a prerequisite to transfer of a minor's case to adult court. Also called "certification hearing," "remand hearing," "transfer hearing," or "waiver hearing" depending upon local practice	क्षमताको सुनुवाई बाल अदालतमा बाल बिजकको मुद्दा सोही अदालतमा सुनुवाई गर्ने वा अर्को वयस्क अदालतमा गर्ने भन्ने सुनुवाई ।
861	Floating Trial	A High Court case where the date and place of the trial can vary.	अनिश्चित सुनुवाई उच्च अदालतमा सुनुवाईको मिति तथा स्थान फरक पर्ने सुनुवाई ।
862	Genetic Testing	Analysis of inherited factors to determine legal fatherhood or paternity.	जेनेटिक जाँच कानूनी अभिभावक पत्ता लगाउनका लागि गरिने एक जाँच ।
863	Genogram:	Family tree diagram, used in family assessment. This family assessment tool is helpful to identify significant family members that may be of support and family patterns such as alcoholism, domestic violence, mental illness, physical illnesses, etc.	जेनोग्राम परिवारको ईतिहास पत्ता लगाउनका निमित्त गरिने एक प्रकारको पारिवारिक नक्सा ।
864	Gillick Competency	A term used in medical law to describe when a minor may be able to consent to his or her own medical treatment, despite a young age.	स्वसम्मति सक्षमता चिकित्सा विधामा प्रयोग हुने एक प्रकारको शब्द जसले बालबालिकाले आफैं आफ्नो उपचार गर्न प्रदान गर्ने सहमति ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
865	Guiding Principles	In the UNCRC, the guiding principles include non-discrimination; best interests of the child; survival and development; and participation/inclusion	मार्गदर्शक सिद्धान्त बाल अधिकार सम्बन्धि महासन्धिका अनुसार बाल अधिकारका मार्गनिर्देशक सिद्धान्तहरू गैर भेदभाव, बालबालिकाको रुचिको सम्मान, जिवन र विकास तथा सहभागिता । समावेशिता हो ।
866	Harm Report	A harm report is recorded where the information gathered indicates that a child in out-of-home care has experienced harm or it is suspected that they have experienced harm, and the harm or suspected harm may have involved the actions or inactions of a carer, household member or the staff member of a licensed care service, including failure to protect a child.	हानि प्रतिवेदन आफ्नो हेरचाह केन्द्र भन्दा बाहिर रहेका बालबालिका लाई हानी भएको अवस्थामा बनाईने प्रतिवेदन ।
867	Holistic or Wraparound Services	In the wraparound service approach, a team of professionals from different disciplines works with a young person and his or her family to offer services that meet their specific needs. The team also may work with the family in a location that is comfortable for the family, for example, at their home or at the young person's school.	समग्र सेवा पुर्ण सुविधाहरूमा विभिन्न विधाका विशेषज्ञहरू एकै ठाउँमा बसी एक बालबालिकाको वा उसको परिवारको समस्यालाई समाधान गर्न तिर लाग्दछन् ।
868	Home Study	Assessment of an identified placement or possible placement for a child	बास बन्दोबस्त अध्ययन बसस्थानको खोजीमा रहेका बालबालिकालाई उचित घर खोज्ने प्रकृया ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
869	Immunity	Legal protection from civil or criminal liability for individuals making reports in good faith of suspected or known instances of child abuse or neglect.	उन्मुक्ति बाल अपराध सम्बन्धि अपराधको प्रमाण वा अभियुक्त पक्ता लगाउन सहयोग गर्ने व्यक्तीलाई देवानी तथा फौजदारी अभियोगमा गरिने छुट ।
870	Independent Children's Lawyer	A lawyer appointed by the Court to represent a child's interests in a case.	बालबालिकाको स्वतन्त्र कानून व्यवसायी अदालतले नियुक्त गरेको बालबालिकाको स्वतन्त्र कानून व्यवसायी ।
871	Indicated Child Abuse/Neglect	Situations in which there is insufficient evidence of CA/N to substantiate, but there are circumstantial or other isolated indicators of child abuse or neglect lacking confirmation.	सुचित भएको बाल दुर्व्यवहार ठोस प्रमाण नभएता पनि अन्य कारणहरूले बालबालिका माथि दुर्व्यवहार भएको भनी यकिन गर्न सकिने अवस्था ।
872	Indictment	An accusation in writing found and presented by a grand jury, charging that a person therein named has done some act, or been guilty of some omission that by law is a crime.	अभियोगस्थापन न्यायमण्डल प्रणालीमा बृहत् न्यायमण्डलले सुनवाईपछि कानुनले अपराध मानेको कार्य वा अकार्य गर्नेको नाम खुलाई लिखित रूप गर्ने अभियोजन ।
873	Inspection	The physical review of care facilities against a set of approved standards.	जाँचबुझ हेरचाह केन्द्रको मापदण्ड बमोजिम सेवा सुविधाहरू भए नभएको जाँच बुझ गर्ने प्रकृया ।
874	Institutional Setting	A facility authorized to provide either secure or non-secure care for 11 or more children whose mental, physical, or emotional needs cannot be met in some other less-restrictive placement setting.	संस्थागत संरचना ११ वा सो भन्दा बढी बालबालिका अटाउने स्याहार संस्था ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
875	Intercept	A method of securing child support by taking a portion of non- wage payments made to a noncustodial parent	बधा बालबालिकालाई जिम्मामा नरहेका अभिभावकको कमाईबाट सिधै खर्च रकम उपलब्ध गराउने बिधि ।
876	Interstate Child Placement Compact	A legally binding agreement or contract between individual states which sets out requirements governing the sending and receiving of children across state lines to assure their protection.	अन्तर देशिय बालबालिकाको स्थानान्तरण सम्बन्धी करार दुई देश बिचमा हुने बालबालिकाको स्थानान्तरण सम्बन्धी कानूनी करार ।
877	Jail Removal	A Juvenile Justice core requirement that prohibits juveniles from being detained or confined in any jail or lock up for adults.	जेलबाट मुक्ती बालन्याय को सिद्धान्तको एक मुख्य मान्यता जसले बाल बिजक र वयस्कलाई सँगै राख्न नहुने तर्क गर्दछ ।
878	Joint Legal Custody	Joint legal custody means that each divorced parent has equal rights to participate in major decisions about their children's upbringing: religion, healthcare, after-school activities and other important issues that arise as the children mature.	संयुक्त कानूनी संरक्षण सम्बन्धबिच्छेद भएका अभिभावकको आफ्नो बालबालिका माथि उसको बिकास सम्बन्धि महत्वपुर्ण निर्णयहरु गर्ने अधिकार रहन्छ ।
879	Kafalah	A form of family based care used in Islamic societies that does not involve a change in kinship status, but does allow an unrelated child, or a child of unknown parentage, to receive care, legal protection and inheritance.	काफला ईस्लाम समाजमा प्रयोग हुने एक सुविधा जसमा आफ्नो नाता भित्र नपर्ने बालबालिका को समेत नातामा परिवर्तन नगरि स्याहार, संरक्षण तथा अंश भाग समेत पाईने अवस्था ।
880	Kinship Home:	A person who is non-related by blood, marriage or adoption	नजिकका मानिसको घर

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
881	Lack of Supervision	Leaving a child unattended which could result in deprivation of physical and/or emotional needs, exploitation by older children and/or adults, serious injury, other types of CA/N and/or death.	सुपरिवेक्षणको कमी बालबालिकालाई कुनै हेरचाह बिना छोड्ने अवस्था ।
882	Latchkey Children	Children who care for themselves at least part of the day due to parental unavailability because of employment.	रोजगार को कारण माता पिता को अनुपलब्धता को कारण बालबालिका आफ्नो ख्याल कम्तिमापनि एक दिन का लागी गर्न सक्ने अवस्था ।
883	Least Restrictive Setting	A substitute care setting which is the most family-like setting available able to meet the child's physical and emotional needs	अति कम रुकावट भएको संरचना बालबालिकाको विकासका लागी घर भन्दा बाहेकको अवस्थामा सबैभन्दा उचित वातावरण भएको संस्था ।
884	Levy	The seizure, and possible subsequent sale, of assets, including personal property, to satisfy a child support debt.	लेभी बालबालिकाको स्याहारको निमित्त अभिभावकको सम्पत्ती रोक्कामा राख्ने वा बेच्ने ।
885	Lineal Decendants	"Lineal descendants" include adopted children and their descendants.	ठाडो उत्तराधिकारी धर्मपुत्र वा धर्मपुत्रीको बालबालिकालाई समेत उत्तराधिकारी बनाउने ।
886	Locate	Process by which a party or putative father (PF) is found for the purpose of establishing paternity, establishing and/or enforcing a child support obligation, establishing custody and visitation rights, processing adoption or foster care cases, and investigating parental kidnapping.	स्थान पत्तालगाउने अभिभावक पत्ता नलागेका बालबालिकाको बाबु पत्ता लगाउने प्रकृया ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
887	Location Order	An order that requires information to be provided by a third party about the location of a child.	स्थानको आदेश बालबालिकाको स्थानका बारेमा तेश्रो पक्षलाई दिईएको आदेश ।
888	Long-Term Guardian	A person other than the chief executive, who is granted long- term guardianship of the child under a child protection order.	दिर्घकालिन अभिभावक बाल संरक्षणको आदेश अनुसार कुनै व्यक्तीलाई प्रदान गरिएको बालबालिकाको अभिभाक्त्व ।
889	Minimum Contact Requirements	Refers to the frequency of contact required with a child and family during ongoing intervention and specifically outlines contact standards for both in-home and reunification cases.	न्यूनतम करारको मापदण्ड अभिभावक र बालबालिकाको बिचमा भएको समन्वयमा कति वटा करार गर्नु पर्ने भन्ने र करारमा के के कुरा समावेश हुनु पर्ने भन्ने न्युनतम अवस्थाहरु ।
890	Miranda Rights	In <i>Miranda v. Arizona</i> (1966), the Supreme Court declared that the Sixth Amendment to the United States Constitution affords individuals (including children) certain rights when they are in police custody and under interrogation. The warnings typically state: — You have the right to remain silent. Anything you say can and will be used against you in a court of law. You have the right to speak to an attorney. If you cannot afford an attorney, one will be appointed for you. When a person confesses to a crime or reveals other incriminating information to police while in custody, those statements can only be used against the defendant in court if s/he received Miranda warnings, understood them, and voluntarily waived those rights.	मिरिन्डा अधिकार मिरिन्डा वि. एरिजोना मुद्दामा अमेरिकी सर्वोच्च अदालतले अमेरिकाको संविधानले कुनै व्यक्तीको हक अधिकार थुनामा हुँदा समेत हनन गर्न नमिल्ने भनी व्यख्या गरेको छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
891	Misdemeanor	A crime less serious than a felony, usually punishable by a fine or incarceration in a city or county jail, but not a state penitentiary.	कानूनी दुराचार अपराध भन्दा कम प्रकृतिको गलत कार्य जसलाई सामान्यतया जरिवाना लिई कारवाही गरिन्छ ।
892	Modus operandi	Characteristic method used by a criminal for a particular type of crime.	क्रियावृत्ति विशेष गुणले अपराधिले कुनै अपराध गर्दछन् ।
893	Moving a child to a safe place	A child under 12 years can be taken to a safe place and cared for until the child's parents or a family member can resume the care of the child.	बालबालिकालाई सुरक्षित स्थानमा सार्ने कार्य १२ वर्ष भन्दा कम उमेर भएका बालबालिकालाई आफ्नो अभिभावकले संरक्षण प्रदान गर्न नसक्दा सम्म अन्य सुरक्षित स्थानमा राख्ने प्रकृया ।
894	Moving Party	The party who initiates a lawsuit or other judicial proceeding. In juvenile court, this is usually the probation officer or prosecuting attorney who files the petition.	प्रार्थी पक्ष कानूनी प्रकृया सुरुवात गर्ने पक्ष । बाल बिज्याइँमा मुद्दा हेर्ने अधिकारी जसले मुद्दा दर्ता गर्दछन् ।
895	Need Assessment	Systematic process to acquire an accurate and thorough picture of a youth's strengths and areas of vulnerability. The process is utilized to identify and prioritize treatment goals, develop a treatment plan, determine the appropriate level of supervision, and allocate funds and resources for services.	आवश्यकता मुल्यांकन एक विस्तृत तथा विशेष किसिमको मुल्यांकन जसमा एक वयस्कको सबल र कमजोर पक्षको विश्लेषण गरिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
896	Newborn Crisis Assessment	In these cases, a home assessment is requested by a physician or other medical personnel when they have serious reservations about releasing an infant from the hospital who may be sent home to a potentially dangerous situation.	नवजात संकटावस्था लेखाजोखा अधिकारीहरूले नवजात शिशु जाने घर जोखिम भएमा सो जोखिमलाई मुल्यांकन गरि मात्र शिशुलाई अस्पतालबाट लैजान दिन्छन् ।
897	Next of Kin	Closest relative.	हकदार नजिकका आफन्तजन ।
898	Nondisclosure Finding	A finding that the health, safety, or liberty of a party or child would be unreasonably put at risk by the disclosure of identifying information.	सार्वजनिकिकरण गर्न नमिल्ने खोज खोजबाट प्राप्त त्यस्तो जानकारी जसको सार्वजनिकिकरणले बालबालिकालाई संकटमा पार्दछ ।
899	Notification	Information received about a child who may be harmed or at risk of harm which requires an investigation and assessment response.	सुचना कुनै बालबालिका को दुर्व्यवहार भएकोवा हुन सक्ने सुचना ।
900	Obligee	The person, State or tribal agency, or other entity to which child support is owed (also referred to as custodial party when the money is owed to the person with primary custody of the child).	दायित्वकर्ता बालबालिकाको खर्च सुरक्षीत साथ राख्ने दायित्व पाएको व्यक्ती, राज्य वा संस्था ।
901	Obligor	The person who is obligated to pay child support (also referred to as the noncustodial parent	भारकर्ता बालबालिकाको खर्च व्यहोर्ने दायित्व पाएको व्यक्ती ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
902	Obstruction of Justice	All unlawful acts committed with intent to prevent or hinder the administration of justice, including law enforcement, judicial, and correctional functions. Examples include contempt, perjury, bribing witnesses, failure to report a crime, and nonviolent resisting of arrest.	न्यायिक प्रकृत्यामा हुने अवरोध गैर कानुनी कार्यहरू जसले न्याय प्रदान गर्ने शिलशिलामा विभिन्न बाधा, अड्चन र रुकावट प्रदान गर्दछन् ।
903	Offenses Against the Family and Children	Nonsupport, neglect, desertion, or abuse of children or other family members.	बलबालिका तथा अभिभावक विरुद्धको अपराध स्याहार नगर्ने, हेल गर्ने वा दुर्व्यवहार गर्ने अपराध ।
904	Once an Adult, Always an Adult	A policy in some states dictating that a youth who has been tried and convicted of an offense in adult criminal court will not be subject to the jurisdiction of the juvenile court for any subsequent offense, no matter how minor.	एकपटकको वयस्क, सधैं वयस्क केहि राज्यको एक नीति जसले युवा जसलाई वयस्क अपराधी अदालतले अपराधको लागी दोषी ठहराएको छ सो किशोर कुनै पनि किसिम बाट पुन बाल अदालतमा समावेश हुन सक्दैन ।
905	Ongoing Intervention	It occurs when it is necessary for the department to provide support and assistance to the family to reduce risk to a child, or to the extent necessary to ensure that the child's protection and care needs are met.	जारी हस्तक्षेप अभिभावकको अवस्था ठिक नभएका कारणले बालबालिकाको विकासका लागी स्याहार केन्द्रले प्रदान गर्नु पर्ने विभिन्न सुविधाहरू ।
906	Other Agency Boarding Home	A caregiving home provided by an agency (usually private) other than the public children services agency that is handling the child's case	एजेन्सीले संचालन गरेको स्याहार केन्द्र सार्वजनिक सेवा केन्द्रहरू भन्दा अन्यले प्रदान गरेको बालबालिका को स्याहार सेवा केन्द्र ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
907	Parallel Proceedings.	The pursuit of civil and criminal redress concurrently.	समाजस्य कारावाही देवानी तथा फौजदारी कारवाही सँगसँगै अगाडी बढ्ने प्रक्रिया ।
908	Parentable and Willing	A parent who has both the ability and willingness to protect the child from harm.	ईच्छा र आत्मबल बालबालिकालाई हानीबाट जोगाउने ईच्छाशक्ती ।
909	Parental Alienation / Restrictive Gate keeping	In high conflict divorces or court-involved families, a parent may display behaviors that are damaging to children's mental and emotional well-being, and can interfere with a relationship of a child and either parent. Parental alienation or restrictive gatekeeping deprive children of their right to be loved by both of their parents	अभिभावकबाट अलगाव कुनै कुनै सम्बन्धबिच्छेद भएका अभिभावकको बानि व्यवहार बालबालिकालाई हानी पुर्याउने भएमा सो अभिभावकलाई बालबालिका भन्दा भिन्दै राख्ने प्रक्रिया ।
910	Parental Responsibility	A child's mother always holds Parental Responsibility, as does the father if married to the mother.	आमाबुबाको दायित्व : बालबालिकाको सम्बन्धमा आमाबुबासँग हुने दायित्व, शक्ति, जिम्मेवारी तथा दायित्व ।
911	Parental Reunification Therapy	Widely used in high conflict divorce cases in which the child is being reunified with an absent parent or caregiver. This therapy is utilized to improve or re-establish a healthy caregiver/parent-child relationship in a safe and controlled environment.	अभिभावक एकिकरण उपचार हानि वा जोखिम को संभावना भएका सम्बन्धबिच्छेदमा त्यस्तो जोखिमी अभिभावक सँग भेटघाट गराउनु अघि हुने उपचार ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
912	Parental Rights	Describes the legal relationship between the parent and the child. This legal relationship includes the parent's responsibility to financially support the child, the parent's right to custody, to visit with the child, to make educational, religious, or medical decisions for the child.	अभिभावक अधिकार बालबालिका र अभिभावक बिचको सम्बन्ध । अभिभावकको बालबालिकालाई स्याहार गर्ने दायीत्व रहेको हुन्छ ।
913	Parenting Plan	A parenting plan details how divorcing parents will co-parent their children	अभिभावक योजना सम्बन्धविच्छेद भएका अभिभावकले बालबालिकाको हेरचाह कसरी गर्ने भन्ने योजना ।
914	Parenting Time	The time given for the parent for the visitation of his/her child. Unless it is deemed not in the best interest of the child, a parent who does not have custody of his or her child will be granted parenting time.	अभिभावक समय अभिभावकलाई आफ्नो बालबालिका भेट गर्न छुट्याईएको समय ।
915	Peer	Friends, one belonging to the same societal group especially based on age, grade, or status.	दौतरी मित्रहरू जो एउटै सामाजिक समूहसँग सम्बन्धित हुन्छन् जो विशेष गरी उमेर, तप्कावा हैसियतमा आधारित हुन्छ ।
916	Peer Mediation	School-based peer mediation teaches students alternative strategies to help resolve conflicts among their peers. Some programs teach all students in the school problem-solving strategies for mediating disputes. Others train a group of students who act as the school's conflict managers.	दौतर मध्यस्थता विवाध समाधान गर्नका निमित्त बालबालिकालाई समकक्षी मध्यस्तताले धेरै कुराको ज्ञान गराउँछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
917	Perjury	Knowingly and willfully giving false testimony relating to a matter before the court.	भूटो बकाइ/बकपत्र भूटो जानी जानी अदालत सामु गलत कुरा राख्ने ।
918	Perpetrator	The person who has been determined to have caused or knowingly allowed the maltreatment of a child.	पीडक बालबालिकालाई अपराध गरेको व्यक्ती ।
919	Physical Violence Against Children	It includes: (a) All corporal punishment and all other forms of torture, cruel, inhuman or degrading treatment or punishment; and (b) Physical bullying and hazing by adults and by other children.	बालबालिका विरुद्ध शारीरिक हिंसा : यसमा शारीरिक दण्ड, यातना, क्रूर अमानवीय हर्कत तथा अन्य व्यक्ति वा अन्य बालबालिकाबाट भएका शरीर माथिको अत्याचार ।
920	Placement	The new residence assigned to youth in the foster care system who cannot return home.	स्थान नियोजन :- आफ्नो घर फर्कन नसक्ने युवालाई पालक घरमा वासस्थान तोकिनु ।
921	Placement Stability	Ensuring that children remain in stable out-of-home care, avoiding disruption, removal, and repeated placements that have harmful effects on child development and well-being	स्थान नियोजनको स्थिरता : घर बाहिर रहदा स्थिर रूपमा एकै ठाउँमा बस्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने । सो स्थान छिन्न भिन्न, परिवर्तन वा लगातार स्थानान्तरण गर्नु हुदैन ।
922	Precognition	An interview of a witness by a procurator fiscal or defence lawyer to help them find out more about a crime and prepare for a court case.	अग्रज्ञान-वार्ता विपक्षीको वकिलले अपराधका बारेमा गरेको पक्षको साक्षीको सोधपुछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
923	Pre-disposition Report	The assessment a local probation office submits to a judge identifying the risks, needs, and recommended disposition or treatment for a youth adjudicated delinquent. The pre-disposition report is not the final word; at the disposition hearing, the youth and his attorney may offer other evidence weighing in favor of a different result.	हस्तान्तरण पुर्णको प्रतिवेदन :- स्थानिय प्रोबेटन अधिकारीले न्यायाधिसलाई बिज्याई कर्ताको हकमा खतरा, आबश्यकता र सुभाबहरु सहित हस्तान्तरण पूर्व गरेको प्रतिवेदन ।
924	Pre-Sentence Report	Before it sentences a child found guilty of an offence, a court may order the chief executive, Department of Justice and Attorney-General, to give to the court a pre-sentence report concerning the child and containing specified information, assessments and reports relating to the child or the child's family or other matters	सजाय पुर्वको प्रतिवेदन कुनै बालबालिकाले बिज्याई गरेको प्रमाणीत भएको भन्ने अनदेश दिनु अगावै सरकारी पक्षले गर्ने छानविन सो को प्रतिवेदन ।
925	Presumption of Paternity	A rule of law which permits a court to assume a man is the father of a child if certain facts exist. This rule may be rebutted by presenting factual information which shows the man could not be the father.	अभिभावकको अनुमान कुनै तथ्य विद्यमान भएमा बालबालिकाको अभिभावक प्रश्नमा आएको व्यक्ती नै हो भन्ने तरिका ।
926	Primary Prevention	preventing violence before it occurs.	प्राथमिक रोकथाम : हिंसा हुन पूर्व नै रोकथाम गर्ने प्रयास ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
927	Privileged Communications	Confidential communications to certain persons that are protected by law against forced disclosure. Privileged communications cannot be disclosed in court over the objection of the holder of the privilege. (The holder of the privilege is usually the patient, client, or other person receiving care, rather than the provider of that care.) Communications between lawyer and client, physician and patient, psychotherapist and patient, priest, minister or rabbi and penitent. are typically privileged. Some social workers are also covered by privilege in some states, but the law varies widely from state to state as to the classes of persons to whom the communications are privileged; who may invoke the privilege; and similar matters. Generally, the privilege on! protects the communication from disclosure in court or in connection with a court case	विशेष सम्पर्क कानूनले प्रदान गरेको विशेष किसिमको सम्पर्क जुन करकापबाट ओकली अदालतमा प्रमाण स्वरूप प्रयोग गर्न मिल्दैन ।
928	Pro se	For yourself. When youth choose to present a case in court without the help of a private attorney or public defender, they are represented pro se.	तपाईंका लागि वकिल आफैँ निजी वकिल राख्न नसक्ने प्रतिवादीका लागि सहयोगार्थ प्रतिनिधित्व गर्ने वकिल ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
929	Prostitution and Commercialized Vice	Sex offenses of a commercialized nature, such as prostitution, keeping a bawdy house, procuring, or transporting women for immoral purposes. Attempts are included.	व्यापारिक यौन अपराध र वेश्यावृत्ती यौन अपराध र व्यापारिक वेश्यावृत्ती गराउने अपराध । कोठी राख्ने अथवा महिलालाई अन्य यौन जन्तु अपराधमा सामेत गराउने ।
930	Protective custody	In child abuse and neglect cases, the emergency removal of a child from his home when the child would be in imminent danger if allowed to remain with the parent(s) or custodian(s).	संरक्षणात्मक हिरासत बालबालिकलाई हानी भएमा वा हुने अवस्था देखिएमा तत्कालै एक सुरक्षीत स्थानमा लगिने व्यवस्था ।
931	Protective Needs	A child's protective needs are those which the child requires in order to be physically and emotionally safe in their home	संरक्षणात्मक आवश्यकता मनसिक तथा शारिरिक रुपमा बालबालिकालाई
932	Provisionally Approved Carer	A person who has been approved by the department to care for a particular child for a defined period of time. A provisionally approved carer must have made an application to be either an approved foster carer or kinship carer.	निश्चित समयका लागि स्विकार गरेको हेरचाहकर्ता कुनै निश्चित समयका लागि सरकारी निकायले स्विकार गरेको हेरचाहकर्ता ।
933	Psychological Maltreatment	A pattern of caregiver behaviors that negatively affect the child's cognitive, social, emotional, and/or physical development. These include acts of omission (ignoring need for social interactions) or commission (spurning, terrorizing). They may be verbal or nonverbal, active or passive, and with or without intent to harm.	मानसिक दुर्व्यवाहार हेरचाहकर्ताले बालबालिकाको मानसिक स्वास्थ्यमा असर पर्ने खालका क्रियाकलाप गर्ने कार्य ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
934	Psychosocial Work	A component of child protection which overlaps with the term —social work . It describes crosscutting activities which prevent and reduce negative impacts on the social and psychological well-being of affected populations. This can include advocating for improved access to basic services and security, and also community based activities which promote the ability of families and communities to support each other, resume everyday activities, and heal (e.g. via parenting groups, children's recreational and educational activities).	मनोसामाजिक कार्य बालबालिकाको सामाजिक तथा मानसिक अवस्थामा नराम्रो असर कम गराउने कार्य ।
935	Pubescent	arriving at or having reached <u>puberty</u>	यौवण लाग्नु : यौवण चढी सकेको अवस्था ।
936	Reasonable Suspicion	The circumstances that legally permit police to stop and question a child. An officer must be able to articulate specific facts that led him to infer that the youth was engaged in criminal activity, and a judge decides whether such suspicion was reasonable.	मानसिक संशय :- केही अबस्थामा कानुनले पुलिसलाई बालबालिकासंग प्रश्न सोच्ने र रोकथाम गर्ने अधिकार दिएको हुन्छ ।आधिकारीक बालबालिका गैर न्यायिक कार्यमा संलग्न भएको कुरा पुष्टि हुने तथ्य प्रस्तुत गर्नु पर्दछ । र न्यायाधिसले सो तथ्य मानसिक संशय योग्य भए नभएको निर्णय गर्छन ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
937	Referral	The formal process of requesting a service for a child, young person, or adult e.g. for psychosocial services, for a placement, for an education place etc.	उल्लेख गर्नु: बालबालिका वा वयस्क व्यक्तिको मानसिक वा सारिरीक सेवा, पुनस्थापना वा शिक्षाको लागि लिखित रूपमा उल्लेख वा सुझाव प्रस्तुत गर्नु ।
938	Relative Placement	Refers to cases in which the child is placed by the Agency in the home of a relative, but custody of the child is held by the agency, rather than by the relative	सापेक्ष स्थानान्तरण यस्तो अवस्था जसमा बालबालिकालाई आफ्नो नातेदारको घरमा राखिन्छ तर बालबालिकाको अधिकार भने अर्कै संस्थामा निहित रहेको हुन्छ ।
939	Relinquished Child	A child who the parents wish to be adopted and in respect of whom the parents request that arrangements be made by the adoption agency to care for the child and place him or her with suitable prospective adoptive parents.	त्यागिएको बालबालिका : आफ्नो बच्चलाई त्याग गर्ने हेतुले दत्तक लिने संस्थाले आफ्नो बच्चालाई स्विकार गरी उसको हेरचाहको प्रबन्ध मिलाउने आशय ।
940	Remand	the order transferring a minor to adult court for trial, or an adult court's order sending a minor to the juvenile court.	फिर्ता पठाउनु : बालकलाई पूर्पक्षको निमित्त सामान्य इजलासमा पठाउनु वा सामान्य इजलासमा चलिरहेको पूर्पक्ष रोकी बालकलाई बाल इजलासमा पठाउनु ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
941	Residential Care	Care provided in any non-family-based group setting, such as places of safety for emergency care, transit centres in emergency situations, and all other short and long-term residential care facilities including group homes	आवासिय हेरचाह : गैर पारिवारिक वातावरणमा प्रदान गरिएको हेरचाह: जस्तै की आपतको घडीमा सुरक्षाको लागि वासस्थान, आपतको बेलामा सदा सदै परिवर्तन हुने वासस्थान वा अन्य कुनै छोटो अवधिको लागि वासस्थान जसमा सामुहिक घर पनि पर्दछन् ।
942	Respite Care	A service intended to provide time-limited support to enhance a carer's ability to continue in their role as a primary carer and to sustain the caring relationship. For children in out-of-home care, respite may include a placement or alternative respite options such as recreational camps.	खण्डित स्याहार बालबालिकालाई केही समयका लागी स्याहार प्रदान गर्ने र केही अन्तराल पश्चात् फेरी सेवा प्रदान गर्ने अवस्था ।
943	Review Hearing	An opportunity to evaluate the progress that has been made toward completing the case plan and any court orders and to revise the plan as needed.	पुनरावलोकन सुनुवाई अदालतले प्रदान गरेका योजनाहरु र आदेशहरुलाई पुनः सुरु बाटै अगाडी बढाउने पक्रया ।
944	Right	A right is an entitlement – it entails a legal obligation by government for its provision and protection and can be enforced.	अधिकार अधिकारले नागरिकलाई स्वामित्व प्रदान गर्दछ । यो अवस्थाले सरकारलाई नागरिक प्रति उत्तरदायी बनाउँछ ।
945	Right to Privacy	The right to keep certain things to Oneself.	गोपनीयताको हक आफ्ना केही कुराहरु आफूसँगै राख्न पाउने हक ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
946	Safeguarder	An independent person appointed to look after a child's interests.	संरक्षक बालबालिकाको हेरचाह गर्नका निमित्त राखिएको कुनै स्वतन्त्र व्यक्ती ।
947	Safe Haven	When applied to legislation, refers to the policy in which a parent can relinquish a child, usually a newborn, to lawfully designated places such as a hospital.	शुर्क्षित शरण : कानुनसंग जोडदा यो शब्दको अर्थ आमा बुबाले सुरक्षित र कानुनी रूपमै आफ्नो तोकेको ठाउँमा त्याग गर्ने निति ।
948	Safety Assessment	A part of the child protection and child welfare case process in which available information is analyzed to identify whether a child is in immediate danger of moderate or serious harm.	सुरक्षाको मुल्यांकन बालबालिका कुनै ठुलो अथवा मध्यम खाले जोखिममा रहेको वा नरहेको भन्ने बारेमा गरिएको मुल्यांकन ।
949	Screening	Process of determining whether a referral will be accepted as a report of child abuse or neglect based on whether the referral falls within guidelines established by state law and agency policies; basis to determine whether agency involvement with child and family is warranted.	जाँचबुझ बालबालिकाको दुर्व्यवहार भएको अथवा नभएको बारेमा कुनै तथ्य पक्षले प्रदान गरेको प्रतिवेदन आधिकारिक मान्ने वा नमान्ने भन्ने अवस्था ।
950	Sealing	In a juvenile court practice, the closure of juvenile records to all inspection except by the minor upon petition to the court.	खाम बन्दी गर्नु : बिज्याईकर्ताको आग्रह बाहेकको अवस्थामा बिज्याई सम्बन्धी तथ्यको अवलोकन सम्पूर्ण पक्षको लागि बन्द गरिन्छ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
951	Search and Seizure	The examination of a youth and/or his property by police or other government actors, and the forcible taking of his property or placing him under arrest. The Fourth Amendment to the United States Constitution guarantees individuals the right against unreasonable search and seizure, which limits the power of police or other government actors in this capacity.	खोजतलास र जफत कुनै युवाको सम्पत्ती सरकारले खोजतलास गरी सो सम्पत्ती आफ्नो नियन्त्रणमा राख्ने प्रक्रिया ।
952	Secure care hearings	can be held any time during a case after a child has been given written and verbal warnings by the court not to run from any placement or the home and child runs again. The judge determines if a locked placement is in the best interest of the child for a period of 60 days. The judge can extend the order	संरक्षीत स्याहार सुनुवाई बालबालिका स्याहार केन्द्रबाट भागेमा अदालतले सो बालबालिकालाई कुनै संरक्षीत स्थानमा राख्न मिल्ने अवस्था मिलाउने कार्य ।
953	Secure Confinement	A detention or disposition placement in a locked facility in which the youth is not free to leave.	सुरक्षिका कारावास :- छोईन, त्याग्न नमिल्ने तासा सहितको युवाहरुको लागि कारावास ।
954	Self-Incrimination	Making a written or oral statement indicating involvement in a crime or vulnerability to prosecution.	स्व दोषारोपण :- आफैले लिखत वा मौखिक रुपमा सरकारी वकिल समक्ष आफ्नो कसुर स्वीकारनु ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
955	Separated Child	A child separated from both parents or from his/her previous legal or customary primary care-giver, but not necessarily from other relatives	अलगिएका बालबालिका: आफ्ना बाबु आमासंग छुट्टिएका बालबालिका अथवा मुख्य स्याहार गर्ने व्यक्तिसंग छुट्टिएका बालबालिका ।
956	Sexting	Sending sexually explicit messages or photographs, primarily between mobile phones.	यौनसन्देश सम्प्रेषण मोबाईल फोन, कम्प्युटर वा सञ्चारको माध्यम मार्फत योनजन्य फोटो वा सन्देश पठाउने कार्य ।
957	Sex Trafficking	The recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of the threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation.	अबैध योन ब्यापार करकाप, डरत्रास, भुक्त्याएर वा शक्तिको दुरुपयोग गरी कम्जोर ब्यक्तिमाथि वा पैसा लिई वा अन्य माध्यमबाट वा अन्य ब्यक्तिको शोषणको हेतु भर्ति गर्नु, परिवहन गर्नु, स्थानान्तरण गर्नु हो ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
958	Sexual Exploitation of Children and Commercial Sexual Exploitation of Children (csec)	The abuse of a position of vulnerability, differential power, or trust for sexual purposes; this includes profiting monetarily, socially or politically from the exploitation of another as well as personal gratification (e.g. child prostitution, trafficking of children for sexual purpose, child pornography, sexual slavery).	बालबालिकाको यौन दुर्व्यवहार तथा आर्थिक लाभका लागि हुने यौन दुर्व्यवहार बालबालिकाको नाजुक अवस्थाको फाईदा उठाई यौन दुर्व्यवहार गर्ने कार्य यसमा कहिलेकाहीँ आर्थिक कारोबारको समेत संलग्नता रहेको हुन्छ ।
959	Sex with Minor	Sexual intercourse with the people under the age of 18	नाबालकसंग यौन सम्पर्क : १८ वर्ष भन्दा कम उमेर भएको व्यक्तिसँग यौन सम्पर्क राख्नु ।
960	Shackling	The practice of restraining youth with handcuffs, leg irons, and/or belly chains as a security measure in some courts and secure facilities.	बन्देजीकरण बालबालिकालाई हत्कडी लगाउने कार्य ।
961	Shaken baby syndrome	The collection of signs and symptoms resulting from the violent shaking of an infant or small child.	हल्लिएको बालबालिकाको लक्षणहरु : शिशुलाई हिंसक तरिकाले हल्लाए पश्चात शिशुले देखाएको नकरात्मक लक्षणहरुको संकलन ।
962	Shoplifting	Taking items from retail stores without paying.	पसल-चोरी पसलका सामानहरु चोर्ने कार्य ।
963	Sibling Abuse	The physical, emotional, or sexual maltreatment of a child by a brother or sister.	भातृत्व दुर्व्यवहार आफ्नो दाजुभाई वा दिदिबहिनिनले गर्ने आर्थिक, मानसिक र शारिरिक दुर्व्यवहार ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
964	Sight and Sound Contact	Because of the risk that youth who are confined with adults may be physically or sexually abused or harassed, federal law requires youth who are held in adult jails and prisons to be separated from adults —by sight and sound. This means generally that youth under the age of eighteen must be housed and transported in ways that prevent them from seeing, talking to, or being within earshot of adult detainees and prisoners.	दृश्यश्रव्य सम्पर्क १८ वर्ष भन्दा कम उमेर भएका विजकलाई वयस्क अपराधिहरूको श्रव्य तथा दृष्य दुवै माध्यमबाट सम्पर्क हुन नदिने ।
965	Social Policy	Public policy, having to do with issues seen as 'social' e.g. family policies, housing policies, drug policies and criminal justice policies.	सामाजिक कार्यनिति सार्वजनिक नितिहरू जुन समाजमा अभिन्न अंग बनेर बसेका हुन्छन् ।
966	Social Support	Formal and informal activities and relationships that provide for the needs of children and families in their efforts to live successfully in society. These needs include education, income security, health care, and, especially, a network of other individuals and groups who offer encouragement, access, empathy, role models, and social identity.	सामाजिक सहयोग समाजमा राम्रो हैसियत निर्माण गर्नका निमित्त औपचारिक, अनौपचारिक तथा सम्बन्धनात्मक कार्यहरूको बालबालिका तथा उनिहरूका अभिभावकलाई सहयोग ।
967	Special Measures	Different ways to help vulnerable witnesses, including all children, such as giving evidence from behind a screen in the courtroom or by a television link, or having a support person in court.	विशेष उपायहरू जोखिममा रहेका साक्षीहरूलाई विभिन्न तरिकाबाट प्रमाण संकलन गर्ने प्रक्रिया ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
968	Special Guardianship	Special guardianship is a Court order that places a child or a young person to live with someone other than their parents	विशेष अभिभावक : आफ्नो आमा बुबा बाहेकको व्यक्तिसँग बस्नको लागि दिइएको अदालतको आदेश ।
969	Standard of Care Review	A standard of care review is recorded when information received in relation to a child and placed with a carer or care service indicates that the care provided to a child in out-of- home care may not have met the standards of care ,the specific standards requiring review can be identified and there is no information that the child has experienced harm.	स्याहार सम्बन्धि निरीक्षण स्याहार केन्द्रले बालबालिकाको उचित हेरचाह गरेको वा नगरेको भनि जाँच्ने कार्य ।
970	Standards in Care	A written document outlining the provisions that must be in place in a care setting, in order to ensure that a child receives an adequate level of care.	स्याहारको मापदण्ड बालबालिकाले उचित स्याहार पाउन् भन्नका निमित्त स्याहार केन्द्रले पालना गर्नु पर्ने मापदण्ड ।
971	Stare decisis	To stand by the decision"; legal doctrine which requires adherence to legal precedents (decisions of appellate courts) until they are overruled by the same or higher courts.	नजिरको सिद्धान्त माथिल्लो अदालतले गरेको निर्णय तल्लो तहको अदालतले पालना गर्नु पर्ने कानूनी सिद्धान्त ।
972	Statute	A law enacted by a state legislature	प्रविधान/विधान/ऐन राज्यले बनाएको ऐन,नियम ।
973	Statutory Rape	Sexual intercourse with a minor, male or female, of age under (usually) 16 years, whether with their consent or against their will.	प्रवैधानिक जबरजस्ती करणी १८ वर्ष भन्दा कम उमेरको बालिकासँग उसको सहमति लिई गरिएको शारिरिक सम्पर्क ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
974	Street Children	Children (under 18 years) who spend most of their time on the streets. They may be engaged in some kind of economic activity ranging from begging to vending. They may go home at the end of the day and contribute their earnings to their family or they may live on the street, with or without other family members. The term 'children living and working on the street' is preferred to 'street children'.	सडक बालबालिका १८ वर्ष भन्दा कम उमेरका बालबालिका जो अधिकांश समय सडकमा बिताउँछन् ।
975	Subject Child	A child under the age of 18 years where the notified concerns indicate that the child has been harmed or is at risk of harm	हानि पुगेको बालबालिका त्यस्तो बालबालिका जो हानि बाट गुञ्जिएका
976		and it is reasonably suspected that the child is in need of protection	हुन्छन् ।
977	Subsidized Guardianship	A program to provide financial assistance and social services for relatives who take legal guardianship of children who can no longer live with their parents.	सहुलियत अभिभावकत्व आफ्नो आमा बुवा सँग बस्न नसक्ने बालबालिकालाई स्याहार गर्ने आफन्तलाई प्रदान गरिने सेवा सुविधा ।
978	Suicide Risk Alert	A suicide risk alert is recorded when it is assessed that a child is a high suicide risk.	आत्महत्याको जोखिम सम्बन्धि सुचक आत्महत्याको जोखिममा रहेका बालबालिकाको सो कार्य गर्न खोज्ने अवस्थाको निरिक्षण
979	Support Person	A person who can stay with a child witness when they come to court.	सहयोगी व्यक्ती बालबालिकालाई विभिन्न अवस्थामा सहयोग गर्ने मानिस ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
980	Suppression of Evidence	Information or proof that a trial judge must exclude or —suppress from a prosecution’s case against a youth because it was illegally obtained, for example, by means of an unreasonable search or a coerced confession. When a youth believes that the evidence was obtained illegally, his/her attorney will request that the judge —suppress the evidence.	प्रमाण-दपोट गैर कानूनी तरिका बाट पाईएका प्रमाणहरूलाई अदालतले आफ्नो हिरासतमा रादी मुद्दामा प्रयोग नगर्ने अवस्था ।
981	Termination of Parental Rights	A judicial proceeding freeing a child from all custody and control by a parent or parents, so that the child can be adopted by others.	अभिभावकत्व अधिकारको अन्त्य अदालति प्रकृया बाट कुनै आमा बुवा लाई आफ्नो बालबालिकाको अभिभावक हुन बाट बन्चित गराउने कार्य ।
982	Testify	Answer questions in court.	बयान दिनु अदालतको प्रश्नको जवाफ दिनु ।
983	Three Pillars	This approach developed by Save the Children International depicts the three components of child rights mainstreaming initiatives which are complementary and mutually reinforcing. The three pillars are: Direct actions on child rights violations, Capacity strengthening of duty bearers and Awareness raising, capacity strengthening of claim-makers	तिन आधार सेभ द चिल्ड्रेनले विकास गरेको बाल अधिकारका तिन तत्वहरू जसमा : बाल अधिकारको अवहेलना माथी कारवाही, दायित्व कर्ताको विकास र अधिकारवादीको क्षमता अविवृद्धी ।
984	Toxicology.	The study of poisons.	विष विज्ञान विषका बारेमा अध्ययन गर्ने विज्ञान ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
985	Trade Unions	The right of the child to freedom of association is set forth in Article 15 of the CRC, but does not explicitly mention the right of the child to form and join trade unions. However, during the drafting of this provision, the view was expressed that it should be recognized that older children, particularly children above the legal minimum age for admission to employment, have the right to join trade unions.	ट्रेड युनियन सिआरसि को धारा १५ मा बालबालिकाको संगठित हुने अधिकार सुनिश्चित गरिएको छ तर ट्रेड युनियनमा संलग्न हुने अधिकारका बारेमा उल्लेख गरिएको छैन ।
986	Transcript	The written record of a court hearing.	लेख्याभिलेख अदालती सुनवाइको लिखित अभिलेख ।
987	Transition Plan	A plan created with a youth prior to discharge from care when a youth is age 18 or older.	परिवर्तनको योजना :- १८ बर्ष वा सो भन्दा माथि उमेर भएको युवाको हेरचाहबाट छाड्न पूर्व बनाइएको योजना ।
988	Unaccompanied Child	Unaccompanied child (sometimes called unaccompanied minors): Children who have been separated from both parents and other relatives and are not being cared for by an adult who, by law or custom, is responsible for doing so.	आमाबुवा वा अन्य नातेदारको साथ नपाएका बालबालिका : आमा बुबा दुवैसंग छुट्टिएका वा कानून वा परम्परा अनुसार स्याहार सुसार गर्नुपर्ने दायित्व भएको मान्छेले पनि त्यस्तो नगरेको बालक ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
989	Unsubstantiated (also not substantiated)	An investigation disposition that determines that there is not sufficient evidence under State law or policy to conclude that the child has been maltreated or is at risk of maltreatment.	प्रमाणित नभएको अनुसन्धानबाट बालबालिकालाई कुनै किसिमको हानि भएको भन्ने बारे पुष्टि नभएको ।
990	Vexatious Notifier	A person who repeatedly contacts the department with concerns about a child that are without grounds, and who is not motivated by the best interests of the child.	सन्तापी सुचक त्यस्तो सुचक जसले बाल बालिका सम्बन्धि संस्थालाई कुनै बालबालिकाको राम्रो सँग पहिचान नगरी बारम्बार सुचना प्रदान गर्दछ ।
991	Violate	To fail to respect something; to break the rule.	उल्लङ्घन गर्नु कुनै कुराको सम्मान गर्न नसक्नु; कानुनको उल्लङ्घन गर्नु
992	Violation of a Valid Court Order	Failure of a status offender to comply with an order of the court, such as to receive counseling. In such cases, the court may place the child in custody.	जयज अदालती निर्णयको अवहेलना अपराधीले अदालतले प्रदान गरेको आदेश पालना गर्नबाट चुक्ने अवस्था ।
993	Violence Among Children	This includes physical, psychological and sexual violence, often by bullying, exerted by children against other children, frequently by groups of children, which not only harms a child's physical and psychological integrity and wellbeing in the immediate term, but often has severe impact on his or her development, education and social integration in the medium and long term.	बालबालिकाको बीचमा हिंसा : यसमा अन्य बालबालिकाले गरेको अत्याचारले हुने शारीरिक, मानसिक वा यौनिक हिंसा पर्दछन जस्को असर तुरुन्त मात्र नभई बालबालिकाको शारीरिक र मानसिक अखण्डतामा मध्यकालीन र दुर्गमी प्रभाव पर्न सक्दछ ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
994	Vulnerable Children	Children whose rights to care and protection are being violated or who are at risk of those rights being violated. This includes children who are poor, abused, neglected, or lacking access to basic services, ill or living with disabilities, as well as children whose parents are ill, who are affected by fighting forces or who are in conflict with the law.	जोखिममा रहेका बालबालिका बाल अधिकार हनन भएका वा हुन सक्ने जोखिममा रहेका बालबालिका ।
995	Waiting Children	Children in the public child welfare system who cannot return to their birth homes and need permanent, loving families to help them grow up safely and securely. Preferred term is "child who waits for a family."	परिर्वाएका बालबालिका सार्वजनिक बाल कल्याण व्यवस्थामा रहेका बालबालिकाहरु जो आफ्नो जन्मघर जान सक्दैनन् र अर्को माया गर्ने स्थायी परिवारको पर्खाईमा रहेका हुन्छन् ।
996	Working with Children Check	A detailed check of a person's national criminal history (including any charges, convictions or investigative information) and disciplinary information held on a person by certain professional organisations.	बाल जाँचको कार्य बालबालिकाको व्यक्तिगत अपराधिक इतिहासका बारेमा जाँच गर्ने कार्य ।
997	Young Offender	A child (aged between 10 and 14) cannot normally be tried on indictment except when charged with homicide.	युवा अपराधी दस वर्ष देखि चौधवर्ष सम्मका बालबालिका लाई ज्यान अपराध मा बाहेक सामान्यतया अभियोग लग्दैन ।
998	Youth Permanency	The opportunity for a continuous, lifetime relationship with a nurturing parent, caregiver, or other adult.	युवा स्थायित्व स्याहार सुसार गर्ने आमाबुबा, स्याहार सुसार गर्ने अन्य व्यक्तिसंग निरन्तर तथा जिवन प्रयत्नको मौका ।

S.N	TERMINOLOGY	MEANING	NEPALI
999	Youth Population at Risk	For delinquency and status offense matters, this is the number of children from age 10 through the upper age of juvenile court jurisdiction. In all states, the upper age of jurisdiction is defined by statute. In most states, individuals are considered adults when they reach their 18th birthday. Therefore, for these states, the delinquency and status offense youth population at risk would be the number of children 10 through 17 years of age living within the geographical area served by the court.	जोखिममा रहेका युवाहरू बाल बिज्याई तथा अपराध गर्ने हकमा १० वर्ष सम्मका बालकालिकालाई जोखिममा रहेको उमेर समुह मानिन्छ ।
1000	Zero Tolerance	School discipline policies that mandate harsh punishments such as suspension, expulsion, and, in many instances, referral to law enforcement for rule violations. The zero-tolerance approach removes youth from classrooms and routes them into the juvenile justice system for behavioral problems that, in the past, were adequately managed by the school system. See also —School-to-Prison Pipeline.	शून्य सहनशीलता धेरै विद्यालयमा बालबालिकालाई गलत कार्य गरेको खण्डमा शारिरिक तथा मानसिक यानता दिई व्यवहारमा सुधार ल्याउने प्रयास गरिन्छ । शून्य सहनशीलता विधिले बालबालिकालाई बाल बिज्याईको मार्गमा लगी व्यावहार सुधारको बाटोमा लगिन्छ ।

सम्पर्क : केन्द्रीय बाल न्याय समितिको सचिवालय
श्रीमहल, पुल्चोक, ललितपुर
हरिहरभवन, ललितपुर ।
फोन नं. ०१-५५४२४५७, ०१-५५४२५६८
फ्याक्स: ०१-५५४२४५७

Website: www.cjcc.gov.np

सहयोग: The UNICEF logo, featuring the word "unicef" in a blue sans-serif font, followed by a circular emblem containing a stylized figure of a mother holding a child, with a globe in the background.